

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου: «Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το Σύνταγμα προβλέπει το δικαίωμα κάθε πολίτη αγκράσας του ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Ο κάθε πολίτης έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια. Και μπορεί να αναπτύξει σε αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή τα συμφέροντά του. Το δικαίωμα αυτό ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή των συμφερόντων του. Έχει γίνει δεκτό ότι η δικαστική προστασία τότε μόνο εκπληρώνει το σκοπό της Συνταγματικής εγγύησης, όταν είναι πλήρης, αποτελεσματική και απενόμετα σύντομη.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατοχυρώνει το δικαίωμα κάθε ανθρώπου σε μια δίκαιη και έντιμη δίκη που διεξάγεται δημόσια και μέσα σε λογική προθεσμία. Εξάλλου στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπεται ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, έχει δικαίωμα πραγματικής και αποτελεσματικής προσφυγής του στα δικαστήρια που δικάζουν δημόσια και μέσα σε εύλογη προθεσμία.

Δυστυχώς, η σημερινή πραγματικότητα στην Ελλάδα δεν ανταποκρίνεται στις επιταγές του Έλληνα συνταγματικού νομοθέτη ούτε στις προσδοκίες του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού. Δεν υπάρχει πλέον τρανή απόδειξη από τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία:

- Από το 1997 μέχρι σήμερα, η Χώρα μας έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε 360 υποθέσεις για υπερβολικές καθυστερήσεις στην απονομή της Δικαιοσύνης. Από όλα τα Δικαστήρια, πολιτικά, ποινικά και διοικητικά.

- Υπάρχει υπόθεση για την οποία καταδικάστηκε η Χώρα μας γιατί καθυστέρησε η έκδοση απόφασης 27 ολόκληρα χρόνια.

- Καταδικαστήκαμε σχετικά και έχουμε καταβάλει μέχρι σήμερα 8.420.822,00 ευρώ για χρηματικές αποζημιώσεις και ηθική ικανοποίηση με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

- Η Ελλάδα κατέχει το θλιβερό προνόμιο να είναι τέταρτη κατά σειρά μεταξύ των 47 Κρατών - Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης που συστηματικά και κατ' επανάληψη παραβιάζει τον εύλογο χρόνο στην απονομή της Δικαιοσύνης.

Μετά από ουσιαστικό διάλογο που είχε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου με τις ηγεσίες των Ανωτάτων Δικαστηρίων της Χώρας, με τις ενώσεις των Δικαστών, με τους Δικηγορικούς Συλλόγους και με τη συνεργασία έμπειρων νομικών, έχει καταλήξει στο παρόν σχέδιο νόμου. Οι νέες ρυθμίσεις έχουν τους ακόλουθους άξονες:

- Αξιοποιείται όλη η πείρα του παρελθόντος. Σε πολλές περιπτώσεις, ρυθμίσεις του παρελθόντος επεκτείνονται ή συμπληρώνονται.

- Τα δικαιώματα και συμφέροντα των πολιτών, που έχουν ανάγκη δικαστικής προστασίας, εκδικάζονται μέσα σε εύλογη και σύντομη προθεσμία.

- Δικονομικοί τύποι που δεν συνεισφέρουν στην αλή-

θεια και στην αποτελεσματική δικαστική προστασία, αντικαθίστανται με γνήσιες οικονομικές εγγυήσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το συμφέρον του πολίτη.

- Γίνεται καθαρή και αποτελεσματική η προστασία για τις στρατηγικές επενδύσεις.

- Θεμελιώνεται και ενθαρρύνεται η δικαστική μεσολάβηση.

- Τομή είναι η καθιέρωση Μονομελών Εφετείων για την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό συγκεκριμένης κατηγορίας κακούργημάτων, όπως παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών, κλοπές, ληστείες κ.λπ.. Οι υποθέσεις αυτές δεν έχουν αποδεικτικές δυσκολίες, ούτε πολύπλοκα νομικά ζητήματα. Και είναι προς το συμφέρον και της κοινωνίας αλλά και των ίδιων των εμπλεκόμενων προσώπων η όσο το δυνατόν πιο σύντομη εκδίκαση των υποθέσεων αυτών. Άλλωστε αυτό αποτελεί πρόταση της Επιτροπής Αναθεώρησης του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, οι συγκεκριμένες αυτές υποθέσεις θα εκδικάζονται σε δεύτερο βαθμό από τριμελή σύνθεση.

- Περιορίζονται σημαντικά οι λόγοι, τα αίτια και οι αφορμές αναβολής σε όλα τα Δικαστήρια.

- Αξιοποιείται κάθε τεχνολογική καινοτομία. Εκτός από τη δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης και επίδοσης των δικογράφων, προβλέπεται η δυνατότητα κατάθεσης προτάσεων και υποβολής σχετικών ηλεκτρονικά. Όταν υπογράφονται από δικηγόρο πρέπει να αναφέρεται και η ηλεκτρονική του διεύθυνση.

- Ένας μεγάλος όγκος υποθέσεων μεταφέρεται στα Ειρηνοδικεία.

- Απλοποιείται η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Μέχρι σήμερα η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης χρησιμοποιείται συχνά ως μηχανισμός τελικής ματαίωσης της δικαστικής απόφασης που έκρινε την υπόθεση στην ουσία.

- Η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων αποκτά την αληθινή φύση και χαρακτήρα της.

- Διασφαλίζεται ο σύντομος προσδιορισμός των εργατικών διαφορών, καθώς και των αγωγών για διατροφές, επιμέλεια, επικοινωνία κ.λπ. και η σύντομη έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

- Ο γάμος προστατεύεται ως θεσμός, η δικαιοπολιτική του όμως βάση είναι η θέληση των συζύγων για συμβίωση και συνυπευθυνότητα. Επομένως, η συναινετική του λύση μπορεί να επιτευχθεί με κοινή δήλωση και συμφωνία των συζύγων ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών, ο οποίος επικυρώνει αυτήν και απαγγέλει τη λύση του γάμου, αφού προηγουμένως κρίνει ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

- Αντιμετωπίζεται δικαιοκρατικά ο τεράστιος όγκος μηνύσεων και εγκλήσεων. Ενδεικτικά:

- Καταργείται η υποχρεωτικότητα της προκαταρκτικής εξέτασης στα Πλημμελήματα.

- Οι ανώνυμες καταγγελίες τίθενται στο αρχείο, εκτός εξαιρέσεων.

- Κατά την υποβολή της μήνυσης, ο εγκάλων υποβάλλει και τα διαθέσιμα σε αυτόν αποδεικτικά στοιχεία.

- Απλοποιείται και ενισχύεται ο έλεγχος της βασιμότητας των μηνύσεων και εγκλήσεων από τους Εισαγγελείς.

- Αντιμετωπίζεται με πλήρη σεβασμό της νομιμότητας και των δικαιωμάτων του κατηγορούμενου ο θεσμός της προσωρινής κράτησης.

- Επεκτείνεται η δυνατότητα ορισμού ειδικών επιστη-

μόνων για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης, ειδικώς στη δίωξη του οικονομικού εγκλήματος.

- Αντιμετωπίζεται το γνωστό φαινόμενο της «εξαφάνισης» κατηγορουμένων, αμέσως μετά την απολογία τους, σε περίπτωση διαφωνίας Ανακριτή και Εισαγγελέα. Η διαφωνία εκδικάζεται την ίδια μέρα.

- Αναμορφώνεται ο θεσμός της εξαίρεσης των Δικαστών. Είναι πειθαρχικά ελεγκτέος ο Δικαστής που δηλώνει αποχή ή εξαίρεση από φυγοπονία ή έλλειψη σθένους. Παράλληλα αντιμετωπίζεται δραστικά το όχι σπάνιο φαινόμενο υποβολής αλληπάλληλων στρεψόδικων αιτήσεων εξαίρεσης.

- Συμπληρώνεται και ενισχύεται ο θεσμός της πιλοτικής δίκης στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Οι υποθέσεις που επιλύονται με αποφάσεις του ΣΤΕ και εκκρεμούν ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εκδικάζονται από τα τελευταία σε Συμβούλιο.

- Αντιμετωπίζεται δραστικά το φαινόμενο άρνησης της Δημόσιας Διοίκησης να αποστείλει το φάκελο ή τις απόψεις στο ΣΤΕ και τα Διοικητικά Δικαστήρια. Η άρνηση μπορεί να θεωρηθεί ότι οδηγεί σε ομολογία του Δημοσίου.

- Θεσπίζεται το δικαίωμα αποζημίωσης των διαδίκων λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης στις διοικητικές διαφορές.

- Η δικαστική δαπάνη αυξάνεται σε περίπτωση που ο ηττημένος διάδικος συνέβαλε με τη δικονομική του συμπεριφορά στην καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης στις ίδιες διαφορές.

- Εισάγεται η πιλοτική δίκη και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

- Επιλύονται λειτουργικά προβλήματα των Ανεξάρτητων Αρχών.

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1

Για το διορισμό προσωρινής διοίκησης και εκκαθαριστή νομικού προσώπου που προβλέπεται στα άρθρα 69 και 73 του ΑΚ αρμόδιος πλέον καθίσταται ο ειρηνοδίκης.

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των άρθρων 81, 82 και 83 ΑΚ και 740, 787 ΚΠολΔ επιδιώκεται η απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας για τη σύσταση και τροποποίηση του καταστατικού σωματείου με άμεση συνέπεια τη σύντμηση του μέχρι τούδε απαιτούμενου χρόνου από 18 μήνες σε 1 με 2, την εξοικονόμηση δικαστών και γραμματέων, δικασίμων, αιθουσών κ.λπ. και για το λόγο αυτόν προβλέπεται η σύσταση και τροποποίηση του καταστατικού να γίνεται με διαταγή του ειρηνοδίκη. Επίσης προβλέπεται κατά της διάταξης του ειρηνοδίκη η άσκηση ανακοπής του εισαγγελέα πρωτοδικών, από τρίτο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και από τον αιτούντα αν απορρίφθηκε η αίτησή του. Η ανάγκη αυτή επιτείνεται σήμερα πέραν των άλλων και εκ του λόγου της αύξησης των αναγκών για σύσταση συνδικαλιστικών σωματείων.

Άρθρο 2

Με την προτεινόμενη ρύθμιση που διαφοροποιεί προς τα πάνω το επιτόκιο επιδικίας, ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται άμεσα η έγγραφη αναγνώριση της οφειλής και ο συμβιβασμός. Μέχρι σήμερα ο οφειλέτης χρηματικής απαίτησης δεν είχε κάποιο ισχυρό κίνητρο για να μην αντιδικήσει με τον δανειστή, πέραν του τόκου υπερημερίας, τον οποίο όφειλε ούτως ή άλλως. Ο οφειλέτης που εμμένει να αντιδικεί αφού ηττηθεί πρωτοδίκως διακινδυνεύει περαιτέρω αύξηση του επιτοκίου επιδικίας. Και εδώ ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται άμεσα ο ηττηθείς διάδικος που αποδέχεται την οριστική απόφαση και τερματίζει την αντιδικία. Η εξαίρεση που προβλέπεται επιτρέπει στον δικαστή να σταθμίσει εκείνες τις περιπτώσεις που ο εναγόμενος ευλόγως αντιδικεί, επειδή πρόκειται για απαίτηση εύλογης χρηματικής ικανοποίησης (π.χ. ηθική βλάβη) ή επειδή προβάλλει ένσταση συμψηφισμού.

Άρθρο 3

Τροποποιείται το άρθρο 1438 ΑΚ και αναγνωρίζεται ως τρόπος επέλευσης του διαζυγίου, εκτός από τη δικαστική απόφαση, και η κοινή συμφωνία των συζύγων.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 1441 ΑΚ επιδιώκεται η έκδοση συναινετικού διαζυγίου με τον ίδιο τρόπο που συστήθηκε ο γάμος, δηλαδή με συμφωνία των συζύγων. Η σχετική συμφωνία, για την οποία είναι υποχρεωτική η παράσταση του ή των πληρεξουσίων δικηγόρων, υποβάλλεται στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος αφού ελέγξει τη νομιμότητα των προϋποθέσεων επικυρώνει τις συμφωνίες των γονέων και κηρύσσει τη λύση του γάμου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον καταργείται η χρονοβόρα έκδοση απόφασης συναινετικού διαζυγίου για την οποία απαιτούντο δύο (2) συζητήσεις που απείχαν τουλάχιστον έξι (6) μήνες μεταξύ τους, ενώ, όπως είναι γνωστό, σπανιότατα οι σύζυγοι δεν επιθυμούσαν τη δεύτερη συζήτηση, δηλαδή τη διάζευξη.

Άρθρα 4 και 5

Κατά τις γενικές παραδοχές της νομικής επιστήμης και της νομολογίας, εκούσια δικαιοδοσία είναι η εξουσία των πολιτικών δικαστηρίων για τη λήψη ρυθμιστικών μέτρων με διοικητικό χαρακτήρα για τη διάπλαση μιας έννομης σχέσης ή τη διαπίστωση μιας πραγματικής κατάστασης, χωρίς να αναγνωρίζεται κάποιο ιδιωτικό δικαίωμα. Η εκούσια δικαιοδοσία διαφέρει από την αμφισβητούμενη γιατί στην πρώτη δεν ζητείται αλλά ούτε επιτυγχάνεται, όπως συμβαίνει με τη δεύτερη, η διάγνωση ιδιωτικού δικαίωματος, αλλά ασκείται διοικητικής φύσης αρμοδιότητα και για το λόγο αυτόν ο δικαστής περιορίζεται στις σχέσεις των ιδιωτικών συμφερόντων και όχι του γενικότερου (δημοσίου) συμφέροντος. Περαιτέρω κατά τη διάταξη του άρθρου 93 του Σ. οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, ως αμιγώς υποθέσεις διοικητικής φύσης, υπάγονται είτε σε διοικητικές αρχές είτε σε διοικητικά όργανα (π.χ. ιθαγένεια κ.λπ.), ενώ μπορεί ο νομοθέτης κάποιες από αυτές να τις υπάγει στη δικαστική δικαιοδοσία.

α) Για τους ανωτέρω λόγους κρίνεται ότι η δημοσίευση διαθηκών και η κήρυξή τους ως κυρίες, ως αμιγώς υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, υπάγονται στον αρμόδιο

Ειρηνοδίκη (ή στην αρμόδια προξενική αρχή), ο οποίος με διάταξή του θα αποφασίζει σχετικά, με ταυτόχρονη τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων του ΑΚ: 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1776, καθώς και διατάξεων των άρθρων 807 παρ. 1 και 808 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5, 809, 810 του ΚΠολΔ.

β) Για τους ίδιους ως άνω λόγους προτείνεται να γίνεται η πιστοποίηση του κληρονομικού δικαιώματος και της μερίδας που αναλογεί (κληρονομητήριο) από τον αρμόδιο Ειρηνοδίκη με διάταξή του, με βάση την ίδια αίτηση και στοιχεία που και σήμερα προσκομίζονται ενώπιον του δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου, με ταυτόχρονη τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων του ΑΚ.: 1956, 1958, 1960, 1961 και του ΚΠολΔ: 819, 820, 823 παρ. 1.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις είναι υποχρεωτική η παράσταση μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου και για το λόγο αυτόν γίνεται σχετική προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 94 ΚΠολΔ.

Με τον ανωτέρω τρόπο επιτυγχάνεται η άμεση στην κυριολεξία τακτοποίηση των σχετικών υποθέσεων και εξυπηρετείται το συμφέρον του πολίτη, αφού σήμερα ο μέσος χρόνος έκδοσης απόφασης για τη δημοσίευση μιας διαθήκης και την κήρυξή της ως κυρίας μεσολαβεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των εννέα (9) μηνών, ενώ για τη λήψη του κληρονομητηρίου διάστημα μεγαλύτερο των δεκαοκτώ (18) μηνών και ταυτόχρονα εξασφαλίζεται σημαντικός αριθμός δικαστών για την εκδίκαση διαφορών αρμοδιότητας πρωτοδικείου.

Σε περίπτωση που ασκηθεί παρέμβαση τρίτου εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, ο ειρηνοδίκης ορίζει δικάσιμο για την ενώπιον ακροατηρίου πλέον συζήτησης και έκδοση απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 6

Με προσθήκη στο άρθρο 17 ΚΠολΔ, η εκδίκαση της αγωγής διαζυγίου θα γίνεται από το μονομελές πρωτοδικείο, στο οποίο θα υπάγονται και οι λοιπές γαμικές διαφορές (ακύρωση γάμου, αναγνώριση της ύπαρξης ή ανυπαρξίας γάμου, σχέσεις συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου κ.λπ.), καθώς και εκείνες που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων (άρθρο 614 ΚΠολΔ) και αυτό γιατί, όπως είναι γνωστό, στις πολυμελείς συνθέσεις εκείνος που αποφασίζει ουσιαστικά είναι ένας δικαστής δηλαδή ο εισηγητής της υπόθεσης. Με τον τρόπο αυτόν άλλωστε επέρχεται αποσυμφόρηση των πολυμελών πρωτοδικείων και των δικαστών των πρωτοδικείων, οι οποίοι μπορούν να συμμετέχουν σε άλλες συνθέσεις των μονομελών πρωτοδικείων.

Επίσης με την προσθήκη στο άρθρο 25 προσδιορίζεται η δωσιδικία των νομικών προσώπων όχι μόνον από την έδρα τους αλλά και από το τυχόν υποκατάστημά τους, όταν βέβαια πρόκειται για διαφορές που προκύπτουν από την εκμετάλλευσή του. Με τον τρόπο αυτόν διευκολύνονται οι διάδικοι που κατοικούν στην περιφέρεια και έχουν συναλλαγές με το υποκατάστημα του νομικού προσώπου. Σημειώνεται ότι η ανωτέρω δωσιδικία προβλέπεται και στον Κανονισμό 44/2001.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 94 ορίζεται η υποχρέωση των διαδίκων να παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο και για την κατάρτιση της έγγραφης συμφωνίας του συναινετικού διαζυγίου, ενώ στο άρθρο 194 προβλέπεται ότι το ευεργέτημα πενίας καταλαμβάνει και τα παράβολα. Νοείται ότι η υποβολή των παραβόλων γίνεται κατά τη συζήτηση του ενδίκου μέσου.

Άρθρο 7

Στο εθνικό μας δίκαιο δεν είναι άγνωστες ρυθμίσεις που στοχεύουν στην επίλυση της διαφοράς, είτε εκτός δίκης είτε και μετά την εκκρεμοδικία, ενίοτε και χωρίς την έκδοση δικαστικής απόφασης. Στην ευρύτερη έννοια των εναλλακτικών μορφών επίλυσης της διαφοράς εντάσσονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν το δικαστικό συμβιβασμό ή και τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς με την παρέμβαση του δικαστηρίου, αλλά και οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαιτησία. Στους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών περιλαμβάνεται και η διαμεσολάβηση, η οποία θεσμοθετήθηκε με το ν. 3898/2010.

Η διαμεσολάβηση είναι η διαδικασία, κατά την οποία τα μέρη, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου προσώπου, του διαμεσολαβητή, προσδιορίζουν τα θέματα της διαφοράς τους, ερευνούν τις εναλλακτικές λύσεις για την επίλυσή τους και επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία που θα ικανοποιεί τα αληθινά συμφέροντά τους.

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση ανήκει στη πρωτοβουλία των μερών και αποτελεί μία μη δεσμευτική, καθαρά ιδιωτική, μέθοδο επίλυσης των διαφορών.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εισάγεται ένας νέος θεσμός εξώδικης επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών, η δικαστική μεσολάβηση. Ο νέος αυτός τρόπος επίλυσης διαφορών δεν αναπτύσσεται «ανταγωνιστικά» αλλά παράλληλα προς τις λοιπές εναλλακτικές μορφές. Με την παράλληλη θεσμοθέτηση δικαστικής μεσολάβησης παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες να επιτύχουν αποτελεσματικότερη επίλυση των διαφορών τους, χωρίς προσφυγή στη δικαστηριακή διαδικασία. Η ανάθεση καθήκοντων μεσολαβητή σε δικαστή καλύπτει τις εγγυήσεις εμπροληψίας, ουδετερότητας και ανεξαρτησίας που πρέπει να εξασφαλίζονται, μεταξύ άλλων, ένα σύστημα μεσολάβησης. Έτσι εμπειδώνεται καλύτερα η εμπιστοσύνη των πολιτών στους εξώδικους τρόπους επίλυσης διαφορών και καθίσταται ευχερέστερη η προσφυγή τους σε αυτούς, με τελικό αποτέλεσμα την ευρύτερη κατά το δυνατόν επιτυχία των τρόπων τούτων και την αντίστοιχη ελάφρυνση των δικαστηρίων, ώστε να ασχολούνται με τις υποθέσεις εκείνες που πράγματι χρειάζονται δικαστική διερεύνηση και απόφαση.

Η δικαστική μεσολάβηση διεξάγεται από έναν ή περισσότερους από τους προέδρους πρωτοδικών ή τους αρχαιότερους πρωτοδίκους, ως μεσολαβητές μερικής ή πλήρους απασχόλησης.

Η προσφυγή στη μεσολάβηση είναι προαιρετική, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, να προσφεύγει στον κατά τόπο αρμόδιο δικαστή μεσολαβητή υποβάλλοντας γραπτώς το αίτημά του.

Η διαδικασία περιλαμβάνει ξεχωριστές και κοινές ακροάσεις και συζητήσεις των μερών και των πληρεξού-

σιων δικηγόρων τους με το μεσολαβητή δικαστή, ο οποίος και μπορεί να απευθύνει στα μέρη μη δεσμευτικές προτάσεις επίλυσης της διαφοράς.

Παρέχεται η ευχέρεια στα δικαστήρια πρώτου ή δεύτερου βαθμού να καλούν τα μέρη να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση για την επίλυση της διαφοράς τους και ταυτόχρονα να αναβάλουν την εκδίκαση της υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο.

Η συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά τη μεσολάβηση αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατ' ανάλογη εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 904 παρ. 2 περίπτωση γ' ΚΠολΔ ενώ τηρούνται διαδικαστικοί κανόνες που παρέχουν τα εχέγγυα τήρησης της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που θα γίνουν γνωστές είτε αποκλειστικά στον μεσολαβητή - δικαστή είτε και στο άλλο μέρος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας μεσολάβησης.

Άρθρο 8

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθιερώνεται πέραν της δυνατότητας ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων (ν. 3994/2011) και η ηλεκτρονική κατάθεση προτάσεων, καθώς και η ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών εγγράφων. Η ανωτέρω διάταξη του ΚΠολΔ (άρθρο 237 παρ. 7) θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τον τρόπο και τη διαδικασία κατάθεσης των προτάσεων και υποβολής των σχετικών εγγράφων ηλεκτρονικά.

Σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων από τα καθήκοντά τους, απεργίας ή στάσεων εργασίας δικαστικών υπαλλήλων, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά σε δικάσιμο που ανακοινώνει αυθημερόν το δικαστήριο εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών και δικάζονται υποχρεωτικά από την ίδια σύνθεση.

Άρθρο 9

Η προτεινόμενη τροποποίηση στην παρ. 5 του άρθρου 270 ΚΠολΔ αποσκοπεί στη συντόμευση και απλούστευση της διαδικασίας ενώπιον των πολυμελών πρωτοδικείων: την ημέρα της δικασίμου ο πρόεδρος με την εκφώνηση των υποθέσεων κρατάει για συζήτηση μόνον εκείνες για τις οποίες υπάρχει ανάγκη εμμέτρης απόδειξης. Η συζήτηση των υποθέσεων αυτών μπορεί να διακόπτεται και για την αμέσως επόμενη δικάσιμο του πολυμελούς με την ίδια σύνθεση οπότε και ολοκληρώνεται η συζήτηση αφού εξεταστούν οι μάρτυρες ενώπιον του εισηγητή δικαστή σε τόπο και χρόνο που καθορίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης. Με τον τρόπο αυτόν τα πολυμελή πρωτοδικεία δεν θα αναλώνουν χρόνο με προηγούμενη μελέτη υποθέσεων που πρόκειται να αναβληθούν, ματαιωθούν ή δεν χρήζουν απόδειξη με μάρτυρες.

Άρθρο 10

Παρίσταται ανάγκη εισαγωγής νέας ρυθμίσεως, ώστε ο συμβιβασμός των διαδίκων που καταχωρίστηκε σε πρακτικό κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3 του άρθρου 214 Α και 5 του άρθρου 214 Β να υποκαθιστά τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.

Άρθρο 11

Οι δικαστικές αποφάσεις συντάσσονται σε ηλεκτρονική μορφή και υπογράφονται κατά την αποτύπωσή τους σε υλική μορφή. Επομένως δημοσιεύεται το πρωτότυπο της απόφασεως, όπως έχει αποτυπωθεί σε υλική μορφή και δεν χρειάζεται καθαρογραφή από την υπηρεσία της Γραμματείας και θεώρηση σχεδίου, όπως ίσχυε μέχρι τώρα.

Άρθρο 12

Για την αποφυγή παρερμηνειών κατά την ερμηνοδικία στη διαδικασία των μικροδιαφορών ορίζεται στο άρθρο 469 ότι δεν ισχύει το τεκμήριο ομολογίας του απολειπόμενου διαδίκου.

Στη δικαστηριακή πρακτική παρουσιάζεται το φαινόμενο να ασκούνται προπετώς τα ένδικα μέσα, κυρίως της έφεσης και της αναίρεσης, αλλά και της αναψηλάφησης, παρά το γεγονός ότι οι πρωτόδικες αποφάσεις είναι τεκμηριωμένες και έχουν επιλύσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα νομικά και ουσιαστικά ζητήματα. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις αποβλέπουν στο να αποτρέπεται η άσκηση αβασίμων ενδίκων μέσων. Έτσι ο διάδικος εκείνος που καταθέτει κάποιο από τα ανωτέρω ένδικα μέσα υποχρεώνεται να προκαταβάλει, με ποινή το απαράδεκτο, χρηματικό παράβολο με κλιμακούμενο ποσό, αναλόγως με το είδος του ασκούμενου ενδίκου μέσου. Εάν νικήσει κατά τη δίκη, που με δική του πρωτοβουλία άνοιξε, το καταβληθέν παράβολο θα του επιστραφεί, διαφορετικά το δικαστήριο θα διατάξει την εισαγωγή τούτου στο δημόσιο ταμείο. Νοείται ότι η υποβολή των παραβόλων γίνεται κατά τη συζήτηση του ενδίκου μέσου.

Άρθρο 13

Η προσθήκη στο άρθρο 623 επιβάλλεται από την ανάγκη να μην χρειάζεται η διεξαγωγή μιας διαγνωστικής δίκης, προκειμένου να αποκτηθεί εκτελεστός τίτλος σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις, στις οποίες ο οφειλέτης κατά τη συζήτηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, λ.χ. για να χορηγηθεί άδεια προς εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, παρέστη και ομολόγησε τα κρίσιμα πραγματικά γεγονότα και αποδέχτηκε την αίτηση.

Η διάταξη αυτή συνδυάζεται με εκείνες των άρθρων 632, 633, 643, 647, 666, 681 Β, 933 ώστε στις ειδικές διαδικασίες και στην εκδίκαση των ανακοπών της αναγκαστικής εκτέλεσης ο δικαστής, που οφείλει πλέον να εκδώσει την απόφασή του πολύ σύντομα, να έχει λάβει υπόψη του τους ισχυρισμούς αμφοτέρων των πλευρών πριν τη συζήτηση της υπόθεσης για να μπορέσει να ανταποκριθεί στην υποχρέωσή του αυτή.

Άρθρο 14

Προβλέπεται ότι η ανακοπή θα συζητηθεί εντός εξήντα ημερών με τη διαδικασία των πιστωτικών τίτλων και η απόφαση θα εκδοθεί εντός εξήντα ημερών από τη συζήτηση. Σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής αυτή θα συζητηθεί υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο με την ανακοπή από το ίδιο δικαστήριο, το οποίο και θα αποφασίσει για την αναστολή της εκτελεστότητας ή όχι. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται όχι μόνον η επιτάχυνση των σχετικών δικών αλλά και επέρχεται η αποσυμφόρηση των υποθέσεων, κυρίως των ασφαλιστικών μέτρων. Ση-

μειώνεται ότι τα ίδια ισχύουν και για τις ανακοπές του άρθρου 933.

Άρθρο 15

Και εδώ προβλέπεται ότι οι αποφάσεις στις μισθωτικές διαφορές, στις διαφορές από αμοιβές, διατροφές, επιμέλεια κ.λπ., εργατικές κ.λπ. θα εκδίδονται εντός εξήντα ημερών. Ειδικά για τις εργατικές διαφορές που αφορούν άκυρη απόλυση και δεδουλευμένες αποδοχές, καθώς και στις διαφορές που αφορούν διατροφή, επιμέλεια, επικοινωνία κ.λπ. η συζήτηση των αγωγών και των τακτικών ενδίκων μέσων επί των διαφορών για μισθούς υπερημερίας και για καθυστερούμενους μισθούς προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών, ενώ σε περίπτωση που ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αυτή συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικαιομο της αγωγής.

Με το άρθρο 6 παρ. 13 του ν. 2479/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 5 του ν. 2915/2001, καθιερώθηκε η επιτυχεστάτη διαδικασία της διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου (άρθρα 662Α Κ ΠολΔ), η οποία ελάφρυνε σημαντικότερα την απασχόληση των δικαστηρίων με υποθέσεις δυστροπίας μισθωτών. Ωστόσο στην πράξη, οι διατυπώσεις των σχετικών άρθρων δημιούργησαν αντικρουόμενες πρακτικές από μέρους των δικαστών, οι οποίες σημειωτέον, στην περίπτωση άρνησης έκδοσης διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου δεν μπορούν να κριθούν περαιτέρω, διότι δεν δημοσιεύεται αρνητική απόφαση αλλά ούτε προβλέπεται η άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου ή βοηθήματος υπέρ του εκμισθωτή όταν ο δικαστής αρνείται να εκδώσει τη διαταγή.

Το πιο συνηθισμένο ζήτημα έχει να κάνει με το γεγονός ότι οι δικαστές, επικαλούμενοι το ότι σύμφωνα με το άρθρο 662Α θα πρέπει η μίσθωση να αποδεικνύεται εγγράφως, αρνούνται να εκδώσουν διαταγή όταν η μίσθωση έχει υπερβεί το συμβατικό ή το νόμιμο χρόνο της διάρκειάς της (3 χρόνια στην κατοικία και 12 ή 16 στην επαγγελματική στέγη), παρά το γεγονός ότι ακόμα και τότε η μίσθωση (κάθε είδους) συνεχίζεται και είναι ισχυρή (ανεξαρτήτως εγγράφου) σύμφωνα με το άρθρο 611 ΑΚ. Στην περίπτωση αυτή ο εκμισθωτής αναγκάζεται να καταφύγει στη διαδικασία μισθώσεων με ό, τι αυτό συνεπάγεται για το χρόνο συζήτησης της υπόθεσής του και για την επιβάρυνση των πινακίων.

Περαιτέρω, σε περίπτωση επανειλημμένης δυστροπίας του μισθωτή, όταν ο εκμισθωτής έχει επιδώσει κατά το παρελθόν σχετική όχληση στον μισθωτή για την καταβολή οφειλόμενων μισθωμάτων και ο τελευταίος έχει συμμορφωθεί, πλην όμως επαναλαμβάνει την ίδια συμπεριφορά συστηματικά, ορισμένοι δικαστές, προκειμένου να εκδώσουν διαταγή απόδοσης, απαιτούν την επίδοση κάθε φορά νεότερης όχλησης στο μισθωτή και παρέλευση μηνός, θεωρώντας ότι το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 662Α (τούτο ισχύει μία φορά), αναφέρεται μόνο στη δυνατότητα του μισθωτή να καταβάλλει τα οφειλόμενα εντός μηνός αποκλείοντας τη δυνατότητα έκδοσης διαταγής απόδοσης, και όχι στο σύνολο της προδικασίας που απαιτείται για την έκδοση της διαταγής. Η άποψη αυτή, έκτος από το ότι ακολουθείται από ορισμένους μόνο δικαστές, έχει επικριθεί και από τη θεωρία, διότι είναι άσκοπο να υποχρεώνεται ο εκμισθωτής να υποβληθεί στη δαπάνη και το χρόνο αναμονής δεύτερης (ή και τρίτης) εξώδικης όχλησης, τη στιγμή που -ούτως ή άλλως- ακόμα κι αν ο επανειλημμένα δύστροπος μισθωτής κατα-

βάλλει τα οφειλόμενα μισθώματα, μπορεί και πάλι να αποβληθεί από το μίσθιο. Παράλληλα, λόγω και των νέων προτεινόμενων ρυθμίσεων περί ενδίκων μέσων, αναγκάιο κρίνεται να συντομευτεί η μηνιαία προθεσμία της επίδοσης προηγούμενης έγγραφης όχλησης σε δεκαπενθήμερη.

Η ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας διαταγής απόδοσης μισθίου σήμερα απαιτεί τρεις (3) επιδόσεις από δικαστικό επιμελητή (επίδοση εξώδικου, επίδοση απλού αντιγράφου της διαταγής και επίδοση αντιγράφου εξ απογράφου μετ' επιταγής προς εκτέλεση), οι οποίες αποτελούν δυσβάστακτο κόστος -εκτός των άλλων- και διότι συχνά γίνονται με θυροκόλληση. Αυτό επιβαρύνει σημαντικά όχι μόνον τους ασθενέστερους οικονομικά πολίτες, όπου το καταβαλλόμενο μίσθωμα είναι συνήθως πολύ χαμηλό, αλλά και τα δικαστήρια που υποχρεούνται σε έκδοση πρώτα απλού αντιγράφου και στη συνέχεια εκτελεστού απογράφου. Κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθεί ότι η διαταγή θα είναι εκτελεστή αφού παρέλθουν οι ήδη προβλεπόμενες 20 ημέρες από την κοινοποίηση του αντιγράφου εξ απογράφου, καταργουμένης της υποχρέωσης επίδοσης και απλού αντιγράφου της.

Τέλος, η ελάφρυνση που έχει δημιουργήσει στο φόρτο των Δικαστηρίων η διαδικασία της διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου, θα ήταν περίπου διπλάσια αν στο δικόγραφο της αίτησης για αποβολή θα μπορούσε να σωρευτεί το ταυτόσημο αίτημα για καταδίκη σε καταβολή και των οφειλόμενων μισθωμάτων και λοιπών οικονομικών υποχρεώσεων του καθ' ου μισθωτή, ώστε να μην απαιτείται διπλή προσφυγή στη δικαιοσύνη, μία για την αποβολή και άλλη για την καταδίκη σε καταβολή των οφειλών, με διπλά έξοδα των εμπλεκόμενων πολιτών, οι οποίοι συχνά βρίσκονται σε δεινή οικονομική θέση από παρόμοιες συχνά εσκεμμένες συμπεριφορές.

Άρθρο 16

Πρωταρχικά όλα τα ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να εκδίδονται από τα μονομελή πρωτοδικεία, ώστε να αποσυμφορηθούν ακόμα περισσότερο τα πολυμελή πρωτοδικεία.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 4 του άρθρου 691 ΚΠολΔ και την προσθήκη της παραγράφου 5 της ίδιας διάταξης σκοπεύεται ο άμεσος προσδιορισμός δικασίμου της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων σε περίπτωση που η προσωρινή διαταγή γίνει δεκτή και η απόφαση επί της αίτησης των ασφαλιστικών μέτρων θα εκδίδεται το αργότερο μέχρι και σαράντα οκτώ (48) ώρες μετά τη συζήτηση, καταχωριζόμενου του διατακτικού της κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να επιφυλαχθεί να εκδώσει την απόφασή του σε μεταγενέστερο χρόνο, γνωστοποιώντας ταυτόχρονα την ημέρα και ώρα που θα δημοσιευθεί η απόφαση που δεν θα είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών. Στην ίδια αυτή προθεσμία ο δικαστής υποχρεούται να δημοσιεύσει όλες τις αποφάσεις στις υποθέσεις που συζητήθηκαν και οι οποίες θα περιέχουν αιτιολογία ως προς την πιθανολόγηση της ύπαρξης ή ανυπαρξίας του δικαιώματος και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης.

Άρθρο 17

Προτείνεται η μεταφορά στο ειρηνοδικείο όλων των υποθέσεων εκουσίας δικαιοδοσίας, οι οποίες σήμερα εκ-

δικάζονται από τα πρωτοδικεία, πλην εκείνων που αφορούν τον πτωχευτικό κώδικα και το κτηματολόγιο, με σκοπό την επιτάχυνση και αποσυμφόρηση των πρωτοδικείων.

Άρθρο 18

Η κήρυξη εκτελεστού αλλοδαπού τίτλου γίνεται πλέον με διαταγή του δικαστή και όχι με δικαστική απόφαση. Κατά της διαταγής που απορρίπτει την αίτηση μπορεί να ασκηθεί ανακοπή ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου από τον αιτούντα.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση εξασφαλίζεται η επιτάχυνση του σταδίου της αναγκαστικής εκτελέσεως κατά τουλάχιστον δεκαοκτώ μήνες, η υπηρεσιακή απελευθέρωση δικαστών και γραμματέων, αιθουσών κ.λπ..

Άρθρα 19

Ένα άλλο δυσάρεστο φαινόμενο που εμφανίζεται εδώ και πολλές δεκαετίες και προσαιξάνεται κάθε χρόνο που περνά και περισσότερο είναι η αδυναμία του δανειστή να ικανοποιήσει την απαίτησή του, δεδομένου ότι το δίκαιο της εκτέλεσης, έτσι όπως είναι δομημένο, παρέχει στον οφειλέτη σημαντικά όπλα άμυνας, που, όμως, σε συνδυασμό και με τη μεγάλη καθυστέρηση εκδίκασης των υποθέσεων, ιδία δε των ανακοπών (μέσος όρος 4 έτη ή και περισσότερο μέχρι η απόφαση να καταστεί τελεσιδική), πλήττουν στην κυριολεξία τα συμφέροντα του οφειλέτη, αφού αν και έχει αναγνωρισθεί πολιτειακά η απαίτησή του δεν μπορεί να την ικανοποιήσει (εισπράξει, κ.λπ.). Έτσι σε περίπτωση που σήμερα ο οφειλέτης κατάφερε και έλαβε αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης η ανακοπή του θα συζητηθεί, αν δεν αναβληθεί, το Μάιο του 2015 και μέχρι να τελεσιδικήσει θα παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των δύο ετών ακόμα. Σημειώνεται υπάρχουν ανακοπές που με την άσκησή τους και μόνον (χωρίς δηλαδή να υποβληθεί αίτηση αναστολής), ακόμα και όταν είναι προφανώς απαράδεκτες ή αβάσιμες, επιφέρουν το αποτέλεσμα αυτό, όπως π.χ. αυτό γίνεται στην ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης. Για τους ανωτέρω λόγους προτείνεται η συντόμευση της διαδικασίας εκδίκασης των ανακοπών με την προσθήκη της παρ. 3 στο άρθρο 937, δηλαδή με εφαρμογή του άρθρου 643, όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν (και ανεξάρτητα από το είδος της εκτελούμενης αξίωσης) και αποσκοπεί στην ταχύτατη απονομή της δικαιοσύνης και στην εκδίκαση των διαφορών που προκύπτουν από τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία, υποτίθεται, πρέπει να είναι όσο το δυνατόν σύντομη για τους λόγους που ήδη έχουν εκθεθεί, αφού διαφορετικά παραβιάζεται σε βάρος του δανειστή η αρχή της ισότητας στη διαδικασία παροχής έννομης προστασίας. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ασκηθεί αίτηση αναστολής αυτή συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο της ανακοπής.

Περαιτέρω λόγω του συστήματος της σταδιακής προβολής των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης ο οφειλέτης (καθ' ου η εκτέλεση) δικαιούται να ασκήσει ξεχωριστές ανακοπές κατά αυτών, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πολλών δικών. Με την προσθήκη στο τέλος του α' εδαφίου του άρθρου 935 επιχειρείται ο περιορισμός του αριθμού των ανακοπών από τον οφειλέτη με αποτέλεσμα όχι μόνο την ταχύτερη εκδίκασή τους και την ελά-

φρυνση των πινακίων αλλά και τη μέσα σε εύλογο χρόνο ολοκλήρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης και να μην παραμένει για μεγάλο χρονικό διάστημα εκκρεμές και αμφισβητούμενο το κύρος της εκτελεστικής διαδικασίας.

Επίσης, με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 933 αίρεται πλέον κάθε αμφιβολία ως προς τον προσδιορισμό της υλικής αρμοδιότητας επί ανακοπών μεταξύ ειρηνοδικείων και μονομελών πρωτοδικείων. Έτσι, αρμόδια είναι τα ειρηνοδικεία σε κάθε περίπτωση που ο εκτελεστός τίτλος βάσει του οποίου επιπεύδεται η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης έχει εκδοθεί από αυτά και όχι μόνον όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι απόφασή τους. Σε κάθε άλλη βέβαια περίπτωση αρμόδια είναι τα μονομελή πρωτοδικεία.

Τέλος προβλέπεται ότι η κατάθεση του εκτελεστού τίτλου μετά της έκθεσης κατάσχεσης, της κατασχετήριας έκθεσης και των εκθέσεων επίδοσής της θα γίνεται στο ειρηνοδικείο και όχι στον ειρηνοδίκη ώστε να μην απασχολείται ειρηνοδίκης, ο οποίος έχει πιο σημαντικά καθήκοντα να εκτελέσει, αλλά ο γραμματέας του ειρηνοδικείου.

Επίσης στην άμεση εκτέλεση ακινήτου, κατά την αποβολή ενός μισθωτή από μισθωμένο ακίνητο με αναγκαστική εκτέλεση, είναι πλέον σύνηθες φαινόμενο, αυτός να αποκομίζει όλα τα χρήσιμα αντικείμενα, και -προκειμένου να μην επιβαρυνθεί με τα έξοδα μεταφοράς τους- να εγκαταλείπει σωρεία κινητών που είναι ουσιαστικά άχρηστα (παλαιά είδη οικοσκευής ή μηχανήματα μη σύγχρονης τεχνολογίας, υλικά συσκευασίας κ.λπ.). Σύμφωνα με τα σήμερα ισχύοντα (943 παρ. 3 ΚΠολΔ), ο δικαστικός επιμελητής που εκτελεί τη δικαστική απόφαση αποβολής, καταγράφει όλα αυτά τα αντικείμενα στην έκθεσή του, και τα «παραδίδει σε μεσεγγυούχο που διορίζει ο ίδιος». Δυστυχώς ως «μεσεγγυούχος» ορίζεται αναγκαστικά ο ατυχής ιδιοκτήτης - εκμισθωτής του ακινήτου, ο οποίος με τον τρόπο αυτόν καθίσταται επ' αόριστον υπεύθυνος για τη φύλαξη των πραγμάτων του αποβληθέντος μισθωτή του. Ο άφαντος συχνά μισθωτής πρακτικά δεν προσέρχεται ποτέ για να τα παραλάβει, με αποτέλεσμα ότι ο ιδιοκτήτης δεν μπορεί να προβεί σε νέα εκμίσθωση ή να χρησιμοποιήσει το ακίνητό του εξαιτίας της ύπαρξης των κινητών αυτών αντικειμένων, από τα οποία δεν μπορεί να απαλλαγεί παρά μόνον αν, σύμφωνα με τα σήμερα ισχύοντα (943 παρ. 3 ΚΠολΔ), προβεί στις εξής προβλεπόμενες νόμιμες, πλην λίαν χρονοβόρες και δαπανηρές ενέργειες: 1. Να ανακαλύψει τη νέα διεύθυνση του τέως μισθωτή, πράγμα συχνά πρακτικά αδύνατο, γιατί διαφορετικά θα πρέπει του κοινοποιεί κάθε εξώδικο, δικόγραφο ή απόφαση ως αγνώστου διαμονής, δηλαδή μέσω εισαγγελέως και με δημοσίευση σε δύο εφημερίδες. 2. Να του κοινοποιήσει εντός 30 ημερών την έκθεση αποβολής που συνέταξε ο δικαστικός επιμελητής, στην οποία περιέχεται ο κατάλογος των καταγεγραμμένων κινητών πραγμάτων του που έχουν εγκαταλειφθεί στο μίσθιο. 3. Να του κοινοποιήσει εξώδικη πρόσκληση καλώντας τον να παραλάβει εντός δεκαήμερου τα κινητά πράγματά του από το πρώην μίσθιο ακινήτο. 4. Να καταθέσει στο αρμόδιο ειρηνοδικείο δικόγραφο χορήγησης αδειάς εκπλειστηριασμού των κινητών και να την κοινοποιήσει στον τέως μισθωτή. 5. Να εκδικαστεί η υπόθεση στο ακροατήριο του ειρηνοδικείου, με μάρτυρα και προτάσεις, και να αναμείνει επί μήνες την έκδοση και καθαρογραφή της απόφασης με την άδεια του ειρηνοδι-

κη. 6. Να κοινοποιήσει στον τέως μισθωτή (συνήθως αγνώστου διαμονής) την απόφαση με την άδεια του Ειρηνοδικείου και την ημερομηνία διεξαγωγής του πλειστηριασμού. 7. Να διοργανώσει τον επί τόπου «εκπλειστηριασμό» των κινητών πραγμάτων από συμβολιογράφο, αφού προηγηθεί προ πέντε (5) ημερών διαδικασία δημόσιας «κήρυξης» στον τόπο του πλειστηριασμού. 8. Επειδή ουδείς συνήθως ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στον «πλειστηριασμό», θα πρέπει και να βρεθεί κάποιος τρίτος «πλειοδότης» αντί συμβολικού ποσού, ο οποίος θα παραλάβει και θα πετάξει τα άχρηστα κινητά στην υπηρεσία καθαριότητας του οικείου Δήμου και μόνον έτσι θα απελευθερώσει του ακινήτο του από τα αντικείμενα αυτά και τον εαυτό του από την παράλογη και «απαράγραπτη» ευθύνη φύλαξής τους. 9. Να καταβάλει για όλα τα παραπάνω αμοιβές δικηγόρου για εξώδικο, αίτηση και παράσταση, δικαστικού επιμελητή για σειρά κοινοποιήσεων, συμβολιογράφου για σύνταξη έκθεσης και κατακύρωσης πλειστηριασμού, ακόμη και κήρυκα, για δήθεν «κήρυξη» η οποία ουδέποτε πραγματοποιείται, καθώς και έξοδα δημοσιεύσεων σε εφημερίδες, για την τήρηση μιας απαράδεκτης διαδικασίας, η οποία εκθέτει και γελοιοποιεί το ίδιο το Κράτος και την αποτελεσματική λειτουργία του.

Στην πράξη, θύματα όλης αυτής της διαδικασίας είναι συνήθως φτωχοί και ηλικιωμένοι, και γενικά οι πλέον αδύναμοι να αντιδράσουν εκμισθωτές, οι οποίοι αδυνατούν να βρουν χρήματα για να την κινήσουν εναντίον μισθωτών που αποβλήθηκαν για μη καταβολή μισθωμάτων, και συχνά οφείλουν εκτός από αυτά και κοινόχρηστα και λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, τα οποία οι εκμισθωτές αδυνατούν πλήρως να εισπράξουν με οποιονδήποτε τρόπο. Πρέπει συνεπώς η νομοθεσία μας να τροποποιηθεί ώστε η υποχρέωση αναγκαστικής φύλαξης που αναλαμβάνει ο εκμισθωτής ενός ακινήτου, να μην ισχύει επ' άπειρον, αλλά κάθε αξίωση του μισθωτή εναντίον του να παραγράφεται αυτόματα και χωρίς καμιά προσφυγή σε δαπανηρές διαδικασίες, ένα εξάμηνο από την αποβολή, όπως ισχύει και για όλες τις συναφείς αξιώσεις, τόσο του εκμισθωτή για μεταβολές και φθορές (602 ΑΚ) όσο και του μισθωτή για δαπάνες (603 ΑΚ).

Άρθρο 20

Με τη διάταξη αυτή σκοπείται η μεταφορά όλων των υποθέσεων εκουσίας δικαιοδοσίας αρμοδιότητας πρωτοδικείων στα ειρηνοδικεία, πλην βέβαια των εξαιρουμένων υποθέσεων (πτωχευτικού κώδικα-κτηματολογίου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Κ.Ε.Δ.Ε.

Άρθρο 21

Επιβάλλεται η απλούστευση της διαδικασίας των άρθρων 32 και 34 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) για τη δήλωση τρίτου σε περίπτωση κατάσχεσης στα χέρια τούτου χρημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων. Έτσι ορίζεται ότι μέσα σε οκτώ (8) ημέρες, από την επίδοση του κατασχετήριου, ο τρίτος οφείλει να δηλώσει αν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο έγγραφο χρήματα, καθώς και άλλα πράγματα ή αν δεν υποχρεούται σε άμεση απόδοσή τους. Η δήλωση αυτή γίνεται με έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή σε εκεί-

νον που εξέδωσε το κατασχετήριο έγγραφο.

Επίσης προβλέπεται ότι η παράλειψη της δήλωσης του άρθρου 32 εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση, όπως δηλαδή ισχύει και στον ΚΠολΔ. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται κοινή αντιμετώπιση όμοιων περιπτώσεων αφού καταργούνται οι σοβαρές συνέπειες της παράλειψης από τη μη υποβολή της σχετικής δήλωσης από τον τρίτο, γιατί μέχρι σήμερα σε μια τέτοια περίπτωση καθίστατο συνοφειλέτης του χρέους μετά του οφειλέτη ολόκληρης της οφειλής.

Τέλος ανακοπή κατά της ρητής ή πλασματικής αρνητικής δήλωσης ασκεί πλέον ο Προϊστάμενος ΔΟΥ μέσα σε ένα μήνα από την επίδοσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 22

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των άρθρων 826, 832 παρ. 2 και 841 ΚΠολΔ και των άρθρων 11 και 68 του Πτωχ. Κ. (ν. 3583/2007) σκοπείται η ελάφρυνση των Ειρηνοδικών και των γραμματέων, ιδίως μετά την αύξηση της καθ' ύλην αρμοδιότητάς τους, τη συγχώνευση πολλών εξ αυτών και τη μεταφορά σε αυτά των συναινετικών προσημειώσεων.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 23

Με το άρθρο αυτό προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 74 ΠΚ. Με την τροποποίηση αυτή, σε συνδυασμό με την κατάργηση των παραγράφων 2-5 του άρθρου 99 ΠΚ (βλ. κατωτέρω άρθρο 114), διατηρείται η δυνατότητα επιβολής δικαστικής απέλασης μόνο μετά από καταδίκη σε ποινές κάθειρξης, με σοβαρότερη συνέπεια και διαφοροποίηση της δικαστικής σε σχέση με τη διοικητική απέλαση την απαγόρευση επιστροφής στην Ελλάδα για ορισμένο ή και αόριστο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.

Η επιβολή συγκεκριμένου χρονικού ορίου διάρκειας της απαγόρευσης επιστροφής του αλλοδαπού στη χώρα που συνεπάγεται η απέλασή του, κρίνεται σκόπιμη, προκειμένου να αίρονται οι συνέπειες και να χορηγείται η δυνατότητα επιστροφής στη χώρα χωρίς περαιτέρω διαδικασία μετά την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος από την εκτέλεση της απέλασης και υπό την προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός έχει παραμείνει κατά το διάστημα αυτό στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα, όμως, διατηρείται η δυνατότητα επιβολής απέλασης αόριστης διάρκειας, κατά την κρίση του αρμόδιου δικαστηρίου.

Καθόσον αφορά στην άδεια επιστροφής στη χώρα, αυτή δίνεται πλέον κατόπιν απόφασης δικαστικού και όχι διοικητικού οργάνου, έτσι ώστε να μην εκφεύγει του δικαστικού ελέγχου η άρση των συνεπειών του μέτρου της απέλασης.

Η έως σήμερα εφαρμογή του άρθρου 74 παρ. 4 ΠΚ εί-

χε δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα και είχε οδηγήσει σε μακρόχρονες κρατήσεις στις περιπτώσεις όπου ήταν ανέφικτη η εκτέλεση της απέλασης. Ταυτόχρονα, σύγχυση έχει δημιουργηθεί σχετικά με το εάν έχει ορισθεί ανώτατο όριο διάρκειας κράτησης με την ΥΑ 4000/4/46-α/Β΄ 1535/27.7.2009 «περί καθορισμού λεπτομερειών για την εκτέλεση διοικητικών και δικαστικών αποφάσεων απέλασης αλλοδαπών», όπου ορίζεται ότι μετά την έκδοση βουλεύματος απόλυσης υπό όρο οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι δεν απολύουν τον αλλοδαπό αμέσως μετά την έκδοση του βουλεύματος, αλλά οφείλουν να παρατείνουν την κράτηση για τις ανάγκες εκτέλεσης της απέλασης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

Προτείνεται, έτσι, η εισαγωγή ρητών ανώτατων ορίων διάρκειας κράτησης με τον έλεγχο της τήρησης αυτών από δικαστικό όργανο. Τα προτεινόμενα όρια είναι σύμφωνα με την Οδηγία 2008/115/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την επιστροφή παρνόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και βρίσκονται σε αναλογία με τα ανώτατα όρια προσωρινής κράτησης που προβλέπονται στο άρθρο 6 παρ. 4 του Συντάγματος και το άρθρο 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Εξάλλου, η διάταξη της καταργούμενης (βλ. κατωτέρω άρθρο 114) παρ. 4 του άρθρου 99 ΠΚ θα πρέπει να ενταχθεί στο ουσιαστικό μέρος του Ποινικού Κώδικα με προσθήκη παραγράφου 2 στο άρθρο 182 ΠΚ. Εν όψει, εξάλλου, των τροποποιήσεων των άρθρων 74 και 99 ΠΚ, προτείνεται και η αντίστοιχη προσαρμογή των άρθρων 21 και 24 του π.δ. 106/2007 σχετικά με την «ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους».

Άρθρο 24

Με την παράγραφο 1, με σχετική τροποποίηση του άρθρου 110 ΠΚ, ορίζεται ότι ο κατάδικος κρατούμενος, για τον οποίο το συμβούλιο αποφασίζει για την υπ' όρον απόλυσή του, δεν καλείται ενώπιον αυτού, αλλά ότι μπορεί αφού λάβει γνώση, μέσω του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, της (για την υπ' όρον απόλυση) πρότασης του εισαγγελέα να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα. Η ρύθμιση αυτή γίνεται στο πλαίσιο της γενικότερης ρύθμισης για την κατάργηση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης των διαδίκων (αλλά και του εισαγγελέα) ενώπιον του συμβουλίου. Διατηρείται, όμως, η δυνατότητα όπως το συμβούλιο, εάν κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου.

Με την παράγραφο 2, ορίζεται ότι τα πταίσματα παραγράφονται μετά δύο έτη. Η ρύθμιση γίνεται μετά τον υποβιβασμό πολλών πράξεων σε πταίσματα και επειδή κρίνεται ότι η ισχύουσα, ετήσια παραγραφή δεν αρκεί για τη δίωξη και εκδίκαση των πράξεων αυτών.

Με την παράγραφο 3, υποβιβάζονται σε πταίσματα αξιόποινες πράξεις οι οποίες κρίθηκε ότι δεν εμφανίζουν ουσιαστικό εγκληματικό άδικο και εντούτοις κατακλύζουν τα ποινικά ακροατήρια. Πρόκειται, πρώτον, για τις πράξεις της μη κακόβουλης βλασφημίας, της ελαφράς σωματικής βλάβης, της ελαφράς σωματικής βλάβης από αμέλεια, της αυτοδικίας, της ελαφράς ή ευτελούς φθοράς και της επαιτείας.

Άρθρο 25

Τα προβλεπόμενα χρηματικά όρια για την αναγωγή πλημμεληματικών πράξεων σε κακουργήματα, εν όψει της παρόδου μεγάλου χρονικού διαστήματος από τη θέσπισή τους (το πρώτον με το ν. 2408/1996), πρέπει αναγκάως να αναπροσαρμοστούν ώστε να βρίσκονται σε αντιστοιχία με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα των συναλλαγών. Η αναπροσαρμογή αυτή συνιστά αναγκαίο μέτρο ποινικού εξορθολογισμού, αφού με τα ισχύοντα χρηματικά όρια παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας, καθώς πράξεις χωρίς ανάλογα σημαντικό περιουσιακό αντικείμενο καθίστανται κακουργηματικές. Με την αναπροσαρμογή επιτυγχάνεται η ελάφρυνση της κύριας ανάκρισης και των εφετειών κακουργημάτων, που είναι ιδιαίτερα επιβαρυνόμενα. Έτσι, το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 26

Με το άρθρο αυτό γίνεται προσπάθεια εξορθολογισμού και αυστηροποίησης των λόγων εξαιρέσεως. Αποτελεί κοινό τόπο ότι η ελαστικότητα στο πεδίο των λόγων εξαιρέσεως οδηγεί πολλές φορές σε δικονομικές συμπεριφορές, κυρίως εκ μέρους του κατηγορούμενου, που κατατέίνουν στην παράλυση της διαδικασίας. Ο Καθηγητής Λ. Μαργαρίτης παρατηρεί ότι «αλλεπάλληλες αιτήσεις εξαιρέσεως –εξώφθαλμα απαράδεκτες- [γίνονται] με προφανή στόχο όχι την εξασφάλιση της αντικειμενικότητας [και αμεροληψίας του κρίνοντος] αλλά την παράλυση της διαδικασίας» (βλ. Λ. Μαργαρίτη, ΠοινΔικ 2003, σελ. 811).

Για τους λόγους αυτούς, προτείνεται τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 16 του ΚΠΔ και ορίζεται ότι το ίδιο δικαστήριο ή συμβούλιο, η ίδια δηλαδή σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου, στην ίδια συνεδρίαση, στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση εξαιρέσεως είτε κατά μέλους του είτε καθ' ολοκλήρου τούτου, απορρίπτει κάθε αίτηση όταν κρίνει ότι αυτή είναι αόριστη ως προς τα πραγματικά περιστατικά ή προδήλως ανεπίδεκτη εκτίμησης ή ασκείται καταχρηστικά και δεν χρειάζεται να την παραπέμψει σε άλλο δικαστήριο, στο οποίο δεν μετέχει εκείνος του οποίου ζητείται η εξαίρεση (ή, εφόσον δεν μπορεί να συγκροτηθεί νόμιμα, στο ιεραρχικώς ανώτερο δικαστήριο). Αντικαθίσταται, επίσης, το άρθρο 17 ΚΠΔ και οριοθετείται καλύτερα το περιεχόμενο της αίτησης εξαιρέσεως και η απάντηση-κρίση του δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι:

- Η αίτηση εξαιρέσεως πρέπει να περιέχει με σαφήνεια τους λόγους της εξαιρέσεως του δικαστικού προσώπου, να μνημονεύει ειδικώς τα πραγματικά γεγονότα στα οποία στηρίζονται οι λόγοι αυτοί και να αναφέρει και τα μέσα της απόδειξής τους. Διαφορετικά η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου στο οποίο υποβάλλεται στην ίδια συνεδρίαση,

• Την αίτηση εξαιρέσεως πρέπει να υπογράφει ο ίδιος ο αιτών ή πληρεξούσιος που έχει ειδική γι' αυτό πληρεξουσιότητα. Μεταγενέστερη προσκόμιση του εγγράφου της πληρεξουσιότητας δεν επιτρέπεται για κανένα λόγο. Στο έγγραφο της πληρεξουσιότητας πρέπει να αναφέρονται ειδικά και συγκεκριμένα οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η εξαίρεση. Σε περίπτωση μη τήρησης των άνω διατυπώσεων, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου στο οποίο υποβάλλεται,

• Η αίτηση για την εξαίρεση μέλους δικαστηρίου που συνεδριάζει μπορεί να υποβληθεί και με προφορική δήλωση, που καταχωρίζεται στα πρακτικά της συνεδρίασης. Η δήλωση γίνεται αυτοπροσώπως ή από συνήγορο που έχει ειδική γι' αυτό πληρεξουσιότητα και πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δηλαδή να είναι ορισμένη ως προς τους λόγους εξαιρέσεως, να μνημονεύει ειδικώς τα πραγματικά γεγονότα στα οποία στηρίζονται οι λόγοι αυτοί και να αναφέρει και τα μέσα της απόδειξής τους.

• Η ίδια σύνθεση του δικαστηρίου στην ίδια συνεδρίαση, στο οποίο υποβάλλεται αίτηση εξαιρέσεως είτε κατά μέλους του είτε καθ' ολοκλήρου τούτου, απορρίπτει αυτήν όταν κρίνει ότι είναι αόριστη ως προς τα πραγματικά γεγονότα ή προδήλως ανεπίδεκτη εκτίμησης ή ασκείται καταχρηστικά.

Με την τροποποίηση του άρθρου 20 παρ. 2 ΚΠΔ, καλύπτεται κενό που υφίστατο σε περίπτωση εξαιρέσεως ενόρκου στα μικτά ορκωτά δικαστήρια. Ορίζεται ότι αν η εξαίρεση αφορά μέλος του εκ τακτικών δικαστών δικαστηρίου ή του εισαγγελέα ή ενόρκου του μικτού ορκωτού δικαστηρίου ή του μικτού ορκωτού εφετείου, αρμόδιο είναι το εκ τακτικών δικαστών δικαστήριο, είτε έχει είτε δεν έχει λήξει η σύνοδος του μικτού ορκωτού δικαστηρίου.

Τέλος, με παράγραφο που προστίθεται στο άρθρο 23 ΚΠΔ, ορίζεται ότι όταν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή εξαίρεση ή σοβαροί λόγοι ευπρέπειας, η δήλωση αποχής του δικαστικού λειτουργού πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά «και ουχί αορίστως, προς αποφυγήν απλώς του δηλούντος να δικάση ωρισμένην υπόθεσιν, εϊτ' εκ φυγοπονίας είτε δι' έλλειψιν σθένους», ως αναφέρει ο Αγγ. Μπουρόπουλος, (Ερμηνεία του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, κατ' άρθρον, τόμ. Α', 2η έκδ, 1957, υπ' άρθρο 23, σελ. 39-40, σημ. 2). Ο δικαστικός λειτουργός ελέγχεται πειθαρχικά αν δηλώσει αποχή αδικαιολογήτως, δηλαδή από φυγοπονία ή από έλλειψη σθένους.

Άρθρο 27

Με τους νόμους 3160/2003 και 3346/2005 εισήχθη, στο ποινικό δικονομικό μας σύστημα, μια σημαντική αλλαγή στον τρόπο κίνησης της ποινικής δίωξης και της ανακριτικής διερεύνησης των ποινικών υποθέσεων από τον Εισαγγελέα. Έγινε η εισαγωγή και καθιέρωση για αναβαθμισμένης και υποχρεωτικής για τα κακούργηματα και τα πλημμελήματα αρμοδιότητας του τριμελούς πλημμελειοδικείου προκαταρκτικής εξέτασης που διεξάγει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών. Με τις ρυθμίσεις αυτές, όπως ορθά παρατηρήθηκε από τη θεωρία, «ο Έλληνας νομοθέτης προσεχώρησε κατά βάση στις θέσεις των σημαντικών εκείνων ευρωπαϊκών ρυθμίσεων της ποινικής διαδικασίας που αναβαθμίζουν το έργο του εισαγγελέα και αναθέτουν σε αυτόν κατά κύριο λόγο την προδικαστική διερεύνηση των ποινικών υποθέσεων» (: Ν. Αν-

δρουλάκης, ΠοινΧρ ΞΑ' 164). Εως ότου, όμως, ανατεθεί στον εισαγγελέα ολόκληρη η προδικαστική διερεύνηση όλων των ποινικών υποθέσεων, κατά τα πρότυπα του γερμανικού και ιταλικού ποινικού δικονομικού δικαίου και επιπλέον του ανατεθεί και ο έλεγχος των πορισμάτων της τακτικής ανάκρισης και επειδή το ζητούμενο είναι η διεξαγωγή της δίκης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα (6 παρ. 1 ΕΣΔΑ, 14 παρ. 3γ' ΔΣΑΠΔ) και αναντιρρήτως η προκαταρκτική εξέταση επιβραδύνει την διαδικασία, αλλά και για τον επιπρόσθετο λόγο ότι αυτή δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, κρίνεται σκόπιμο όπως η προκαταρκτική εξέταση παραμείνει υποχρεωτική μόνο για τα κακούργηματα, ενώ για όλα τα πλημμελήματα να αφεθεί στην κρίση του εισαγγελέα (βλ. σχετικώς Θεοχ. Δαλακούρα, ΠοινΧρ ΞΑ' 249, κατά τον οποίο «Οι μέχρι τώρα εμπειρίες από την υποχρεωτική εφαρμογή του θεσμού της προκαταρκτικής εξέτασης ενδεικνύουν ότι η στόχευση της αποτροπής άσκησης άσκοπων ποινικών διώξεων μάλλον δεν ευοδώνεται, καθώς η ροή των υποθέσεων προς το ακροατήριο δεν φαίνεται να διαφοροποιείται σε σχέση με το προηγούμενο κατάστημα»).

Για το λόγο αυτόν με το παρόν άρθρο τροποποιείται το άρθρο 43 ΚΠΔ και ορίζεται ότι η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης είναι υποχρεωτική μόνο επί κακούργημάτων, ενώ, αντιθέτως, επί των πλημμελημάτων εναπόκειται στην κρίση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι μήνυση ή αναφορά που υποβάλλεται ανωνύμως, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών τη θέτει αμέσως στο αρχείο και αναφέρει σχετικώς στον εισαγγελέα εφετών, μπορεί όμως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να διατάξει και προκαταρκτική εξέταση για να εξετάσει τη βασιμότητα των καταγγελλομένων. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία επειδή πολλές εισαγγελίες κατακλύζονται από ανώνυμες καταγγελίες, ανεπίδεκτες ως επί το πλείστον δικαστικής εκτίμησης, και ο εισαγγελέας αναγκάζεται να δαπανά ικανό χρόνο για τη διερεύνησή τους.

Τέλος, με τις παραγράφους 1 και 2, ορίζεται με εμφαντικό τρόπο ότι κατηγορούσα αρχή στο πταιματοδικείο είναι ο δημόσιος κατηγορός και ο οποίος, μόνος αυτός, παρίσταται στις συνεδριάσεις του πταιματοδικείου, τροποποιουμένης της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 3 ΚΠΔ που είχε περιπέσει σε αχρησία και όριζε ότι ο εισαγγελέας μπορεί να παρίσταται σε συνεδριάσεις του πταιματοδικείου.

Άρθρο 28

Η κατάθεση μηνύσεων και εγκλήσεων βαίνει συνεχώς αυξανόμενη και εκ του γεγονότος ότι υποβάλλονται αδαπάνως. Είναι ορθό ο κινητοποιών το σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης να καταβάλει υπέρ του Δημοσίου ένα συμβολικό ποσό γι' αυτό, τέτοιο όμως ποσό που να μην αναιρείται η πρόσβαση στη δικαιοσύνη του παθόντος πολίτη. Με το άρθρο αυτό ορίζεται με σαφήνεια ότι ο εγκάλων κατά την υποβολή της εγκλήσεως είναι υποχρεωμένος να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού εκατό (100) ευρώ. Σε περίπτωση μη κατάθεσης του παραβόλου, η έγκληση δεν εξετάζεται στην ουσία και απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Κατά της άνω διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών (με την οποία απορρίπτεται η έγκληση ως απαράδεκτη λόγω μη κατάθεσης του παραβόλου) δεν επιτρέπεται προσφυγή, κατά το άρθρο 48, ενώπιον του εισαγγελέα εφετών.

Επιπλέον με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 46 ΚΠΔ και προς διευκόλυνση του έργου της προδικασίας και της ταχείας διερεύνησης της υποβληθείσας έγκλησης, ορίζεται ότι ο εγκαλών μαζί με την έγκληση οφείλει να υποβάλει και τα διαθέσιμα σε αυτόν αποδεικτικά στοιχεία που στηρίζουν και αποδεικνύουν αυτήν. Οι καταθέσεις μαρτύρων που προτείνει με την έγκληση υποβάλλονται υπό τον τύπο της ένορκης βεβαίωσης ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου, χωρίς βεβαίως οποιαδήποτε κλήση του καθού στρέφεται η έγκληση. Αυτονόητο είναι ότι ο εισαγγελέας έχει το δικαίωμα όπως διερευνήσει την ουσία των όσων καταθέσουν οι μάρτυρες.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου, ορίζεται ότι ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών εξετάζει την έγκληση που έλαβε και αν κρίνει ότι αυτή δεν στηρίζεται στο νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης την απορρίπτει με διάταξη, η οποία περιλαμβάνει συνοπτική αιτιολογία. Επίδοση της διάταξης δεν προβλέπεται στον εγκαλούντα και αυτός οφείλει να μεριμνά για να λάβει γνώση αυτής, ώστε να ασκήσει, εάν επιθυμεί, προσφυγή στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών. Η προθεσμία για την προσφυγή ορίζεται σε τρεις μήνες από την έκδοση της διάταξης, αφού δεν προβλέπεται επίδοση αυτής.

Με την τροποποίηση του άρθρου 48 ΚΠΔ, γίνονται διαφοροποιήσεις σε σχέση με το ισχύον καθεστώς και ορίζεται:

- Ότι για την προσφυγή συντάσσεται έκθεση μόνο από τον γραμματέα της εισαγγελίας που εξέδωσε την προσαλλόμενη διάταξη,
- Ότι ο προσφεύγων υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού τριακοσίων (300) ευρώ, το οποίο επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο άνω γραμματέας και
- Ότι σε περίπτωση μη κατάθεσης του παραβόλου η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα εφετών.

Άρθρο 29

Συνιστώνται, για πρώτη φορά και στη χώρα μας, μονομελή εφετεία κακουργημάτων που υπηρετούν το στόχο της ταχύτητας στην εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων και την τόνωση της ευθύνης του δικαστή. Οι όποιες επιφυλάξεις, που κατά καιρούς διατυπώνονται για τα μονομελή δικαστήρια (βλ. σχετικά Ν. Ανδρουλάκη, Θεμελιώδεις έννοιες της ποινικής δίκης, έκδ. β', 1994, σελ. 106-107), θεωρείται ότι δεν «αγγίζουν» την προτεινόμενη ρύθμιση, καθώς προβλέπεται ότι το μονομελές εφετείο κακουργημάτων θα συγκροτείται από πρόεδρο εφετών ή όπου δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα από εφέτη, δηλαδή από έμπειρους δικαστές με πολύχρονη πείρα, πέραν του γεγονότος ότι η καθ' ύλην αρμοδιότητα αυτών εκτείνεται σε υποθέσεις που δεν παρουσιάζουν πολλές αποδεικτικές δυσχέρειες. Μάλιστα υπάρχει και η ασφαλιστική δικλείδα ότι τα μονομελή εφετεία κακουργημάτων δεν θα δικάζουν εγκλήματα κατά των οποίων απειλείται στο νόμο η ποινή της ισόβιας κάθειρξης (όπως λ.χ. η θανατηφόρα ή η εκτελεσθείσα με ιδιαίτερη σκληρότητα ληστεία, άρθρο 380 παρ. 2 ΠΚ, ή οι επιβαρυντικές περιπτώσεις των ναρκωτικών, άρθρο 23 του ν. 3459/2006), γιατί κρίθηκε ότι η εσχάτη αυτή ποινή πρέπει να επιβάλλεται από πολυμελή σύνθεση όπως και σήμερα.

Τα μονομελή εφετεία κακουργημάτων θα δικάζουν:

α) Τα κακουργήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 308 Α του ΚΠΔ, δηλαδή τα κακουργήματα που σήμερα εισάγονται προς εκδίκαση με απευθείας κλήση, με σύμφωνη γνώμη εισαγγελέα και προέδρου εφετών, και είναι: i) του ν. 2168/1993 περί όπλων, ii) τα φορολογικά αδικήματα του ν. 2523/1997, iii) του ν. 2960/1993 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», iv) του ν. 3386/2005 περί αλλοδαπών, v) του ν. 3459/2006 του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά, vi) του εμπρησμού δασών (άρθρο 265 ΠΚ), vii) της διακεκριμένης περίπτωσης κλοπής (άρθρο 374 ΠΚ) και viii) της ληστείας (380 ΠΚ),

β) Τα κακουργήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 308 Β του ΚΠΔ, εφόσον γι' αυτά έχει κινηθεί η διαδικασία ποινικής συνδιαλλαγής και έχει συνταχθεί πρακτικό συνδιαλλαγής,

γ) Τα κακουργήματα των άρθρων 114 του ν. 1892/1990 (ανοικοδόμηση σε δασικές εκτάσεις), 66 του ν. 2121/1993 (προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας) και 52 του ν. 4002/2011 (περί παιγνίων) και

δ) Τα κακουργήματα των νόμων 2725/1999 (περί αθλητισμού) και 3028/2002 (προστασία αρχαιοτήτων).

Τέλος, ορίζεται ότι οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών εφετείων θα εκδικάζονται σε δεύτερο βαθμό από τα τριμελή εφετεία. Προτιμήθηκε η εκδίκαση των εφέσεων αυτών να γίνεται από τα τριμελή εφετεία, και όχι από τα πενταμελή, αφ' ενός προς εξοικονόμηση δυνάμεων στα εφετεία, αφ' ετέρου για τον επιπρόσθετο λόγο ότι η τριμελής σύνθεση του εφετείου παρέχει ικανά εχέγγυα για την ορθή κρίση της υπόθεσης σε δεύτερο βαθμό.

Άρθρο 30

Παρατηρείται το φαινόμενο τόσο στην προκαταρκτική εξέταση όσο και στην προανάκριση, η δικογραφία να «περιφέρεται» επί πολλούς μήνες σε όλη τη χώρα προς λήψη καταθέσεων μαρτύρων, εξηγήσεων υπόπτων και απολογιών κατηγορούμενων. Το γεγονός αυτό επιβραδύνει υπέρμετρα τη προδικασία, χωρίς ιδιαίτερο λόγο.

Για το λόγο αυτόν, με τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 243 ΚΠΔ, προτείνεται ότι ο προανακριτικός υπάλληλος που ορίζεται από τον εισαγγελέα για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν τη δικογραφία για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιόν του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο κατά τα άνω ανακριτικός υπάλληλος αναθέτει την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορούμενων στον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο αρχικά ορισθείς ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγέλαντα εισαγγελέα. Με τον τρόπο αυτόν θα σταματήσει η «από πταισματοδίκη εις παταισματοδίκη περιφορά» της δικογραφίας και ο ορισθείς από τον εισαγγελέα προανακριτικός υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να ενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις, αναθέτοντας τις εκτός της εφετειακής του περιφέρειας πράξεις σε άλλον,

και τελικώς αυτός είναι που θα ελέγξει αν εκτελέσθηκε η παραγγελία και να υποβάλλει τη δικογραφία πλήρη στον παραγγειλαντα εισαγγελέα. Για τις προανακριτικές ενέργειες στο Νομό Αττικής (όπου και ο μέγας φόρτος και η συνακόλουθη καθυστέρηση) ορίζεται ότι τα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται ότι ανήκουν σε μία εφετειακή περιφέρεια.

Επιπλέον εισάγονται ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση του έργου της κυρίας ανάκρισης. Για το λόγο αυτό με τροποποίηση του άρθρου 248 ΚΠΔ, ορίζεται ότι σε υποθέσεις το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, ο ανακριτής, εκτός από τους πραγματογνώμονες, που μπορεί να διορίσει κατά τα ισχύοντα στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μπορεί να ζητήσει από τον εισαγγελέα εφετών, που έχει, κατ' άρθρο 35 ΚΠΔ, την ανώτατη διεύθυνση της ανάκρισης, όπως με πράξη του ορίσει ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης και την πληρέστερη διερεύνηση της υπόθεσης. Τα πρόσωπα αυτά δεν επιλέγονται μεταξύ ιδιωτών ή ελεύθερων επαγγελματιών, αλλά ο ορισμός τους γίνεται μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Μεγάλος χρόνος της κυρίας ανάκρισης αναλύεται επίσης στην επανάληψη ανακριτικών πράξεων που έγιναν κατά τη διάρκεια είτε της προανάκρισης είτε της προκαταρκτικής εξέτασης, παρότι η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 248 παρ. 3 του ΚΠΔ ορίζει ότι ο ανακριτής ενεργεί και πάλι τις ανακριτικές πράξεις που έχουν ήδη γίνει, μόνο όταν χρειάζονται συμπλήρωση ή δεν έγιναν νομότυπα ή όταν το κρίνει σκόπιμο. Όμως οι ανακριτικές πράξεις πρέπει μία φορά να ενεργούνται και δεν είναι δικονομικά σωστό να ενεργούνται σε κάθε στάδιο της ποινικής δίκης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση διατυπώνεται με σαφήνεια ότι αν προηγήθηκε προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση (προστίθεται εδώ και η προκαταρκτική εξέταση, αφού πλέον σήμερα μετά τους νόμους 3160/2003 και 3346/2005 σχεδόν εξομοιώνεται με την προανάκριση) ο ανακριτής δεν επαναλαμβάνει τις ανακριτικές πράξεις που έχουν ήδη γίνει. Μόνο όταν οι πράξεις δεν έγιναν νομότυπα ή όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χρειάζονται όχι απλώς συμπλήρωση αλλά ειδική συμπλήρωση επαναλαμβάνει αυτές. Ως ασφαλιστική δικλείδα ότι για την ενέργεια των πράξεων αυτών απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα.

Με την παράγραφο 5 οριοθετείται η εξουσία του ανακριτή και με σαφήνεια ορίζεται ότι δεν έχει δικαίωμα ούτε συρρίκνωσης, ούτε διεύρυνση της ασκηθείσας ποινικής δίωξης. Αν θεωρεί ότι αυτή χρήζει συμπλήρωσης ή διευκρίνισης, πρέπει να απευθυνθεί στον ασκήσαντα αυτήν εισαγγελέα.

Άρθρο 31

Με το ν. 3811/2009 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 282 ΚΠΔ που αναφέρονται στην προσωρινή κράτηση.

Η εφαρμογή των διατάξεων αυτών δεν λειτούργησαν ικανοποιητικά και έχουν εκφραστεί έντονες επιφυλάξεις για την ορθότητά τους. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις γίνεται εξορθολογισμός και συμπλήρωση και ορίζεται ότι εάν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στο νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα είκοσι έτη ή εάν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή

τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων απ' αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα.

Ένα άλλο θέμα που απασχολεί την πράξη και έχει αντίκτυπο και στην κοινωνία έχει να κάνει με το ζήτημα της διαφωνίας, κυρίως για την προσωρινή κράτηση, μεταξύ ανακριτή και εισαγγελέα και το γεγονός ότι έως ότου αποφασίσει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο ο κατηγορούμενος αφήνεται ελεύθερος. Εκτιμάται ότι πρέπει να βρεθεί ένα άλλο δικαστικό όργανο, που να αποφασίζει απ' ενός μεν ταχύτητα την ίδια ημέρα που προέκυψε η διαφωνία, απ' ετέρου δε να παρέχει τα εχέγγυα για ορθή κρίση. Έτσι, με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι σε περίπτωση διαφωνίας για την προσωρινή κράτηση ή για τους όρους που πρέπει να τεθούν, αποφαινεται εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από τότε που απολογήθηκε ο κατηγορούμενος το τριμελές πλημμελειοδικείο, το οποίο συνεδριάζει ως συμβούλιο και αποφασίζει αφού ακούσει τη γνώμη του εισαγγελέα και του κατηγορουμένου. Το τριμελές πλημμελειοδικείο που αποφαινεται σχετικά για την ανακάλυψη διαφωνίας μπορεί στους μεγάλους πρωτοβάθμιους δικαστικούς σχηματισμούς να είναι το ως αυτόφωρο λειτουργούν ή και άλλο που ορίζεται ειδικά για το σκοπό αυτό, στα άλλα δε πρωτοδικεία το κανονικό τριμελές πλημμελειοδικείο το οποίο συνέρχεται εκτάκτως σε συνεδρίαση, όπως θα συνήρχετο εάν είχε να δικάσει ένα αυτόφωρο πλημμέλημα. Το αναφερόμενο αυτόφωρο τριμελές πλημμελειοδικείο που συνέρχεται εκτάκτως σε συνεδρίαση, δεν σημαίνει ότι θα εφαρμόζει και τους κανόνες της αυτόφωρης διαδικασίας. Αντιθέτως. Το δικαστήριο αυτό «συνεδριάζει ως συμβούλιο», εντός του χώρου που είναι ορισμένος για την συνεδρίαση ενός τέτοιου οργάνου, χωρίς την παρουσία διαδίκων και «αποφασίζει αφού ακούσει τον εισαγγελέα και τον κατηγορούμενο». Ο τελευταίος εισάγει μόνο τη δικογραφία στο δικαστήριο και αφού ενημερώσει προφορικώς για την ανακάλυψη διαφωνίας αποχωρεί. Μια τέτοια ρύθμιση δεν είναι ξένη προς το δίκαιό μας, αφού υπάρχει τέτοια, από εισαγωγής του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας μάλιστα και μέχρι σήμερα ισχύουσα, και είναι αυτή της παραγράφου 4 του άρθρου 23, όπου ορίζεται ότι όταν το δικαστικό πρόσωπο δηλώνει αποχή, «το δικαστήριο συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, αφού ακούσει τη γνώμη του εισαγγελέα, χωρίς την παρουσία διαδίκων, αποφασίζει [...]». Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η ταχύτατη, αυθημερόν, άρση της εκκρεμότητας που δημιουργείται σε περίπτωση διαφωνίας των αρμόδιων δικαστικών οργάνων κατά την επιβολή μέτρων δικονομικού καταναγκασμού. Ευνόητον τυγχάνει ότι όταν η διαφωνία ανακύψει μεταξύ εφέτη ανακριτή και εισαγγελέα εφετών, αποφασίζει το τριμελές εφετείο, το οποίο συνέρχεται εκτάκτως κατά τα ανωτέρω.

Ένα τελευταίο ζήτημα αφορά τον τίτλο με τον οποίο κρατείται ο κατηγορούμενος, από τη στιγμή που απολογηθεί και ανακύψει η διαφωνία μέχρι την έκδοση της απόφασης του άνω δικαστηρίου. Ορίζεται, ότι όταν ανακύψει διαφωνία για την προσωρινή κράτηση, ο ανακριτής υποχρεούται να εκδώσει αμέσως, άμα τη εκδηλώσει της διαφωνίας, ένταλμα σύλληψης σε βάρος του κατηγορουμένου, το οποίο ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου.

Άρθρο 32

Από πολλούς εκπροσώπους του νομικού κόσμου της Χώρας, διατυπώθηκε η άποψη ότι η υποχρεωτική εμφάνιση των διαδικών στα δικαστικά συμβούλια, τείνει να παραλύσει την ενδιάμεση διαδικασία. Προς επίλυση του προβλήματος αυτού, με το παρόν άρθρο του σχεδίου νόμου προτείνεται:

- Με τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 309 ΚΠΔ, ότι δεν επιτρέπεται η εμφάνιση των διαδικών ενώπιον του συμβουλίου, όταν τούτο κρίνει την ουσία της κατηγορίας. Για την ισότητα των «όπλων» μεταξύ του εκπροσώπου της Πολιτείας εισαγγελέως και των διαδικών, ορίζεται ότι στην ίδια ως άνω περίπτωση (:κρίση επί της ουσίας της κατηγορίας) δεν επιτρέπεται ούτε η εμφάνιση του εισαγγελέα. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι νέες ρυθμίσεις δεν έρχονται σε αντινομία με την παράγραφο 1 του άρθρου 32 ΚΠΔ, η οποία ορίζει ότι καμία απόφαση του ποινικού δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίαση ή σε συμβούλιο δεν έχει κύρος αν δεν ακουστεί προηγουμένως ο εισαγγελέας, αφού ο τελευταίος έχει 'ακουστεί' από το συμβούλιο αφού έχει υποβάλει σε αυτό έγγραφη πρόταση. Το συμβούλιο διατηρεί τη δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο να διατάξει την ενώπιον του εμφάνιση του κατηγορουμένου, οπότε εμφανίζεται ενώπιον του συμβουλίου και ο εισαγγελέας.

- Με τροποποίηση του άρθρου 287 ΚΠΔ, ότι στην περίπτωση που το συμβούλιο καλείται να αποφασίσει για την εξακολούθηση ή την παράταση της προσωρινής κράτησης, ο κατηγορούμενος και ο συνήγορός του δεν εμφανίζονται ενώπιον του συμβουλίου, έχει τη δυνατότητα ο κατηγορούμενος, αφού ειδοποιηθεί από τον γραμματέα του συμβουλίου και έχει λάβει και γνώση της πρότασης του εισαγγελέα, να διατυπώσει τις απόψεις του με έγγραφο υπόμνημα, μέσα σε προθεσμία που καθορίζει ο πρόεδρος του συμβουλίου. Το συμβούλιο μπορεί όμως εάν κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαία η παρουσία του να διατάξει την ενώπιον του εμφάνιση του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτή, εμφανίζεται ενώπιον του συμβουλίου και ο εισαγγελέας. Στη συνέχεια, το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα αν πρέπει να απολυθεί προσωρινά ο κατηγορούμενος ή να εξακολουθήσει η προσωρινή του κράτηση.

- Με τροποποίηση του άρθρου 138 παρ.2 ΚΠΔ, ορίζεται ότι ο εισαγγελέας αναπτύσσει και προφορικά την έγγραφη προς το συμβούλιο πρότασή του μόνον όταν η εμφάνισή του στο συμβούλιο προβλέπεται από το νόμο.

Τέλος, στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 309 ΚΠΔ, ορίζεται ότι αν μετά το τέλος της ανάκρισης και την υποβολή των εγγράφων στον εισαγγελέα υποβλήθηκαν στο συμβούλιο από ένα διάδικο έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, το συμβούλιο, μόνο στην περίπτωση που κρίνει ότι αυτά ασκούν ουσιώδη επιρροή στη διάγνωση της υπόθεσης, οφείλει να καλέσει τους υπόλοιπους διαδίκους, ή τους αντικλήτους τους, για να ενημερωθούν και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σε προθεσμία που καθορίζει το ίδιο.

Άρθρο 33

Με την παράγραφο 1 επεκτείνεται το σύστημα της τήρησης των πρακτικών των συζητήσεων με φωνοληψία σε όλα τα ποινικά δικαστήρια, πλην του πταισματοδικείου.

Με τις παραγράφους 2 και 8 του άρθρου και προκειμένου να διευκολυνθεί η εκτέλεση και βεβαίωση των χρηματικών ποινών, ορίζεται ότι στις εκθέσεις απολογίας και άσκησης ενδίκων μέσων αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η αρμόδια Δ.Ο.Υ. του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση που δεν έχει Α.Φ.Μ., αναγράφονται υποχρεωτικά το επώνυμο και το όνομα του πατέρα του, το πατρικό επώνυμο και το όνομα της μητέρας του, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης στην Ελλάδα ή η χώρα γέννησης στο εξωτερικό.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι ο ασκών προσφυγή κατά κλητηρίου θεσπίσματος υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού τριακοσίων (300) ευρώ. Σε περίπτωση μη κατάθεσης του παραβόλου η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα εφετών.

Πρόβλημα δημιουργείται στη δικαστική πρακτική στις περιπτώσεις εκείνες που ο δικαζόμενος για κακούργημα κατηγορούμενος δεν έχει συνήγορο και διορίζεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 340 ΚΠΔ και όταν ο κατηγορούμενος δεν αποδέχεται τον διορισμό. Με την παράγραφο 3 εισάγεται ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία αν ο κατηγορούμενος αρνηθεί την υπεράσπισή του από τον διορισμένο συνήγορο, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει σε αυτόν άλλον συνήγορο από τον ίδιο πίνακα. Σε περίπτωση νέας άρνησης του κατηγορουμένου, το δικαστήριο προβαίνει στην εκδίκαση της υπόθεσης χωρίς διορισμό συνηγόρου. Αυτό ανταποκρίνεται στις ανάγκες εκδίκασης της υπόθεσης και επειδή η συνεχής άρνηση του κατηγορουμένου να αποδεχθεί τον διορισμένο από το δικαστήριο συνήγορο, οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην παράλυση της διαδικασίας στο ακροατήριο και τελικά στη ματαίωση της εκδίκασης της υπόθεσης.

Για να διευκολυνθεί η διαδικασία, στους μεγάλους κυρίως δικαστικούς σχηματισμούς, με την ίδια παράγραφο ορίζεται ότι ο κατηγορούμενος που κρατείται, υποχρεούται δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση να ειδοποιήσει, δια του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, τον εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο θα γίνει η δίκη για κακούργημα ότι δεν έχει συνήγορο υπεράσπισης. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο κατηγορούμενος που δεν κρατείται. Ο εισαγγελέας διορίζει συνήγορο από τον πίνακα και θέτει στη διάθεσή του τη δικογραφία. Με τον τρόπο αυτόν επέρχεται ταχύτητα και διευκόλυνση της εκδίκασης των κακούρημάτων, αφού ο κατηγορούμενος που δεν έχει συνήγορο, θα έχει ειδοποιήσει εγκαίρως από τον αρμόδιο εισαγγελέα, ο οποίος θα του διορίσει συνήγορο από το σχετικό πίνακα, χωρίς να παρίσταται ανάγκη οι ενέργειες αυτές να γίνονται στην επ' ακροατηρίω διαδικασία με ότι αυτό συνεπάγεται για την αργοπορία εκδίκασης της σχετικής υπόθεσης. Ορίζεται ακόμη ότι οι διευθυντές των καταστημάτων κράτησης οφείλουν να γνωστοποιούν στους κρατούμενους αυτή την υποχρέωση.

Με τις παραγράφους 5 και 6, επιχειρείται η αναμόρφωση του άρθρου 349 ΚΠΔ σε σχέση με τις αναβολές και ορίζεται ότι:

- Η αναβολή που χορηγείται κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 349 γίνεται σε δικάσιμο στην οποία προεδρεύει ο ίδιος δικαστής που προηδρεύε του δικαστηρίου που χορήγησε την αναβολή. Οι δικάσιμοι αυτοί είναι ιδιαίτερες και απαγορεύεται να προσδιορισθούν σε αυτές άλλες υποθέσεις. Οι διατάξεις των προηγούμενων

εδαφίων δεν αναφέρονται στις μονομελείς συνθέσεις του πρώτου βαθμού.

• Εάν ο λόγος της αναβολής αναφανεί τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν από την δικάσιμο, ο διάδικος ή ο συνήγορός του υποχρεούται, με ποινή το απαράδεκτο της προβολής του λόγου αυτού ενώπιον του επ' ακροατηρίω συνεδριάζοντος δικαστηρίου, να γνωστοποιήσει αυτόν εγγράφως στον αρμόδιο εισαγγελέα, μαζί με τα έγγραφα που τον αποδεικνύουν. Για την αναβολή αποφασίζει το δικαστήριο σε συμβούλιο, αφού ακούσει τη γνώμη του εισαγγελέα χωρίς την παρουσία διαδίκων, προκειμένου δε για δίκη ενώπιον των μικτών ορκωτών δικαστηρίων το συμβούλιο των εφετών. Το δικαστήριο που αποφασίζει για την αναβολή συνέρχεται σε συμβούλιο, χωρίς απαραίτητως με την ίδια σύνθεση. Ο γραμματέας της αρμόδιας εισαγγελίας ενημερώνει τους μάρτυρες και τους διαδίκους για τη νέα δικάσιμο.

Στην πράξη, συμβαίνει συχνά το μικτό ορκωτό δικαστήριο να καταδικάζει τον κατηγορούμενο όχι για το κακούργημα το οποίο εισήχθη σε αυτό, αλλά με μεταβολή κατηγορίας, για πλημμέλημα (π.χ. για απόπειρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης αντί για την εισαχθείσα απόπειρα ανθρωποκτονίας ή για προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας αντί για την εισαχθείσα απόπειρα βιασμού). Όταν η απόφαση είναι εκκλητή (βλ. άρθρο 489 περ. στ' ΚΠΔ) και ασκείται έφεση από τον κατηγορούμενο κατ' αυτής, η υπόθεση οδηγείται προς εκδίκαση ενώπιον του μικτού ορκωτού εφετείου. Επειδή δεν είναι δικονομικά ορθό να εκδικάζεται ένα απλό πλημμέλημα (όπως τα παραπάνω, ή, όπως έχει τύχει στη δικαστηριακή πρακτική, αυτό της απειλής) από το ΜΟΕ, πρέπει να εκδικάζεται μόνον από τους τακτικούς δικαστές του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, το οποίο αποτελεί αυτοτελές ιδιαίτερο δικαστήριο. Η ρύθμιση αυτή θα συντείνει στην επιτάχυνση εκδίκασης υποθέσεων.

Με την παράγραφο 10, αυξάνονται τα όρια του εκκλητού κατά των αποφάσεων του πταισματοδικείου, του μονομελούς και τριμελούς πλημμελειοδικείου, καθώς κατά των αποφάσεων του μεικτού ορκωτού δικαστηρίου και του τριμελούς ή μονομελούς εφετείου. Τέλος, με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται το ζήτημα της άσκησης έφεσης κατά των αποφάσεων του μονομελούς εφετείου.

Άρθρο 34

Με την τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων 409 και 410 του ΚΠΔ, εισάγεται ρύθμιση με την οποία, σε περίπτωση αυτόφωρου πταίσματος (και σήμερα με το συνεχή υποβιβασμό πλημμελημάτων σε πταίσματα, τα τελευταία είναι πολλά), επιτρέπεται η σύλληψη του δράστη. Με την ίδια διάταξη ορίζεται:

• Ότι αυτός που έχει συλληφθεί οδηγείται αμέσως στο δημόσιο κατήγορο και στο πταισματοδικείο του τόπου όπου συνελήφθη, αν υπάρχει πταισματοδικείο που συνεδριάζει εκείνη την ώρα ή μπορεί να συνεδριάσει αμέσως, και εισάγεται σε δίκη με τη διαδικασία που ορίζουν τα άρθρα 411 έως 413 ΚΠΔ ή

• Ότι είναι δυνατή η άμεση προσαγωγή του συλληφθέντος στο πλησιέστερο αστυνομικό κατάστημα όπου εξετάζεται η ταυτότητά του και αφήνεται ελεύθερος.

Η παραπάνω πρώτη δυνατότητα, η οποία αποτελεί τον κανόνα, συνδυάζεται με τα οριζόμενα στο άρθρο 411 ΚΠΔ, που με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται ότι «το

πταισματοδικείο μπορεί να συνεδριάζει οποιαδήποτε ημέρα και ώρα είτε στο ακροατήριό του ή σε άλλον τόπο» και μάλιστα «στις πόλεις όπου υπάρχουν διορισμένοι περισσότεροι πταισματοδίκες [μπορεί να οριστεί ότι] θα συνεδριάζει μόνιμα ημέρα και νύχτα ή κάθε ημέρα και ορισμένες νυχτερινές ώρες». Η δεύτερη δυνατότητα, που είναι επικουρική της πρώτης, έχει να κάνει με την άμεση προσαγωγή του συλληφθέντος στο πλησιέστερο αστυνομικό κατάστημα, όπου εξετάζεται αμέσως και συντάσσεται έκθεση και αφού βεβαιωθεί η ταυτότητά του αφήνεται ελεύθερος.

Άρθρο 35

Μεγάλος φόρτος παρατηρείται στα δικαστήρια, ιδίως των μεγάλων πόλεων, κατά την εισαγωγή αιτήσεων για τον καθορισμό συνολικής ποινής επί συρρεόντων εγκλημάτων. Κρίνεται σκόπιμο όπως ο εισαγγελέας προβαίνει με πράξη του στον καθορισμό συνολικής ποινής και όχι το δικαστήριο. Κατά της πράξης αυτής δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα καταδικασμένο να προσφύγει στο αντίστοιχο αρμόδιο δικαστήριο, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών, από την με οποιοδήποτε τρόπο κοινοποίηση της πράξης σε αυτόν. Για την προσφυγή συντάσσεται έκθεση από το γραμματέα της εισαγγελίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη και εισάγεται αμέσως στο δικαστήριο. Κατά της απόφασης αυτού επιτρέπεται αναιρέση στον καταδικασμένο και τον εισαγγελέα, όπως άλλωστε προβλέπεται και στο ισχύον άρθρο 551 ΚΠΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Άρθρο 36

Τα εφετεία των μεγάλων πόλεων της χώρας έχουν επιβαρυνθεί κατά πολύ με την ανάκριση και εκδίκαση αξιόποινων πράξεων του ν. 3213/2003 περί πόθεν έσχες. Τούτο συνέβη γιατί ο ισχύων νόμος αδιακρίτως επιτάσσει την ανάκριση και εκδίκαση των πράξεων αυτών όλων των υπόχρεων προσώπων από το εφετείο. Και ενώ είναι εύλογο οι αξιόποινες πράξεις περί το πόθεν έσχες των πολιτικών προσώπων (πρωθυπουργού, αρχηγών πολιτικών κομμάτων, υπουργών, βουλευτών, διαχειριζομένων τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, γενικών και ειδικών γραμματέων), ως και των δικαστικών λειτουργών να ανακρίνονται και να εκδικάζονται από το εφετείο, ουδείς λόγος υπάρχει για όλα τα υπόλοιπα υπόχρεα πρόσωπα να αποστεί της γενικής αρχής της ποινικής δικονομίας, σύμφωνα με την οποία η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και ενεργείται με παραγγελία του προανάκριση ή κύρια ανάκριση, ανάλογα με τη σοβαρότητα της πράξης.

Έτσι, ορίζεται, ότι για τις πράξεις των ως άνω πολιτικών προσώπων, ως και αυτές των δικαστικών λειτουργών, η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών και ενεργείται ανάκριση στο εφετείο, ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα και ορισμό εφέτη ανακριτή από την ολομέλεια του οικείου εφετείου. Για την κατηγορία, εφόσον αυτή έχει χαρακτήρα κακούργηματος, αποφαινεται το συμβούλιο των εφετών σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, ενώ αν αυτή φέρει χαρακτήρα πλημμελήματος η υπόθεση εισάγεται και με απευθείας

κλήση στο ακροατήριο με διαταγή του εισαγγελέα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του εφέτη ανακριτή. Για όλες τις λοιπές περιπτώσεις των υπόχρεων προσώπων, μεταξύ των οποίων και οι πολλές χιλιάδες υπόχρεων αστυνομικών (κυρίως χαμηλόβαθμων, οι οποίες έχουν κατακλύσει σήμερα την ανάκριση στο εφετείο), η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και ενεργείται με παραγγελία για προανάκριση ή κύρια ανάκριση, ανάλογα με τη σοβαρότητα της πράξης. Για την κατηγορία, εφόσον αυτή έχει χαρακτήρα κακουργήματος, αποφαινεται το συμβούλιο πλημμελειοδικών, ενώ αν αυτή φέρει χαρακτήρα πλημμελήματος η υπόθεση εισάγεται και με απευθείας κλήση στο ακροατήριο με διαταγή του εισαγγελέα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ανακριτή. Ορίζεται δε ακόμη, ότι αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πράξεων που τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος είναι το τριμελές εφετείο, ενώ για τις σε βαθμό πλημμελήματος το τριμελές πλημμελειοδικείο και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Με μεταβατική δε διατάξη ρυθμίζεται η τύχη των εκκρεμών υποθέσεων.

Άρθρο 37

Με τις παραγράφους 1 και 2 τροποποιείται το π.δ. 106/207, μετά την τροποποίηση που έγινε στο άρθρο 74 ΠΚ.

Με τις παραγράφους 4 και 5 επαναφέρεται ως πλημμέλημα η παράβαση της Υγειονομικής διατάξης Α5/3010/1985 για την ηχορύπανση από τα κέντρα διασκέδασης, επειδή κρίνεται ότι το φαινόμενο αυτό έχει λάβει πολύ οχληρές διαστάσεις τον τελευταίο καιρό και η εκτέλεση αυτής ανατίθεται στα αρμόδια υγειονομικά και αστυνομικά όργανα σε όλη την επικράτεια.

Άρθρο 38

Με την παρούσα ρύθμιση σκοπείται, σε συνέχεια της ρύθμισης του άρθρου 31 του ν.3904/2011, η περαιτέρω μείωση της δικαστηριακής ύλης των πλημμελειοδικείων και η αποσυμφόρμησή τους από εκκρεμείς υποθέσεις ήσσονος ή και μηδενικής ποινικής απαξίας, αφενός με την μετατροπή διαφόρων πλημμελημάτων διαφόρων ποινικών νόμων σε πταίσματα και αφετέρου με την πλήρη κατάργησή τους και την αποποινικοποίηση των σχετικών παραβατικών συμπεριφορών.

Άρθρο 39

Με το άρθρο 48 παρ.3 και 4 του ν. 3772/2009, αντικαταστάθηκαν η παρ. 5 του άρθρου 87 του ν. 3386/2005 και η παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 3386/2005 και ορίστηκε ότι το αδίκημα τόσο της διευκόλυνσης όσο και της μεταφοράς και προώθησης λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας και εν γένει διευκόλυνσης εισόδου τους στη χώρα, τιμωρείται αδιακρίτως με πρόσκαιρη ή ισόβια κάθειρξη. Με την τροποποίηση αυτή, σκοπήθηκε, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση της σχετικής τροπολογίας, «η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων του ισχύοντος νομικού πλαισίου ώστε να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά» το πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης, το οποίο «έχει λάβει τα τελευταία χρόνια εκρηκτικές διαστάσεις [...] και έχει αναδειχθεί ως μείζον κοινωνικό και εθνικό ζήτημα». Και η νομοθετική παρέμβαση επιχει-

ρούσε «να λειτουργήσει αποτρεπτικά στο πεδίο της λαθρομετανάστευσης, με αυστηροποίηση των ποινικών και διοικητικών κυρώσεων [...]» (βλ. την Αιτιολογική Έκθεση σε Ποιν. Χρ. ΝΘ´ σελ. 762, σημ. 10).

Η αυστηροποίηση, όμως, των διατάξεων, δεν επέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και δεν υπήρξε ανάσχεση της εν λόγω εγκληματικής δραστηριότητας, όπως τούτο προκύπτει από τα σχετικά στοιχεία που παρείχαν οι αρμόδιες Εισαγγελίες. Ακόμη, με τη νέα ρύθμιση, που αναγάγει όλες τις πράξεις μεταφοράς, προώθησης και εν γένει διευκόλυνσης εισόδου λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας σε κακουργήματα, δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα εφαρμογής επί αυτών της αυτόφωρης διαδικασίας (η οποία εφαρμόζεται μόνο σε πλημμελήματα), με συνέπεια να μην «απορροφάται», κατά τις εκτιμήσεις των αρμόδιων εισαγγελικών αρχών, το 90% περίπου της άνω εγκληματικής δραστηριότητας, αλλά, αντίθετα, όλος ο όγκος των υποθέσεων να οδεύει προς την κύρια ανάκριση, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες [υπέριμετρη απασχόληση των ανακριτών, προσωρινή κράτηση, αιτήσεις αντικατάστασης αυτής, εξακόλουθησεις, παρατάσεις της προσωρινής κράτησης με έκδοση βουλευμάτων από τα συμβούλια πλημμελειοδικών και εφετών και εν τέλει τεράστια επιβάρυνση του εφετείου, ως του αρμόδιου δικαστηρίου εκδίκασης των εν λόγω εγκλημάτων].

Οι προϊσχύουσες διατάξεις, οι οποίες τιμωρούσαν τα βασικά εγκλήματα ως πλημμελήματα, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους για κάθε μεταφερόμενο άτομο, και κατά τους ορισμούς του άρθρου 94 παρ. 1 ΠΚ, η καταγινωσκόμενη από το δικαστήριο της αυτόφωρης διαδικασίας ποινή μπορούσε να φτάσει μέχρι τα δέκα χρόνια, αντιμετωπιζέτο αρκούντως το ζήτημα, ανταποκρίνονταν δε και στο περί δικαίου αίσθημα, αφού η εγκληματική συμπεριφορά και οι φερόμενοι ως δράστες αυτής κρίνονταν άμεσα από το δικαστήριο, εντός το πολύ τριών ημερών. Κρίνεται, συνεπώς, ότι είναι αναγκαία η επαναφορά τους, με τις εξής διαφοροποιήσεις: α) ότι η στερητική ης ελευθερίας ποινή για το πλημμέλημα αυξάνεται σε φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών για κάθε διευκολυνθέν ή για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, β) το ένα κακούρηγμα, του άρθρου 88 παρ. 1γ, γίνεται συγκεκριμένης διακινδύνευσης (απαιτούν να προέκυψε πράγματι κίνδυνος για άνθρωπο), γ) στο δε άλλο, του 88 παρ. 1δ, η απειλούμενη ποινή αντί της ισόβιας κάθειρξης γίνεται πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, γ) ότι ακολουθείται υποχρεωτικά η αυτόφωρη διαδικασία, δ) ότι σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος ασκεί το δικαίωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το δικαστήριο διατηρεί την κράτηση αυτού, ε) η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται από το δικαστήριο δεν μετατρέπεται σε χρηματική ποινή σε καμία περίπτωση και για οποιοδήποτε λόγο, ούτε τυγχάνουν εφαρμογής οι περί αναστολής διατάξεις των άρθρων 99 έως 104 του Ποινικού Κώδικα, και στ) ότι προκειμένου να διευκολυνθούν οι διοικητικές αρχές στο έργο τους, οι διατάξεις του άρθρου 253 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από τα άρθρα 87 και 88 του νόμου περί αλλοδαπών.

Τέλος, ορίζεται ότι στα θύματα των άνω πράξεων, που είναι οι αλλοδαποί που παρανόμως εισέρχονται ή εξέρχονται του ελληνικού εδάφους, εφόσον κινείται κατ' αυτών η κατά το άρθρο 76 διαδικασία διοικητικής απέλασης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 417 και

επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί αυτοφώρου διαδικασίας, για το ελάχιστον σημασίας πλημμέλημα της παράνομης εισόδου ή επιχείρησης παράνομης εξόδου από τη χώρα, εκτός αν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ειδοποιούμενος σχετικά από τις αστυνομικές ή λιμενικές αρχές, κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι εφαρμογής της.

Με μεταβατική διάταξη ορίζεται η τύχη των εκκρεμών υποθέσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3900/2010

Άρθρο 40

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 επιδιώχθηκε η ταχύτερη επίλυση διαφορών, από το Συμβούλιο της Επικρατείας, στις οποίες ανακύπτουν ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος με συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Με τις διατάξεις του σχεδίου ρυθμίζεται το ζήτημα της εκδίκασης των υποθέσεων που εκκρεμούν στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια μετά τη δημοσίευση απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας που επιλύει ζήτημα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων εισάγονται υποχρεωτικώς στη διαδικασία σε συμβούλιο εφόσον σε αυτές ανακύπτει μόνο το ζήτημα που κρίθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το ίδιο ισχύει και για τις υποθέσεις στις οποίες τίθενται εκτός από το ως άνω ζήτημα και λόγοι, που είναι προφανώς अपαράδεκτοι ή αβάσιμοι. Σε περίπτωση που ο διάδικος ζητήσει να εισαχθεί η υπόθεση στο ακροατήριο και το δικαστήριο κρίνει σύμφωνα με όσα έκανε δεκτά το Συμβούλιο της Επικρατείας διπλασιάζεται η προβλεπόμενη δικαστική δαπάνη που επιβάλλεται σε αυτόν.

Προβλέπεται επίσης ότι τα αιτήματα των διαδίκων στην επιτροπή για την εισαγωγή υποθέσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας συνοδεύονται, επί ποινή απαραδέκτου, από παράβολο, με σκοπό να αποτρεπώνται τα προφανώς αβάσιμα αιτήματα. Τέλος, προβλέπεται ότι η αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, σε περίπτωση κατά την οποία η επιτροπή δέχεται αίτημα διαδίκου για εισαγωγή ενδίκου βοηθήματος ή μέσου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, δεν καταλαμβάνει και την προσωρινή δικαστική προστασία λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της αίτησης αναστολής και των ασφαλιστικών μέτρων και της βλάβης που μπορεί να προκληθεί στους διαδίκους από την αναστολή εξέτασής τους για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί έως τη δημοσίευση απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 18/1989

Άρθρο 41

Με τη ρύθμιση αυτή προτείνεται στα δικόγραφα που κατατίθενται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εκτός από τα στοιχεία που ήδη προβλέπονται, να περιέχεται και η

ηλεκτρονική διεύθυνση του υπογράφοντος δικηγόρου. Η χρήση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης από τη γραμματεία, χωρίς να υποκαθιστά την τυπική διαδικασία των κοινοποιήσεων, θα διευκολύνει, αναμφίβολα, την καθημερινή επικοινωνία των διαδίκων με το δικαστήριο. Προβλέπεται, επίσης, το εισαγωγικό δικόγραφο να συνοδεύεται από σύντομη συνοπτική έκθεση της υπόθεσης και των ζητημάτων που αυτή θέτει. Η υποχρέωση αυτή υφίσταται και σε άλλα δικαστήρια, όπως το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να βοηθήσει τη γραμματεία, όπως και τον πρόεδρο του αρμοδίου Τμήματος, τόσο στην ομαδοποίηση των υποθέσεων, έτσι ώστε οι όμοιες υποθέσεις να μη χρεώνονται σε περισσότερους δικαστές, όσο και στον γρήγορο εντοπισμό των υποθέσεων οι οποίες πρέπει να συζητηθούν σε συμβούλιο, θεσμός ο οποίος αναβαθμίζεται με το παρόν σχέδιο νόμου.

Εάν ο διάδικος δεν τηρήσει την υποχρέωση αυτή και ηττηθεί, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει αυξημένη δικαστική δαπάνη, εάν δε νικήσει μπορεί να μην του επιδικάσει δαπάνη. Η πρόβλεψη αυτή οφείλεται στο ότι η μη σύνταξη έκθεσης συντελεί στην καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης.

Άρθρο 42

Με τις ρυθμίσεις των άρθρων αυτών σκοπείται η επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων στη κατάθεση και κοινοποίηση, εκ μέρους του Συμβουλίου της Επικρατείας, δικογράφων και αποφάσεων.

Η με ηλεκτρονικό τρόπο διακίνηση των δικογράφων και των αποφάσεων, προβλέπεται ότι θα εξυπηρετήσει τους διαδίκους, αφού όχι μόνο δεν θα είναι υποχρεωμένοι να προσέρχονται σε τακτά διαστήματα στο δικαστήριο για να πληροφορηθούν την εξέλιξη των υποθέσεών τους, αλλά αυτές θα διεκπεραιώνονται ταχύτερα από τη γραμματεία του δικαστηρίου, η οποία θα απαλλαγεί από τον σημαντικό φόρτο που προκαλείται από τις συχνές επισκέψεις των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 43

Σημαντικό παράγοντα παράτασης της εκκρεμοδικίας κατά την εκδίκαση των υποθέσεων που άγονται προς κρίση στο Συμβούλιο της Επικρατείας αποτελεί η μη έγκαιρη αποστολή του φακέλου από τη διοίκηση. Σχυνά μάλιστα η καθυστέρηση αυτή είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

Μέχρι σήμερα στην πράξη, αν μετά την κοινοποίηση της πράξης του Προέδρου περί ορισμού εισηγητή και δικασίμου η αρμόδια υπηρεσία δεν αποστέλλει τον φάκελο με τις απόψεις της, ο εισηγητής απευθύνει υπομνηστικά έγγραφα και αν και πάλι η υπηρεσία δεν εκπληρώσει αυτή την υποχρέωση που έχει από τον νόμο, τότε εκδίδεται προδικαστική απόφαση, με την οποία διατάσσεται να αποστέλλει τον φάκελο. Σε περίπτωση δε που εξακολουθεί αυτή την παράνομη συμπεριφορά έχει νομολογηθεί ότι συνάγεται τεκμήριο ομολογίας των πραγματικών ισχυρισμών του αιτούντος (βλ. Σ.τ.Ε. 2631/2009, 3275/2007, 3487/2004 κ.ά).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση υιοθετείται η νομολογία περί συναγωγής τεκμηρίου λόγω της μη αποστολής του φακέλου, επιταχύνεται δε η εκδίκαση της υπόθεσης, δεδομένου ότι το δικαστήριο δεν είναι υποχρεωμένο για να συναγάγει τεκμήριο ομολογίας να εκδώσει προδικαστική απόφαση.

Άρθρο 44

Με το άρθρο 44 εισάγεται ρύθμιση, με την οποία επιδιώκεται η επικαιροποίηση του ενδιαφέροντος του διαδίκου για την εκδίκαση της υπόθεσής του, ιδίως σε περιπτώσεις που έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από το χρόνο άσκησης του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος έως τη συζήτηση της υπόθεσης. Με σκοπό το μη αιφνιδιασμό των διαδίκων, η ρύθμιση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για υποθέσεις που συζητούνται τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ως ειδικότερα προβλέπεται στις μεταβατικές διατάξεις του σχεδίου.

Άρθρο 45

Με το άρθρο αυτό αναμορφώνεται ο θεσμός της διαδικασίας σε συμβούλιο που προβλέπεται στο π.δ. 18/1989 για τις ακυρωτικές διαφορές.

Όπως είναι γνωστό μέχρι σήμερα το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε τη δυνατότητα με αποφάσεις που λαμβάνονταν σε συμβούλιο να απορρίπτει προφανώς απαράδεκτα ή αβάσιμα ένδικα μέσα και βοηθήματα καθώς και να παραπέμπουν στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο όσα είχαν εισαχθεί αναρμοδίως ενώπιόν τους. Ο θεσμός αυτός κρίνεται επιτυχημένος διότι συντελεί στην γρηγορότερη επίλυση των διαφορών, χωρίς ο διάδικος να βλάπτεται δεδομένου ότι, πάντως, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει η υπόθεσή του να συζητηθεί από τον δικαστικό σχηματισμό.

Η σημαντικότερη καινοτομία που εισάγεται με το παρόν σχέδιο αναφέρεται στη δυνατότητα που έχει πλέον το δικαστήριο όχι μόνο να απορρίπτει, αλλά και να κάνει δεκτά τα ένδικα μέσα ή βοηθήματα που είναι προδήλως βάσιμα. Είναι προφανές ότι η επέκταση του θεσμού αυτού και στις περιπτώσεις των προδήλως βάσιμων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων θα συνεισφέρει ακόμα περισσότερο στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης.

Το γενικό πλαίσιο της ρύθμισης είναι το ακόλουθο: Αν ο εισηγητής δικαστής κρίνει ότι το ένδικο βοήθημα είναι προδήλως βάσιμο καλεί τον υπογράφοντα, εάν αυτός δεν έχει νομιμοποιηθεί με κάποιον από τους τρόπους που προβλέπει η δικονομία, να νομιμοποιηθεί. Μάλιστα η πρόσκληση μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο και όχι ακολουθώντας την οδό των τυπικών κοινοποιήσεων, έτσι ώστε να εξοικονομηθεί χρόνος. Αν αυτό συμβεί τότε το ένδικο βοήθημα εισάγεται προς συζήτηση σε συμβούλιο και γίνεται δεκτό, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η απόφαση είναι ομόφωνη. Ο ηττηθείς διάδικος μπορεί να ζητήσει μέσα στην τασσόμενη προθεσμία τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Ωστόσο, αν το ένδικο βοήθημα γίνει δεκτό, αν δηλαδή επικυρωθεί η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο, ο διάδικος που προκάλεσε τη δίκη καταδικάζεται στην καταβολή πενταπλάσιας δικαστικής δαπάνης από την εκάστοτε προβλεπόμενη. Με την πρόβλεψη αυξημένης δαπάνης ελπίζεται ότι οι διάδικοι (ιδίως οι δημόσιοι) θα αποθαρρύνονται από το να ζητούν την συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο και η διαδικασία αυτή θα συντελέσει στην επιτάχυνση των δικών.

Επίσης με την προτεινόμενη ρύθμιση απλοποιείται και επιταχύνεται η διαδικασία του άρθρου 34 Α του π.δ. 18/1989, με την κατάργηση της κοινοποίησης της πράξης εισαγωγής στον ανωτέρω σχηματισμό. Προς την ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι νέες ρυθμίσεις που προστίθενται στην ως άνω διάταξη, με τις οποίες αφενός παρέ-

χεται στον Πρόεδρο του δικαστικού σχηματισμού η δυνατότητα να παραπέμπει με πράξη του τις υποθέσεις που έχουν εισαχθεί αναρμοδίως στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφόσον δεν υπάρχει ουδεμία αμφιβολία και αφετέρου να προβλέπεται ότι σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου του τμήματος και του νόμιμου αναπληρωτή του, να προεδρεύει σύμβουλος του τμήματος.

Άρθρο 46

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία ο ηττηθείς διάδικος συνέβαλε με τη δικονομική συμπεριφορά του στην καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει δικαστική δαπάνη έως τριπλάσια της εκάστοτε οριζομένης. Ειδική πρόβλεψη υπάρχει για το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ανάλογα με το αν τηρούν τις εκ των άρθρων 23 και 24 του π.δ. 18/1989 σε σχέση με την αποστολή διοικητικού φακέλου και απόψεων.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται, για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας, ότι σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου του αρμοδίου τμήματος και του νόμιμου αναπληρωτή του, μπορεί στην επιτροπή να προεδρεύει σύμβουλος του τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρα 47

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η αύξηση της καθ' ύλην αρμοδιότητας των δικαστηρίων με μονομελή σύνθεση, προκειμένου να επιταχυνθεί η εκδίκαση των υποθέσεων, ιδίως δε των εκκρεμών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων με αντικείμενο οικονομικού ενδιαφέροντος. Ομοίως επιχειρείται η νομοτεχνικούς λόγους και η αύξηση της καθ' ύλην αρμοδιότητας του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου για τις διαφορές του ΚΕΔΕ.

Άρθρο 48

Στο άρθρο 45 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προβλέπεται ομοίως, όπως και ανωτέρω στο άρθρο 17 του π.δ. 18/1989, ότι στα δικόγραφα που υπογράφονται από δικηγόρο πρέπει να αναγράφεται και η ηλεκτρονική του διεύθυνση και η υποχρέωση σύνταξης συνοπτικής έκθεσης. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην επιτάχυνση της δίκης, όπως ακριβώς ανωτέρω αιτιολογείται και στο άρθρο 41 του νομοσχεδίου.

Άρθρο 49

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας της γραμματείας του δικαστηρίου και η προσαρμογή τους στα τρέχοντα ηλεκτρονικά δεδομένα με σκοπό την εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.

Άρθρο 50

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι εάν έχει επιτευχθεί δικαστικός συμβιβασμός και εφόσον δεν έχει

οριστεί δικάσιμος, η δίκη καταργείται με πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 143 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 51

Με το άρθρο αυτό αναμορφώνεται ο θεσμός της διαδικασίας σε συμβούλιο που προβλέπεται στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας για τις διαφορές ουσίας.

Όπως είναι γνωστό μέχρι σήμερα τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια είχαν τη δυνατότητα με αποφάσεις που λαμβάνονταν σε συμβούλιο να απορρίπτουν προφανώς απαράδεκτα ή αβάσιμα ένδικα μέσα και βοηθήματα, καθώς και να παραπέμπουν στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο όσα είχαν εισαχθεί αναρμοδίως ενώπιόν τους. Ο θεσμός αυτός κρίνεται επιτυχημένος διότι συντελεί στη γρηγορότερη επίλυση των διαφορών, χωρίς ο διάδικος να βλάπτεται δεδομένου ότι, πάντως, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει η υπόθεσή του να συζητηθεί από το δικαστικό σχηματισμό.

Η σημαντικότερη καινοτομία που εισάγεται με το παρόν σχέδιο αναφέρεται στη δυνατότητα που έχει πλέον το δικαστήριο όχι μόνο να απορρίπτει, αλλά και να κάνει δεκτά τα ένδικα μέσα ή βοηθήματα που είναι προδήλως βάσιμα. Είναι προφανές ότι η επέκταση του θεσμού αυτού και στις περιπτώσεις των προδήλως βάσιμων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων θα συνεισφέρει ακόμα περισσότερο στην επιτάχυνση της διοικητικής δίκης.

Το γενικό πλαίσιο της ρύθμισης είναι το ακόλουθο: Αν ο εισηγητής δικαστής κρίνει ότι το ένδικο βοήθημα είναι προδήλως βάσιμο καλεί τον υπογράφοντα, εάν αυτός δεν έχει νομιμοποιηθεί με κάποιο από τους τρόπους που προβλέπει η δικονομία, να νομιμοποιηθεί. Μάλιστα η πρόσκληση μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο και όχι ακολουθώντας την οδό των τυπικών κοινοποιήσεων, έτσι ώστε να εξοικονομηθεί χρόνος. Αν αυτό συμβεί τότε το ένδικο βοήθημα εισάγεται προς συζήτηση σε συμβούλιο και γίνεται δεκτό, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η απόφαση είναι ομόφωνη. Ο ηττηθείς διάδικος μπορεί να ζητήσει μέσα στην τασσόμενη προθεσμία τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Ωστόσο, αν το ένδικο βοήθημα γίνει δεκτό, αν δηλαδή επικυρωθεί η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο, ο διάδικος που πρόκλεσε τη δίκη καταδικάζεται στην καταβολή πενταπλάσιας δικαστικής δαπάνης από την εκάστοτε προβλεπόμενη. Στις ουσιαστικές διαφορές, σε περίπτωση που ζητηθεί η συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, προβλέπεται και η καταβολή ειδικού παραβόλου τριπλάσιου από το προβλεπόμενο, το οποίο σε περίπτωση που το ένδικο βοήθημα γίνει και πάλι δεκτό καταπίπτει υπέρ του αντιδίκου. Η διάταξη δε αυτή περί αυξημένου παραβόλου, εφαρμόζεται και όταν τη συζήτηση επισπεύδει το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., που ως γνωστόν, με βάση τις πάγιες διατάξεις, δεν έχουν υποχρέωση καταβολής παραβόλου. Με την πρόβλεψη αυξημένης δαπάνης ελπίζεται ότι οι διάδικοι (ιδίωςτες ή Δημόσιο) θα αποθαρρύνονται από το να ζητούν την συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο και η διαδικασία αυτή θα συντελέσει στην επιτάχυνση των δικών.

Άρθρο 52

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιούνται τα άρθρα 189 και 191 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με

σκοπό να καταστεί ταχύτερη, προς όφελος της απονομής της δικαιοσύνης, η έκδοση της δικαστικής απόφασης, εφόσον ο δικαστής που έχει την ευθύνη της σύνταξής της, αναλαμβάνει την ηλεκτρονική επεξεργασία της σε όλες τις φάσεις της έκδοσής της, χωρίς πλέον να χρειάζεται η καθαρογραφή της εκ μέρους της γραμματείας και η μετά ταύτα θεώρησή της από τον ίδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΚΑΙΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ ΛΟΓΩ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ

Άρθρα 53- 60

Η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας των διαδικασιών ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, η οποία συνήθως προκαλείται από προβλήματα συστημικού χαρακτήρα αναγόμενα στην οργάνωση των εθνικών δικαιοδοτικών συστημάτων, αποτελεί την πιο συχνή παραβίαση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) με πάγια νομολογία έχει αποφανθεί ότι το ανωτέρω πρόβλημα θίγει την αποτελεσματική απονομή δικαιοσύνης και απειλεί το δικαίωμα ουσιαστικής πρόσβασης σε αυτήν. Επισημαίνει επίσης, ότι ο μεγάλος όγκος προσφυγών με αντικείμενο την καθυστέρηση των εθνικών δικών βάλλει κατά της δίκης του αποτελεσματικής λειτουργίας και ενδέχεται να υπονομεύσει το κύρος του. Τα κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης καλούνται να αντιμετωπίσουν τις καθυστερήσεις ενώπιον των εθνικών τους δικαστηρίων με εθνικά μέσα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία επιβάλλει η προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου να εξασφαλίζεται καταρχάς σε εθνικό επίπεδο και να ελέγχεται επικουρικά από το ΕΔΔΑ.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με αποφάσεις του έχει νομολογήσει ότι το άρθρο 13 της ΕΣΔΑ εγγυάται την ύπαρξη στο εσωτερικό δίκαιο προσφυγής η οποία εξασφαλίζει στον ενδιαφερόμενο την πραγματική άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που κατοχυρώνονται στη Σύμβαση. Η προσφυγή αυτή πρέπει να είναι αποτελεσματική, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι η έκβασή της πρέπει να είναι πάντοτε ευνοϊκή για τον προσφεύγοντα, η «αρχή» δε από την οποία εξετάζεται η προσφυγή δεν απαιτείται να είναι δικαστήριο αλλά μπορεί να είναι διοικητικό όργανο υπό την προϋπόθεση ότι οι εγγυήσεις που το περιβάλλουν και οι εξουσίες που του έχουν ανατεθεί εξασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα της προσφυγής (βλ. αποφάσεις ΕΔΔΑ Kudla κατά Πολωνίας της 26 Οκτωβρίου 2000, Κόντη Αρβανίτη κατά Ελλάδος της 10-4-2003, Δακτυλιδη κατά Ελλάδος της 27-3-2003 ιδίως παρ. 47). Έχει επίσης κριθεί ότι αποτελεσματική είναι η προσφυγή κατά το άρθρο 13 της ΕΣΔΑ και στην περίπτωση που έχει αποζημιωτικό και μόνον χαρακτήρα για υπέρβαση του ευλόγου χρόνου, κατά παράβαση του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, που σημειώθηκε στα εθνικά δικαστήρια κατά την εκδίκαση υποθέσεων (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ Scordino κατά Ιταλίας Μείζονα Σύνοψης, της 29-3-2006). Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί σε βάρος της χώρας μας πάνω από 245 καταδικαστικές αποφάσεις που διαπιστώνουν παραβιάσεις των άρθρων 6 παρ.1 και 13 της ΕΣΔΑ συνολικά για όλα τα δικαστήρια (δικαίωμα για δίκαιη δίκη εντός ευλόγου χρό-

νου και δικαίωμα σε εθνική προσφυγή για προβολή και αποκατάσταση του εν λόγω παραπόνου, αντίστοιχα). Από τις υποθέσεις αυτές 158 περίπου υποθέσεις δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούν τις δίκες ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου Επικρατείας. Οι λοιπές αφορούν δίκες ενώπιον των πολιτικών (39) και ποινικών δικαστηρίων (48). Η πολιτεία έχει καταβάλει ήδη σημαντικά ποσά που έχουν επιδικασθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επί προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιόν του για δίκαιη ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης των προσφευγόντων από την καθυστέρηση της εκδίκασης των υποθέσεων τους. Παρατηρείται δε προοδευτική αύξηση των επιδικαζόμενων αποζημιώσεων τα τελευταία έτη, λόγω του σημαντικού αριθμού των υποθέσεων που άγονται ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση των άρθρων 6 παρ.1 και 13. Αρκεί να σημειωθεί, προκειμένου να γίνει κατανοητό το μέγεθος του προβλήματος, ότι τα δύο τρίτα των ελληνικών υποθέσεων για τις οποίες διαπιστώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου παραβιάσεις της ΕΣΔΑ αφορούν την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και την έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής (Επί των εκκρεμών ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών με τα τελευταία στοιχεία αποτελούν το 57%). Ενδεικτικά δε αναφέρεται ότι τα έτη 2010-2011 κατεβλήθησαν 4.000.000 ευρώ περίπου ως δίκαιη ικανοποίηση και μάλιστα στην συντριπτική πλειοψηφία για ηθική βλάβη, αφού σπανίως υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ υλικής ζημίας και υπερβάσεως του ευλόγου χρόνου.

Παρά τις σημαντικές πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια και ιδίως με τον τελευταίο ν. 3900/2010 για την επιτάχυνση των ρυθμών απονομής της δικαιοσύνης, εξακολουθεί να παραμένει σοβαρό πρόβλημα της πολιτείας για την απονομή της δικαιοσύνης. Ήδη, στις 21.12.2010 εκδόθηκε σε βάρος της χώρας μας η πρώτη απόφαση-πilotος (προσφυγή 50973/08 Αθανασίου κ.λπ. κατά Ελλάδος) με την οποία διαπιστώνεται αφενός παραβίαση των άρθρων 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ, ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας, αφετέρου η ύπαρξη συστηματικού προβλήματος, λόγω του μεγάλου αριθμού των υποθέσεων, στις οποίες διαπιστώνεται παρόμοια παραβίαση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την απόφαση αυτή καλείται το Ελληνικό Κράτος να υιοθετήσει, εντός έτους από της τελεσίδικιάς της, ήτοι μέχρι 21.3.2012, αποτελεσματική προσφυγή ή συνδυασμό προσφυγών σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση του προβλήματος, σύμφωνα με τα κριτήρια της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου απορρέει ιδίως από το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ, που παρακολουθείται δυνάμει της ίδιας διάταξης από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εν όψει των ανωτέρω, επιβάλλεται η Ελληνική Πολιτεία να θεσμοθετήσει τις απαραίτητες διαδικασίες για την εξέταση και αντιμετώπιση της υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης από εθνικά όργανα χωρίς την ανάγκη προσφυγής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Το Συμβούλιο της Ευρώπης με την Σύσταση CM/Rec (2010) προτρέπει τα κράτη - μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για τη διεξα-

γωγή των εθνικών δικών εντός ευλόγου χρόνου, εξασφαλίζοντας για τις διαδικασίες που έχουν υπερβεί τα χρονικά αυτά περιθώρια την αποκατάσταση των ενδιαφερομένων με εθνικά μέσα. Αν και ο στόχος παραμένει η ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, η αποκατάσταση αυτή μπορεί να είναι και χρηματική, σύμφωνα και με τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε περίπτωση διαπίστωσης υπέρβασης του ευλόγου χρόνου της διαδικασίας (Scordino 1 ó.α., ιδίως παρ.186, 187 και την πιλοτική απόφαση Αθανασίου παρ. 54). Η εκδίκαση των υποθέσεων εντός ευλόγου χρόνου αποτελεί βεβαίως μέλημα ενός κράτους δικαίου, στοιχείο του οποίου είναι η ταχεία απονομή της δικαιοσύνης που ενδιαφέρει πρωτίστως τους Έλληνες πολίτες και τους εν γένει εμπύπνους στην δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων. Η απονομή της δικαιοσύνης εντός ευλόγου χρόνου και η υιοθέτηση προσφυγής ή συνδυασμού προσφυγών για την αποκατάσταση, κατά κύριο λόγο, της ηθικής βλάβης των διαδίκων, και κάθε άλλης ζημίας που τελεί σε άμεση αιτιώδη συνάφεια με την υπέρβαση του ευλόγου χρόνου, πλην του Δημοσίου, των δημοσίων νομικών προσώπων όταν ασκούν δημόσια εξουσία και της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε περίπτωση υπέρβασης του ευλόγου χρόνου της διαδικασίας, με βάση τα κριτήρια της νομολογίας του ΕΔΔΑ, σε εθνικό επίπεδο λόγω της αρχής της επικουρικότητας που διέπει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση, συμβάλλει σημαντικά στην πολιτική εικόνα της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, αλλά και με την κρατούσα αντίληψη της νομολογίας του ΕΔΔΑ (βλ. ιδίως Cochiarella κατά Ιταλίας, απόφαση της μείζονος Σύνοσης της 29.3.2006) οδηγεί σε ορθολογισμό των επιδικαζόμενων απαζημιώσεων για υπέρβαση του ευλόγου χρόνου της διαδικασίας (βλ. πρόσφατη απόφαση του ΕΔΔΑ Gordana ADZI-SPIRKOSKA και άλλοι κατά της ΦΥΡΟΜ της 3.11.2011). Η δίκαιη ικανοποίηση σε εθνικό επίπεδο δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 66% του ποσού που θα χορηγούσε το ΕΔΔΑ σε παρόμοιες υποθέσεις. Αντιθέτως αποζημίωση 20% του ποσού αυτού δεν είναι συμβατό με την σύμβαση (Jakuronic κατά Κροατίας της 31.7.2007).

Η πρόβλεψη προσφυγής δεν προδικάζει μια ευνοϊκή οπωσδήποτε εξέλιξη για τον προσφεύγοντα. Όμως η προσφυγή πρέπει να είναι αποτελεσματική, ώστε είτε να μπορεί να αποτρέψει την προβαλλόμενη παραβίαση ή την συνέχισή της, είτε να μπορεί να αποκαταστήσει την προκληθείσα βλάβη στον ενδιαφερόμενο από την καθυστέρηση της εκδίκασης της υπόθεσής του και απορρέει, όπως έχει δεχθεί το ΕΔΔΑ, (Arpicella και Scordino κατά Ιταλίας, της 29.3.2006 της Μείζονος Σύνοσης) από τα αισθήματα άγχους, που του προκαλούνται από την αβεβαιότητα του χρόνου έκβασης της υποθέσεώς του.

Ως προς την περαιτέρω ζημία η αγωγή αποζημίωσης του άρθρου 105 του ΕισΝΑΚ μπορεί να αποτελεί επαρκές ένδικο βοήθημα για την αποκατάστασή της. (Τσουκαλάς κατά Ελλάδος της 22.7.2010, Βλ. αντίθ. απόφ. Vasiliadis της 3-2-2011, αρ. προσφ.7487/08).

Με το παρόν σχέδιο καθιερώνεται αίτηση δίκαιης ικανοποίησης (εύλογης χρηματικής αποκατάστασης) των διαδίκων για υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της διοικητικής δίκης, όπως αυτή έχει ερμηνευθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία εξετάζεται στα πλαίσια της εθνικής έννομης τάξης και επομένως δεν απαιτείται προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Την αι-

τηση μπορούν να ασκήσουν όλοι οι διάδικοι που έλαβαν μέρος στη δίκη, εξαιρουμένων του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των δημοσίων νομικών προσώπων, τα οποία δεν είναι φορείς δικαιώματος άσκησης προσφυγής, κατά το άρθρο 34 της ΕΣΔΑ, λόγω του ότι πρόκειται για οργανισμούς που ασκούν δημόσια εξουσία. Με την αίτηση οι διάδικοι προβάλλουν ότι η διαδικασία καθυστέρησε αδικαιολόγητα και συγκεκριμένα ότι διήρκεσε πέραν του ευλόγου χρόνου που απαιτείται για τη διάγνωση των πραγματικών και νομικών ζητημάτων που ανέκυψαν στη δίκη.

Περαιτέρω, η αρμοδιότητα προς εκδίκαση της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, όταν αφορά καθυστέρηση εκδίκασης υπόθεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανατίθεται σε μονομελείς συνθέσεις, προκειμένου να διασφαλισθεί η ταχύτητα στην έκδοση των σχετικών αποφάσεων. Ειδικότερα, για καθυστερήσεις δικών ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας οι σχετικές αιτήσεις εκδικάζονται από Σύμβουλο ή Πάρεδρο που ορίζει ο Πρόεδρος του τμήματος που εξέδωσε την απόφαση επί της δίκης για την οποία προβάλλονται αιτιάσεις υπέρβασης της εύλογης διάρκειάς της. Για καθυστερήσεις δικών ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οι αιτήσεις εκδικάζονται από Πρόεδρο Εφετών που υπηρετεί στο εκδόσαν την απόφαση δικαστήριο, όταν πρόκειται για δίκες ενώπιον των διοικητικών εφετείων, και από Πρόεδρο Πρωτοδικών υπηρετούντα στο πρωτοδικείο που εξέδωσε την απόφαση, όταν πρόκειται για δίκες ενώπιον των διοικητικών πρωτοδικείων.

Σύμφωνα με το σχέδιο, η αίτηση ασκείται εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης. Τούτο σημαίνει ότι αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά τη δημοσίευση οριστικής απόφασης για το σύνολο των σχετικών αιτιάσεων για την καθυστέρηση. Με τον τρόπο αυτόν επιδιώκεται να μην υπερφορτωθεί το σύστημα με μεγάλο αριθμό αιτήσεων εφόσον μάλιστα ο αιτών έχει τη δυνατότητα να προβάλει, μετά τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης, παράπονα για καθυστερήσεις και σε σχέση με τις μη οριστικές αποφάσεις που προηγήθηκαν. Είναι αυτονόητο ότι ο αιτών δίκαιη ικανοποίηση μπορεί να είναι οποιοσδήποτε διάδικος, τόσο ηττηθείς όσο και νικήσας, η αίτηση πρέπει να υποβληθεί για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας ξεχωριστά και επομένως δεν μπορεί να ζητήσει δίκαιη ικανοποίηση για καθυστέρηση ενώπιον κατώτερου δικαστηρίου με αφορμή την κατάθεση αίτησης για την καθυστέρηση ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου. Επίσης, προβλέπεται ότι η αίτηση, συνοδευόμενη από τα αποδεικτικά στοιχεία με σκοπό την ταχεία προετοιμασία του φακέλου, κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου για το οποίο προβάλλεται ότι καθυστέρησε αδικαιολόγητα κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, αναγράφονται δε ορισμένα στοιχεία, τα οποία απαριθμούνται για να διευκολυνθεί, μεταξύ των άλλων, η επικοινωνία του δικαστή που είναι αρμόδιος για την εκδίκαση της αίτησης με τον αιτούντα. Στο σχέδιο ορίζεται ως κανόνας ότι η αίτηση υπογράφεται από δικηγόρο, με τη ρύθμιση δε αυτή επιδιώκεται η αίτηση να συντάσσεται κατά τρόπο νομικά άρτιο, έτσι ώστε να καθίσταται εύληπτη από το αρμόδιο δικαστήριο η περιγραφή της υπόθεσης και οι λόγοι που οδήγησαν στην καθυστέρηση κατά την εκδίκασή της, με τον τρόπο δε αυτόν επιταχύνεται η έκδοση απόφασης εφόσον περιορίζεται ο

κίνδυνος εμφιλοχώρησης ασαφειών ή σφαλμάτων. Για την κατάθεση της αίτησης προβλέπεται η καταβολή παραβόλου, του οποίου το ύψος καθορίζεται σε εύλογο, για τα εθνικά δεδομένα, ποσό. Το ποσό αυτό μπορεί να πολλαπλασιάζεται σε περίπτωση πρόδηλως απαραδέκτων ή αβασίμων αιτήσεων και άσκοπης επιβαρύνσεως του Δικαστή.

Περαιτέρω στο σχέδιο καθορίζεται η διαδικασία μετά την κατάθεση της αίτησης και αντίστοιχα τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την επιδίκαση της δίκαιης ικανοποίησης, τα οποία έχει διαπλάσσει η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ειδικότερα, ορίζεται ότι στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, οι Πρόεδροι των δικαστικών σχηματισμών του Συμβουλίου της Επικρατείας ορίζουν τις δικασίμους των αιτήσεων για δίκαιη ικανοποίηση, καθώς και τους συμβούλους και παρέδρους που μετέχουν σε κάθε δικάσιμο. Την ίδια υποχρέωση έχει ο πρόεδρος της τριμελούς διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το διοικητικό εφετείο ή πρωτοδικείο. Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται ο αντικειμενικός και εκ των προτέρων καθορισμός των δικασίμων που εκδικάζουν τις αιτήσεις σε συγκεκριμένες δικασίμους εντός του δικαστικού έτους. Περαιτέρω, ο πρόεδρος ορίζει με πράξη του, μετά την κατάθεση της αίτησης, τον δικαστή που θα εκδικάσει την αίτηση, καθώς και την ημέρα συζήτησης αυτής σε δημόσια συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των πέντε μηνών από την κατάθεση της αίτησης. Η πράξη κοινοποιείται στον πληρεξούσιο δικηγόρο του και στον Υπουργό Οικονομικών και τάσσεται προθεσμία στη διοίκηση για την αποστολή της έκθεσης απόψεων και των σχετικών στοιχείων. Η αίτηση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση και σε περίπτωση κατά την οποία το Δημόσιο δεν έχει προσκομίσει απόψεις και στοιχεία, δε χορηγείται αναβολή και η αίτηση εξετάζεται με βάση τα προσκομισθέντα από τον αιτούντα στοιχεία. Τούτο επιβάλλεται για να μην καθυστερήσει η ειδική αυτή διαδικασία, η οποία από τη φύση της πρέπει να ολοκληρώνεται ταχύτατα, διότι σε διαφορετική περίπτωση η χώρα κινδυνεύει να καταδικαστεί για καθυστερήσεις σε δίκες που έχουν σκοπό την ικανοποίηση των διαδίκων λόγω καθυστέρησης. Επίσης, προσδιορίζεται το περιεχόμενο της αίτησης, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια και καθαρότητα η πορεία της υπόθεσης ενώπιον του δικαστηρίου, στο οποίο ισχυρίζεται ότι υπήρξε καθυστέρηση. Το Δημόσιο απαντά επί των προβαλλόμενων λόγων προσκομίζοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τη δικονομική συμπεριφορά του αιτούντος κατά την εξέλιξη της δίκης, ιδίως δε την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και το διακύβευμα για τον αιτούντα. Προβλέπεται δίμηνη προθεσμία για τη δημοσίευση της απόφασης, που αρχίζει από τη συζήτηση της αίτησης, με σκοπό την ταχύτερη δυνατή περαίωση της υπόθεσης. Περαιτέρω, ορίζονται τα κριτήρια διαπίστωσης και επιδίκασης της δίκαιης ικανοποίησης, τα οποία απηχούν εν πολλοίς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επί εξετάσεως αιτημάτων των προσφευγόντων, ενώπιον αυτού, περί εύλογης αποζημίωσης, μετά την κρίση περί παραβίασεως της ΕΣΔΑ για τη βλάβη που επήλθε από τα αισθήματα άγχους, που του προκαλούνται από την αβεβαιότητα του χρόνου έκβασης της υποθέσεώς του. Ο δικαστής κρίνει με βάση τα ανωτέρω κριτήρια, αν υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης και σε καταφατική περίπτωση χορηγεί δίκαιη ικανοποίηση, αποκλειστικώς για την προκλή-

θείσα ηθική βλάβη εκ της προσβολής του δικαιώματος του πολίτη για ταχεία δίκη. Η καθυστέρηση δίκης αποτελεί τεκμήριο μαχητό ότι υπήρξε βλάβη. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που η διαπίστωση της παραβίασης θεωρείται επαρκής ικανοποίηση, πρέπει όμως τούτο να αιτιολογείται επαρκώς (Cochiarella κατά Ιταλίας της 29.3.2006 παρ. 95). Συνεπώς, αποκατάσταση τυχόν υλικής ζημίας δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, όταν δεν συνδέεται αιτιωδώς η επικαλούμενη τυχόν υλική ζημία με την καθυστέρηση της δίκης. Ο δικαστής αφού κρίνει ότι συντρέχει υπέρβαση εύλογης διάρκειας της δίκης, αποφαινεται για το αν πρέπει να καταβληθεί χρηματικό ποσό λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ των άλλων, την τυχόν ικανοποίηση του αιτούντος από άλλα μέτρα της κείμενης νομοθεσίας. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η επιδίκαση υπέρ αυτού αυξημένης δικαστικής δαπάνης στη δίκη που υπήρξε καθυστέρηση στο πλαίσιο του επιπέδου ζωής της χώρας.

Στο σχέδιο ρυθμίζονται ζητήματα εκτέλεσης της απόφασης και ορίζεται προθεσμία έξι μηνών από την κοινοποίηση αυτής στον Υπουργό Οικονομικών για την καταβολή του ποσού της δίκαιης ικανοποίησης. Προβλέπεται επίσης, η αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του Δημοσίου προς είσπραξη του ανωτέρω ποσού, σε περίπτωση που δεν λάβει χώρα καταβολή αυτού εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας. Για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης για τη δίκαιη ικανοποίηση των διαδίκων, εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω πιλοτικής απόφασης του Ε-ΔΑΔ Αθανασίου κατά Ελλάδος, καθιερώνεται τόσο στο π.δ. 18/1989, όσο και στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας η αίτηση επιτάχυνσης της δίκης. Συγκεκριμένα, στο σχέδιο προβλέπεται ότι οποιοσδήποτε από τους διαδίκους μπορεί να ζητήσει την επιτάχυνση εκδίκασης της υπόθεσης σε περίπτωση κατά την οποία η υπόθεση δεν έχει συζητηθεί για διάστημα μεγαλύτερο των είκοσι τεσσάρων μηνών από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου. Με τη ρύθμιση δε αυτή επιδιώκεται η εναρμόνιση, σε γενικές γραμμές, με τα κριθέντα από το ΕΔΑΔ ως προς την εύλογη διάρκεια της δίκης. Ο αρμόδιος δικαστής εξετάζει την αίτηση εκτιμώντας πρωτίστως τις προηγούμενες καθυστερήσεις στην εκδίκαση της υπόθεσης σε προηγούμενους βαθμούς ή στάδια της διαδικασίας και επικουρικώς τις ανάγκες και τον φόρτο του δικαστηρίου. Η αίτηση επιτάχυνσης μπορεί να ζητηθεί μόνον για τα ένδικα μέσα και βοηθήματα που κατατίθενται μετά την 16η Σεπτεμβρίου 2012, διότι η ήδη υφιστάμενη κατάσταση από πλευράς εκκρεμών υποθέσεων δεν επιτρέπει την άμεση εφαρμογή της περίπτωσης επιτάχυνσης η οποία θα είχε ως συνέπεια την υπερβολική δυσχέρανση εκδίκασης των υποθέσεων που ήδη εκκρεμούν από μακρού χρόνου στα δικαστήρια. Στην κατεύθυνση αυτή προβλέπεται μια μεταβατική περίοδος πέντε ετών, αρχομένης από 16.9.2012, εντός της οποίας το 1/3 των νέων υποθέσεων συζητούνται στην προθεσμία των είκοσι τεσσάρων μηνών από την κατάθεση των δικογράφων, διότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα εκδίκασης και των εκκρεμών παλαιών υποθέσεων οι οποίες, σε διαφορετική περίπτωση, δεν θα μπορούσαν να συζητηθούν διότι θα προτάσσονταν οι νέες υποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 61

Ο ν. 3051/2002, ως εκτελεστικός του άρθρου 101Α του Συντάγματος, θέσπισε το γενικό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των πέντε συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών. Με την εμπειρία της εννεαετούς εφαρμογής του προτείνεται το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της ισχύουσας ρύθμισης για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών. Οι κυριότεροι στόχοι του νομοσχεδίου είναι α) η ενίσχυση της προσωπικής ανεξαρτησίας των μελών, β) η διευκόλυνση του έργου της έγκαιρης επιλογής ως μελών των κατάλληλων προσώπων και γ) η ενιαία υπηρεσιακή και μισθολογική μεταχείριση του ειδικού επιστημονικού προσωπικού που επιτελεί την κύρια αποστολή των αρχών. Για λόγους νομοτεχνικής απλούστευσης προκρίθηκε η αντικατάσταση των σχετικών παραγράφων του ν. 3051/2002 α-κόμη και στις περιπτώσεις που η προτεινόμενη τροποποίηση αφορά μέρος της ισχύουσας ρύθμισης.

Η προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιεί και επικαιροποιεί τη ρύθμιση της παρ. 7 του άρθρου 2 του εκτελεστικού νόμου. Με τη νέα διατύπωση παρέχεται η ευχέρεια στις ανεξάρτητες αρχές να θεσπίζουν παρεκκλίσεις ως προς τη δημοσιότητα των συνεδριάσεων, από το γενικό πλαίσιο λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της Διοικήσεως που καθιερώνει ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας. Οι παρεκκλίσεις πρέπει να δικαιολογούνται από τη φύση και την αποστολή κάθε αρχής.

Περαιτέρω, αποσαφηνίζεται ότι κατά τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων από τις ανεξάρτητες αρχές οι συνεδριάσεις των αρχών είναι μυστικές, εκτός αν ορίζεται ρητώς το αντίθετο σε ειδική διάταξη. Παρέχεται, όμως, η ευχέρεια σε όποιον έχει δικαιολογημένο ενδιαφέρον, εφόσον κρίνει ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται πληρέστερα τα δικαιώματα ή συμφέροντά του να ζητήσει εγγράφως από την αρχή, αναφέροντας και τους λόγους στους οποίους στηρίζει το αίτημά του, να διεξαχθεί δημόσια συνεδρίαση, όπου μπορούν να παραστούν εκτός από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τρίτοι. Η αρχή αποφαινεται επί του αιτήματος πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται η τήρηση οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης ή πρόσκληση των ενδιαφερομένων να ακουστούν. Η απόφαση γνωστοποιείται προφορικά στον αιτούντα και στους ενδιαφερομένους, εφόσον παρίστανται και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση της αρχής.

Επίσης, εισάγονται τροποποιήσεις με στόχο την αναβάθμιση της προσωπικής ανεξαρτησίας των μελών των ανεξάρτητων αρχών και τη στελέχωση αυτών με τα κατάλληλα πρόσωπα.

Η θητεία των μελών ορίζεται εξαιτής χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, αντί της τετραετούς με ευχέρεια δεύτερης θητείας που προβλέπεται στον ισχύοντα εκτελεστικό νόμο. Η μεταρρύθμιση αυτή ενέχει πολλαπλά πλεονεκτήματα. Πρώτον διασφαλίζει περισσότερο την ανεξαρτησία των μελών, τα οποία δεν θα αποβλέπουν σε ανανέωση της θητείας τους, δεύτερον η εξαιτία, που είναι και η συνηθέστερη θητεία στις ανεξάρτητες ευρωπαϊκές αρχές, επιτρέπει αποτελεσματικότερη λειτουργία της αρχής και τρίτον διευκολύνεται ο έγκαιρος διορισμός

των μελών από τη Διάσκεψη των Προέδρων που απαλλάσσεται από τις συχνές ανανεώσεις θητείας μελών. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και η προτεινόμενη εμπλοκή της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας κατά το διορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών. Η μόνιμη αυτή κοινοβουλευτική επιτροπή, η οποία ασκεί τον κοινοβουλευτικό έλεγχο των ανεξάρτητων αρχών, είναι η καταλληλότερη να εισηγείται στην αρμόδια για την επιλογή των μελών Διάσκεψη των Προέδρων τα υποψήφια μέλη, τα οποία πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, καταλληλότητας και διαθεσιμότητας για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων.

Η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, τηρώντας μία διαφανή διαδικασία που θα καθορισθεί με τον Κανονισμό της Βουλής, θα μπορεί να καταρτίζει χωρίς δεσμευτικότητα κατάλογο υποψηφίων μελών διευκολύνοντας το έργο της Διάσκεψης των Προέδρων, η οποία έχει κατά το Σύνταγμα την αποφασιστική αρμοδιότητα επιλογής των μελών των ανεξάρτητων αρχών.

Το σχέδιο ρυθμίζει κατά τρόπο σαφή την παράταση της θητείας των μελών μέχρι έξι μήνες για το διορισμό των νέων μελών κατά την εξαετή ανασυγκρότηση της αρχής. Ο χρόνος αυτός, σε συνδυασμό με την προηγούμενη τρίμηνη ενημέρωση του Προέδρου της Βουλής πριν τη λήξη της θητείας, κρίνεται επαρκής για την επιλογή των νέων μελών. Επίσης, ρυθμίζονται τα θέματα της λειτουργίας της αρχής με ελλιπή συγκρότηση που προκλήθηκε από έλλειψη για οποιαδήποτε λόγο τακτικού μέλους, του διορισμού πάντοτε για πλήρη θητεία των μονοπρόσωπων οργάνων (Συνήγορος του Πολίτη), της συντέλεσης της παραίτησης μελών μετά την παρέλευση απράκτου τριμήνου από την υποβολή της και του καθεστώτος απασχόλησης του Προέδρου και των μελών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου, η πρόσληψη του προσωπικού κάθε αρχής γίνεται με τη διαδικασία επιλογής του ΑΣΕΠ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 3812/2009, αλλά προβλέπεται υποχρεωτική συμμετοχή δύο τουλάχιστον μελών της οικείας αρχής στην εξεταστική επιτροπή και, πέρα της προφορικής συνέντευξης, δυνατότητα σταδίου γραπτής δοκιμασίας για τους υποψηφίους, εφόσον το ζητήσει η αρχή που εκτιμά τα καθήκοντα και την ειδικότητα του προσλαμβανόμενου προσωπικού.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η σύνθεση του υπηρεσιακού συμβουλίου της αρχής, στο οποίο μετέχουν δύο μέλη άλλης αρχής, ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη και αντικειμενική κρίση, καθώς η σύνθεση του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου. Στο πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο μετέχει ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής ή ο αρχαιότερος Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, λόγω των αυξημένων εγγυήσεων αμεροληψίας και αντικειμενικότητας που παρέχει ως μέλος της Ανεξάρτητης Αρχής και δύο πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο συνίσταται κοινό για όλες τις αρχές, ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη και αντικειμενική τελεσίδικη πειθαρχική κρίση και να γίνεται η επιβολή των αυστηρότερων κυρώσεων της οριστικής παύσης και του υποβιβασμού από συμβούλιο συγκροτούμενο κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους υπαλλήλους στην περίπτωση που ο πειθαρχικώς εγκλωβούμενος απολαύει συνταγματικής μονιμότητας.

Επίσης, η παράγραφος 5 προβλέπει την υπαγωγή, εν όλω ή εν μέρει, με προεδρικό διάταγμα στο καθεστώς

του εκτελεστικού του Συντάγματος νόμου των μη κατοχυρωμένων συνταγματικώς ανεξάρτητων αρχών.

Τέλος, το σχέδιο ρυθμίζει το θέμα της ανασυγκρότησης των ανεξάρτητων αρχών που προκαλείται από τη μεταβολή της θητείας των μελών σε εφάπαξ εξαετή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στον εποπτεύοντα το νομικό πρόσωπο Υπουργό να υποβάλει αίτηση προτίμησης για την ταχεία εκδίκαση υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, επικαλούμενος λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην επίλυση υποθέσεων στις οποίες ναί μεν διάδικο μέρος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, όμως ο εποπτεύον Υπουργός έχει σοβαρούς λόγους να επιθυμεί την ταχεία εκδίκασή τους, που σχετίζονται με την εν γένει λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και του κράτους.

Άρθρο 63

Όπως έχει κριθεί (μεταξύ πολλών ΕΑΣΤΕ 128/2009), η προθεσμία που τάσσεται στη Διοίκηση να αποφανθεί επί της προδικαστικής προσφυγής διαγωνιζομένου αποτελεί επιτακτική, αλλά όχι αποκλειστική προθεσμία. Μετά την εκπνοή της τασσόμενης προθεσμίας, το αρμόδιο όργανο δεν χάνει τη χρονική του αρμοδιότητα, αλλά δύναται να δεχθεί την προσφυγή εντός όμως του απολύτως αναγκαίου, εν όψει των κάθε φορά συντρεχουσών περιστάσεων, χρόνου. Αυτός ο χρόνος επεκτείνεται, με την προτεινόμενη διάταξη, έως την προτεραιότητα της συζήτησης των ασφαλιστικών μέτρων, δεδομένου ότι στο πλαίσιο της καλύτερης νομοθέτησης, κρίνεται σκόπιμο και επιβεβλημένο να μην αποκλειστεί η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ανακαλέσει την πλημμελή πράξη της, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αποδοχής προδικαστικής προσφυγής, αποδεχόμενη τις αιτιάσεις του προσφεύγοντος.

Περαιτέρω, εν όψει του αυτοδικαίου ανασταλτικού αποτελέσματος της προδικαστικής προσφυγής και της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, με τη δεύτερη παράγραφο της προτεινόμενης διάταξης συντέμνεται η προθεσμία γνωστοποίησης της αίτησης στην αναθέτουσα. Επίσης, τάσσεται προθεσμία στην τελευταία να αποστείλει διοικητικό φάκελο και απόψεις, δεδομένου ότι είναι σε θέση, ήδη από το χρόνο άσκησης της προδικαστικής, να γνωρίζει ότι ο υποψήφιος ανάδοχος εκκινεί τη διαδικασία του ν. 3886/2010. Η προτεινόμενη διάταξη σκοπεί στην αντιμετώπιση των φαινομένων καθυστέρησης αποστολής του διοικητικού φακέλου, η οποία είναι παντελώς αδικαιολόγητη και δε συνάδει με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Επίσης, εισάγεται δυνατότητα του δικαστηρίου να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του αιτούντος. Τέλος, προβλέπεται ρητά ο χρόνος έκδοσης του διατακτικού της απόφασης εντός προθεσμίας επτά ημερών από την εκδίκαση της αίτησης ή, αν έχει χορηγηθεί προθεσμία στους διαδίκους για τη νομιμοποίησή τους ή για την υποβολή υπομνήματος, από τη

λήξη της προθεσμίας αυτής, για λόγους επιτάχυνσης των δικών που αφορούν την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας στο προσυμβατικό στάδιο των δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 64

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις διαφορές που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του ν. 3894/2010 «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (Α΄ 204). Οι σχετικές αιτήσεις ακυρώσεως επιτρέπεται να εισάγονται στο αρμόδιο τμήμα με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου. Με την ίδια πράξη ορίζεται η προθεσμία εκδίκασής τους και δημοσίευσης των σχετικών αποφάσεων για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας. Σε κάθε περίπτωση το ένδικο βοήθημα που έχει εισαχθεί σε τμήμα μπορεί να εισαχθεί εκ νέου στην Ολομέλεια εφόσον συντρέχει λόγος. Για λόγους επιτάχυνσης προβλέπεται ότι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010 θεωρούνται συναφείς. Προς την ίδια κατεύθυνση προβλέπεται στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου ότι αίτηση ακύρωσης που στρέφεται κατά πράξεων υπαγόμενων στην αρμοδιότητα περισσότερων τμημάτων, μπορεί να εισαχθεί σε οποιοδήποτε από τα τμήματα αυτά κρινόμενη στο σύνολό της. Το ίδιο προβλέπεται και για τις συναφείς πράξεις που προσβάλλονται με μία αίτηση ακύρωσης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται δεκαήμερη προθεσμία για την αποστολή φακέλου από τη διοίκηση, με σκοπό την ταχεία εκδίκαση της υπόθεσης. Τέλος, λόγω της σπουδαιότητας των στρατηγικών επενδύσεων προβλέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις του ν. 3886/2010.

Άρθρο 65

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται το κανονιστικό πλαίσιο με το οποίο ορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος αποδοχής των αποφάσεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας από τη διάδικο αρχή, εφόσον η νομική της υπηρεσία διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Άρθρο 66

Με διατάξεις πολύ μεγάλου αριθμού ειδικών διοικητικών νόμων, με τις οποίες προβλέπεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, θεσπίζονται και οικονομικές διατάξεις που αφορούν τον δικαστικό έλεγχο των σχετικών πράξεων. Με τις διατάξεις αυτές, πολλές από τις οποίες είναι μεταγενέστερες του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), εισάγονται σημαντικές αποκλίσεις, και μάλιστα κατά τρόπο κάθε φορά διαφορετικό, από τις διατάξεις του Κώδικα ως προς βασικά οικονομικά θέματα, όπως ο χαρακτήρας του ένδικου μέσου (προσφυγή ή αίτηση ακύρωσης), η προθεσμία άσκησης, το αρμόδιο δικαστήριο και η παροχή προσωρινής προστασίας (π.χ. άρθρο 4 του ν. 3190/2003, Α΄ 249, άρθρο 14 παρ. 10 του π. δ. 55/1998, Α΄ 58, άρθρο 6 του ν. 2326/1995, Α΄ 153) ή καταλείπεται ασάφεια ως προς το αρμόδιο δικαστήριο (π.χ. άρθρο 17 παρ. 5 της κ.υ.α. Η.Π. 11642/1943/2002, Β΄ 831). Οι διαφοροποιήσεις αυτές δεν έχουν δικαιολο-

γητικό λόγο και δημιουργούν αμφισβητήσεις ως προς το εφαρμοστέο δικονομικό καθεστώς με προφανείς δυσμενείς συνέπειες τόσο για την αποτελεσματική δικαστική προστασία των θιγόμενων πολιτών όσο και για τη λειτουργία των διοικητικών δικαστηρίων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργούνται όλες οι αδικαιολόγητες αυτές ειδικές διατάξεις και προβλέπεται ότι η δικαστική προστασία κατά των πράξεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων χωρεί κατά τους γενικούς κανόνες που έχουν εισαχθεί με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας τόσο ως προς το ασκούμενο ένδικο βοήθημα, όσο και ως προς την τηρούμενη δικαστική διαδικασία. Διευκρινίζεται ότι η ρύθμιση αυτή έχει εφαρμογή μόνο σε πράξεις, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία ως κύρωση για παράβαση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από τις οικείες διατάξεις και δεν αφορά άλλου χαρακτήρα δυσμενή διοικητικά μέτρα, όπως λ.χ. η ανάκληση διοικητικής αδείας λόγω μη συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσής της ή λόγω της θέσπισης νεότερου νομοθετικού καθεστώτος, που δεν επιτρέπει τη συνέχιση της δραστηριότητας, για την οποία χορηγήθηκε η άδεια.

Στη ρύθμιση δεν έχουν υπαχθεί πράξεις που έχουν αμιγώς πειθαρχικό χαρακτήρα, όπως οι ποινές σε υπαλλήλους, ή αφορούν ειδικές κατηγορίες προσώπων, όπως οι αιρετοί εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκείνες των περιπτώσεων η΄ και ι΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α΄ 268), καθώς οι πράξεις επιβολής κυρώσεων, τις οποίες εκδίδουν η Τράπεζα της Ελλάδος και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, ήτοι οι ρυθμιστικές αρχές ή νομοθετικά κατοχυρωμένες αρχές κ.λπ.. Επίσης, διατηρούνται ως ακυρωτικές, κατά τα οριζόμενα και στις ισχύουσες διατάξεις, οι διαφορές που απορρέουν από πράξεις επιβολής προστίμου για κατασκευή αυθαίρετων κτισμάτων ή τοποθέτηση παράνομων επιγραφών, δεδομένου ότι τα πρόστιμα αυτά συνδέονται άρρηκτα, σε κάθε περίπτωση με το μέτρο της κατεδάφισης.

Άρθρο 67

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (ΦΕΚ Α΄ 274), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49 του ν. 3900/2010, υπήχθησαν στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίστηκε ότι για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977. Έτσι, με αναλογική εφαρμογή της παρ.1 του άρθρου 3 του ν. 702/1977, κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των παραπάνω διαφορών είναι το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Με την προτεινόμενη αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν.3068/2002, ειδικά για τις διαφορές που αφορούν απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης τίτλου διαμονής και εργασίας καθώς και αποφάσεις επιστροφής που ενσωματώνονται σε αποφάσεις απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, καθιερώνεται αποκλειστική αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου

στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού. Με τον τρόπο αυτό υπηρετείται η αρχή της εγγύτητας καθόσον διευκολύνεται η Διοίκηση και συγχρόνως καθίσταται ευχερέστερη η πρόσβαση του αλλοδαπού στο αρμόδιο δικαστήριο, δεδομένου ότι η έδρα της διοικητικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, ήτοι η έδρα του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενδέχεται να ευρίσκεται σε περιφέρεια Διοικητικού Πρωτοδικείου διαφορετικού από εκείνου στο οποίο εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού, δηλαδή το αντίστοιχο ανά Νομό Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το οποίο είτε θα συντάξει το σχέδιο της πράξης ανάκλησης της άδειας διαμονής του αλλοδαπού, είτε θα επεξεργαστεί την αίτηση του αλλοδαπού για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, μετά τη διαβίβασή της σε αυτό από το Δήμο του τόπου διαμονής του αλλοδαπού, όπου κατατέθηκε η αίτηση. Έτσι, με την καθιέρωση της παραπάνω αποκλειστικής αρμοδιότητας, οι αιτήσεις ακυρώσεως και οι αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης κατά αποφάσεων των οικείων Γενικών Γραμματέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με τις οποίες αυτοί αρνούνται να χορηγήσουν άδειες διαμονής σε αλλοδαπούς ή να ανανεώσουν άδειες διαμονής αλλοδαπών ή ανακαλούν τέτοιες άδειες και διατάσσουν την επιστροφή του αλλοδαπού, δεν θα ασκούνται μόνον σε επτά (7) Διοικητικά Πρωτοδικεία, στην εδαφική περιφέρεια των οποίων εδρεύουν οι παραπάνω Γενικοί Γραμματείς των επτά (7) Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Κράτους, αλλά θα παρέχεται η ευχέρεια διασποράς των υποθέσεων αυτών στο σύνολο των τριάντα (30) Διοικητικών Πρωτοδικείων της Χώρας, ώστε να εκδίδονται ταχύτερα οι σχετικές δικαστικές αποφάσεις.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 68

Με τις διατάξεις αυτές επιμηκύνεται η προθεσμία για την άσκηση έφεσης κατά των πράξεων που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα επί διαχείρισης υλικού ή χρηματικού του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Ι.Δ. που χρηματοδοτούνται από εθνικά ή κοινοτικά κονδύλια, από τριάντα (30) ημέρες, που είχε οριστεί με την παράγραφο 8 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, σε εξήντα (60) ημέρες για τους διαμένοντες στην ημεδαπή ιδιώτες, το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας και σε ενενήντα (90) ημέρες για τους διαμένοντες στην αλλοδαπή, κατά τις ειδικότερες διακρίσεις του νόμου ως προς το εναρκτήριο της προθεσμίας γεγονός για κάθε περίπτωση. Η ίδια προθεσμία θεσπίζεται και για την άσκηση έφεσης αφ' ενός μεν κατά των πράξεων κανονισμού σύνταξης που εκδίδονται σύμφωνα με τον α.ν. 599/1968, αφ' ετέρου δε κατά των αποφάσεων της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων που εκδίδονται επί ενστάσεων κατά των ανωτέρω πράξεων και τέλος κατά των αποφάσεων της ανωτέρω Επιτροπής, που εκδίδονται επί εντάσεων κατ' άρθρο 5 του ν. 3163/1955, όπως ισχύει. Επίσης, ορίζεται σε εξήντα (60) ημέρες και σε ενενήντα (90) για τους δια-

μένοντες στην αλλοδαπή η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης αναίρεσης για όλες τις υποθέσεις, κατά τις ειδικότερες και πάλι διακρίσεις ως προς την έναρξη της προθεσμίας.

Με τις τροποποιήσεις αυτές, που εντάσσονται όλες συστηματικά στο σώμα των οργανωτικών του Ελεγκτικού Συνεδρίου νομοθετημάτων, επιδιώκεται η επιτάχυνση της πρόσβασης στο Δικαστήριο σε υποθέσεις ελέγχου των λογαριασμών και εν γένει καταλογισμών για την ταχεία εκκαθάρισή τους, με επιμήκυνση όμως της εξαιρετικά σύντομης τριακονθήμερης προθεσμίας που έχει προβλεφθεί από το άρθρο 67 παρ. 8 του ν. 3842/2010. Υιοθετείται η προθεσμία των εξήντα ημερών και των ενενήντα ημερών για τους διαμένοντες στην αλλοδαπή, που συνιστούν το γενικό μέτρο δικονομικής προθεσμίας σε όλες τις διοικητικές διαφορές (άρθρα 46 και 41 παρ. 3 του π.δ. 18/1989 και άρθρο 66 του Κ.Διοικ.Δικ). Η ίδια προθεσμία προβλέπεται πλέον και για την άσκηση αίτησης αναίρεσης σε όλες τις υποθέσεις, έτσι ώστε να μην καθυστερεί η κρίση της Ολομέλειας επί νομικών ζητημάτων, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα εξ αιτίας της δικονομικής ευχέρειας που παρέχεται στους διαδίκους να ασκούν αίτηση αναίρεσης εντός έτους από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Άρθρο 69

Εισάγεται ο θεσμός της πρότυπης δίκης στη δικονομική διαδικασία ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 4 επιχειρείται η αποσυμφόρηση του Δικαστηρίου από εφέσεις, με τις οποίες τίθενται, κυρίως επί συνταξιοδοτικών υποθέσεων, νομικά ζητήματα τα οποία έχουν κριθεί παγίως από την Ολομέλεια αυτού με σωρεία αποφάσεων και επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση σημαντικών οικονομικών πόρων και ανθρωποωρών εργασίας που απαιτούνται για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών (βλ. και άρθρο πρώτο του ν. 3344/2005 (Α΄ 133) με το οποίο κυρώθηκε το πρωτόκολλο 14 στη Σύμβαση για την πρόσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών).

Άρθρο 70

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο στο π.δ. 1225/1981, αναφορικά με την γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Άρθρο 71

Με τις ως άνω προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η αποσυμφόρηση του Δικαστηρίου από προδήλως αβάσιμες αιτήσεις για αναίρεση, με τις οποίες τίθενται, κυρίως επί συνταξιοδοτικών υποθέσεων, νομικά ζητήματα τα οποία έχουν κριθεί παγίως από την Ολομέλεια αυτού με σωρεία αποφάσεων. Επιπλέον επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση σημαντικών οικονομικών πόρων και ανθρωποωρών εργασίας που απαιτούνται για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών, δεδομένου μάλιστα ότι οι αναιρεσίβλητοι έχουν ήδη ικανοποιηθεί, αφού με την προσφυγή τους στο Συμβούλιο Συμμόρφωσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχουν ήδη εκτελεσθεί από τη Διοίκηση οι προσβαλλόμενες με αίτηση αναίρεσης τελεσίδικες αποφάσεις του Δικαστηρίου τούτου.

Άρθρο 72

Εισάγεται ο θεσμός της πρότυπης δίκης και σε περίπτωση εξέτασης ενστάσεων ενώπιον του αρμόδιου Κλιμακίου. Επίσης, καθιερώνεται η δυνατότητα ενιαίας απόφασης, δηλαδή με μία πράξη επί περισσότερων ενστάσεων, εφόσον διαπιστώνεται ότι πρόκειται περί των ίδιων ζητημάτων ή περί προσώπων που συνδέονται με τον δεσμό της απλής ή της αναγκαστικής ομοδικίας.

Άρθρο 73

Καθιερώνεται η δυνατότητα ενιαίας απόφασης, δηλαδή με μία απόφαση επί περισσότερων ένδικων βοηθημάτων ή ένδικων μέσων ή αιτήσεων καταλογισμού που ασκούνται ενώπιον των Τμημάτων και της Ολομέλειας, εφόσον διαπιστώνεται ότι πρόκειται περί των ίδιων ζητημάτων ή περί προσώπων που συνδέονται με το δεσμό της απλής ή της αναγκαστικής ομοδικίας.

Επεκτείνεται το μέτρο της υποχρεωτικής υπογραφής των δικογράφων από δικηγόρο και στα δικόγραφα των εφέσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η προδήλως αβάσιμη ή απαράδεκτη άσκησή τους.

Η μεγάλη έλλειψη δικαστικών επιμελητών προκαλεί προβλήματα στην επίδοση των κλήσεων και αποφάσεων και στη διεκπεραίωση της όλης εργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πρόβλημα γίνεται εντονότερο καθόσον οι δικαστικοί επιμελητές πολλές φορές αναγκάζονται να μεταβαίνουν δύο και τρεις φορές στα δικηγορικά γραφεία για επιδόσεις κλήσεων ή αποφάσεων χωρίς αποτέλεσμα, δοθέντος ότι οι δικηγόροι απουσιάζουν τις πρωινές ώρες και τα γραφεία τους παραμένουν κλειστά. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα σε αρκετές δικαστικές υποθέσεις να κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση λόγω μη παραστάσεως των πληρεξουσίων δικηγόρων κατά τη συζήτηση. Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται για την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ειδικότερα της Γραμματείας η δυνατότητα θυροκόλλησης των επιδοτών εγγράφων στον τόπο της επαγγελματικής εγκατάστασης του προσώπου, στο οποίο αφορά η επίδοση σε περίπτωση απουσίας αυτού ή των συνεταιρών, συνεργατών του κ.λπ..

Άρθρο 74

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός των γραμματειών του Δικαστηρίου και η προσαρμογή τους στα τρέχοντα ηλεκτρονικά δεδομένα με σκοπό την εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.

Άρθρο 75

Επίσης, καθιερώνεται ειδικό ένδικο βοήθημα και διαδικασία για τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Άρθρο 76

Με τη διάταξη αυτή εισάγεται η δυνατότητα να δημιουργηθεί ελάσσων και μείζων σχηματισμός της Ολομέλειας, για την καλύτερη λειτουργία των εργασιών της. Η δημιουργία των δύο αυτών σχηματισμών της Ολομέλειας μπορεί να εισαχθεί με απόφαση της διοικητικής Ολο-

μέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι δυνατή η πρόβλεψη συμμετοχής στην ελάσσονα και τη μείζονα Ολομέλεια και Παρέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου με δικαίωμα συμβουλευτικής γνώμης.

Τεκμήριο αρμοδιότητας εισάγεται υπέρ της ελάσσονος Ολομέλειας, η οποία συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το ένα τρίτο των μελών αυτού και τον Γραμματέα. Ο αριθμός της ελάσσονος και της μείζονος Ολομέλειας πρέπει να είναι πάντα περιττός.

Άρθρο 77

Με τις ως άνω προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται και ρητά πλέον η κοινοποίηση των πράξεων του Κλιμακίου, το μεν, στον αρμόδιο φορέα, το δε, στους συμμετέχοντες υποψηφίους αναδόχους, με τηλεομοιοτυπία, πρακτική η οποία έχει ακολουθηθεί επί σειρά ετών και επιβάλλεται από την ταχύτητα με την οποία πρέπει να ολοκληρώνεται ο προβλεπόμενος από τις ίδιες διατάξεις δικαστικός έλεγχος των συμβάσεων. Προς αποτροπή, δε, τυχόν αβελτηρίας των οικείων υπαλλήλων του αρμόδιου φορέα να κοινοποιήσουν την σχετική πράξη στους συμμετέχοντες στην ελεγχθείσα διαγωνιστική διαδικασία έγκαιρα με συνέπεια αυτοί να απωλέσουν το δικαίωμα άσκησης αίτησης ανακλήσεως εμπρόθεσμα προβλέπεται η επιβολή ποινικών και πειθαρχικών κυρώσεων σε βάρος τους.

Με την προτεινόμενη διάταξη, το μεν, θεσπίζεται ρητά η δυνατότητα υποβολής αίτησης για ανάκληση των πράξεων ή πρακτικών που εκδίδονται επί διαφωνιών ή αμφιβολιών των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη διαδικασία του προληπτικού ελέγχου των δαπανών, η άσκηση της οποίας έχει καθιερωθεί κατά την πάγια νομολογία των αρμοδίων Τμημάτων, το δε ανατίθεται η εξέταση των αιτήσεων αυτών ανακλήσεων αποκλειστικά στο αρμόδιο Τμήμα, ενώ αρμόδιο για την εξέταση των εκθέσεων διαφωνιών ή αμφιβολιών καθίσταται πλέον το Κλιμάκιο. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται εξορθολογισμός του της διαδικασίας διενέργειας του προληπτικού ελέγχου, ώστε να αποτρέπεται η μέχρι τώρα δυνατότητα οι ίδιοι δικαστές να αποφαίνονται σε πρώτη και δεύτερη βαθμίδα και περαιτέρω να εξοικονομούνται ανθρώπινοι πόροι. Επιπλέον, καθιερώνεται διαδικασία ενημέρωσης του ενδιαφερόμενου τρίτου, καθόσον ενδέχεται η άσκηση του προβλεπόμενου ελέγχου να έχει δυσμενείς συνέπειες στην οικονομική του κατάσταση και συγχρόνως παρέχεται σε αυτόν η ευχέρεια για τυχόν παρέμβασή του και υποστήριξη των απόψεών του.

Άρθρο 78

Αναδιατυπώνεται η διάταξη με την οποία προσδιορίζονται οι φορείς που υπάγονται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ώστε να είναι σύμφωνη με τα αναφερόμενα και στον αναδιαμορφωμένο με το ν. 3871/2010 Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού.

Άρθρο 79

Μέχρι το έτος 1981, η επεξεργασία των λογαριασμών

των δημοσίων υπολόγων και των απολογισμών των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. και των ειδικών λογαριασμών διενεργείται από τις Υπηρεσίες Επιτρόπων (Διευθύνσεις) της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ο έλεγχος αυτών, δηλαδή η κήρυξη τους ως «ορθώς εχόντων» και ο καταλογισμός των υπολόγων, όπου συντρέχει περίπτωση, διενεργείται από το αρμόδιο Κλιμάκιο. Με το ν. 1160/1981 ανατέθηκε στους Επιτρόπους των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των οποίων η τοπική αρμοδιότητα εκτεινόταν στην εδαφική έκταση του οικείου νομού, η επεξεργασία και ο έλεγχος των απολογισμών των κοινοτήτων, των Ν.Π.Δ.Δ., των ειδικών λογαριασμών του νομού αυτού. Ακολούθως, με τη δημιουργία των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων (ν. 2218/1994) και των καποδιστριακών δήμων και τη θέσπιση του επιτόπιου δειγματοληπτικού κατασταλτικού ελέγχου των τελευταίων (ν. 2539/1997) η επεξεργασία των απολογισμών των ανωτέρω οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού ανατέθηκε στους Επιτρόπους των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στη τοπική αρμοδιότητα των οποίων υπάγονταν, ενώ ο έλεγχος αυτών παρέμεινε στην αρμοδιότητα του οικείου Κλιμακίου.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, οι αρμοδιότητες του Κλιμακίου σχετικά με την εκδίκαση των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των απολογισμών όλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των λοιπών ειδικών λογαριασμών μεταβιβάζονται στους Επιτρόπους των αρμόδιων Υπηρεσιών Επιτρόπου της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι και διενεργούν την επεξεργασία αυτών. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός της διαδικασίας, αφού η κήρυξη των λογαριασμών ή απολογισμών ως ορθώς εχόντων ή ο καταλογισμός των τυχόν διαπιστωθέντων ελλειμμάτων διενεργείται από τους υπαλλήλους που τους έχουν επεξεργασθεί και, περαιτέρω, εξασφαλίζεται ομοιογένεια στην άσκηση του ελέγχου.

Άρθρα 80, 81, 82

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 12, 13 και 14 επιχειρείται εναρμόνιση του κατασταλτικού ελέγχου που διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο με τα κρατούντα στον ευρωπαϊκό χώρο αλλά και διεθνώς και επιβάλλεται πλέον η τήρηση κατά την άσκηση του ως άνω ελέγχου των ελεγκτικών προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων.

Άρθρο 83

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται ο εξορθολογισμός των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης ώστε, με την καταβολή του παραβόλου, να αποτρέπεται η άσκηση προδήλως αβασίμων ενδίκων βοηθημάτων.

Άρθρο 84

Ρυθμίζεται η σύνθεση του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του ν. 3068/2002 με τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε να καθίσταται περισσότερο ευέλικτο και αποτελεσματικό.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

«ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 1756/1988 (Α΄ 35), ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ»

Άρθρο 85

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 1756/1988 (Α΄ 35), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 64 του ν. 3994/2011 (Α΄ 165) και ορίζεται ότι το μονομελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) συγκροτείται από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες.

Με την παράγραφο 2 αυξάνεται από 10% σε 20% το ποσοστό, μέχρι το οποίο οι διευθύνοντες τα δικαστήρια μπορούν να προσδιορίζουν κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, σε επείγουσες περιπτώσεις, υποθέσεις καθ' υπέρβαση του αριθμού που έχει καθοριστεί από την οικεία ολομέλεια ή τον κανονισμό του δικαστηρίου. Επιτυγχάνεται, έτσι, ταχύτερη εκδίκαση των επειγουσών υποθέσεων.

Άρθρο 86

Με την παρ. 1 τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 17 ν. 1756/1988 και διευρύνεται ο κύκλος των προσώπων που δικαιούνται να ζητήσουν τη σύνταξη, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση του κανονισμού του δικαστηρίου, για την πιο εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων.

Με την τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1756/1988, ορίζεται ότι οι κανονισμοί (όπως και οι τροποποιήσεις τους) υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων προς έγκριση. Αυτές, έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης των κανονισμών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Το τελευταίο ορίζεται, για να μπορεί η ολομέλεια του ανώτατου δικαστηρίου να ελέγξει κατά πόσο ο οριζόμενος με τον κανονισμό αριθμός δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζεται σε κάθε δικάσιμο είναι αυτός που αρμόζει για το δικαστήριο για το οποίο πρόκειται. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ακόμη, δίδεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το δικαίωμα (που άλλωστε το έχει και με βάση την ισχύουσα διάταξη) μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα που ο κανονισμός περιέλθει υπηρεσιακώς σε αυτόν, να τον αναπέμψει μία μόνο φορά με τις υποδείξεις του για συμπλήρωση, τροποποίηση ή ακύρωση στην οικεία ολομέλεια του ανώτατου δικαστηρίου.

Άρθρο 87

Το άρθρο αυτό έχει το ίδιο περιεχόμενο με το ήδη ισχύον και έγινε μόνο μια πιο νομοτεχνική διατύπωση, και ενσωματώθηκαν σε αυτό, ως παράγραφος 8, οι τροποποιήσεις που είχαν γίνει με το άρθρο 11 του ν. 3090/2002 και αφορούν την κλήρωση των συνθέσεων

επί υποθέσεων που έχουν παραπεμφθεί αρμοδίως για να εκδικαστούν στο τριμελές εφετείο κακουργημάτων και λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να διαρκέσουν επί μακρό χρόνο, οπότε η ολομέλεια του δικαστηρίου των εφετών, δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την κλήρωση της σύνθεσης, ορίζει από μεν τους προέδρους εφετών αριθμό δεκαπλάσιο, από δε τους εφέτες αριθμό δεκαπενταπλάσιο του απαιτούμενου για τη συγκρότηση του δικαστηρίου, μεταξύ των οποίων θα κληρωθούν ο πρόεδρος του δικαστηρίου από τους προέδρους εφετών και τα συνέδρα μέλη του δικαστηρίου από τους εφέτες, οι οποίοι με τους αναπληρωτές τους, έναν πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες, που κληρώνονται από τον ίδιο αριθμό δικαστών και συμπαραδρεύουν (άρθρο 9 παρ. 3 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) θα συγκροτήσουν το δικαστήριο του τριμελούς εφετείου κακουργημάτων.

Σε όσα δικαστήρια οι συνθέσεις καταρτίζονται με κλήρωση, δεν επιτρέπεται αντικατάσταση δικαστή που έχει κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης δικαστηρίου, καθώς και του εισαγγελέα, παρά μόνο από τον αναπληρωματικό δικαστή ή εισαγγελέα που ομοίως έχει κληρωθεί, για λόγους ασθένειας ή ανυπέβλητης υπηρεσιακής ή προσωπικής ανάγκης του κληρωθέντος μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου. Ο λόγος της αναπλήρωσης μάλιστα πρέπει να αναγράφεται στα πρακτικά του δικαστηρίου. Επειδή όμως πολλές φορές συμβαίνει στην πράξη να υπάρχει ασθένεια ή υπηρεσιακή ή προσωπική ανάγκη και στον αναπληρωματικό δικαστή ή εισαγγελέα, εισάγεται ρύθμιση, που ενσωματώνεται ως τελευταίο εδάφιο στην περίπτωση α' της παραγράφου 7, ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις αν εμφανιστεί ασθένεια ή ανυπέβλητη υπηρεσιακή ή προσωπική ανάγκη στους αναπληρωματικούς, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία μπορεί με αιτιολογημένη πράξη του να αντικαταστήσει τον κληρωθέντα αναπληρωματικό δικαστή ή εισαγγελέα αντιστοίχως με άλλον μη κληρωθέντα. Η πράξη αυτή αναγράφεται στα πρακτικά του δικαστηρίου.

Άρθρο 88

Με την παράγραφο 1 απαλείφεται από την παράγραφο 2 του ισχύοντος άρθρου 26 ν. 1756/1988 η φράση «προκειμένου να βοηθηθεί ο ανακριτής», γιατί κρίνεται ότι ο διορισμός επίκουρου ανακριτή δεν γίνεται για να βοηθηθεί ο τακτικός ανακριτής, αλλά για να διευκολυνθεί και επισπευσθεί η διενέργεια της ανάκρισης. Με την παράγραφο 2 καθορίζονται τα όρια ηλικίας των δικαστικών λειτουργών που μπορούν να είναι υποψήφιοι στη Σχολή Δικαστικών Λειτουργών. Με την παράγραφο δε 3 γίνεται ορθολογικότερη η ρύθμιση που αφορά τα εγκλήματα για τα οποία καταδικάστηκε εκείνος που θέλει να διοριστεί ως δικαστικός λειτουργός.

Άρθρο 89

Με το άρθρο αυτό αναπροσαρμόζονται και στοιχούνται προς τις διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους του κράτους οι διατάξεις που αναφέρονται στην άδεια πριν και μετά τον τοκετό, καθώς και της άδειας για ανατροφή παιδιού.

Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 1756/1988, δεν οφείλεται μισθός για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο δικαστικός λειτουργός από δική του υπαιτιότητα δεν παρέχει υπηρεσία. Η διάταξη αυτή που για χρόνια έμνε ανενεργής είναι καιρός να ενεργοποιηθεί, και πράγματι η Πολιτεία να μην οφείλει μισθό στον δικαστικό λειτουργό που αδικαιολόγητα δεν εκτελεί τα υπηρεσιακά-δικαστικά του καθήκοντα. Για το λόγο αυτόν, προστίθεται εδάφιο στην άνω παράγραφο που ορίζει ότι ως μη παροχή υπηρεσίας νοείται και η, κατά την κρίση των οργάνων που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο, συζήτηση μη ικανού αριθμού υποθέσεων, η αδικαιολόγητη καθυστέρηση παραδόσεως σχεδίων αποφάσεων και δικογραφιών που του ανατίθενται προς επεξεργασία, καθώς και η μη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των οργάνων του δικαστηρίου ή η μη εκτέλεση υπηρεσίας που του ανατέθηκε αρμοδίως.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο μισθός περικόπτεται με πράξη του δικαστικού λειτουργού που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή με πράξη του προϊσταμένου του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας. Για την περικοπή του μισθού του εκκαθαριστή-δικαστικού λειτουργού, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας. Η πράξη της περικοπής τίθεται στον ατομικό φάκελο του δικαστικού λειτουργού και συνιστά δυσμενές στοιχείο για την προαγωγή του. Κατά της πράξης αυτής επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του οικείου Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την επίδοσή της στον ενδιαφερόμενο δικαστικό λειτουργό, χωρίς να αναστέλλεται για οποιονδήποτε λόγο η εκτέλεσή της. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα και σε περίπτωση εξαφάνισης της πράξης περικοπής αυτή δεν λαμβάνεται υπόψη για την προαγωγή. Η άνω παράγραφος, αποδίδει ισχύον δίκαιο, με μόνη τη διαφοροποίηση ότι η περικοπή του μισθού περικοπή του μισθού μπορεί να γίνει και με πράξη του προϊσταμένου του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, ως και ότι η πράξη της περικοπής τίθεται στον ατομικό φάκελο του δικαστικού λειτουργού και συνιστά δυσμενές στοιχείο για την προαγωγή του.

Με την τροποποίηση της παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 1756/1988, ορίζεται ότι δικαστικός λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση δικαστικών διακοπών ή κανονικής άδειας, εφόσον κατά την κρίση του οικείου προϊσταμένου υπάρχει κίνδυνος ουσιώδους καθυστέρησης στην έκδοση απόφασης ή βουλεύματος σε επείγουσα υπόθεση σε άλλη επείγουσα δικαστική ενέργεια. Το εδάφιο αυτό αποδίδει ισχύον δίκαιο. Προστίθεται ακόμη ότι αν ο δικαστικός λειτουργός καθυστερεί να παραδώσει σημαντικό αριθμό σχεδίων αποφάσεων υποθέσεων που έχουν συζητηθεί ή καθυστερεί να επεξεργασθεί τις δικογραφίες που του έχουν ανατεθεί κατά τους όρους που καθορίζει ο νόμος, ο κανονισμός ή η ολομέλεια του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, μπορεί να υποχρεωθεί, με πράξη του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου ή με πράξη του προϊσταμένου του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, να προσκομίσει τον οριζόμενο από αυτούς αριθμό σχεδίων ή δικογραφιών μέσα στην πε-

ρίοδο των δικαστικών διακοπών και σε προθεσμία που θα τάξει το άνω όργανο. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μπορεί με πράξη των παραπάνω οργάνων να στερηθεί ολοσχερώς του δικαιώματος να κάνει χρήση των δικαστικών διακοπών μέχρι να παραδώσει τον ορισθέντα αριθμό σχεδίων αποφάσεων ή δικογραφιών. Με τις διατάξεις αυτές επιχειρείται αφενός η τόνωση του αισθήματος ευθύνης που πρέπει να διέπει τον δικαστικό λειτουργό, καθώς και η παροχή εξουσίας στα αρμόδια όργανα να περικλείουν τις δικαστικές διακοπές στον δικαστικό λειτουργό, ο οποίος δεν επιτέλεσε όπως έπρεπε τα δικαστικά του καθήκοντα με συνέπεια να καθυστερεί να παραδώσει σημαντικό αριθμό σχεδίων αποφάσεων υποθέσεων που έχουν συζητηθεί ή καθυστερεί να επεξεργασθεί τις δικογραφίες που του έχουν ανατεθεί.

Άρθρο 91

Με το άρθρο αυτό εισάγεται ρύθμιση με την οποία αυστηροποιείται ο έλεγχος της χορηγηθείσας αναρρωτικής άδειας ή της απουσίας λόγω ασθενείας των δικαστών, όταν αυτές εκτείνονται σε δύο διαδοχικές πολιτικές δικασίμους, γεγονός που επιβαρύνει υπέρμετρα την απασχόληση των υπηρετούντων στο ίδιο δικαστήριο συναδέλφων τους δικαστών.

Άρθρο 92

Περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της εκπαιδευτικής αδειας των δικαστικών λειτουργών στην αλλοδαπή. Κατά βάση οι ρυθμίσεις παραμένουν οι ίδιες, με τις εξής διαφοροποιήσεις: i) ότι απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί για εκπαίδευση ο δικαστικός λειτουργός, η οποία να αποδεικνύεται από αναγνωρισμένο δίπλωμα γλωσσομάθειας, ii) να έχει γίνει ήδη δεκτός ο δικαστικός λειτουργός σε αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σε πανεπιστήμιο της αλλοδαπής, iii) η άδεια χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος αν υπάρχει σπουδαίος λόγος (αυτό είναι ισχύον κείμενο) εφόσον όμως ο δικαστικός λειτουργός καταθέσει βεβαίωση του πανεπιστημίου ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει μέχρι εκείνη τη στιγμή και ότι μπορεί να ολοκληρώσει το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, iv) καταργείται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας στην ημεδαπή, για το λόγο ότι δεν είναι υπηρεσιακά σκόπιμο, εν όψει των πολύ μεγάλων υπηρεσιακών αναγκών των δικαστηρίων, να απομακρύνονται δικαστικοί λειτουργοί από την υπηρεσία τους. Όσοι επιθυμούν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην ημεδαπή, μπορούν να πράξουν παράλληλα με την πλήρη άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Το ίδιο ισχύει και για τους δικαστικούς λειτουργούς μέλη του διδακτικού και επιστημονικού προσωπικού των πανεπιστημίων, οι οποίοι επίσης δεν απαλλάσσονται των δικαστικών καθηκόντων τους και ασκούν αυτά πλήρως παράλληλα με το διδακτικό έργο τους.

Άρθρο 93

Με το άρθρο αυτό γίνονται παρεμβάσεις ως προς τον τρόπο διενέργειας των προαγωγών των δικαστικών λειτουργών. Η προαγωγή στους ανώτατους βαθμούς της δικαιοσύνης γίνεται κατ' απόλυτη εκλογή και προϋποθέτει

την ύπαρξη εξαιρετικών προσόντων στο πρόσωπο των δικαστικών λειτουργών που έχουν τα τυπικά προσόντα. Στόχος της ρύθμισης αυτής είναι η στελέχωση των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας με τα επίλεκτα στελέχη του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου.

Οι υπόλοιποι δικαστικοί λειτουργοί κρίνονται ομοίως κατ' απόλυτη εκλογή και προάγονται αυτοί που συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα σε ιδιαίτερα ικανό βαθμό, που τους επιτρέπει να ανταποκριθούν πλήρως στα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

Συγκεκριμενοποιούνται επίσης σε επαρκή βαθμό τα στοιχεία που λαμβάνουν υπόψη τα οικεία δικαστικά όργανα για την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των κρινόμενων. Για τη διασφάλιση της αντικειμενικής και ακριβοδικαίας αξιολόγησης των κρινόμενων δικαστικών λειτουργών επιβάλλεται να αιτιολογούνται, πλήρως, σε κάθε περίπτωση θετικής ή αρνητικής κρίσης οι αποφάσεις του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και της ολομέλειας.

Τέλος, ορίζεται ότι δεν προάγεται στον επόμενο βαθμό, δικαστής ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα τη δημοσίευση και θεώρηση των αποφάσεων που εκδίδει, καθώς και εισαγγελικός λειτουργός ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα την επεξεργασία των δικογραφιών που του ανατίθενται, εκτός αν το οικείο συμβούλιο αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της κατά παρέκκλιση προαγωγής. Αδικαιολόγητη είναι η καθυστέρηση όταν: α) η απόφαση δεν δημοσιεύεται μέσα σε διάστημα έξι μηνών από τη συζήτηση, β) προκειμένου για υποθέσεις ασφαλιστικών, όταν η απόφαση δεν εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα, γ) προκειμένου για θεώρηση όταν αυτή γίνεται πέρα από ένα μήνα, δ) προκειμένου περί εισαγγελικών λειτουργών όταν η επεξεργασία και μη επιστροφή της δικογραφίας καθυστερεί πέρα από τέσσερες μήνες. Επίσης, μη προακτός κρίνεται ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά σε οποιαδήποτε ποινή για καθυστέρηση στην εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων του, τουλάχιστον δύο φορές την τελευταία επταετία. Με τις ρυθμίσεις αυτές επιδιώκεται να καταστεί σαφές ότι η Πολιτεία δεν ανέχεται την προαγωγή δικαστικού λειτουργού, ο οποίος είναι υπαίτιος αδικαιολόγητης καθυστέρησης των υποθέσεων και δικογραφιών που του ανατίθενται. Το οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο σε περίπτωση προαγωγής δικαστικού λειτουργού αυτής της κατηγορίας να αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της κατά παρέκκλιση προαγωγής.

Άρθρο 94

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το περί μεταθέσεων των δικαστικών λειτουργών άρθρο του Κώδικα. Για να μην δημιουργείται αναστάτωση στους δικαστικούς σχηματισμούς από πολλές μεταθέσεις μέσα στο δικαστικό έτος, ορίζεται ότι το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο όσον αφορά προαγωγές και μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών συνεδριάζει μια φορά το χρόνο, κατά το από 10 Ιουνίου έως 10 Ιουλίου χρονικό διάστημα. Οι προαγόμενοι και μετατιθέμενοι δικαστικοί λειτουργοί είναι υποχρεωμένοι να εμφανισθούν στις θέσεις του έως τη 15η Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Έτσι, με τον τρόπο αυτόν θα γνωρίζει ο δικαστικός λειτουργός από τα μέσα Ιουλίου κάθε χρονιάς πού μετατίθεται και ότι οφείλει να εμφανισθεί στην νέα του θέση μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου, προκειμένου να γίνει η έναρξη του νέου δικαστικού έτους με

όλους τους δικαστικούς λειτουργούς στις θέσεις τους. Αν εμφανισθεί απρόβλεπτη υπηρεσιακή ανάγκη ή σε ό- λως εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, επιτρέπεται μόνο απόσπαση δικαστικού λειτουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 51.

Οριοθετείται με αυτόν τον τρόπο σε πιο στέρεες βά- σεις το καθεστώς των μεταθέσεων, προκειμένου τα δικαστήρια και οι εισαγγελίες της Χώρας να είναι μονίμως στελεχωμένα και να ανταποκρίνονται έγκαιρα στην απο- νομή της δικαιοσύνης. Ορίζεται ότι μετάθεση δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν από τη συμπλήρωση υπηρεσίας δύο δικαστικών ετών στον τόπο όπου τοποθε- τήθηκε, λόγω διορισμού, προαγωγής ή μετάθεσης. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται μετάθεση και πριν την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, για υπηρεσιακούς ή σοβαρούς προσωπικούς λόγους, οι οποίοι πρέπει να βε- βαιώνονται ειδικά στην απόφαση ή αν υποβληθούν αιτή- σεις αμοιβαίας μετάθεσης ή υπάρχει ή ανακύπτει κώλυ- μα εντοπιότητας. Ακολούθως, και προκειμένου να έχει μια ευελιξία το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο στην επι- λογή των δικαστικών λειτουργών οι οποίοι θα στελεχώ- σουν τις κενές θέσεις, ορίζεται ότι μετάθεση δικαστικού λειτουργού μπορεί να γίνει είτε ύστερα από αίτηση αυ- τού είτε αυτεπαγγέλτως προκειμένου να αντιμετωπισθεί υπηρεσιακή ανάγκη, η οποία πρέπει να εκτίθεται αναλυ- τικά στην απόφαση. Απαγορεύεται όμως να αποφασι- σθεί μετάθεση που έχει σχέση με την άσκηση των δικαι- οδοτικών και εν γένει υπηρεσιακών καθηκόντων του δι- καστικού λειτουργού. Η μετάθεση είναι υποχρεωτική αν ο δικαστικός λειτουργός: α) υπέπεσε σε βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, β) εμφανίζει αδικαιολόγητη και σοβαρή, κα- τά την κρίση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, κα- θυστερήση στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Η παρά- γραφος 5 αποδίδει ισχύον δίκαιο.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου ορίζεται ότι σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η εκ νέου απόσπα- ση του ίδιου δικαστικού λειτουργού και μετά την παρέ- λυση του χρονικού διαστήματος της εξαετίας. Με τη ρύθμιση αυτή επιχειρείται η εξυπηρέτηση αναγκών της υπηρεσίας, στις περιπτώσεις εκείνες που δικαστικός λει- τουργός στο παρελθόν είχε αποσπασθεί και υπό την ι- σχύουσα διάταξη δεν μπορούσε να αποσπασθεί εκ νέου, και κρίνεται ότι λόγω των ειδικών προσόντων του απαι- τείται να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην ίδια ή άλλη θέση.

Άρθρο 95

Τροποποιείται το άρθρο 57 του ν.1756/1988. Με την ρύθμιση της παραγράφου 1, ο δικαστικός λειτουργός που έχει τεθεί αυτοδίκαια σε κατάσταση αργίας, όταν εκ- κλείψει ο λόγος που την προκάλεσε επανέρχεται στην υπηρεσία, μετά δε από κρίση του αρμόδιου ανωτάτου δι- καστικού συμβουλίου μπορεί να καταλάβει και τον ανώ- τερο βαθμό, αν τυχόν στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα από τη θέση του σε αργία μέχρι την άρση της έχουν με- σολαβήσει προαγωγές, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει κενή θέση. Διαφορετικά, με την προαγωγή του παραμέ- νει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που θα κενωθεί. Διάκριση γίνεται ανάμεσα στην περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης του δικαστικού λειτουργού, οπό- τε αυτός με την προαγωγή του καταλαμβάνει τη σειρά αρχαιότητας που κατείχε στον προηγούμενο βαθμό, και στις λοιπές περιπτώσεις όπου η αρχαιότητά του προσ-

διορίζεται με απόφαση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου.

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ότι προκειμένου να τεθεί ο δικαστικός λειτουργός σε κατά- σταση προσωρινής αργίας, όταν συντρέχουν οι ουσια- στικές προϋποθέσεις του νόμου, πρέπει αυτό το μέτρο να επιβάλλεται για την εξυπηρέτηση του συμφέροντος της υπηρεσίας ή τη διαφύλαξη του κύρους του δικαστι- κού λειτουργήματος. Έτσι, το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο δεν επιτρέπεται να κρίνει, με μόνη την άσκη- ση της ποινικής ή πειθαρχικής δίωξης, το ζήτημα της θέ- σης σε προσωρινή αργία, αλλά πρέπει να σταθμίζει, με- ταξύ άλλων εννόμων αγαθών, την αξιοπρέπεια του δικα- στικού λειτουργού, το συμφέρον της υπηρεσίας και το κύρος του δικαστικού λειτουργήματος.

Με τις νέες ρυθμίσεις τα εγκλήματα, για τα οποία η ποινική δίωξη δικαιολογεί τη θέση του δικαστικού λει- τουργού σε προσωρινή αργία, περιορίζονται σε εκείνα που αποτελούν κώλυμα διορισμού ορισμένου προσώπου ως δικαστικού λειτουργού. Με τον τρόπο αυτόν διασφα- λίζεται ότι το εξαιρετικό διοικητικό μέτρο της θέσης του δικαστικού λειτουργού σε κατάσταση προσωρινής αρ- γίας, που εμπεριέχει από τη φύση του το στοιχείο της έ- ντονης ηθικής μομφής, μπορεί να τύχει εφαρμογής μόνο στις περιπτώσεις εκείνων των εγκλημάτων που είναι ιδι- αίτερα σοβαρά και σχετίζονται με την κατοχή και άσκη- ση του δικαστικού αξιώματος.

Πρόσθετη εγγύηση για τον δικαστικό λειτουργό που τίθεται σε κατάσταση προσωρινής αργίας αποτελούν οι εισαγόμενες ρυθμίσεις (πρβλ. άρθρο 104 παρ. 4 του ν. 3528/2007), σύμφωνα με τις οποίες καθίσταται υπο- χρεωτική για το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο η επανεξέταση της υπόθεσης μετά την πάροδο εξαμήνου από τη θέση του δικαστικού λειτουργού σε προσωρινή αργία, ενώ, εξάλλου, η κατάσταση αυτή αίρεται αυτοδι- καίως μετά την πάροδο διετίας, εφόσον δεν έχει εκδοθεί μέχρι τότε παραπεμπτικό βούλευμα ή καταδικαστική α- πόφαση.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι μέχρι να εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε αυ- τοδίκαια σε αργία ή να εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική α- πόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα ή τελεσιδική πειθαρχι- κή απόφαση, για το δικαστικό λειτουργό που τελεί σε κατάσταση προσωρινής αργίας, αναβάλλεται η κρίση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου περί προα- γωγής του. Ο λόγος προσωρινής αργίας εκλείπει και ό- ταν έχει παρέλθει η διετής προθεσμία μετά την οποία αί- ρεται αυτοδίκαια η αργία αυτή.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι για τον δικαστικό λειτουργό που επανέρχεται στην υπηρεσία του μετά τη λήξη της κατάστασης προσωρινής αργίας, ισχύουν, όσον αφορά την κρίση από το οικείο ανώτατο δικαστικό συμ- βούλιο για κατάληψη του ανώτερου βαθμού (αν έχουν στον ενδιάμεσο χρόνο μεσολαβήσει προαγωγές), όσα α- ναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου.

Με την παράγραφο 6 ρυθμίζεται το ζήτημα της απόδο- σης του παρακατηθέντος ποσού από τις αποδοχές του δικαστικού λειτουργού, που έχει τεθεί σε κατάσταση αρ- γίας. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό αποδίδεται υποχρεω- τικά σε περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης από την απο- δοθείσα σε βάρος του ποινική και πειθαρχική κατηγορία, ενώ στις άλλες περιπτώσεις, με εξαίρεση εκείνη που ο δικαστικός λειτουργός παύεται οριστικά, μπορεί, κατά

την κρίση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου, να αποδοθεί ολικά ή μερικά.

Άρθρο 96

Με την τροποποιούμενη διάταξη του άρθρου 57Α του ν.1756/1988 εφαρμόζονται και για την περίπτωση της θέσης εκτός υπηρεσίας του δικαστικού λειτουργού, σε βάρος του οποίου έχει διαταχθεί πειθαρχική προκαταρκτική εξέταση για αδίκημα που επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης, οι ρυθμίσεις του προηγούμενου άρθρου αναφορικά με τους όρους υπό τους οποίους μπορεί να τεθεί αυτός εκτός υπηρεσίας, την αναβολή της κρίσης του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου περί προαγωγής του μέχρι πέρατος της παραπάνω εξέτασης, και την ανάκτηση του ανώτερου βαθμού μετά την επάνοδο του στην υπηρεσία.

Άρθρο 97

Τροποποιούνται τα άρθρα 8, 9 και 11 του ν.3068/2002, αντίστοιχα. Θεωρήθηκε για λόγους συστηματικούς ότι οι σχετικές διατάξεις πρέπει να ενταχθούν στο ενιαίο κείμενο του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών. Για την προαγωγή προέδρου εφετών ή εφέτη διοικητικών δικαστηρίων, που συγκεντρώνει τα κατά νόμο τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, σε σύμβουλο της Επικρατείας, απαιτείται με τη νέα ρύθμιση η υποβολή από αυτόν αιτήσεως. Για το λόγο αυτό, η διαδικασία προαγωγής δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στον ανώτατο βαθμό ευθυγραμμίζεται με τα ισχύοντα στον Κώδικα (άρθρο 77 παρ.7) για την προαγωγή δικαστών των πολιτικών δικαστηρίων στο βαθμό του αρεοπαγίτη, όπου επίσης απαιτείται από το νόμο η υποβολή αιτήσεως του ενδιαφερόμενου δικαστή. Ωστόσο, η εισαγόμενη ρύθμιση, υιοθετώντας την αντίληψη ότι η κρίση για προαγωγή στο βαθμό του Συμβούλου της Επικρατείας δεν αφορά αποκλειστικά τον ενδιαφερόμενο διοικητικό δικαστή αλλά εξυπηρετεί και τις ανάγκες του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δίνει τη δυνατότητα στο οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο, αφού εκτιμήσει τις ανάγκες της υπηρεσίας, να κρίνει, κατ' εξαίρεση, ως προακτέο, δικαστικό λειτουργό που έχει τα νόμιμα προσόντα και δίχως αίτησή του. Κατά τα λοιπά, ορίζεται ότι η προαγωγή στο βαθμό του Συμβούλου της Επικρατείας λαμβάνει χώρα κατ' απόλυτη εκλογή όπως και για τις ανώτατες θέσεις των λειτουργών της πολιτικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 98

Η ήδη ισχύουσα νομοθετική πρόβλεψη της συμμετοχής χωρίς ψήφο στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας και της Διοικητικής Δικαιοσύνης δύο παρόδρων του ΣΤΕ ή δύο προέδρων εφετών ή δύο εφετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, όταν τίθενται ζητήματα υπηρεσιακών μεταβολών ομοϊσβαθμών τους ή χαμηλότερου βαθμού δικαστικών λειτουργών, εξορθολογίζεται, για να αποκτήσει μεγαλύτερη αξιοπιστία. Για το λόγο αυτόν, με την παράγραφο 1, η κλήρωση περιορίζεται στους 15 αρχαιότερους παρόδρους του ΣΤΕ, προέδρους εφετών και εφέτες των διοικητικών εφετείων Αθηνών και Πειραιώς, οι οποίοι θα πρέπει να μην έχουν τιμωρηθεί πειθαρχικά (η ποινή της επίπληξης

δεν λαμβάνεται υπόψη) και επιπλέον να μην έχουν παραλειφθεί κατά τις προαγωγές στον επόμενο από τον ήδη κατεχόμενο από αυτούς βαθμό. Οι εν λόγω δικαστικοί λειτουργοί καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους (ενώ με την ισχύουσα διάταξη εδικαιούντο απλώς να εκφράσουν γνώμη) για το κρινόμενο ζήτημα στο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο στο οποίο μετέχουν και αποχωρούν πριν από την ψηφοφορία.

Με τις τροποποιήσεις που προτείνονται, με την παράγραφο 2 ίδιου άρθρου, επεκτείνεται και στην περίπτωση της προαγωγής η μέχρι τώρα ισχύουσα ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία κατά της απόφασης του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, που αφορά τοποθέτηση, μετάθεση και απόσπαση ο θιγόμενος δικαστικός λειτουργός δικαιούται να ασκήσει προσφυγή στην Ολομέλεια, μόνο εάν έχει πάρει στο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο ένα ελάχιστο αριθμό ψήφων. Ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να είναι κατώτερος των τριών ψήφων, όταν πρόκειται για απόφαση του δεκαπενταμελούς δικαστικού συμβουλίου (το όριο των τριών ψήφων καθιερώνει και η ήδη ισχύουσα διάταξη για τις λοιπές, πλην της προαγωγής, περιπτώσεις) και των δύο ψήφων, όταν πρόκειται για απόφαση του ενδεκαμελούς δικαστικού συμβουλίου. Πράγματι ο δικαστικός λειτουργός που δεν μπορεί να συγκεντρώσει ούτε τρεις θετικές υπέρ αυτού ψήφους σε ένα δεκαπενταμελές δικαστικό όργανο ή δύο ψήφους σε ενδεκαμελές, δεν δικαιολογείται να μπορεί να προσφεύγει στην Ολομέλεια του δικαστηρίου για να ανατρέψει μια δυσμενή σε βάρος του απόφαση για προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση ή απόσπαση, η οποία λόγω της ιδιαίτερα αυξημένης πλειοψηφίας της και της ήδη επιβαλλόμενης πλήρους αιτιολόγησης, παρέχει επαρκεί εχέγγυα ευθυκρισίας και αντικειμενικότητας. Ο πιο πάνω περιορισμός για την προσφυγή στην Ολομέλεια προβλέπεται για λόγους ίσης μεταχείρισης όχι μόνο για τον θιγόμενο δικαστικό λειτουργό, αλλά και για τον Υπουργό Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ο οποίος, μόνο εάν συντρέχει το παραπάνω ελάχιστο όριο θετικών υπέρ δικαστικού λειτουργού ψήφων, μπορεί να διαφωνήσει με την απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου και να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι τροποποιήσεις του άρθρου 68 αναφέρονται μεν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφαρμόζονται όμως κατά παραπομπή και στους άλλους κλάδους της Δικαιοσύνης.

Με την παράγραφο 3 εξορθολογίζεται, κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και για το Ελεγκτικό Συνέδριο, η ρύθμιση για τους παρατηρητές παρόδρους στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 99

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου 77 σε «Προαγωγές δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης», με την παράγραφο 2 ο τίτλος του άρθρου 77Α σε «Ειρηνοδίκες» και αυξάνεται το όριο ηλικίας των ειρηνοδικών που γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό από το 35ο έτος στο 40ο έτος.

Με την παράγραφο 3 τροποποιούνται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 78. Η ισχύουσα νομοθετική πρόβλεψη της συμμετοχής χωρίς ψήφο στο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης προέδρων ή εισαγγελέων εφετών και εφετών ή αντεισαγγελέων εφετών, όταν τίθενται ζητήματα υπηρεσιακών μεταβολών

ομοιόβαθμών τους ή χαμηλότερου βαθμού δικαστικών λειτουργιών, εξορθολογίζεται, για να αποκτήσει μεγαλύτερη αξιοπιστία. Έτσι η κλήρωση περιορίζεται στους 15 αρχαιότερους προέδρους και εισαγγελείς εφετών και τους 30 αρχαιότερους εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, οι οποίοι θα πρέπει να μην έχουν τιμωρηθεί πειθαρχικά (η ποινή της επίπληξης δεν λαμβάνεται υπόψη) και επιπλέον να μην έχουν παραιτηθεί κατά τις προαγωγές στον επόμενο από τον ήδη κατεχόμενο από αυτούς βαθμό. Οι εν λόγω δικαστικοί λειτουργοί καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους (ενώ με την ισχύουσα διάταξη edικαιούνται απλώς να εκφράσουν γνώμη) για το κρινόμενο ζήτημα στο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο στο οποίο μετέχουν και αποχωρούν πριν από την ψηφοφορία.

Άρθρο 100

Με το άρθρο αυτό γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στις ισχύουσες ρυθμίσεις, κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω στο προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 101

Για λόγους απεριόστης και ουσιαστικότερης ενασχόλησης των επιθεωρητών αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου με την επιθεώρηση των εφετείων και των πρωτοδικείων και των εισαγγελιών των εν λόγω δικαστηρίων, αφαιρείται η επιθεώρηση των ειρηνοδικείων και των πταισματοδικείων και ανατίθεται στους προέδρους και εισαγγελείς εφετών, αντίστοιχα, των οικείων περιφερειών, οι οποίοι διαθέτουν αναμφίβολα το χρόνο και τα προσόντα για να ανταποκριθούν με πληρότητα και επάρκεια στο έργο της επιθεώρησης των δικαστηρίων αυτών.

Περαιτέρω, επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις στο σύστημα της κλήρωσης των μελών του συμβουλίου επιθεώρησης και των επιθεωρητών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, η οποία διενεργείται πλέον στον ίδιο χρόνο και από την ίδια Ολομέλεια, η οποία επιλέγει τους υποψήφιους για κλήρωση επιθεωρητές αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου. Έτσι εξοικονομείται, αφενός σημαντικός χρόνος και αφετέρου παρέχονται περισσότερα εχέγγυα διαφάνειας.

Άρθρο 102

Με το άρθρο γίνεται αναμόρφωση και εξορθολογισμός των περιφερειών της επιθεώρησης της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Ειδικότερα δημιουργούνται εννέα περιφέρειες επιθεώρησης, με βάση, όχι μόνο γεωγραφικά κριτήρια, αλλά κατεξοχήν κριτήρια δικαστηριακής ύλης, έτσι ώστε να κατανέμεται κατά το δυνατό σε προσεγγισίμα επίπεδα η δικαστηριακή ύλη, που αποτελεί το αντικείμενο επιθεώρησης σε κάθε περιφέρεια. Η επιθεώρηση στις τρεις από τις εννέα περιφέρειες, που αποτελούνται μόνο από εισαγγελίες (εφετών και πρωτοδικών), ανατίθεται, όπως είναι εύλογο, σε αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και στις υπόλοιπες έξι σε αρεοπαγίτες.

Άρθρο 103

Η παράγραφος 1 αναφέρεται στην κλίμακα που οφείλουν να χρησιμοποιούν οι επιθεωρητές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Εκτιμάται ότι με την κλίμακα αυτή των

τεσσάρων χαρακτηρισμών (1. εξαιρετός, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής) αναδεικνύονται από την επιθεώρηση οι πλέον αξιόλογοι δικαστικοί λειτουργοί.

Με την παράγραφο 2 αναμορφώνονται οι ρυθμίσεις που αφορούν την επιθεώρηση των παρέδρων, εισηγητών και δοκιμών εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι εκθέσεις επιθεώρησης για τους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του εν λόγω Δικαστηρίου συντάσσονται από έναν μόνο σύμβουλο, ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο. Περαιτέρω, και στο Ελεγκτικό Συνέδριο η κλίμακα επιθεώρησης εναρμονίζεται με την κλίμακα επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών που υπηρετούν στα λοιπά δικαστήρια.

Άρθρο 104

Με το άρθρο ορίζεται ότι ο πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές σύμβουλοι της Επικρατείας ορίζονται με τους αναπληρωματικούς τους, μετά από κλήρωση, από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (αντί του Α΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας που όριζε η μέχρι τώρα ισχύουσα διάταξη), η οποία συνέρχεται σε συμβούλιο μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Μαΐου (αντί για το μήνα Ιούνιο που όριζε μέχρι σήμερα ισχύουσα διάταξη).

Άρθρο 105

Για τη διευκόλυνση του έργου των επιθεωρητών, του οικείου συμβουλίου επιθεώρησης, του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου και της οικείας ολομέλειας και το σχηματισμό ολοκληρωμένης εικόνας για την ποιοτική απόδοση των δικαστικών λειτουργιών, με την παράγραφο 1 εισάγεται ρύθμιση, με την οποία προβλέπεται να τηρείται στη γραμματεία των ανώτατων δικαστηρίων και των εφετείων ειδικό αρχείο, στο οποίο φυλάσσονται για πέντε έτη οι αποφάσεις που αναιρούνται ή εξαφανίζονται κατά παραδοχή του αντίστοιχου ένδικου μέσου.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2 ορίζεται ότι η κλίμακα αξιολόγησης που υποχρεούνται να χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο οι επιθεωρητές είναι η κλίμακα των τεσσάρων χαρακτηρισμών: 1. εξαιρετός, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής. Γιατί εκτιμάται ότι έτσι μόνο αναδεικνύονται από την επιθεώρηση οι πλέον αξιόλογοι δικαστικοί λειτουργοί. Με την παράγραφο 3 παρέχεται το δικαίωμα ακρόασης ενώπιον του συμβουλίου επιθεώρησης στο δικαστικό λειτουργό, ο οποίος προσέφυγε σ' αυτό παραπονούμενος για δυσμενή σε βάρος του έκθεση επιθεώρησης. Παρέχεται, έτσι, η δυνατότητα στον προσφεύγοντα να διατυπώσει και προφορικά τις απόψεις του, αλλά και στο συμβούλιο να σχηματίσει ασφαλέστερη κρίση.

Άρθρο 106

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται, για πρώτη φορά, στον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών, αποκλειστική (και όχι ενδεικτική) απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτώματων. Η εν λόγω απαρίθμηση αποτελεί σημαντική καινοτομία και αποσκοπεί στο να γνωρίζει εκ των προτέρων ο δικαστικός λειτουργός το πλαίσιο εντός του οποίου οφείλει να διαμορφώνει τη συμπεριφορά του, τόσο εντός

όσο και εκτός υπηρεσίας, έτσι ώστε να αποφεύγει ενέργειες ή παραλείψεις που είναι πειθαρχικώς αποδοκιμαστές. Η νέα αυτή νομοθετική επιλογή συνιστά εγγύηση για το δικαστικό λειτουργό, η οποία εναρμονίζεται προς τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου και της αναλογικότητας, η οποία ήδη κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 του Καταστατικού Χάρτη της Χώρας. Ειδικότερα:

Η ρύθμιση της παραγράφου 1 ευθυγραμμίζεται με τη νέα αντίληψη που διατρέχει τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών ως προς τον καθορισμό των πειθαρχικών παραπτώματων. Στην παράγραφο 1 καθορίζονται τα στοιχεία εκείνα που πρέπει να συντρέχουν προκειμένου να θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί πειθαρχικό παράπτωμα. Τα στοιχεία αυτά είναι η υπαιτιότητα του δικαστικού λειτουργού και η δυνατότητα καταλογισμού, ενώ διευκρινίζεται ότι το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται είτε με ενέργεια είτε με παράλειψη, οι οποίες, όμως, θα πρέπει να αντίκεινται προς τις υποχρεώσεις του δικαστικού λειτουργού που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή να είναι ασυμβίβαστες προς το αξίωμα του και θίγουν το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης. Με τη νέα διατύπωση δεν δίδεται ορισμός του πειθαρχικού παραπτώματος, σύμφωνα με τα ισχύσαντα έως σήμερα στον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών, δεδομένου ότι επιλέγεται η μέθοδος της περιοριστικής απαρίθμησης των πειθαρχικών παραπτώματων στην επόμενη παράγραφο του ίδιου άρθρου.

Στις διατάξεις της παραγράφου 2 παρατίθενται τα πειθαρχικά παραπτώματα των δικαστικών λειτουργών. Ως πειθαρχικό παράπτωμα ορίζεται και κάθε παράβαση διατάξεως που αναφέρεται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των δικαστηρίων και την κατάστασή τους ως δικαστικών λειτουργών.

Άρθρο 107

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 ορίζεται ότι κατά τη διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων επιτρέπεται η συμπάρασταση του δικαστικού λειτουργού με δικηγόρο. Με την παράγραφο 2 διευκρινίζονται ζητήματα που αφορούν την αρμοδιότητα για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 108

Τροποποιήσεις του κώδικα δικαστικών επιμελητών

Μετά τη δημοσίευση του π.δ. 68/2011 (Α΄ 153) κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3919/2011, η σύσταση αστικών εταιριών δικαστικών επιμελητών είναι ελεύθερη. Παρ' όλα αυτά δημιουργείται το ζήτημα της δημοσιότητας των εταιριών αυτών. Το καταστατικό τους δεν μπορεί να δημοσιευθεί στην Περιφέρεια, αφού έτσι θα αποκτήσει εμπορική ιδιότητα και επομένως είναι απαραίτητη η δημιουργία μητρώου στον οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών, έτσι ώστε με την εγγραφή της στο μητρώο αυτό να μπορεί να απευθυνθεί στην αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία προς έκδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου.

Μετά τη δημοσίευση του πιο πάνω προεδρικού διατάγματος καθίσταται άνευ αντικειμένου η παράγραφος 2 του άρθρου 21 του ν. 2318/1995.

Η αναγκαιότητα αυτής της προσθήκης-τροποποίησης έγκειται στην μεγαλύτερη προστασία των κατοχυρωμένων αμοιβών, αφού ο εταίρος που διαπράττει αυτό το αδίκημα δημιουργεί ωφέλεια σε όλους τους εταίρους και, προφανώς, σε γνώση τους.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 109

Προβλέπονται οι διατάξεις που καταργούνται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 110

Προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 111

Προβλέπεται το χρονικό σημείο έναρξης ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

Δ. Ρέππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Παπαϊωάννου

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ*Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής***ΜΕΡΟΣ Α΄****ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΗ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ****Άρθρο 1
Νομικά πρόσωπα**

1. Το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν λείπουν τα πρόσωπα που απαιτούνται για τη διοίκηση του νομικού προσώπου ή αν τα συμφέροντά τους συγκρούονται προς εκείνα του νομικού προσώπου, ο ειρηνοδίκης διορίζει προσωρινή διοίκηση ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον.»

2. Το άρθρο 73 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο νόμος ή η συστατική πράξη ή το καταστατικό δεν ορίζουν διαφορετικά ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, η εκκαθάριση γίνεται από εκείνους που έχουν τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Αν δεν υπάρχουν, ο ειρηνοδίκης διορίζει έναν ή περισσότερους εκκαθαριστές.»

3. Το άρθρο 81 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν συντρέχουν οι νόμιμοι όροι, ο ειρηνοδίκης διατάσσει: 1. να δημοσιευθεί στον τύπο περίληψη του καταστατικού με τα ουσιώδη στοιχεία του, 2. να εγγραφεί το σωματείο στο βιβλίο των σωματείων. Η εγγραφή αυτή περιλαμβάνει το όνομα και την έδρα του σωματείου, τη χρονολογία του καταστατικού, τα μέλη της διοίκησης και τους όρους που την περιορίζουν. Το καταστατικό επικυρώνεται από τον ειρηνοδίκη, κοινοποιείται στον εισαγγελέα πρωτοδικών και κατατίθεται στο αρχείο του πρωτοδικείου.»

4. Το άρθρο 82 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Τη διάταξη του ειρηνοδίκη που απορρίπτει την αίτηση έχει δικαίωμα να ανακόψει μόνο εκείνος που την είχε υποβάλει. Τη διαταγή που δέχεται την αίτηση έχει δικαίωμα να ανακόψει μόνο ο εισαγγελέας πρωτοδικών αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης της εποπτεύουσας αρχής, καθώς και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον.»

5. Το άρθρο 83 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Το σωματείο αποκτά προσωπικότητα από τη στιγμή που θα εγγραφεί στο βιβλίο. Η εγγραφή γίνεται αμέσως μετά την έκδοση της διαταγής του άρθρου 81.»

**Άρθρο 2
Τόκος επιδικίας**

Το άρθρο 346 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο οφειλέτης χρηματικής οφειλής και εάν δεν είναι υπερήμερος, οφείλει νόμιμους τόκους αφότου επιδόθηκε η αγωγή ή η διαταγή πληρωμής για το ληξιπρόθεσμο χρέος (τόκος επιδικίας). Το ποσοστό του τόκου επιδικίας είναι δύο (2) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του τόκου

υπερημερίας, όπως ο τελευταίος ορίζεται εκάστοτε από το νόμο ή με δικαιοπραξία. Η προσαύξηση αυτή δεν ισχύει, εάν πριν την συζήτηση της αγωγής ο οφειλέτης αναγνωρίσει εγγράφως την οφειλή ή συμβιβαστεί εξωδίκως, ή εάν δεν ασκήσει ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής αντιστοίχως. Με αίτημα του εναγομένου το δικαστήριο δύναται κατ' εξαίρεση, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να επιδικάσει την απαίτηση με το νόμιμο ή συμβατικό τόκο υπερημερίας. Η εξαίρεση ισχύει ιδίως για τις κατ' εύλογη κρίση του δικαστηρίου επιδικαζόμενες χρηματικές απαιτήσεις. Από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης που επιδικάζει εντόκως χρηματική οφειλή ή απορρίπτει ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής το ποσοστό του τόκου επιδικίας είναι τρεις (3) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του τόκου υπερημερίας. Η προσαύξηση αυτή δεν ισχύει εάν δεν ασκηθεί ένδικο μέσο κατά της οριστικής απόφασης.»

**Άρθρο 3
Διαζύγιο**

1. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1438 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Το διαζύγιο απαγγέλλεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή με διάταξη του προέδρου πρωτοδικών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1441.»

2. Το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι σύζυγοι μπορούν με έγγραφη συμφωνία να λύσουν το γάμο τους, εφόσον έχει διαρκέσει τουλάχιστον ένα χρόνο πριν από την κατάρτισή της. Η συμφωνία αυτή υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη και από τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους ή μόνον από τους τελευταίους, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με ειδικό πληρεξούσιο, το οποίο πρέπει να έχει δοθεί μέσα στον τελευταίο μήνα πριν από την υπογραφή του συμφωνητικού.

Αν υπάρχουν ανήλικα τέκνα, για να λυθεί ο γάμος πρέπει η ανωτέρω συμφωνία να συνοδεύεται με άλλη έγγραφη συμφωνία των συζύγων που να ρυθμίζει την επιμέλεια των τέκνων και την επικοινωνία με αυτά, η οποία ισχύει ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για το θέμα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 1513. Η κατά τα ανωτέρω έγγραφη συμφωνία, καθώς και το έγγραφο συμφωνητικό που αφορά την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων και την επικοινωνία με αυτά, υποβάλλονται μαζί με τα ειδικά πληρεξούσια, όταν απαιτείται, στον αρμόδιο πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος με διάταξή του επικυρώνει τις συμφωνίες και κηρύσσει τη λύση του γάμου εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.»

**Άρθρο 4
Διαθήκη**

1. Το άρθρο 1769 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Συμβολαιογράφος στον οποίο υπάρχει διαθήκη, οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μόλις πληροφορηθεί το θάνατο του διαθέτη, αν πρόκειται για δημόσια διαθήκη, να στείλει αντίγραφο της στον ειρηνοδίκη, και αν πρόκειται για μυστική ή έκτακτη, να παραδώσει αυτοπροσώπως το πρωτότυπο αυτής στον ειρηνοδίκη στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συμβολαιογράφος.»

2. Το άρθρο 1770 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Η μυστική διαθήκη πριν από την αποσφράγιση της για δημοσίευση εξετάζεται από τον ειρηνοδίκη, ενώ παράσταται και ο συμβολαιογράφος και βεβαιώνεται ότι οι σφραγίδες είναι άθικτες. Κατά τη βεβαίωση αυτή μπορεί να παραστεί και όποιος έχει έννομο συμφέρον και να τις εξετάσει αφού το ζητήσει. Ο ειρηνοδίκης μπορεί πριν από την αποσφράγιση, ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως, να εξετάσει τους μάρτυρες που έχουν συμπράξει στην κατάρτιση της διαθήκης, κλητεύοντάς τους με επιμέλεια εκείνου που υπέβαλε την αίτηση ή του γραμματέα του ειρηνοδικείου.»

3. Το άρθρο 1771 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη δημοσίευση της διαθήκης συντάσσεται πρακτικό, όπου καταχωρίζεται ολόκληρη η διαθήκη και η βεβαίωση για την ύπαρξη ή ανυπαρξία των εξωτερικών ελαττωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 1721 παράγραφος 4. Το πρωτότυπο στη μυστική ή έκτακτη διαθήκη με το περικάλυμμά του κατατίθεται στο αρχείο του ειρηνοδικείου, αφού προηγουμένως ο ειρηνοδίκης σημειώσει αμέσως ιδιοχειρώς στο πρωτότυπο της διαθήκης και το περικάλυμμά της τη λέξη «θεωρήθηκε», χρονολογήσει και υπογράψει τη θεώρηση και ο γραμματέας στέλνει αμέσως στο γραμματέα του αρμόδιου πρωτοδικείου αντίγραφο του σχετικού πρακτικού.»

4. Το άρθρο 1772 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο διαθέτης δεν είχε την τελευταία του κατοικία ή διαμονή στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου που δημοσίευσε τη διαθήκη, ο γραμματέας του δικαστηρίου στέλνει αντίγραφο του πρακτικού της δημοσίευσης στον εισαγγελέα των πρωτοδικών της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη για να κατατεθεί στο αρχείο του πρωτοδικείου αυτού και να συνταχθεί σχετική πράξη που την υπογράφουν ο εισαγγελέας και ο γραμματέας του δικαστηρίου που παραλαμβάνει το πρακτικό. Όμοιο αντίγραφο του πρακτικού της δημοσίευσης αποστέλλεται επίσης σε κάθε περίπτωση στον γραμματέα του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του Κράτους.»

5. Το άρθρο 1773 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Προξενική αρχή στην οποία υπάρχει διαθήκη οφείλει μόλις πληροφορηθεί το θάνατο του διαθέτη αν εδρεύει σε αυτή πολυμελές προξενικό δικαστήριο να τη δημοσιεύσει σε δημόσια συνεδρίαση του προξενικού αυτού δικαστηρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 1769 έως 1771 και σε κάθε άλλη περίπτωση να τη δημοσιεύσει στο προξενικό γραφείο ενώπιον δύο μαρτύρων και του γραμματέα του προξενείου, αν υπάρχει, καθώς και να συντάξει πρακτικό, όπου καταχωρίζεται ολόκληρη η διαθήκη. Το πρακτικό υπογράφεται από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής, το γραμματέα και τους μάρτυρες. Στην ιδιόγραφη, μυστική ή έκτακτη διαθήκη το πρωτότυπο με το τυχόν περικάλυμμα, αφού θεωρηθούν από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής κατά το άρθρο 1771, προσαρτώνται στο πρακτικό και φυλάγονται στα αρχεία του προξενείου.»

Διπλό αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται από την προξενική αρχή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αυτό στέλνει το ένα αντίγραφο στον εισαγγελέα των πρωτοδικών της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη, για να κατατεθεί στο αρχείο αυτού του πρωτοδικείου κατά το άρθρο 1772 και το άλλο αντίγραφο στο γραμματέα του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του Κράτους.»

6. Το άρθρο 1774 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Όποιος κατέχει ιδιόγραφη διαθήκη οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μόλις πληροφορηθεί το θάνατο του διαθέτη να την εμφανίσει για δημοσίευση στον ειρηνοδίκη είτε της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη είτε της δικής του διαμονής. Η δημοσίευση γίνεται κατά το άρθρο 1771. Η διάταξη του άρθρου 1772 εφαρμόζεται και σε αυτήν την περίπτωση.»

7. Το άρθρο 1776 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αυτός που ζητεί να δημοσιευθεί ιδιόγραφη διαθήκη ενώπιον του ειρηνοδίκη μπορεί κατά τη δημοσίευσή της να προσαγάγει δύο μάρτυρες, οι οποίοι μαρτυρούν ενόρκως για τη γνησιότητα της γραφής ή της υπογραφής του διαθέτη. Ο ειρηνοδίκης αφού ακούσει τους μάρτυρες μπορεί κατά τη δημοσίευση της ιδιόγραφης διαθήκης να την κηρύξει επιπλέον κυρία.»

Άρθρο 5 Κληρονομητήριο

1. Το άρθρο 1956 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης του δικαστηρίου της κληρονομίας ύστερα από αίτηση του κληρονόμου, του παρέχει πιστοποιητικό για το κληρονομικό του δικαίωμα και τη μερίδα που του αναλογεί (κληρονομητήριο).»

2. Το άρθρο 1958 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Εκείνος που υποβάλει την αίτηση αποδεικνύει με δημόσια έγγραφα την ακρίβεια όσων αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο. Αν είναι αδύνατο ή ιδιαίτερα δύσκολο να προσαχθεί δημόσιο έγγραφο, ο ειρηνοδίκης μπορεί να επιτρέψει άλλα αποδεικτικά μέσα, υποχρεώνοντας συγχρόνως αυτόν που υπέβαλε την αίτηση να βεβαιώσει ενόρκως ότι δεν γνωρίζει κανένα γεγονός αντίθετο με τις δηλώσεις του.»

3. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1959 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης έχει δικαίωμα να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως με κάθε τρόπο για να εξακριβώσει τις δηλώσεις εκείνου που ζητεί το κληρονομητήριο και ιδίως να διατάξει να δημοσιευθεί η αίτηση, καθορίζοντας και τον τρόπο δημοσίευσής της.»

4. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 1960 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης μπορεί να απαιτήσει από όλους τους κληρονόμους να βεβαιώσουν ενόρκως ότι δεν γνωρίζουν κανένα γεγονός αντίθετο με τις δηλώσεις.»

5. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1961 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Το κληρονομητήριο παρέχεται μόνο αν ο ειρηνοδίκης κρίνει ότι έχουν αποδειχτεί όσα αναφέρονται στην αίτηση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 6

Καθ' ύλην αρμοδιότητα των Μονομελών Πρωτοδικείων
1. Στο άρθρο 17 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προ-

στίθεται περίπτωση 1 ως εξής και οι περιπτώσεις 1, 2 και 3 αναριθμούνται σε 2, 3 και 4 αντίστοιχα:

«1) οι διαφορές που αφορούν το διαζύγιο, την ακύρωση του γάμου, την αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας του γάμου, τις σχέσεις των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου, οι οποίες πηγάζουν από αυτόν, καθώς και εκείνες της παραγράφου 1 του άρθρου 614.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα μη φυσικά πρόσωπα που έχουν ικανότητα να είναι διάδικοι, υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα ή υποκατάστημά τους, εφόσον πρόκειται για διαφορές που αφορούν την εκμετάλλευσή του.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 94 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα πολιτικά δικαστήρια και για την κατάρτιση της έγγραφης συμφωνίας του συναινετικού διαζυγίου οι διάδικοι έχουν υποχρέωση να παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο.»

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 194 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ευεργέτημα της πενίας παρέχεται σε όποιον αποδεδειγμένα δεν μπορεί να καταβάλει τα έξοδα της δίκης και τα παράβολα χωρίς να περιορισθούν από αυτό τα απαραίτητα μέσα για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 199 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος έλαβε το ευεργέτημα της πενίας απαλλάσσεται προσωρινά από την υποχρέωση να καταβάλει τα έξοδα της δίκης και γενικά της διαδικασίας, ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου, το τέλος δικαστικού ενσήμου, το τέλος του απογράφου και τις προσαυξήσεις τους, τα παράβολα, τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και των δικαστικών επιμελητών, των μαρτύρων και άλλων δικαστικών πληρεξουσίων, καθώς και από την υποχρέωση εγγυοδοσίας για τα έξοδα αυτά.»

Άρθρο 7

Δικαστική μεσολάβηση

Μετά το άρθρο 214 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 214 Β που έχει ως εξής:

«Άρθρο 214 Β Δικαστική μεσολάβηση»

«1. Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να επιλυθούν και με προσφυγή σε δικαστική μεσολάβηση. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση, η οποία είναι προαιρετική, μπορεί να γίνει πριν από την άσκηση της αγωγής ή και κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας.

2. Σε κάθε πρωτοδικείο ορίζονται, για ένα έτος με δυνατότητα ανανέωσης για δύο ακόμη έτη, ένας ή περισσότεροι από τους υπηρετούντες προέδρους πρωτοδικών ή τους αρχαιότερους πρωτοδικείς ως μεσολαβητές μερικής ή πλήρους απασχόλησης.

3. Η δικαστική μεσολάβηση περιλαμβάνει ξεχωριστές και κοινές ακροάσεις και συζητήσεις των μερών και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους με το μεσολαβητή δικαστή, ο οποίος και μπορεί να απευθύνει στα μέρη μη δεσμευτικές προτάσεις επίλυσης της διαφοράς. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, να προσφεύγει στον κατά τόπο αρμόδιο δικαστή με-

σολαβητή υποβάλλοντας γραπτώς το αίτημά του.

4. Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση για την επίλυση της διαφοράς τους και ταυτόχρονα, αν συμφωνούν τα μέρη, να αναβάλλει την εκδίκαση της υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο και πάντως όχι πέραν του εξαμήνου.

5. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία συντάσσεται πρακτικό μεσολάβησης. Το πρακτικό υπογράφεται από τον μεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους και το πρωτότυπο του κατατίθεται, στη γραμματεία του πρωτοδικείου όπου διεξήχθη η μεσολάβηση. Κατά την κατάθεση ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Από την κατάθεση στη γραμματεία του πρωτοδικείου το πρακτικό μεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης, αποτελεί εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδάφιο γ' Κ.Πολ.Δ..

6. Η μεσολάβηση πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας.»

Άρθρο 8

Ηλεκτρονική κατάθεση προτάσεων και σχετικών - Αναβολή συζήτησης λόγω απεργίας, αποχής

1. Στο άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η κατάθεση των προτάσεων μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 119. Επίσης με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να υποβάλλονται και τα σχετικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους οι διάδικοι.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά σε δικάσιμο που ανακοινώνεται το δικαστήριο εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών ή σε άλλη εμβόλιμη δικάσιμο.»

Άρθρο 9

Διαδικασία στα Πολυμελή Πρωτοδικεία

Η παράγραφος 5 του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι υποθέσεις εκφωνούνται με τη σειρά τους από το πινάκιο και συζητούνται αμέσως αυτές για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμπάρτυρη απόδειξη. Αν πρόκειται να εξεταστούν μάρτυρες η συζήτηση μπορεί να διακόπτεται και για την αμέσως επόμενη δικάσιμο της ίδιας σύνθεσης, κατά την οποία και ολοκληρώνεται η συζήτηση χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, αφού προηγηθεί η εξέταση των μαρτύρων. Οι μάρτυρες εξετάζονται ξεχωριστά για κάθε υπόθεση ενώπιον του ορισμένου από τον πρόεδρο εισηγητή δικαστή. Ο ακριβής τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εμμάρτυρων α-

ποδείξεων καθορίζεται κατά την αρχική δικάσιμο αμέσως μετά την εκφώνηση και τη διακοπή της συζήτησης με ανακοίνωση του προέδρου, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των δικάδων και εκείνων που δεν παρίστανται. Ο εισηγητής αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα.»

Άρθρο 10
Πρακτικό μεσολάβησης - Εκτελεστός τίτλος
εγγραφής υποθήκης

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 293 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο δικαστικός συμβιβασμός που περιλήφθηκε στα πρακτικά του δικαστηρίου, καθώς και στα πρακτικά των παραγράφων 3 του άρθρου 214 Α και 5 του άρθρου 214 Β υποκαθιστά τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξαλειψη υποθήκης.»

Άρθρο 11
Ηλεκτρονική έκδοση αποφάσεων

Το άρθρο 304 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αφού περατώθει η ψηφοφορία, ο εισηγητής δικαστής συντάσσει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή. Αν πρόκειται για αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου και του Ειρηνοδικείου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωσή της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστής που παραδίδει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή, παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 305.»

Άρθρο 12
Ερημοδικία στις μικροδιαφορές - Παράβολο
ένδικων μέσων

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 469 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν απουσιάζει κάποιος διάδικος, η συζήτηση γίνεται και χωρίς αυτόν και οι διατάξεις των άρθρων 271 παράγραφος 3 και 272 παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται.»

2. Στο άρθρο 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Εκείνος που ασκεί το ένδικο μέσο της έφεσης, της αναίρεσης και της αναψηλάφησης, υποχρεούται να καταθέσει παράβολο ποσού διακοσίων (200) τριακοσίων (300) και τετρακοσίων (400) ευρώ αντίστοιχα, το οποίο επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο γραμματέας. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί το παράβολο το ένδικο μέσο απορριπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτο. Σε περίπτωση

ολικής ή μερικής νίκης του καταθέσαντος, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει να επιστραφεί το παράβολο σε αυτόν, αλλιώς διατάσσει να εισαχθεί στο δημόσιο ταμείο.»

Άρθρο 13
Προϋποθέσεις έκδοσης διαταγής πληρωμής

Το άρθρο 623 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 624 έως 634 μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων, εφόσον η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο ή με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εκδόθηκε μετά από ομολογία ή αποδοχή της αίτησης του οφειλέτη.»

Άρθρο 14
Ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής

1. Το άρθρο 632 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοσή της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο εκδόσαν τη διαταγή πληρωμής ειρηνοδικείο ή μονομελές πρωτοδικείο. Η ανακοπή και η αίτηση αναστολής της παραγράφου 3 του παρόντος επιδίδεται είτε στον δικηγόρο που υπέγραψε την αίτηση για την έκδοση της διαταγής πληρωμής είτε στη διεύθυνση εκείνου κατά του οποίου στρέφονται, η οποία αναφέρεται στη διαταγή πληρωμής, εκτός αν γνωστοποιηθεί με δικόγραφο μεταβολή που έχει επέλθει. Τα αντίγραφα των εγγράφων τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση, παραμένουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέχρι την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση ανακοπής κατά την παρούσα παράγραφο.

2. Η άσκηση της ανακοπής, η συζήτηση της οποίας προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών ή εντός ενενήντα (90) ημερών αν ο διάδικος διαμένει στην αλλοδαπή ή έχει άγνωστη διαμονή, και εκδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 643 και 591 παράγραφος 1 περίπτωση α΄ Κ.Πολ.Δ.»

3. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής. Το δικαστήριο όμως που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να χορηγήσει αναστολή με εγγύηση ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή. Αν ασκηθεί αίτηση αναστολής, αυτή κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου της ανακοπής και συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο αυτής.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 643 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόφασή του δικαστηρίου δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη συζήτηση της αγωγής.»

Άρθρο 15
Ειδικές διαδικασίες - Συζήτηση

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 647 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 643 παρά-

γραφος 1, 648 έως 661 δικάζονται όλες οι κύριες ή παρεπόμενες διαφορές από μίσθωση κάθε είδους πράγματος ή άλλου προσοδοφόρου αντικειμένου ή από επίμορτη αγροληψία.»

2. Το άρθρο 662 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τροποποιείται ως εξής:

«Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 662 Β έως Η μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, αν η έναρξη της μίσθωσης αποδεικνύεται εγγράφως, στην περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία, εφόσον έγγραφη όχληση έχει επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την κατάθεση της αίτησης. Η καταβολή των μισθωμάτων, εντός του δεκαπενθημέρου, αποδεικνυόμενη εγγράφως, αποκλείει την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου. Επίδοση έγγραφης όχλησης απαιτείται μόνον την πρώτη φορά.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 662 Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τροποποιείται ως εξής:

«3. Στην αίτηση επισυνάπτεται το έγγραφο από το οποίο αποδεικνύεται η έναρξη της μίσθωσης, η έκθεση επίδοσης της όχλησης, καθώς κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 662 Δ τροποποιείται ως εξής:

«3. Η διαταγή αποτελεί τίτλο εκτελεστό. Η εκτέλεσή της μπορεί να πραγματοποιηθεί αφού παρέλθουν είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση αντιγράφου εξ απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη επίδοση αντιγράφου της. Η διαταγή εκτελείται και κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 659.»

5. Προστίθεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 662 Θ ως εξής:

«Στην αίτηση για διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου μπορεί να σωρευτεί και αίτημα καταδίκης για χρηματική απαίτηση από οφειλόμενα μισθώματα, κοινόχρηστες δαπάνες, τέλη και λογαριασμούς κοινής ωφελείας, εφόσον το ύψος τους αποδεικνύεται από δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, ιδίως λογαριασμούς κοινοχρήστων και οργανισμών κοινής ωφέλειας. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 662 Α έως Η, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 624, 626 παράγραφοι 2 και 3, 630 στοιχεία γ', δ' και ε' και 634.»

6. Η παράγραφος 3 του άρθρου 666 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 663 εφαρμόζεται και η διάταξη του άρθρου 643 παράγραφος 1, ενώ δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 466 έως 472»

7. Το άρθρο 672 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συζήτηση των αγωγών και των τακτικών ενδίκων μέσων επί των διαφορών για άκυρη απόλυση, μισθούς υπερημερίας και για καθυστερούμενους μισθούς προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή τους. Αν αναβληθεί η συζήτηση αυτή προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες. Αν ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αυτή κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου της αγωγής και συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο αυτής.»

8. Στο περιεχόμενο της παραγράφου 2 του άρθρου 681

Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η λέξη «πολυμελή» αντικαθίσταται με τη λέξη «μονομελή».

9. Η παράγραφος 2 του άρθρου 683 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν η κύρια υπόθεση υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται από αυτά. Τα ειρηνοδικεία είναι αποκλειστικά αρμόδια και για τη συναινετική εγγραφή ή άρση προσημείωσης υποθήκης.»

Άρθρο 16

Ασφαλιστικά μέτρα - Προσωρινή διαταγή

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την έκδοση της προσωρινής διαταγής, η συζήτηση της οποίας προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) εργασιμών ημερών από την κατάθεση της αίτησης, καλείται υποχρεωτικά ο αντίδικος πριν από είκοσι τέσσερις (24) ώρες εκτός αν ο δικαστής ορίσει συντομότερη προθεσμία κλήτευσης. Αν υφίσταται κίνδυνος βλάβης των δικαιωμάτων του αιτούντος, η προσωρινή διαταγή μπορεί να χορηγηθεί και χωρίς κλήτευση του αντιδίκου. Αν γίνει δεκτό το αίτημα για έκδοση προσωρινής διαταγής η σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τριάντα ημέρες. Αναβολή της συζήτησης δεν επιτρέπεται, άλλως παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής, εκτός αν αυτή παραταθεί από το δικαστήριο που εκδικάζει την αίτηση. Σε κάθε περίπτωση ο αντίδικος διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής.»

2. Στο άρθρο 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής και η παράγραφος 5 αυτού αναριθμείται σε 6:

«5. Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση μετά την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας και το αργότερο μέχρι και σαράντα οκτώ (48) ώρες μετά την συζήτηση, καταχωριζόμενου του διατακτικού της κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αν για ειδικούς λόγους επιβάλλεται να επιφυλαχθεί το δικαστήριο να εκδώσει την απόφασή του σε μεταγενέστερο χρόνο, αυτός που διευθύνει τη συζήτηση έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί την ημέρα και ώρα που θα δημοσιευθεί η απόφαση, η οποία περιέχει συνοπτική αιτιολογία ως προς την ύπαρξη ή ανυπαρξία του επικαλούμενου δικαιώματος και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης. Μέσα στην ίδια προθεσμία ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση οφείλει να συντάξει, χρονολογήσει και υπογράψει το σύνολο των αποφάσεων επί των υποθέσεων που συζητήθηκαν.»

Άρθρο 17

Υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγονται οι υποθέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 739, εκτός από την ανακοπή του άρθρου 787 και 82 ΑΚ, η οποία υπάγεται στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην κατά την πρώτη παράγραφο του παρόντος αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγεται και η θέση προσώπου σε ακούσια νοσηλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 747 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αίτηση ασκείται με δικόγραφο που πρέπει να κατατεθεί στη γραμματεία του ειρηνοδικείου στο οποίο απευθύνεται. Η αίτηση μπορεί να ασκηθεί και προφορικά, οπότε συντάσσεται έκθεση.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 747 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν κατά το νόμο το δικαστήριο έχει την εξουσία να ενεργεί αυτεπαγγέλτως, μπορεί να διατάξει την εισαγωγή της υπόθεσης προς συζήτηση με πράξη του. Η πράξη πρέπει να περιλαμβάνει το αντικείμενο της υπόθεσης, υπογράφεται από αυτόν που την εκδίδει και αναφέρεται στο βιβλίο που τηρείται κατά το άρθρο 776.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αίτηση υποβάλλεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τη γραμματεία στο δικαστήριο για να ορίσει δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 226. Κατά την περίοδο των δικαστικών διακοπών, των Χριστουγέννων, Νέου Έτους και του Πάσχα, η δικάσιμος ορίζεται, υποχρεωτικά, εντός τριάντα ημερών από την επανέναρξη της κανονικής λειτουργίας των δικαστηρίων.»

6. Η παράγραφος 3 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο ειρηνοδίκης που είναι αρμόδιος κατά την παράγραφο 1 μπορεί να διατάξει την κλήτευση τρίτων που έχουν έννομο συμφέρον από τη δίκη. Η κλήτευση γίνεται με κοινοποίηση αντιγράφου της αίτησης στο οποίο σημειώνεται ο προσδιορισμός της δικάσιμης.»

7. Η παράγραφος 4 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο ειρηνοδίκης ορίζει την προθεσμία που κατά την κρίση του απαιτείται για τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.»

8. Το άρθρο 750 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισαγγελέας πρωτοδικών δικαιούται να παρίσταται κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο ενώπιον του ειρηνοδικείου.»

9. Το άρθρο 751 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Μεταβολή της αίτησης επιτρέπεται με άδεια του ειρηνοδίκη, εφόσον κατά την κρίση του δεν βλάπτονται συμφέροντα εκείνων που μετέχουν στη δίκη ή τρίτων. Η μεταβολή αναφέρεται στο βιβλίο που τηρείται κατά το άρθρο 776.»

10. Το άρθρο 756 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δικαστήριο αποφαίνεται οριστικά και δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση. Η απόφασή του δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση μετά την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας και το αργότερο μέχρι και σαράντα οκτώ (48) ώρες μετά την συζήτηση, καταχωριζόμενου του διατακτικού της κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αν για ειδικούς λόγους επιβάλλεται να επιφυλαχθεί το δικαστήριο να εκδώσει την απόφασή του σε μεταγενέστερο χρόνο, αυτός που διευ-

θύνει τη συζήτηση έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί την ημέρα και ώρα που θα δημοσιευθεί η απόφαση, η οποία περιέχει συνοπτική αιτιολογία ως προς την ύπαρξη ή ανυπαρξία του επικαλούμενου δικαιώματος και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επειγουσας περίπτωσης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης. Μέσα στην ίδια προθεσμία ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση οφείλει να συντάξει, χρονολογήσει και υπογράψει το σύνολο των αποφάσεων επί των υποθέσεων που συζητήθηκαν.»

11. Η παράγραφος 3 του άρθρου 763 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν ασκηθεί έφεση, το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, όπως και το δικαστήριο που δικάζει την έφεση ή ο πρόεδρος του μπορούν κατά την κρίση τους, με αίτηση κάποιου από εκείνους που έλαβαν μέρος στην πρωτόδικη δίκη, να αναστείλουν την ισχύ και την εκτέλεσή της, μέχρι να εκδοθεί απόφαση στην έφεση. Η απόφαση που διατάζει την αναστολή σημειώνεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο βιβλίο που τηρείται κατά το άρθρο 776 και στο περιθώριο της απόφασης της οποίας αναστέλλεται η ισχύς και η εκτέλεση.»

12. Το άρθρο 769 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αναίρεση έχουν δικαίωμα να ασκήσουν, και αν νίκησαν, ο αιτών, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος, εκείνοι που άσκησαν κύρια και πρόσθετη παρέμβαση και οι καθολικοί και ειδικοί διάδοχοί τους, καθώς και ο εισαγγελέας πρωτοδικών. Οι διατάξεις του άρθρου 762 εφαρμόζονται και εδώ.»

13. Η παράγραφος 1 του άρθρου 776 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε ειρηνοδικείο τηρούνται βιβλία στα οποία καταχωρίζονται περιληπτικά:

α) οι αιτήσεις που υποβάλλονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 έως 781 και οι αποφάσεις που εκδίδονται στις αιτήσεις αυτές,

β) οι αιτήσεις ανάκλησης ή μεταρρύθμισης των αποφάσεων, τα ένδικα μέσα που ασκούνται κατά των αποφάσεων, οι τριτανακοπές και οι σχετικές αποφάσεις,

γ) οι αποφάσεις με τις οποίες αναστέλλεται η ισχύς ή η εκτέλεση οποιασδήποτε απόφασης.»

14. Το άρθρο 787 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν ζητείται κατά το νόμο να διαταχθεί η εγγραφή σωματείου στο βιβλίο που τηρείται για αυτό το σκοπό, ή η τροποποίηση του καταστατικού ή η εξουσιοδότηση για τη σύγκληση της συνέλευσης σωματείου και τη ρύθμιση της προεδρίας της ή η διάλυση σωματείου, αρμόδιος είναι ο Ειρηνοδίκης της περιφέρειας που έχει έδρα το σωματείο.

2. Δικαίωμα ανακοπής κατά της διαταγής που δέχεται αίτηση εγγραφής σωματείου ή τροποποίησης καταστατικού έχει ο εισαγγελέας πρωτοδικών αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης της εποπτεύουσας αρχής, καθώς και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον.»

15. Το άρθρο 798 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν ζητείται κατά το νόμο να χορηγηθεί άδεια για να ενεργηθεί πράξη εκτός από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 792 και 797, αρμόδιο είναι το δικαστήριο της κατοικίας, και αν δεν υπάρχει κατοικία της διαμονής του αιτούντος. Αν πρόκειται για εκποίηση πραγμάτων, το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα πράγματα.»

16. Η παράγραφος 1 του άρθρου 807 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τη δημοσίευση δημόσιας ή μυστικής ή έκτακτης διαθήκης αρμόδιος είναι ο ειρηνοδίκης της περιφέρειας, όπου εδρεύει ο συμβολαιογράφος, ο οποίος τη συνέταξε ή στον οποίο έχει κατατεθεί, ενώ για τη δημοσίευση ιδιόγραφης διαθήκης και την κήρυξή της ως κύριας, ο ειρηνοδίκης στον οποίο προσάγεται για να δημοσιευθεί.»

17. Η παράγραφος 3 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η κήρυξη ιδιόγραφης διαθήκης ως κύριας γίνεται με πράξη του αρμόδιου για τη δημοσίευσή της ειρηνοδίκης, εφόσον πιθανολογηθεί γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Όταν η διαθήκη δημοσιεύθηκε από προξενική αρχή, αρμόδιος για να την κηρύξει κύρια είναι ο ειρηνοδίκης του δικαστηρίου της κληρονομίας.»

18. Η παράγραφος 4 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα αντίγραφα των δημόσιων διαθηκών που δημοσιεύονται και τα πρωτότυπα των μυστικών ή έκτακτων ή ιδιόγραφων διαθηκών, με τα περικαλύμμά τους, χρονολογούνται και υπογράφονται από τον ειρηνοδίκη ή τον πρόξενο και φυλάγονται στο αρχείο του ειρηνοδικείου ή του προξενείου.»

19. Η παράγραφος 5 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αντίγραφα των πρακτικών δημοσίευσης της διαθήκης αποστέλλονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του προξενείου, στη γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς και στη γραμματεία του πρωτοδικείου της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη και φυλάγονται στα αρχεία τους.»

20. Η παράγραφος 6 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Αντίγραφα διαθηκών και ανακλήσεων διαθηκών, που δημοσιεύθηκαν στο εξωτερικό, μπορεί να κατατεθούν σε ελληνική προξενική αρχή ή στη γραμματεία οποιουδήποτε ειρηνοδικείου. Η προξενική αρχή ή η γραμματεία που παραλαμβάνει τα αντίγραφα συντάσσει επάνω σε αυτά πράξη κατάθεσης, όπου αναγράφει όσα κατατέθηκαν, εκείνον που τα κατέθεσε και την ημερομηνία της κατάθεσης. Τα αντίγραφα αυτά πρέπει να είναι επικυρωμένα από την αλλοδαπή αρχή που δημοσίευσε τη διαθήκη. Αν είναι διατυπωμένες ολόκληρες ή εν μέρει σε ξένη γλώσσα, πρέπει να επισυνάπτεται, κατά την κατάθεσή τους, μετάφραση στην ελληνική γλώσσα του ξενόγλωσσου μέρους τους, που έχει γίνει από το Υπουργείο Εξωτερικών, ελληνική προξενική αρχή ή δικηγόρο. Αντίγραφα τους αποστέλλονται χωρίς καθυστέρηση, με επιμέλεια του προξένου που τα παρέλαβε ή της γραμματείας του δικαστηρίου, στη γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών.»

21. Το άρθρο 809 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι γραμματείες των ειρηνοδικείων και των προξενικών αρχών τηρούν βιβλία των διαθηκών που δημοσιεύονται και των αντιγράφων τους που οι γραμματείες αυτές φυλάγουν, καθώς και των αντιγράφων που κατατίθενται ή φυλάγονται κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 808 του κώδικα αυτού. Η γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών τηρεί βιβλία των διαθηκών που δημοσιεύονται από αυτό ή άλλα δικαστήρια και προξενικές αρχές, καθώς και των αντιγράφων τους που κατά την παράγραφο 6 του αρ-

θρου 808 κατατίθενται στα άλλα δικαστήρια και τις προξενικές αρχές.»

22. Το άρθρο 810 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Δικαστήριο της κληρονομίας είναι το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο κληρονομούμενος είχε κατά το χρόνο του θανάτου του την κατοικία του και, αν δεν είχε κατοικία, τη διαμονή του, και αν δεν είχε ούτε διαμονή, το ειρηνοδικείο της πρωτεύουσας του Κράτους.»

23. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται και προστίθεται δεύτερο ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης του δικαστηρίου της κληρονομίας με αίτηση του κληρονόμου ή του καταπιστευματοδόχου ή του κληροδόχου ή του εκτελεστή διαθήκης, η οποία αναρτάται για δέκα (10) ημέρες σε ειδικό χώρο του καταστήματος του Ειρηνοδικείου, χορηγεί το πιστοποιητικό για το κληρονομικό δικαίωμά του. Αν ασκηθεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία παρέμβαση τρίτου, ο ειρηνοδίκης προσδιορίζει δικάσιμο για τη συζήτησή τους προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επ' αυτών.»

24. Το άρθρο 820 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διάταξη του ειρηνοδίκη και η απόφαση του δικαστηρίου της κληρονομίας που επιλαμβάνεται πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του κληρονομούμενου, β) τα ονοματεπώνυμα των κληρονόμων ή καταπιστευματοδόχων ή κληροδόχων στους οποίους παρέχεται, γ) τις κληρονομικές μερίδες του καθενός ή τα αντικείμενα τα οποία περιέρχονται στον καθένα, δ) τους όρους ή τους περιορισμούς με τους οποίους η κληρονομία, το καταπίτευμα ή η κληροδοσία περιέρχεται στον καθένα και, ιδιαίτερα αν πρόκειται για κληρονόμο, τα καταπιστεύματα και τα κληροδοτήματα που βαρύνουν τον κληρονόμο και ε) τα ονοματεπώνυμα των εκτελεστών διαθήκης και τις εξουσίες που η διαθήκη τους παρέχει.

2. Αν το πιστοποιητικό χορηγείται σε εκτελεστή διαθήκης η πράξη του ειρηνοδίκη ή η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει να περιέχει μόνο: α) το ονοματεπώνυμο του κληρονομούμενου και β) το ονοματεπώνυμο του εκτελεστή διαθήκης και τις εξουσίες που του παρέχει η διαθήκη.»

25. Το άρθρο 823 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αρμόδιο να διατάξει, με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως, να αφαιρεθεί, να κηρυχθεί ανίσχυρο, να τροποποιηθεί ή να ανακληθεί το πιστοποιητικό είναι το δικαστήριο της κληρονομίας.»

26. Το άρθρο 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης, με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί, για να αποτραπεί κίνδυνος, να διατάξει τη σφράγιση πραγμάτων ορίζοντας συγχρόνως συμβολαιογράφο για να την διενεργήσει. Αρμόδιος είναι ο ειρηνοδίκης της περιφέρειας όπου βρίσκονται τα πράγματα.»

27. Το άρθρο 832 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν η αποσφράγιση διατάσσεται για να γίνει απογραφή, ο ειρηνοδίκης ορίζει συμβολαιογράφο και πραγματογνώμονες κατά το άρθρο 838 παράγραφοι 2 έως 4.

2. Αν ο ειρηνοδίκης κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία η διατήρηση της σφράγισης και δεν πρόκειται να γίνει απογραφή, με απόφασή του που διατάζει την αποσφράγιση ορίζει τον συμβολαιογράφο που θα την ενεργήσει.»

28. Το άρθρο 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κάθε διαφορά ή δυσχέρεια που προκύπτει κατά τη σφράγιση, την αποσφράγιση ή την απογραφή δικάζεται από τον ειρηνοδίκη που τις διέταξε.

2. Ο συμβολαιογράφος που ενεργεί τη σφράγιση, την αποσφράγιση και την απογραφή, αποφασίζει προσωρινά για τις διαφορές ή δυσχέρειες που παρουσιάζονται κατά τη διενέργειά τους και η απόφασή του καταχωρίζεται στην έκθεση και εκτελείται αμέσως. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από τον ειρηνοδίκη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, να ανακαλέσει την απόφαση αυτή και να επαναφέρει τα πράγματα στην προηγούμενη κατάσταση.

3. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παράγραφο 1 έχουν προσωρινή ισχύ, δεν επηρεάζουν την κύρια υπόθεση και το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να τις τροποποιήσει ή να τις ανακαλέσει.»

29. Η παράγραφος 1 του άρθρου 878 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν δεν οριστεί εμπρόθεσμα ο διαιτητής ή οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής και η συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζει διαφορετικά, τους ορίζει με αίτηση το ειρηνοδικείο. Αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ορίζει η συμφωνία ότι θα διενεργηθεί η διαιτησία, διαφορετικά το ειρηνοδικείο της κατοικίας όποιου υποβάλλει την αίτηση ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, της διαμονής του. Αν δεν υπάρχει και διαμονή, το ειρηνοδικείο της πρωτεύουσας του κράτους.»

30. Η παράγραφος 2 του άρθρου 878 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και όταν ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής που όρισε το ειρηνοδικείο πεθάνει ή για οποιοδήποτε λόγο αρνείται ή κωλύεται να διενεργήσει τη διαιτησία.»

31. Το άρθρο 879 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε ειρηνοδικείο τηρείται κατάλογος διαιτητών τον οποίο καταρτίζει το πολυμελές πρωτοδικείο, σύμφωνα με όσα ορίζονται με διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Το ειρηνοδικείο ορίζει τους διαιτητές ή το διαιτητή από τον κατάλογο των διαιτητών και, αν δεν υπάρχει κατάλογος ή αν συντρέχει κατά την κρίση του σοβαρός λόγος, ορίζει το κατάλληλο πρόσωπο.»

32. Η παράγραφος 2 του άρθρου 880 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος αποδέχτηκε τον ορισμό του ως διαιτητή ή επιδιαιτητή μπορεί για σοβαρό λόγο να αρνηθεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, ύστερα από άδεια του δικαστηρίου. Η άδεια παρέχεται από το ειρηνοδικείο του τόπου της κατοικίας του ή αν δεν υπάρχει κατοικία της διαμονής του και αν δεν υπάρχει και διαμονή, από το ειρηνοδικείο της πρωτεύουσας του κράτους, ύστερα από αίτησή του που δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ.. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα, δεν ανακαλείται ούτε μεταρρυθμίζεται.»

Άρθρο 18

Κήρυξη αλλοδαπού τίτλου εκτελεστού στην Ελλάδα

Το άρθρο 905 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις μπορεί να γίνει στην Ελλάδα αναγκαστική εκτέλεση βασισμένη σε αλλοδαπό τίτλο από τότε που θα τον κηρύξει εκτελεστό διάταξη του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται η κατοικία και, αν δεν έχει κατοικία, η διαμονή του οφειλέτη και, αν δεν έχει ούτε διαμονή, του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του κράτους.

2. Ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου, κηρύσσει εκτελεστό τον αλλοδαπό τίτλο, εφόσον είναι εκτελεστός κατά το δικαιο του τόπου όπου εκδόθηκε και δεν είναι αντίθετος προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη.

3. Αν ο αλλοδαπός τίτλος είναι δικαστική απόφαση, για να κηρυχθεί εκτελεστός πρέπει να συντρέχουν και οι όροι του άρθρου 323 αριθμ. 2 έως 5.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 εφαρμόζονται και για την αναγνώριση δεδεδασμένου από απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά την προσωπική κατάσταση.

5. Τη διαταγή των παραγράφων 1 έως 3 ανακόπτει ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου αυτός που έχει έννομο συμφέρον.»

Άρθρο 19

Αναγκαστική εκτέλεση

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, οι οποίες αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή που εισάγεται στο ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος έχει εκδοθεί από το δικαστήριο αυτό, και στο Μονομελές Πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της. Η ανακοπή μπορεί να επιδοθεί και στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για την διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης.»

2. Το άρθρο 935 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι απαράδεκτοι όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της αυτής ή άλλης πράξης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.»

3. Στη παράγραφο 2 του άρθρου 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της, μπορεί δε να επιδοθεί και στο πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για την διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης.»

4. Στο άρθρο 937 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στις δίκες σχετικά με την εκτέλεση για την εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 643 και 591 παράγραφος 1 περίπτωση α'».

5. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 938 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Με αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, αν ο δικαστής κρίνει ότι η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση της ανακοπής. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση. Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου της ανακοπής και συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο αυτής. Η αίτηση μπορεί να επιδοθεί και στο πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για τη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης.»

2. Αρμόδιος να διατάξει όσα ορίζει η παράγραφος 1 είναι ο δικαστής στον οποίο εκκρεμεί η ανακοπή, ο οποίος μπορεί να εμποδίσει με σημειώμά του την εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής.»

6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 941 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η παράγραφος 5 του άρθρου 943 εφαρμόζεται και στην αναγκαστική εκτέλεση για αφαίρεση κινητού.»

956 παράγραφος 3, και το γραμμάτιο της δημόσιας κατάθεσης, συντάσσοντας έκθεση για όλα αυτά.»

7. Τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

«4. Αν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση δεν ήταν παρών, η έκθεση της εκτέλεσής του κοινοποιείται μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύνταξη της εφόσον αυτός έχει εγγράφως γνωστοποιήσει τη νέα διεύθυνσή του.»

8. Προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

«6. Στην περίπτωση του παρόντος άρθρου η αξίωση εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, κατά του μεσεγγυούχου που διορίστηκε από τον δικαστικό επιμελητή, προς απόδοση των κινητών πραγμάτων, παραγράφεται ύστερα από έξι (6) μήνες από την αποβολή του.»

9. Η παράγραφος 2 του άρθρου 955 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε δέκα ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο με το επιδοτήριο της επιταγής, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις της επίδοσής της στον οφειλέτη και στο ειρηνοδικείο και, στην περίπτωση του άρθρου 956 παράγραφος 3, και το γραμμάτιο της δημόσιας κατάθεσης, συντάσσοντας έκθεση για όλα αυτά.»

10. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 979 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη. Η συζήτησή της προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της, αν ο δανειστής είναι κάτοικος ημεδαπής ή μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες αν είναι κάτοικος αλλοδαπής.»

11. Στο άρθρο 986 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την κατάθεσή της, μπορεί δε να επιδοθεί και στο πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την προσβαλλομένη δήλωση.»

12. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1023 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Την κατάσχεση δικαιωμάτων του άρθρου 1022 διατάζει ύστερα από αίτηση εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, το ειρηνοδικείο, κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ..»

Άρθρο 20

Υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας βάσει ειδικών νόμων

Στο άρθρο 3 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής: «Στις περιπτώσεις που διατάξεις νόμων προσδιορίζουν, για τις υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, αρμοδιότητα πρωτοδικείων, αρμόδια είναι τα ειρηνοδικεία. Εξαιρούνται μόνον οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας του άρθρου 4 του ν. 3588/2007 (Α' 153), καθώς και του ν. 2664/1998 (Α' 275).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 21

ΚΕΔΕ - Δήλωση τρίτου

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 32 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο ο τρίτος οφείλει να δηλώσει αν δεν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο έγγραφο χρήματα, καθώς και άλλα πράγματα ή αν δεν υποχρεούται σε άμεση απόδοσή τους λόγω υφιστάμενων μεταξύ αυτού και του οφειλέτη συμφωνιών ή από άλλο νόμιμο λόγο.

Η δήλωση της παραγράφου 1 γίνεται με έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή σε εκείνον που εξέδωσε το κατασχετήριο έγγραφο.»

2. Το άρθρο 33 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η παράλειψη της δήλωσης του άρθρου 32 εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση. Αν η δήλωση παραλειφθεί ή είναι ανακριβής ο τρίτος ευθύνεται να αποζημιώσει αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση.»

3. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 34 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ανακοπή κατά της ρητής ή πλασματικής δήλωσης ασκεί ο προϊστάμενος ΔΟΥ μέσα σε ένα μήνα από την επίδοσή της.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 22

Τροποποίηση διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα

1. Το άρθρο 11 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο γραμματέας των πτωχεύσεων γνωστοποιεί αμέσως στον σύνδικο της πτώχευσης τη διάταξη της απόφασης για τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Η γνωστοποίηση γίνεται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο, ακόμη και με τηλεομοιοτύπημα ή τηλεγράφημα. Αρμόδιος για τη σφράγιση είναι ο σύνδικος της πτώχευσης, ο

οποίος υποχρεούται να εκτελέσει τη σφράγιση μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

2. Ο εισηγητής μπορεί να επιτρέψει να παραλειφθεί η σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας, αν κατά την κρίση του η απογραφή είναι δυνατόν να περαιωθεί μέσα σε μια (1) ημέρα.

3. Ο σύνδικος θέτει τις σφραγίδες στις θύρες και τα παράθυρα του καταστήματος του οφειλέτη και των λοιπών ακινήτων του, καθώς και επί των κινητών του που βρίσκονται εκτός κλειστού χώρου, ώστε να μην είναι δυνατή η είσοδος στα ακίνητα ή η αφαίρεση κινητών, χωρίς την καταστροφή των σφραγίδων.

4. Δεν μπορεί να σφραγιστεί η κατοικία του οφειλέτη και της οικογένειάς του ή τα κινητά που κατά το άρθρο 953 παράγραφος 3 του Κ.Πολ.Δ. είναι ακατάσχετα. Επίσης, εξαιρούνται από τη σφράγιση και παραδίδονται αμέσως στον σύνδικο τα πράγματα που εξαιρέθηκαν από τη σφράγιση κατά το άρθρο 67, καθώς και τα εμπορικά βιβλία του οφειλέτη και τα βραχυπρόθεσμα αξιόγραφα ή αυτά που πρέπει να γίνουν αποδεκτά από τρίτο ή για τα οποία πρέπει να ληφθούν συντηρητικά μέτρα. Τα εμπορικά βιβλία θεωρούνται από τον σύνδικο και βεβαιώνεται με συνοπτική έκθεση η κατάστασή τους, τα δε αξιόγραφα περιγράφονται ακριβώς στην έκθεση.

5. Για τη σφράγιση συντάσσεται από τον σύνδικο έκθεση, στην οποία αναφέρεται η περιγραφή των χώρων, όπου τέθηκαν οι σφραγίδες, τα σημαντικά έγγραφα και οι διαθήκες που ανευρέθηκαν, τα εξαιρεθέντα από τη σφράγιση πράγματα και καταχωρείται κάθε ισχυρισμός ή αντίρρηση των προσώπων που παρευρέθηκαν στη σφράγιση και κάθε τι που μπορεί να έχει σημασία για την πτώχευση και υπέπεσε στην αντίληψη του συνδίκου.

6. Η σφράγιση μισθωμένου από τον οφειλέτη εμπορικού καταστήματος, αποθήκης ή άλλου χώρου για την άσκηση της επιχειρησής του δεν εμποδίζει την εκτέλεση δικαστικής απόφασης που διατάσσει για οποιονδήποτε λόγο την απόδοση του μισθίου στον εκμισθωτή. Μεσεγγυούχος των πραγμάτων που ευρίσκονται στο μίσθιο είναι ο εκμισθωτής, μέχρι να παραληφθούν αυτά από τον σύνδικο και εφαρμόζονται σχετικά οι διατάξεις του άρθρου 956 παράγραφος 4 του Κ.Πολ.Δ..»

2. Το άρθρο 68 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο σύνδικος μέσα σε τρεις (3) ημέρες από το διορισμό του και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η σφράγιση, ζητεί από τον ειρηνοδίκη την αποσφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας και προβαίνει στην απογραφή της. Ο οφειλέτης καλείται πριν δυο (2) ημέρες, να παρευρίσκεται κατά την αποσφράγιση και απογραφή. Αν ο οφειλέτης έχει αποβιώσει, στη θέση αυτού καλούνται οι κληρονόμοι του.

2. Η απογραφή γίνεται από τον σύνδικο. Ο σύνδικος μπορεί με την άδεια του εισηγητή να προσλάβει βοηθό της εκλογής του για τη σύνταξη της απογραφής και την εκτίμηση των πραγμάτων. Για την απογραφή και την εκτίμηση των πραγμάτων συντάσσεται από τον σύνδικο έκθεση που υπογράφεται από τον ίδιο και τα άλλα παρόντα πρόσωπα. Οι σφραγίδες αφαιρούνται διαδοχικά, ανάλογα με την πορεία της απογραφής και κάθε διακοπή αναφέρεται στην έκθεση και υπογράφεται από όλους τους ανωτέρω. Μέσα στην επόμενη ημέρα από την περάτωση της απογραφής, η έκθεση κατατίθεται στον εισηγητή και όποιος έχει έννομο συμφέρον λαμβάνει από το γραμματέα αμέσως, ατελώς, αντίγραφο.

3. Μόλις περατωθεί η απογραφή, τα βιβλία και τα λοι-

πά έγγραφα, τα χρεόγραφα, εμπορεύματα, τα χρήματα και όλα τα πράγματα γενικά της πτώχευσης παραδίδονται στο σύνδικο, ο οποίος βεβαιώνει την παράδοση επί του εγγράφου της εκθέσεως απογραφής, αν ήδη δεν έχουν παραδοθεί σε αυτόν σύμφωνα με το άρθρο 67.»

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 23

Ρυθμίσεις για την δικαστική απέλαση

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάστηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του αλλοδαπού στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, το βαθμό της υπαιτιότητας του αλλοδαπού, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, τις συνέπειες αυτής, το χρόνο παραμονής του αλλοδαπού στο Ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα το βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία. Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο έκδοσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλασή του λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειάς του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένειά του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκταση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. Το ίδιο ισχύει και όταν η απέλαση επιβλήθηκε από το δικαστήριο ως παρεπόμενη ποινή.»

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα, για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών ή επ' αόριστον. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, μετά από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, μπορεί να επιτρέψει την επιστροφή του αλλοδαπού στη χώρα ύστερα από αίτησή του, αφού περάσει μια τριετία από την εκτέλεση της απέλασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο χρονικός περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει σε περίπτωση αλλοδαπού ο οποίος έχει τελέσει γάμο με Έλληνα υπήκοο, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί ο γάμος, καθώς και σε περίπτωση παλιννοστούντος ελληνικής καταγωγής. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα και μπορεί να εξετάσει νέα αίτηση για επιστροφή μόνο μετά την πάροδο ενός έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. α) Η απέλαση εκτελείται με ενέργειες των αρμό-

διων αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί αλλοδαπών.

β) Ο αλλοδαπός μέχρι την εκτέλεση της απέλασής του παραμένει υπό κράτηση σε ειδικούς χώρους των καταστημάτων κράτησης ή των θεραπευτικών καταστημάτων ή σε ειδικούς χώρους των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για τον σκοπό αυτό, με εντολή του εισαγγελέα του τόπου έκτισης της ποινής.

γ) Αν η απέλαση που έχει διαταχθεί δεν είναι δυνατό να εκτελεσθεί, το δικαστήριο που την επέβαλε την αναστέλλει και επιβάλλει τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 100 ή ορισμένους από αυτούς. Αν εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν την αναστολή της απέλασης, η απόφαση για τη χορήγησή της ανακαλείται με την ίδια διαδικασία.

δ) Η συνδρομή των προϋποθέσεων κράτησης ελέγχεται ανά τρεις μήνες από τον εισαγγελέα του τόπου κράτησης, μετά από σχετική ειδοποίηση του διευθυντή του καταστήματος κράτησης. Το ανώτατο όριο κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξάμηνο. Μπορεί όμως να παραταθεί για έξι μήνες στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, παρά τις εύλογες προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών η εκτέλεση της απέλασης, μολονότι είναι δυνατή, καθυστερεί, επειδή ο αλλοδαπός αρνείται να συνεργασθεί ή καθυστερεί η λήψη των αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν αναμένεται η εκτέλεση της απέλασης σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την πάροδο του έτους, η κράτηση μπορεί να παραταθεί για έξι ακόμη μήνες.

ε) Για την παράταση της κράτησης αποφαιίνεται αμετάκλητα το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση των εξαμήνων που προβλέπονται ανωτέρω, η αρμόδια αστυνομική αρχή αναφέρει, με αιτιολογημένη έκθεσή της, στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών τους λόγους μη εκτέλεσης της απέλασης, καθώς και το εφικτό ή μη αυτής. Ο εισαγγελέας μέσα σε δέκα ημέρες εισάγει την δικογραφία στο αρμόδιο συμβούλιο. Αν η κράτηση δεν παραταθεί μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών μετά τη συμπλήρωση των εξαμήνων που προβλέπονται ανωτέρω, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών διατάσσει την άρση της κράτησης του αλλοδαπού που τελεί υπό απέλαση.

στ) Ο κρατούμενος προς απέλαση αλλοδαπός μπορεί να υποβάλει αντιρρήσεις κατά της κράτησής του, για τις οποίες αποφαιίνεται αμετάκλητα το δικαστήριο των πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης.»

3. Στο άρθρο 182 του Ποινικού Κώδικα η ισχύουσα διάταξη αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε σε εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου, αν παραβιάσει την απαγόρευση επιστροφής του στη χώρα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, η οποία δεν μετατρέπεται σε χρηματική ποινή σε καμία περίπτωση και για οποιοδήποτε λόγο, ούτε αναστέλλεται με οποιοδήποτε τρόπο σύμφωνα με τα άρθρα 99 έως 104. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

Άρθρο 24

Τροποποίηση των άρθρων 110, 111, 198, 308, 314, 331, 381, 407 Π.Κ.

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου

110 του Ποινικού Κώδικα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο κατάδικος δεν κλητεύεται ούτε εμφανίζεται ενώπιον του συμβουλίου και μπορεί, αφού λάβει γνώση, μέσω του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, της πρότασης του εισαγγελέα, να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα. Εάν όμως το συμβούλιο κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου.»

2. Η τέταρτη παράγραφος του άρθρου 111 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα πταίσματα παραγράφονται μετά δύο έτη».

3. α. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 198 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, εκδηλώνει δημόσια με βλασφημία έλλειψη σεβασμού προς τα θεία, τιμωρείται με κράτηση έως τρεις (3) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

β. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παραγράφου 1 του άρθρου 308 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι όλως ελαφρά τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

γ. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 314 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι όλως ελαφρά, επιβάλλεται κράτηση έως τρεις (3) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

δ. Το άρθρο 331 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Όποιος ασκεί αυθαίρετα αξίωση σχετική με δικαίωμα που ή το έχει πραγματικά ή από πεποίθηση το οικειοποιείται, τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.»

ε. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 381 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν η φθορά έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας ή η ζημία που προξενήθηκε από τη φθορά είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

στ. Το άρθρο 407 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Όποιος επαιτεί από φυγοπονία ή φιλοχρηματία ή κατά συνήθεια τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της κράτησης.»

Άρθρο 25

Αναπροσαρμογή ποσών

1. Το προβλεπόμενο στις διατάξεις: α) της παραγράφου 3 του άρθρου 159, β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 216, γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 235, δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 236, ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 237, στ) του στοιχείου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 237, ζ) της παραγράφου 3 του άρθρου 242, η) της περίπτωσης γ' υποπερίπτωσης ββ του άρθρου 256, θ) της περίπτωσης γ' υποπερίπτωσης ββ' του άρθρου 258, ι) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 292 Α, ια) της περίπτωσης ε' του άρθρου 374, ιβ) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 375, ιγ) του δεύτερου εδαφίου της πα-

παράγραφου 2 του άρθρου 375 και ιδ) της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα, ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ.

2. Το προβλεπόμενο στις διατάξεις: α) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 216, β) της περίπτωσης γ' υποπερίπτωσης αα' του άρθρου 256, γ) της περίπτωσης γ' υποπερίπτωσης αα' του άρθρου 258, δ) της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 386 και ε) δεύτερου εδαφίου του άρθρου 390 του Ποινικού Κώδικα, ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ** **ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

Άρθρο 26 **Ρυθμίσεις για την εξαίρεση των δικαστικών** **προσώπων**

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η αίτηση αφορά την εξαίρεση ολόκληρου του πολυμελούς δικαστηρίου (άρθρο 136 εδάφιο α') ή περισσότερα από ένα μέλη αυτού, η κατάθεσή της γίνεται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα που έχει προσδιοριστεί για τη συζήτηση της υπόθεσης.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι αιτήσεις εξαίρεσης κατά των δικαστικών προσώπων που συμπράττουν ή πρόκειται να συμπράξουν στην ίδια υπόθεση υποβάλλονται εφάπαξ ως προς όλους τους λόγους εξαίρεσης και καθ' όλων των προσώπων αυτών πριν από την επιχείρηση της διαδικαστικής ενέργειας. Το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο αποφαινόμενα με ενιαία απόφαση. Κάθε μεταγενέστερη αίτηση δεν λαμβάνεται υπόψη και απορρίπτεται ως απαράδεκτη από το ίδιο δικαστήριο ή συμβούλιο. Όταν η αίτηση εξαίρεσης κατά ενός, περισσότερων ή όλων των μελών του δικαστηρίου ή του συμβουλίου, κρίνεται ότι είναι αόριστη ως προς τα πραγματικά γεγονότα ή προδήλως ανεπίδεκτη εκτίμησης ή ασκείται καταχρηστικά απορρίπτεται στην ίδια συνεδρίαση από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου στο οποίο υποβάλλεται.»

3. Ο τίτλος και το άρθρο 17 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 17. Περιεχόμενο και υποβολή της αίτησης εξαίρεσης.

1. Η αίτηση εξαίρεσης πρέπει να περιέχει με σαφήνεια τους λόγους της εξαίρεσης του δικαστικού προσώπου, να μνημονεύει ειδικώς τα πραγματικά γεγονότα στα οποία στηρίζονται οι λόγοι αυτοί και να αναφέρει τα μέσα της απόδειξής τους. Διαφορετικά η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη στην ίδια συνεδρίαση από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου στο οποίο υποβάλλεται.

2. Την αίτηση εξαίρεσης πρέπει να υπογράψει ο ίδιος ο αιτών ή πληρεξούσιος που έχει ειδική γι' αυτό πληρεξουσιότητα. Μεταγενέστερη προσκόμιση του εγγράφου της πληρεξουσιότητας δεν επιτρέπεται για κανένα λόγο. Στο

έγγραφο της πληρεξουσιότητας πρέπει να αναφέρονται ειδικά και συγκεκριμένα οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η εξαίρεση. Σε περίπτωση μη τήρησης των πιο πάνω διατυπώσεων, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου ή συμβουλίου στο οποίο υποβάλλεται.

3. Η αίτηση εξαίρεσης εγχειρίζεται στον εισαγγελέα του δικαστηρίου, όπου υπηρετεί το πρόσωπο του οποίου ζητείται η εξαίρεση. Αν ζητείται η εξαίρεση μέλους μικτού ορκωτού δικαστηρίου ή μικτού ορκωτού εφετείου, η αίτηση εγχειρίζεται στον εισαγγελέα εφετών, αν δε αφορά μέλος του πταισματοδικείου στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

4. Η αίτηση για την εξαίρεση μέλους δικαστηρίου που συνεδριάζει μπορεί να υποβληθεί και με προφορική δήλωση, που καταχωρίζεται στα πρακτικά της συνεδρίασης και πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η δήλωση γίνεται αυτοπροσώπως ή από συνήγορο που έχει ειδική γι' αυτό πληρεξουσιότητα, εφαρμόζεται δε αναλόγως και η διάταξη της παραγράφου 2. Διαφορετικά η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη στην ίδια συνεδρίαση από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται. Όταν η αίτηση εξαίρεσης κατά ενός, περισσότερων ή όλων των μελών του δικαστηρίου, κρίνεται ότι είναι αόριστη ως προς τα πραγματικά γεγονότα ή προδήλως ανεπίδεκτη εκτίμησης ή ασκείται καταχρηστικά απορρίπτεται στην ίδια συνεδρίαση από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 20 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν η εξαίρεση αφορά μέλος του εκ τακτικών δικαστών δικαστηρίου ή του εισαγγελέα ή ενόρκου του μικτού ορκωτού δικαστηρίου ή του μικτού ορκωτού εφετείου, αρμόδιο είναι το εκ τακτικών δικαστών δικαστήριο.»

5. Στο άρθρο 23 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Όταν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή εξαίρεσης ή σοβαροί λόγοι ευπρέπειας, η δήλωση αποχής πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά. Ο δικαστικός λειτουργός ελέγχεται πειθαρχικά αν δηλώσει αδικαιολογήτως αποχή.»

Άρθρο 27 **Ρυθμίσεις για την ποινική δίωξη**

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 27 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατηγορούσα αρχή είναι ο εισαγγελέας κάθε δικαστηρίου, στο πταισματοδικείο δε ο δημόσιος κατήγορος.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 32 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις συνεδριάσεις του πταισματοδικείου παρίσταται ο δημόσιος κατήγορος (άρθρο 27 παράγραφος 3).»

3. Το άρθρο 43 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο εισαγγελέας όταν λάβει τη μήνυση ή την αναφορά, κινεί την ποινική δίωξη, παραγγέλλοντας προανάκριση ή ανάκριση ή εισάγοντας την υπόθεση με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, όπου αυτό προβλέπεται. Σε κακουργήματα κινεί την ποινική δίωξη μόνο εφόσον έχουν ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή προανακριτικές πράξεις κατά την παράγραφο 2 του άρ-

θρου 243 και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη. Αν έχει προηγηθεί ένορκη διοικητική εξέταση ή υπάρχει πόρισμα ή έκθεση ελέγχου του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή Σώματος ή Υπηρεσίας Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002 (Α΄ 296) και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη, μπορεί να μην ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση.

2. Αν η μήνυση ή η αναφορά δεν στηρίζεται στο νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών τη θέτει στο αρχείο και υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, αναφέρει σε αυτόν τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος έχει δικαίωμα να παραγγείλει προκαταρκτική εξέταση αν πρόκειται για κακούργημα ή την άσκηση ποινικής δίωξης ή τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης στα λοιπά εγκλήματα.

3. Αν έχει διενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή προανακριτικές πράξεις κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 243 ή ένορκη διοικητική εξέταση και ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών κρίνει ότι δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη, θέτει την υπόθεση στο αρχείο και υποβάλλοντας τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, αναφέρει σε αυτόν τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος έχει δικαίωμα να παραγγείλει την άσκηση ποινικής δίωξης.

4. Μήνυση ή η αναφορά η οποία υποβάλλεται με οποιοδήποτε τρόπο ανωνύμως ή με ανύπαρκτο όνομα, τίθεται αμέσως στο αρχείο από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών και εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παράγραφο 2. Όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που μνημονεύονται ειδικά στην παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, μπορεί να διαταχθεί και προκαταρκτική εξέταση.

5. Ο αρμόδιος εισαγγελέας ανασύρει τη δικογραφία από το αρχείο μόνον όταν γίνεται επίκληση ή αναφέρονται νέα πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία, τα οποία δικαιολογούν κατά την κρίση του την επανεξέταση της υπόθεσης. Στην περίπτωση αυτή καλεί το μνηνυόμενο ή αυτόν σε βάρος του οποίου διενεργήθηκε προκαταρκτική εξέταση να παράσχει εξηγήσεις.»

Άρθρο 28 **Ρυθμίσεις για την έγκληση**

1. Το άρθρο 46 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ο παθών θέλει να ζητήσει τη δίωξη της αξιόποινης πράξης, υποβάλλει την έγκληση σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 42 παράγραφοι 2 και 3.

2. Ο εγκάλων κατά την υποβολή της έγκλησης ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής, με εξαίρεση τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στον α.ν. 690/1945 και στο άρθρο 28 του ν. 3996/2011, καταθέτει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού εκατό (100) ευρώ. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αν δεν κατατεθεί το παράβολο η έγκληση απορ-

ρίπτεται ως απαράδεκτη.

3. Κατά της διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, με την οποία η έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω μη κατάθεσης παραβόλου, δεν επιτρέπεται άσκηση προσφυγής κατά το άρθρο 48.

4. Ο εγκάλων μαζί με την έγκληση οφείλει να υποβάλει και τα διαθέσιμα σε αυτόν αποδεικτικά στοιχεία που στηρίζουν και αποδεικνύουν αυτήν. Οι καταθέσεις μαρτύρων υποβάλλονται με τον τύπο της ένορκης βεβαίωσης που έχει δοθεί ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου, χωρίς κλήση του καθού στρέφεται η έγκληση.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών εξετάζει την έγκληση που έλαβε και αν κρίνει ότι αυτή δεν στηρίζεται στο νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης την απορρίπτει με διάταξη, η οποία περιλαμβάνει συνοπτική αιτιολογία. Ο εγκάλων έχει δικαίωμα να λάβει γνώση και αντίγραφο της διάταξης.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 47 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όσα αναφέρονται στα άρθρα 43 παράγραφοι 1 και 5, 44 και 45 εφαρμόζονται και ως προς την έγκληση.»

4. Το άρθρο 48 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο εγκάλων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την έκδοση της διάταξης κατά τις παραγράφους 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου, μπορεί να προσφύγει κατά αυτής στον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών. Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται για κανένα λόγο. Για την προσφυγή συντάσσεται έκθεση από το γραμματέα της εισαγγελίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη διάταξη.

2. Ο προσφεύγων υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού τριακοσίων (300) ευρώ, το οποίο επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο πιο πάνω γραμματέας. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αν δεν κατατεθεί το παράβολο η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα εφετών.

3. Αν ο εισαγγελέας εφετών δεχθεί την προσφυγή παραγγέλλει είτε τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης αν πρόκειται για κακούργημα για το οποίο δεν έχει ήδη διενεργηθεί, είτε την άσκηση ποινικής δίωξης στις λοιπές περιπτώσεις.»

Άρθρο 29 **Μονομελές Εφετείο Κακουρηγημάτων**

1. Η περίπτωση α΄ του άρθρου 109 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) τα κακουρήματα, εκτός από εκείνα που ανήκουν στην αρμοδιότητα των μονομελών και τριμελών εφετείων.»

2. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προστίθεται άρθρο 110 ως εξής:

«Άρθρο 110 **Μονομελές Εφετείο**

Το μονομελές εφετείο δικάζει τα πιο κάτω εγκλήματα, εκτός αν στο νόμο απειλείται κατά αυτών η ποινή της ισόβιας κάθειρξης:

1) Τα κακουργήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 308 Α, καθώς και αυτά της παραγράφου 1 του άρθρου 308 Β, εφόσον για τα τελευταία έχει συσταχθεί πρακτικό συνδιαλλαγής.

2) Τα κακουργήματα των άρθρων 114 του ν. 1892/1990 (Α' 101), 66 του ν. 2121/1993 (Α' 25) και 52 του ν. 4002/2011 (Α' 180).

3) Τα κακουργήματα των νόμων 2725/1999 (Α' 121) και 3028/2002 (Α' 153).»

3. Ο τίτλος και η πρώτη περίοδος του άρθρου 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 111
Τριμελές Εφετείο

Το τριμελές εφετείο δικάζει τα αναφερόμενα στις πιο κάτω περιπτώσεις κακουργήματα, από τα υπαγόμενα δε στην αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου (άρθρο 110) εκείνα κατά των οποίων στο νόμο απειλείται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης:»

4. Στο άρθρο 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του μονομελούς εφετείου.»

5. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 308 Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η φράση «τριμελές εφετείο» αντικαθίσταται με τη φράση «μονομελές εφετείο.»

Άρθρο 30

Ρυθμίσεις για την προανάκριση και την ανάκριση

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο ανακριτικός υπάλληλος που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν την υπόθεση για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιόν του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο ανωτέρω ανακριτικός υπάλληλος ζητεί την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορουμένων από τον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο αρχικά ορισθείς ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγείλαντα εισαγγελέα. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής τα εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται ως ανήκοντα σε μία εφετειακή περιφέρεια. Ανακριτικός υπάλληλος που παραβιάζει τις ανωτέρω διατάξεις τιμωρείται πειθαρχικά, σύμφωνα με τις πειθαρχικές διατάξεις από τις οποίες διέπεται, ανάλογα με το βαθμό της υπαιτιότητάς του.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 248 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μόλις ο ανακριτής λάβει την παραγγελία του ει-

σαγγελέα, ενεργεί όλες τις ανακριτικές πράξεις που θεωρεί κατά την κρίση του αναγκαίες για να εξακριβωθούν το έγκλημα και οι υπαίτιοι. Σε υποθέσεις το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, ο ανακριτής μπορεί να ζητήσει από τον εισαγγελέα εφετών, που έχει την ανώτατη διεύθυνση της ανάκρισης, να ορίσει με πράξη του ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς αυτούς, οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 248 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν προηγήθηκε προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση, ο ανακριτής δεν επαναλαμβάνει τις ανακριτικές πράξεις που έχουν γίνει στο πλαίσιο τους. Μόνο όταν κρίνει ότι οι πράξεις δεν έγιναν νομότυπα ή όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χρειάζονται ειδική συμπλήρωση, επαναλαμβάνει αυτές. Για την ενέργεια των πράξεων του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη σε όλους όσους συμμετείχαν στην ίδια πράξη. Δεν μπορεί όμως να επεκτείνει την ποινική δίωξη και σε άλλη πράξη, έστω και αν είναι συναφής, ούτε έχει δικαίωμα συρρίκνωσης ή διεύρυνσης της ασκηθείσας ποινικής δίωξης.»

Άρθρο 31

Τροποποίηση των περί προσωρινής κράτησης διατάξεων

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν η αποδιδόμενη στον κατηγορούμενο πράξη απειλείται στο νόμο με ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα είκοσι έτη ή εάν το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτό, προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και όταν, με βάση τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, κρίνεται αιτιολογημένα, ότι αν αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό να διαπράξει και άλλα εγκλήματα.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 283 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση διαφωνίας για την προσωρινή κράτηση ή για τους όρους που πρέπει να τεθούν, αποφαίνεται εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από τότε που απολογήθηκε ο κατηγορούμενος το τριμελές πλημμελειοδικείο, το οποίο συνεδριάζει ως συμβούλιο και αποφασίζει, αφού ακούσει τον εισαγγελέα και τον κατηγορούμενο. Εάν η ανάκριση ενεργείται στο εφετείο, αρμόδιο είναι το τριμελές εφετείο. Όταν ανακύψει διαφωνία περί την προσωρινή κράτηση, ο ανακριτής υποχρεούται να εκδώσει αμέσως ένταλμα σύλληψης του κατηγορουμένου, το οποίο ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης του πιο πάνω δικαστηρίου.»

Άρθρο 32
Ρυθμίσεις για την αυτοπρόσωπη εμφάνιση ενώπιον
των συμβουλίων

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 309 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το συμβούλιο συνεδριάζει χωρίς την παρουσία του εισαγγελέα και των διαδίκων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την εμφάνιση ενώπιόν του όλων των διαδίκων, οπότε καλείται και ο εισαγγελέας. Αν μετά το τέλος της ανάκρισης και την υποβολή των εγγράφων στον εισαγγελέα υποβλήθηκαν στο συμβούλιο από ένα διάδικο έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, το συμβούλιο, στην περίπτωση που κρίνει ότι αυτά ασκούν ουσιώδη επιρροή στη διάγνωση της υπόθεσης, οφείλει να καλέσει τους υπόλοιπους διαδίκους, ή τους αντικλήτους τους, για να ενημερωθούν και να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σε προθεσμία που καθορίζει το ίδιο.»

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Αν η ανάκριση συνεχίζεται, πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού αυτού διαστήματος ο ανακριτής αναφέρει στον εισαγγελέα εφετών με αιτιολογημένη έκθεσή του τους λόγους για τους οποίους δεν περατώθηκε η ανάκριση και διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει αμέσως στο συμβούλιο πλημμελειοδικών με έγγραφη αιτιολογημένη πρότασή του. Ο γραμματέας του συμβουλίου ειδοποιεί με οποιοδήποτε μέσο (έγγραφο, τηλεγράφημα, τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία) τον κατηγορούμενο ή το συνήγορό του για να διατυπώσει τις απόψεις του με έγγραφο υπόμνημα, μέσα σε προθεσμία που καθορίζει ο πρόεδρος του συμβουλίου. Ο κατηγορούμενος, έχει δικαίωμα να λάβει γνώση της εισαγγελικής πρότασης. Ο εισαγγελέας, ο κατηγορούμενος και ο συνήγορός του δεν εμφανίζονται ενώπιον του συμβουλίου, μπορεί όμως το συμβούλιο, εάν κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του κατηγορουμένου, οπότε καλείται και ο εισαγγελέας. Μετά ταύτα, το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα αν πρέπει να απολυθεί προσωρινά ο κατηγορούμενος ή να εξακολουθήσει η προσωρινή του κράτηση. Αν η ανάκριση ενεργείται από εφέτη, κατά το άρθρο 29, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το συμβούλιο εφετών.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη περίπτωση α' για την ειδοποίηση του κατηγορουμένου προς υποβολή υπομνήματος, τη λήψη αντιγράφου της εισαγγελικής πρότασης, τη μη εμφάνιση τούτου ενώπιον του συμβουλίου και την απόφαση του τελευταίου.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο για την ειδοποίηση του κατηγορουμένου προς υποβολή υπομνήματος, τη λήψη αντιγράφου της εισαγγελικής πρότασης, τη μη εμφάνιση τούτου ενώπιον του συμβουλίου και την απόφαση του τελευταίου.»

5. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου

138 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα βουλεύματα του δικαστικού συμβουλίου και οι διατάξεις του ανακριτή εκδίδονται ύστερα από έγγραφη πρόταση του εισαγγελέα, ο οποίος την αναπτύσσει και προφορικά, όταν η εμφάνισή του στο συμβούλιο προβλέπεται από το νόμο.»

6. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, απαλείφεται η φράση «ενώ καλείται ο αιτών και αν είναι δυνατόν και οι άλλοι διάδικοι.»

7. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, απαλείφεται η φράση «αφού ακούσει τον εισαγγελέα, τον αιτούντα και τους διαδίκους που καλούνται είκοσι τέσσερες ώρες πριν.»

Άρθρο 33

Τροποποιήσεις στα άρθρα

142 Α, 273, 322, 340, 349, 408, 474, 486, 489, 490 Κ.Π.Δ.

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 142 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον των δικαστηρίων, με εξαίρεση το πταισματοδικείο, μπορεί να εφαρμοστεί και το σύστημα τήρησης πρακτικών των συζητήσεων με φωνοληψία.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στην έκθεση απολογίας αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) και η αρμόδια ΔΟΥ του κατηγορουμένου. Αν αυτός δεν έχει ΑΦΜ, αναγράφονται υποχρεωτικά το επώνυμο και το όνομα του πατέρα του, το πατρικό επώνυμο και το όνομα της μητέρας του, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης στην Ελλάδα ή η χώρα γέννησης στο εξωτερικό.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 322 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο προσφεύγων υποχρεούται να καταθέσει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού τριακοσίων (300) ευρώ. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αν δεν κατατεθεί το παράβολο, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη από τον εισαγγελέα εφετών.»

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τα εδάφια τέταρτο και πέμπτο αντικαθίστανται με τα εξής εδάφια:

«Αν ο κατηγορούμενος αρνηθεί την υπεράσπισή του από το διορισμένο συνήγορο, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει σε αυτόν άλλο συνήγορο από τον ίδιο πίνακα. Σε περίπτωση νέας άρνησης του κατηγορουμένου, το δικαστήριο προβαίνει στην εκδίκαση της υπόθεσης του κακούργηματος χωρίς διορισμό συνηγόρου. Ο κατηγορούμενος που κρατείται, υποχρεούται δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση να ειδοποιήσει, δια του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, τον εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο θα γίνει η δίκη για κακούργημα ότι δεν έχει συνήγορο υπεράσπισης. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο κατηγορούμενος που δεν κρατείται. Ο εισαγγελέας διορίζει συνήγορο από τον πίνακα και θέτει στη διάθεσή του τη δικογραφία. Οι διευθυντές των καταστημάτων κράτησης οφείλουν να γνωστοποιούν στους κρατούμενους αυτή την υποχρέωση.»

5. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 349 του Κώδικα

Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναβολή γίνεται σε δικάσιμο στην οποία προεδρεύει ο ίδιος δικαστής που προήδρευε του δικαστηρίου που χορήγησε την αναβολή. Οι δικάσιμοι αυτές είναι ιδιαίτερες και απαγορεύεται να προσδιορισθούν σε αυτές άλλες υποθέσεις. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν αναφέρονται στις μονομελείς συνθέσεις των δικαστηρίων του πρώτου βαθμού. Το δικαστήριο, πριν διατάξει την αναβολή, υποχρεούται να ερευνήσει τη δυνατότητα διακοπής της δίκης για δεκαπέντε το πολύ ημέρες, αιτιολογώντας εμπειριστατωμένα ότι δεν μπορεί ο λόγος της αναβολής να αντιμετωπισθεί με διακοπή.

4. Δεύτερη αναβολή μπορεί να δοθεί για τους ίδιους πιο πάνω λόγους και σύμφωνα με τους ως άνω όρους. Κάθε άλλη αναβολή απαγορεύεται και το δικαστήριο μπορεί μόνο να διατάξει τη διακοπή της δίκης ή της συνεδρίασης για δεκαπέντε το πολύ ημέρες και μέχρι τρεις φορές. Κατά τη διακοπή της συνεδρίασης ο πρόεδρος κατανέμει τις μη εκδικασθείσες υποθέσεις του πινακίου στις επόμενες μετά διακοπή συνεδριάσεις.»

6. Στο άρθρο 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Εάν ο λόγος της αναβολής αναφανεί πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, ο διάδικος ή ο συνήγορός του υποχρεούται, με ποινή το απαράδεκτο της προβολής του λόγου αυτού ενώπιον του επ' ακροατηρίω συνεδριάζοντος δικαστηρίου, να γνωστοποιήσει αυτόν εγγράφως στον αρμόδιο εισαγγελέα, μαζί με τα έγγραφα που τον αποδεικνύουν. Για την αναβολή αποφασίζει το δικαστήριο σε συμβούλιο, αφού ακούσει τη γνώμη του εισαγγελέα χωρίς την παρουσία διαδίκων και, προκειμένου για δίκη ενώπιον των μικτών ορκωτών δικαστηρίων, το συμβούλιο των εφετών. Ο γραμματέας της αρμόδιας εισαγγελίας ενημερώνει τους μάρτυρες και τους νομιμοποιηθέντες διαδίκους για τη νέα δικάσιμο.»

7. Στο άρθρο 408 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η υπάρχουσα διάταξη αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Σε περίπτωση που το μικτό ορκωτό δικαστήριο καταδικάσει τον κατηγορούμενο μόνο για πλημμέλημα, η έφεση του κατηγορουμένου κατά της απόφασης αυτής δικάζεται από το εκ τακτικών δικαστών δικαστήριο του μεικτού ορκωτού εφετείου, χωρίς να απαιτείται να συγκροτηθεί το τελευταίο.»

8. Στο άρθρο 474 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στην έκθεση αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) και η αρμόδια ΔΟΥ του προσώπου που ασκεί το ένδικο μέσο. Αν αυτός που ασκεί το ένδικο μέσο δεν έχει ΑΦΜ, αναγράφονται υποχρεωτικά το επώνυμο και το όνομα του πατέρα του, το πατρικό επώνυμο και το όνομα της μητέρας του, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης στην Ελλάδα ή η χώρα γέννησης στο εξωτερικό.»

9. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 486 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο εισαγγελέας εφετών μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης του μονομελούς εφετείου (άρθρο 110).»

10. Η περίπτωση α' του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«α) κατά της απόφασης του πταισματοδικείου και του

ειρηνοδικείου (άρθρο 116), αν με αυτήν ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε σε κράτηση περισσότερο από σαράντα (40) ημέρες ή σε πρόστιμο πάνω από χίλια (1.000) ευρώ ή σε αποζημίωση ή σε χρηματική ικανοποίηση προς τον πολιτικώς ενάγοντα πάνω από εκατό (100) ευρώ συνολικά.»

11. Η πρώτη περίοδος της περίπτωσης β' του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«β) κατά της απόφασης του μονομελούς πλημμελειοδικείου αν με αυτήν καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε φυλάκιση πάνω από τρεις (3) μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.»

12. Η πρώτη περίοδος της περίπτωσης γ' του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) κατά της απόφασης του τριμελούς πλημμελειοδικείου και της απόφασης του εφετείου για πλημμελήματα (άρθρα 111 παρ. 6 και 116) αν με αυτή καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε ποινή φυλάκισης πάνω από πέντε (5) μήνες ή σε χρηματική ποινή πάνω από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.»

13. Η περίπτωση στ' του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) κατά της απόφασης του μεικτού ορκωτού δικαστηρίου και του τριμελούς ή μονομελούς εφετείου με την οποία καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε ποινή στερητική της ελευθερίας διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών για κακούργημα ή τουλάχιστον δύο (2) ετών για πλημμέλημα.»

14. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 490 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά τη λέξη «τριμελούς» προστίθενται οι λέξεις «ή μονομελούς».

Άρθρο 34

Τροποποίηση των άρθρων 409 και 410 Κ.Π.Δ.

1. Το άρθρο 409 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση αυτόφωρου πταισματος επιτρέπεται η σύλληψη του δράστη από κάθε αστυνομικό όργανο που έσπευσε ή από ανακριτικό υπάλληλο για την άμεση εισαγωγή του σε δίκη, όταν αυτή είναι δυνατή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του επόμενου άρθρου ή για τη βεβαίωση της ταυτότητάς του σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου.»

2. Ο τίτλος και το άρθρο 410 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 410.- Άμεση Εισαγωγή σε δίκη ή βεβαίωση της ταυτότητας. 1. Αν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις του άρθρου 409, εκείνος που έχει συλληφθεί οδηγείται αμέσως στο δημόσιο κατήγορο και στο πταισματοδικείο του τόπου όπου συνελήφθη, αν υπάρχει πταισματοδικείο που συνεδριάζει εκείνη την ώρα ή μπορεί να συνεδριάσει αμέσως, και εισάγεται αμέσως σε δίκη και εκεί προσκομίζονται και οι σχετικές αποδείξεις.

2. Αν δεν υπάρχει στον τόπο όπου συνελήφθη πταισματοδικείο ή αυτό δεν μπορεί να συνεδριάσει αμέσως, προσάγεται χωρίς αναβολή στο πλησιέστερο αστυνομικό κατάστημα, όπου εξετάζεται και συντάσσεται έκθεση, από τον ίδιο που τον συνέλαβε ή άλλο αστυνομικό υπάλληλο, και αφού βεβαιωθεί η ταυτότητά του αφήνεται ελεύθερος.»

Άρθρο 35
Τροποποίηση του άρθρου 551 Κ.Π.Δ.

Το άρθρο 551 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 551.- Εκτέλεση περισσότερων αποφάσεων για διαφορετικά εγκλήματα. 1. Αν πρόκειται να εκτελεστούν κατά του ίδιου προσώπου περισσότερες αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις για διαφορετικά εγκλήματα που συρρέουν, εφαρμόζονται οι ορισμοί του Ποινικού Κώδικα για τη συρροή. Αν οι καταδικές απαγγέλθηκαν από διαφορετικά δικαστήρια, αρμόδιος για να καθορίσει τη συνολική ποινή που πρέπει να εκτιθεί είναι ο εισαγγελέας του δικαστηρίου που επέβαλε τη βαρύτερη ποινή, ή, αν πρόκειται για ομοειδείς ποινές, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου που επέβαλε την ποινή με τη μεγαλύτερη διάρκεια. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο εισαγγελέας του δικαστηρίου που εξέδωσε τη νεότερη απόφαση.

2. Αν το δικαστήριο που επέβαλε τις ποινές είναι το μικτό ορκωτό δικαστήριο ή το μικτό ορκωτό εφετείο, ή αν μία από τις ποινές επιβλήθηκε από στρατιωτικό ή άλλο έκτακτο δικαστήριο, αρμόδιος είναι ο εισαγγελέας εφετών της περιφέρειας του δικαστηρίου.

3. Αν μεταξύ των προς εκτέλεση αποφάσεων υπάρχει και απόφαση που αμετάκλητα έχει καθορίσει συνολική ποινή, για τον καθορισμό της νέας συνολικής ποινής λαμβάνεται ως βάση η καθορισθείσα συνολική ποινή, εάν αυτή είναι βαρύτερη από τις ποινές που επιβλήθηκαν με τις άλλες αποφάσεις. Στην περίπτωση αυτή για τον καθορισμό της κατά την προηγούμενη παράγραφο αρμοδιότητας λαμβάνεται υπόψη και η απόφαση που έχει καθορίσει συνολική ποινή.

4. Η αίτηση για καθορισμό συνολικής ποινής υποβάλλεται στον κατά τις πιο πάνω παραγράφους αρμόδιο εισαγγελέα αυτοπροσώπως ή από συνήγορο που έχει ειδική εντολή γι' αυτό. Αν εκείνος που καταδικάστηκε κρατείται, δεν προσάγεται στον εισαγγελέα, μπορεί όμως να αντιπροσωπευθεί με συνήγορο, που διορίζεται με απλή επιστολή, την οποία πρέπει να έχει θεωρήσει ο διευθυντής του καταστήματος κράτησης.

5. Κατά της πράξης του εισαγγελέα με την οποία καθορίζεται, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, συνολική ποινή, επιτρέπεται προσφυγή από τον αιτούντα καταδικασμένο στο κατά τις πιο πάνω παραγράφους αρμόδιο δικαστήριο, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών, από τη με οποιονδήποτε τρόπο κοινοποίηση της πράξης σε αυτόν. Για την προσφυγή συντάσσεται έκθεση από τον γραμματέα της εισαγγελίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη και εισάγεται αμέσως στο δικαστήριο. Κατά της απόφασης αυτού επιτρέπεται αναίρεση στον καταδικασμένο και τον εισαγγελέα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Άρθρο 36
Τροποποίηση του ν. 3213/2003 για το πόθεν έσχες

Η διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3213/2003 (Α΄ 309), όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3849/2010 (Α΄ 80) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 75 παρ. 3 του ν. 3994/2011 (Α΄ 165), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10.- Ποινική διαδικασία. 1. Για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως και 8 των υπόχρεων προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ έως και στ΄ και ια΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 62, 85 και 86 παρ.1 και 2 του Συντάγματος, του Κανονισμού της Βουλής και του νόμου για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών και ενεργείται ανάκριση στο εφετείο, ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα και ορισμό εφέτη ανακριτή από την ολομέλεια του οικείου εφετείου. Για την κατηγορία, εφόσον αυτή έχει χαρακτήρα κακουργήματος, αποφαινεται το συμβούλιο των εφετών σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

2. Για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως και 8 των λοιπών υπόχρεων προσώπων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1, στο άρθρο 14, καθώς και σε άλλους ειδικούς νόμους, η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και ενεργείται με παραγγελία για προανάκριση ή κύρια ανάκριση, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης. Για την κατηγορία, εφόσον αυτή έχει χαρακτήρα κακουργήματος, αποφαινεται το συμβούλιο πλημμελειοδικών.

3. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πράξεων που τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος είναι το τριμελές εφετείο, ενώ για τις σε βαθμό πλημμελήματος του τριμελές πλημμελειοδικείο.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Άρθρο 37
Τροποποίηση του π.δ. 106/2007 και της Υγειονομικής
διάταξης Α5/3010/1985

1. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 21 του π.δ. 106/2007 (Α΄ 135) η φράση «στον Υπουργό Δικαιοσύνης, κατ' εφαρμογή των άρθρων 74 παρ. 3 και 99 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα» αντικαθίσταται από τη φράση «στο συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 74 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα».

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 106/2007 (Α΄ 135) η φράση «εφαρμόζονται τα άρθρα 74 παρ. 3 και 99 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα», αντικαθίσταται από τη φράση «εφαρμόζεται το άρθρο 74 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα».

3. Το άρθρο 10 της Υγειονομικής διάταξης Α5/3010/1985 (Β΄ 593/1985, διόρθωση σφαλμάτων: Β΄ 4/1986) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραβάτες της παρούσας Υγειονομικής διάταξης τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) έτος και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Αν ο δράστης έχει συλληφθεί επ' αυτοφώρω, ακολουθείται υποχρεωτικά η διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 418 και επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

4. Το άρθρο 11 της Υγειονομικής διάταξης Α5/3010/1985 (Β΄ 593/1985, διόρθωση σφαλμάτων: Β΄ 4/1986) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εκτέλεση της παρούσας Υγειονομικής διάταξης ανατίθεται στα αρμόδια υγειονομικά και αστυνομικά όργανα σε όλη την Επικράτεια.»

Άρθρο 38 Πταισματικές παραβάσεις

1. Τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ :

α) Η παράβαση των άρθρων 25 του ν. 2224/1994, 17 του ν. 2639/1998, 72 του ν. 3850/2010 και 1 του α.ν. 501/1937, καθώς και όλων των βασιλικών ή προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που ερείδονται ως προς την ποινική κύρωση στις ανωτέρω διατάξεις.

β) Η παράβαση του άρθρου 42 παρ. 7 του ν. 1892/1990.

γ) Η παράβαση του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 3526/2007.

δ) Η παράβαση του άρθρου 10 του ν. 2946/2001.

ε) Η παράβαση των άρθρων 9 και 10 του ν. 392/1976.

στ) Η παράβαση του άρθρου 19 του α.ν. 412/1936.

ζ) Η παράβαση των διατάξεων των άρθρων 17 του α.ν. 431/1937, 11 του α.ν. 1108/1938 και 25 του ν.δ. 3430/1955.

η) Η παράβαση των διατάξεων των άρθρων 22 του π.δ. 778/1980, 117 του π.δ. 1073/1981 και 9 του ν. 1396/1983.

θ) Η παράβαση του άρθρου 10 του ν. 2853/1922.

ι) Η παράβαση του άρθρου 3 του α.ν. 439/1945.

ια) Η παράβαση του άρθρου 3 παρ. 2-1 του ν.δ. 608/1948.

2. Αυξάνεται στο ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ το προβλεπόμενο από τις διατάξεις των άρθρων 268 του ν.δ. 86/1969, 37, 38 και 39 του ν. 3585/2007 όριο, μέχρι του οποίου τα αντίστοιχα αδικήματα τιμωρούνται σε βαθμό πταισματος.

Άρθρο 39 Τροποποίηση του ν. 3386/2005

1. Η διάταξη του άρθρου 87 παρ. 5 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 παρ. 3 του ν. 3772/2009 (Α' 112), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό υπηκόου τρίτης χώρας, χωρίς να έχει υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται από το άρθρο 5, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε πρόσωπο που διευκολύνθηκε. Αν ο δράστης ενήργησε από κερδοσκοπία ή κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή αν το έγκλημα τελέστηκε από δύο ή περισσότερους, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε πρόσωπο του οποίου διευκολύνεται η παράνομη είσοδος ή έξοδος από τη χώρα.»

2. Η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 1 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 παρ. 4 του ν. 3772/2009 (Α' 112), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, στην Ελληνική Επικράτεια και αντί-

στροφα προς το έδαφος κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται:

α. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο.

β. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας.

γ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, αν από την πράξη προέκυψε κίνδυνος για άνθρωπο.

δ. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, αν στην περίπτωση γ' επήλθε θάνατος.»

3. Στο ν. 3386/2005 (Α' 212), μετά το άρθρο 88, προστίθεται άρθρο με αριθμό «88 Α» ως εξής:

«Άρθρο 88 Α.- Δικονομικές Διατάξεις. 1. Αν ο δράστης των πλημμελημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 87 και 88 έχει συλληφθεί επ' αυτοφώρω, ακολουθείται υποχρεωτικά η διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 418 και επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Ο εισαγγελέας υποχρεούται να εισαγάγει την υπόθεση αμέσως χωρίς έγγραφη προδικασία στο ακροατήριο του αρμόδιου δικαστηρίου και απαγορεύεται η από αυτόν διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης ή ο προσδιορισμός της υπόθεσης σε ρητή δικασίμο.

3. Σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος ασκεί το δικαίωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το δικαστήριο διατηρεί την κράτησή του.

4. Η συζήτηση της υπόθεσης ολοκληρώνεται σε μία μόνο δικάσιμο και δεν επιτρέπεται η αναβολή της συζήτησης για οποιονδήποτε λόγο, ούτε η παραπομπή της υπόθεσης στην τακτική διαδικασία (άρθρο 424 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

5. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται από το δικαστήριο για τις πράξεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 87 και του άρθρου 88, δεν μετατρέπεται σε χρηματική ποινή σε καμία περίπτωση και για οποιονδήποτε λόγο, ούτε τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 99 έως 104 του Ποινικού Κώδικα.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 253 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από τα άρθρα 87 και 88.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 83, καθώς και στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 87 του ν. 3386/2005, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τους δράστες των πιο πάνω πράξεων, εφόσον κινείται κατ' αυτών η κατά το άρθρο 76 διαδικασία διοικητικής απέλασης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 417 και επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εκτός αν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ειδοποιούμενος σχετικά από τις αστυνομικές ή λιμενικές αρχές, κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι εφαρμογής της.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΗ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3900/2010****Άρθρο 40
Πρότυπη δίκη**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 (Α΄ 213) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον οποιουδήποτε τακτικού διοικητικού δικαστηρίου μπορεί να εισαχθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας με πράξη τριμελούς επιτροπής, αποτελούμενης από τον Πρόεδρό του, τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο και τον Πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, ύστερα από αίτημα ενός των διαδίκων ή του Γενικού Επιτρόπου των διοικητικών δικαστηρίων, όταν με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Τα αιτήματα των διαδίκων συνοδεύονται, επί ποινή απαραδέκτου, από παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ υπέρ του Δημοσίου. Το ύψος του ποσού του παραβόλου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η πράξη της Επιτροπής δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών και συνεπάγεται την αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία. Μετά την επίλυση του ζητήματος, το Συμβούλιο της Επικρατείας μπορεί να παραπέμψει το ένδικο μέσο ή βοήθημα στο αρμόδιο τακτικό διοικητικό δικαστήριο. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιόν του δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες.

Στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί να παρέμβει κάθε διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία τίθεται το ίδιο ως άνω ζήτημα, και να προβάλει τους ισχυρισμούς του σχετικά με το ζήτημα αυτό. Για την εν λόγω παρέμβαση δεν καταλογίζεται δικαστική δαπάνη, η δε μη άσκησή της δεν δημιουργεί δικαίωμα ασκήσεως ανακοπής ή τριτανakoπής.»

2. Στο άρθρο 1 του ν. 3900/2010 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Μετά την επίλυση ζητήματος κατά τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, οι υποθέσεις των οποίων είχε ανασταλεί η εκδίκαση, που θέτουν μόνο αυτό το ζήτημα, εισάγονται υποχρεωτικά προς κρίση σε συμβούλιο κατά τα άρθρα 34Α και 34Β του π.δ. 18/1989 και 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Το ίδιο ισχύει και για τις υποθέσεις στις οποίες τίθενται εκτός από το ως άνω ζήτημα και λόγοι, που είναι προφανώς अपαράδεκτοι ή αβάσιμοι. Εάν, μετά ταύτα, κατόπιν αιτήσεως διαδίκου εισαχθούν στο ακροατήριο, και το δικαστήριο κρίνει σύμφωνα με τα κριθέντα από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα δαπανήματα που, κατά τις ως άνω διατάξεις, επιβάλλονται στον διάδικο αυτόν, διπλασιάζονται.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 18/1989****Άρθρο 41****Συνοπτική έκθεση δικογράφου και ηλεκτρονική διεύθυνση**

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 19 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο, αναγράφεται η ηλεκτρονική του διεύθυνση. Στο δικόγραφο περιέχεται και συνοπτική έκθεση των τιθέμενων νομικών ζητημάτων, η οποία δεν υπερβαίνει τις διακόσιες λέξεις. Ο Κανονισμός του Συμβουλίου της Επικρατείας εν συμβουλίω μπορεί να καθορίζει το περιεχόμενο της έκθεσης. Η υποχρέωση αυτή δεν αφορά την αίτηση αναστολής. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στον διάδικο, ο οποίος δεν τήρησε την ως άνω υποχρέωση και ηττήθηκε, αυξημένη δικαστική δαπάνη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 39 του παρόντος διατάγματος. Αν ο διάδικος νικήσει, το δικαστήριο μπορεί να μην επιδικάσει δικαστική δαπάνη υπέρ αυτού.»

Άρθρο 42**Ηλεκτρονική κατάθεση και επίδοση δικογράφου**

1. Στο άρθρο 19 του π.δ. 18/1989 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Το ένδικο μέσο ή βοήθημα μπορεί να υποβάλλεται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α΄ 125). Το ένδικο μέσο ή βοήθημα που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την ως άνω έννοια, και περιέχει και την έκθεση κατάθεσης.»

2. Στο άρθρο 21 του π.δ. 18/1989 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Οι προβλεπόμενες από τις ανωτέρω παραγράφους επιδόσεις του δικαστηρίου προς τους διαδίκους μπορεί να γίνονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον το δικόγραφο και η πράξη του Προέδρου περί ορισμού δικασίμου και εισηγητή φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α΄ 125). Το δικόγραφο και η πράξη του Προέδρου που έχουν επιδοθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι επιδόθηκαν, εφόσον επιστραφεί στο δικαστήριο από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη, που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την ως άνω έννοια, και ισχύει ως έκθεση επίδοσης.»

3. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 34 του π.δ. 18/1989 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η κοινοποίηση μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 21.»

Άρθρο 43**Συνέπειες μη αποστολής φακέλου**

Στο άρθρο 24 του π.δ. 18/1989 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Εάν αναβληθεί η εκδίκαση της υπόθεσης μία φορά λόγω μη αποστολής των στοιχείων του φακέλου από τη Διοίκηση, το Δικαστήριο μπορεί να προχωρήσει στην εκδίκασή της και κατά την εκτίμησή του να συναγάγει τεκμήριο ομολογίας για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του αιτούντος.»

Άρθρο 44 **Πληρεξουσιότητα**

Στο άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Γενικό πληρεξούσιο η ισχύς του οποίου έχει παύσει κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 97 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δεν λαμβάνεται υπόψη για τη νομιμοποίηση του πληρεξουσίου, έστω και αν ίσχυε κατά το χρόνο ασκήσεως του ενδίκου μέσου.»

Άρθρο 45 **Διαδικασία σε Συμβούλιο για την αποδοχή ενδίκων βοηθημάτων και μέσων**

Η παρ. 1 του άρθρου 34Α του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 3900/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δικαστικός σχηματισμός που συγκροτείται από τον Πρόεδρο του αρμόδιου Τμήματος και απαρτίζεται από τον ίδιο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, τον εισηγητή της υπόθεσης και έναν σύμβουλο μπορεί, με ομόφωνη απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο, να απορρίπτει ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι προδήλως απαράδεκτα ή αβάσιμα και να παραπέμπει στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο υποθέσεις που έχουν εισαχθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας αναρμοδίως. Με την ίδια απόφαση απορρίπτεται ή παραπέμπεται κατά περίπτωση και η τυχόν εκκρεμής αίτηση αναστολής. Υποθέσεις που έχουν εισαχθεί αναρμοδίως μπορεί να παραπέμπονται στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο με πράξη του Προέδρου του δικαστικού σχηματισμού.»

Μετά τον ορισμό εισηγητή και δικασίμου κατά το άρθρο 20, ο εισηγητής, αν κρίνει ότι το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή αβάσιμο ή ότι αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου, μπορεί να προτείνει στον Πρόεδρο την εισαγωγή του στο δικαστικό σχηματισμό σε συμβούλιο του παρόντος άρθρου. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στους σχηματισμούς της παραγράφου αυτής με αποφασιστική ψήφο.»

2. Μετά το άρθρο 34Α του π.δ. 18/1989 προστίθεται άρθρο 34Β ως εξής:

« Άρθρο 34Β

Αποδοχή ενδίκων μέσων ή βοηθημάτων σε συμβούλιο

1. Μετά την τήρηση των διαδικασιών των άρθρων 20, 21 και 23, ο εισηγητής, εάν κρίνει ότι ένδικο μέσο ή βοήθημα, για το οποίο έχει προσκομιστεί συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο προς τον δικηγόρο που το υπογράφει, έχει ασκηθεί παραδεκτώς και είναι προδήλως βάσιμο, μπορεί να προτείνει στον πρόεδρο την εισαγωγή του στο δικαστικό σχηματισμό σε συμβούλιο του προηγούμενου άρθρου. Εφόσον ο σχηματισμός συμφωνήσει, με ομόφωνη απόφασή του το κάνει δεκτό, και επιδικάζει δικαστική

δαπάνη για τη σύνταξη του δικογράφου. Η απόφαση ισχύει και παράγει τα έννομα αποτελέσματά της από την έκδοση της κατά την επομένη παράγραφο διαπιστωτικής πράξης του Προέδρου, υπόκειται δε έκτοτε σε τριτανάκοπη, αν είναι ακυρωτική.

2. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους. Η διάδικος Αρχή και οι παρεμβάντες μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου. Με πράξη του Προέδρου βεβαιώνεται η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής.

3. Αν και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο το ένδικο μέσο ή βοήθημα γίνει δεκτό, η Αρχή ή ο παρεμβάς που την προκάλεσε, καταδικάζεται να καταβάλει στον νικήσαντα διάδικο το πενταπλάσιο της δικαστικής δαπάνης.»

Άρθρο 46 **Δικαστική δαπάνη**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 39 του π.δ. 18/1989 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εάν ο ηττηθείς διάδικος συνέβαλε με τη δικονομική συμπεριφορά του στην καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει δικαστική δαπάνη έως τριπλάσια της εκάστοτε οριζόμενης. Ειδικά ως προς το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου για την επιβολή της ανωτέρω δικαστικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη και η τήρηση των υποχρεώσεων των άρθρων 23 και 24.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ** **ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

Άρθρο 47 **Αρμοδιότητα**

1. Οι περιπτώσεις β΄ και γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α΄ 97), αντικαθίστανται ως εξής:

«β. Των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο βαθμό στο μονομελές πρωτοδικείο. Εάν το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ ανήκει στο πρώτο και τελευταίο βαθμό στο εφετείο.»

γ. των χρηματικών διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανήκει στο μονομελές πρωτοδικείο.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από την παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 3900/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το άρθρο 216 διαφορών είναι, στον πρώτο βαθμό, το μονομελές πρωτοδικείο, ενώ στο δεύτερο βαθμό το τριμελές εφετείο. Εφόσον η απαίτηση, για την οποία χωρεί η εκτέλεση, δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, αρμόδιο στο δεύτερο βαθμό καθίσταται το μονομελές εφετείο.»

Άρθρο 48
Συνοπτική έκθεση δικογράφου και ηλεκτρονική
διεύθυνση

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 45 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«Αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο, αναγράφεται η ηλεκτρονική του διεύθυνση. Στο δικόγραφο περιέχεται και συνοπτική έκθεση των τιθέμενων νομικών ζητημάτων, η οποία δεν υπερβαίνει τις 200 λέξεις. Το περιεχόμενο της έκθεσης μπορεί να καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Επιτρόπου της Επικράτειας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, η οποία αναρτάται σε πίνακες ανακοινώσεων ή στην ιστοσελίδα των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η υποχρέωση για σύνταξη συνοπτικής έκθεσης δεν αφορά την αίτηση αναστολής.»

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 45 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο, αναγράφεται η ηλεκτρονική του διεύθυνση.»

3. Στο άρθρο 46 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Εάν ελλείπει η έκθεση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 45, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στον διάδικο, ο οποίος δεν τήρησε την ως άνω υποχρέωση και ηττήθηκε, αυξημένα στο τριπλάσιο δικαστικά έξοδα που υπολογίζονται με βάση την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου και την παράστασή του στη συζήτηση, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 275. Αν ο διάδικος νικήσει, μπορεί να μην επιδικάσει δικαστική δαπάνη υπέρ αυτού.»

Άρθρο 49
Ηλεκτρονική κατάθεση και κοινοποίηση δικογράφου

1. Στο άρθρο 48 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι προβλεπόμενες από τις ανωτέρω παραγράφους επιδόσεις μπορούν να γίνονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον τα προς επίδοση έγγραφα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Τα προς επίδοση έγγραφα που υποβλήθηκαν με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι επιδόθηκαν, εφόσον επιστραφεί στο δικαστήριο από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη, που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την ως άνω έννοια, και ισχύει ως έκθεση επίδοσης.»

2. Στο άρθρο 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Τα δικόγραφα μπορεί να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Τα δικόγραφα που έχουν υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκαν, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την ως άνω έννοια, και περιέχει και την έκθεση κατάθεσης.»

3. Στο άρθρο 195 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η κοινοποίηση μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 48.»

Άρθρο 50
Δικαστικός συμβιβασμός

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) επιτευχθεί δικαστικός συμβιβασμός του ν. 4600/1966.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 142 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 143, εφόσον δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 51
Διαδικασία σε Συμβούλιο

Το άρθρο 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο, με απόφαση που λαμβάνεται σε συμβούλιο, και σε υποθέσεις αρμοδιότητας μονομελούς δικαστηρίου ο οριζόμενος δικαστής με απόφασή του, μπορεί να απορρίπτει ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι προδήλως απαράδεκτα ή αβάσιμα και να παραπέμψει, όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις του άρθρου 12 παράγραφος 2, στο αρμόδιο δικαστήριο υποθέσεις οι οποίες έχουν εισαχθεί σε αυτό αναρμοδίως. Με την ίδια απόφαση απορρίπτεται ή παραπέμπεται κατά περίπτωση και η τυχόν εκκρεμής αίτηση παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας.

2. Το ίδιο δικαστήριο μπορεί να δέχεται, εν όλω ή εν μέρει, ένδικα βοηθήματα ή μέσα, που είναι προδήλως βάσιμα.

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διοίκησης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής, με πράξη του στο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο, η οποία δεν κοινοποιείται στους διαδίκους, ορίζει το τμήμα ή το δικαστή για την κατά τις προηγούμενες παραγράφους εκδίκαση της υπόθεσης. Για τις υποθέσεις για τις οποίες έχει προσδιορισθεί δικάσιμος, η ως άνω αρμοδιότητα ανήκει στον πρόεδρο του οικείου τμήματος ο οποίος, με την ίδια πράξη, διατάζει και τη διαγραφή τους από το πινάκιο.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 ο εισηγητής ζητεί εγγράφως ή προφορικά ή με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο από τον υπογράφοντα δικηγόρο στη δηλωθείσα από αυτόν διεύθυνση ή στα λοιπά δηλωθέντα από αυτόν στοιχεία επικοινωνίας, την προσκόμιση στοιχείων νομιμοποίησης. Αν αυτά δεν προσκομισθούν σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την αποστολή του εγγράφου ή την ειδοποίηση, το ένδικο βοήθημα ή μέσο απορρίπτεται ως απαράδεκτο για το λόγο αυτόν.

5. Οι κατά τις παραγράφους 1 και 2 αποφάσεις λαμβάνονται μόνον ομοφώνως και μετά την αποστολή του φακέλου από τη διοίκηση. Άλλως, η υπόθεση εισάγεται για συζήτηση με την τακτική διαδικασία. Οι διατάξεις για την παρέμβαση και την τριτανακοπή εφαρμόζονται και εν προκειμένω. Οι αποφάσεις είναι συνοπτικά διατυπωμένες και περιέχουν, κυρίως, την απάντηση επί των προβαλλόμενων ισχυρισμών.

6. Η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στον διάδικο που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Ο τελευταίος μπορεί, με αίτησή του, που κατατίθεται εντός προθε-

σμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση, και πάντως όχι μετά την πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης, να ζητήσει τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, καταβάλλοντας τριπλάσιο του κατά το άρθρο 277 οριζόμενου παραβόλου. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο παύει να ισχύει και η υπόθεση εισάγεται για συζήτηση με την τακτική διαδικασία.

7. Σε περίπτωση παραδοχής, κατά την παράγραφο 2, ενδίκου βοήθηματος ή μέσου, οι ορισμοί της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για εκείνον κατά του οποίου εστρέφετο το ένδικο βοήθημα ή μέσο, καθώς και για τον παρεμβαίνοντα ή τον έχοντα δικαίωμα παρεμβάσεως. Η Αρχή καταβάλλει το τριπλάσιο του προβλεπόμενου για τον ιδιώτη παραβόλου. Στην περίπτωση αυτή, στην απόφαση σημειώνεται ότι η παραδοχή καθίσταται οριστική μετά την τήρηση της διαδικασίας της επόμενης παραγράφου.

8. Ο Πρόεδρος του οικείου Τμήματος ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου με πράξη του διαπιστώνει την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών της παραγράφου 6. Από την ημερομηνία σύνταξης της πράξεως αυτής παράγεται το αποτέλεσμα της απόφασης. Αν διαπιστώσει πλημμέλεια στην κοινοποίηση, διατάσσει την ενέργεια νέας.

9. Στις υποθέσεις που εκδικάζονται σε συμβούλιο, δικαστική δαπάνη επιδικάζεται για τη σύνταξη του δικογράφου. Αν, μετά από αίτημα του διαδίκου, η υπόθεση εισαχθεί στην τακτική διαδικασία και το διατακτικό της αποφάσεως είναι, κατά τα ουσιαστικά σημεία του, το ίδιο με αυτό της απόφασης σε συμβούλιο ο διάδικος που προκάλεσε τη νέα συζήτηση καταδικάζεται να καταβάλει στο νικήσαντα διάδικο ποσό ίσο με το πενταπλάσιο της εκάστοτε οριζόμενης δικαστικής δαπάνης. Για το καταβαλλόμενο κατά τις παραγράφους 6 και 7 ειδικό παράβολο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 277. Το παράβολο των παραγράφων 6 και 7 καταπίπτει υπέρ του αντιδίκου.»

Άρθρο 52

1. Η παρ. 1 του άρθρου 189 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο εισηγητής συντάσσει και παραδίδει το σχέδιο της απόφασης σε ηλεκτρονική μορφή το οποίο περιλαμβάνει το ιστορικό, το σκεπτικό και το διατακτικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο. Το σχέδιο υπογράφεται, στις πολυμελείς συνθέσεις, από τον εισηγητή και τον πρόεδρο, ενώ στις μονομελείς από τον δικαστή που δίκασε την υπόθεση. Στο σχέδιο, αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τίθεται και η χρονολογία της διάσκεψης.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 189 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο δικαστής παραδίδει το πρωτότυπο της απόφασης σε ηλεκτρονική μορφή με το περιεχόμενο που προβλέπεται στο επόμενο άρθρο. Η απόφαση απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση.»

3. Ο τίτλος του άρθρου 191 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Υπογραφή του πρωτοτύπου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΚΑΙΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ ΛΟΓΩ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ

Άρθρο 53

Δικαιούμενοι στην άσκηση αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση

1. Οποιοσδήποτε από τους διαδίκους, εκτός από το Δημόσιο και τα δημόσια νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν κυβερνητικούς οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 34 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που έλαβαν μέρος σε διοικητική δίκη μπορεί να ζητήσει με αίτηση δίκαιη ικανοποίηση προβάλλοντας ότι η διαδικασία για την εκδίκαση της υπόθεσης καθυστέρησε αδικαιολόγητα και συγκεκριμένα ότι διήρκεσε πέραν του ευλόγου χρόνου που απαιτείται για τη διάγνωση των πραγματικών και νομικών ζητημάτων που ανέκυψαν στη δίκη.

2. Η αίτηση στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών.

Άρθρο 54

Αρμόδιο δικαστήριο

1. Η αρμοδιότητα προς εκδίκαση της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, όταν αφορά καθυστέρηση εκδίκασης υπόθεσης ενώπιον:

(α) του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανατίθεται σε Σύμβουλο ή Πρόεδρο,

(β) των διοικητικών εφετείων, ανατίθεται σε Πρόεδρο Εφετών του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση,

(γ) των διοικητικών πρωτοδικείων, ανατίθεται σε Πρόεδρο Πρωτοδικών του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση.

2. Στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, οι Πρόεδροι των δικαστικών σχηματισμών του Συμβουλίου της Επικρατείας ορίζουν τις δικασίμους των αιτήσεων για δίκαιη ικανοποίηση, καθώς και τους συμβούλους και παρέδρους που μετέχουν σε κάθε δικάσιμο. Την ίδια υποχρέωση έχει ο πρόεδρος της τριμελούς διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το διοικητικό εφετείο ή πρωτοδικείο.

Άρθρο 55

Αίτηση

1. Η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, η οποία εκδόθηκε μετά από δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας αυτής. Ο αιτών δεν μπορεί να ζητήσει δίκαιη ικανοποίηση για υπέρβαση εύλογης διάρκειας της δίκης, η οποία έλαβε χώρα σε προηγούμενο βαθμό δικαιοδοσίας, με αφορμή την κατάθεση αίτησης για καθυστέρηση δίκης από ανώτερο δικαστήριο.

2. Η αίτηση, συνοδευόμενη από τα στοιχεία της παραγράφου 3 του άρθρου 56, κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και περιέχει το όνομα και τη διεύθυνση κατοικίας εκείνου που την α-

σκέι, χρονολογία, υπογραφή, καθώς και την ηλεκτρονική διεύθυνση ή τον αριθμό τηλεφώνου ή του τηλεομοιοτύπου (φαξ) του αιτούντος ή του πληρεξουσίου δικηγόρου του. Η αίτηση κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος, με κάθε πρόσφορο μέσο στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Αν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο κατά της ως άνω απόφασης και η δικογραφία έχει διαβιβαστεί σε άλλο δικαστήριο, το τελευταίο διαβιβάζει αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αίτηση.

3. Η αίτηση υπογράφεται από δικηγόρο, για τη νομμοποίηση του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

4. Για την άσκηση της αίτησης καταβάλλεται παράβολο, το οποίο ορίζεται σε διακόσια (200) ευρώ υπέρ του Δημοσίου. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών. Η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη εάν δεν καταβληθεί παράβολο μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 56 **Διαδικασία**

1. Όταν η αίτηση κατατίθεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο πρόεδρος του σχηματισμού τμήματος, που εξέδωσε την απόφαση επί της δίκης, για την οποία ζητείται δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας αυτής, ορίζει, με πράξη του, σύμβουλο ή πάρεδρο για την εκδίκασή της. Με την πράξη αυτή, η οποία κοινοποιείται στον υπογράφοντα την αίτηση δικηγόρο και τον Υπουργό Οικονομικών, ορίζεται η ημέρα συζήτησης της αίτησης σε δημόσια συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των πέντε (5) μηνών από την κατάθεση της αίτησης. Η διοίκηση υποχρεούται να διαβιβάσει την έκθεση με τις απόψεις της και τα σχετικά στοιχεία τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη συζήτηση της αίτησης. Η αίτηση εκδικάζεται ακόμα και σε περίπτωση μη διαβίβασης της έκθεσης των απόψεων και των στοιχείων από τη διοίκηση.

2. Όταν η αίτηση κατατίθεται ενώπιον διοικητικού εφετείου ή διοικητικού πρωτοδικείου, ο πρόεδρος της τριμελούς διεύθυνσης του δικαστηρίου ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση επί της δίκης για την οποία ζητείται δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της διάρκειας αυτής, ορίζει με πράξη του, Πρόεδρο Εφετών ή αντίστοιχα Πρόεδρο Πρωτοδικών για την εκδίκασή της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος.

3. Ο αιτών μνημονεύει στην αίτησή του το δικαστήριο ενώπιον του οποίου προβάλλει ότι υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αναφέρει τις αναβολές που τυχόν δόθηκαν με πρωτοβουλία των διαδίκων ή του δικαστηρίου, περιγράφει συνοπτικά τα ανακύψαντα νομικά ή πραγματικά ζητήματα, λαμβάνει θέση επί της πολυπλοκότητας αυτών.

4. Το Ελληνικό Δημόσιο απαντά επί των προβαλλόμενων λόγων περί υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης προσκομίζοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τη δικονομική συμπεριφορά του αιτούντος κατά την εξέλιξη της δίκης, την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει αναγκαίο για τη διάγνωση της υπόθεσης.

5. Η απόφαση δημοσιεύεται εντός δύο (2) μηνών από τη συζήτηση της αίτησης και κατά αυτής δεν ασκείται ένδικο μέσο.

Άρθρο 57 **Κριτήρια για τη διαπίστωση και την επιδίκαση δίκαιης ικανοποίησης**

1. Το δικαστήριο αποφαινεται για το αν συντρέχει υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης συνεκτιμώντας, ιδίως, τα εξής: α) τη συμπεριφορά των διαδίκων κατά την εξέλιξη της δίκης για την οποία παραπονείται ότι η διάρκειά της υπερέβη την εύλογη διάρκεια, β) την πολυπλοκότητα των τιθέμενων νομικών ζητημάτων, γ) τη στάση των αρμόδιων κρατικών αρχών, δ) το διακύβευμα της υπόθεσης για τον αιτούντα.

2. Όταν διαπιστώνεται ότι συντρέχει υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης και επομένως υπάρχει παραβίαση του δικαιώματος σε ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, το δικαστήριο αποφαινεται για το αν πρέπει να καταβληθεί χρηματικό ποσό για τη δίκαιη ικανοποίηση και σε καταφατική περίπτωση ορίζει το ύψος αυτής, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την περίοδο που υπερέβη τον εύλογο χρόνο για την εκδίκαση της υπόθεσης κατά συνεκτίμηση των κριτηρίων της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και την ικανοποίηση του αιτούντος από άλλα μέτρα που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την αποκατάσταση της βλάβης του, μεταξύ των οποίων και την επιδίκαση υπέρ αυτού αυξημένης δικαστικής δαπάνης κατά τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις.

3. Αν γίνει αποδεκτή η αίτηση, επιβάλλονται στο Δημόσιο τα έξοδα του αιτούντος για τη σύνταξη της αίτησης και την παράσταση του πληρεξουσίου δικηγόρου, τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν το εκάστοτε οριζόμενο ποσό για την άσκηση και συζήτηση της παρέμβασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, μπορεί να επιβάλλεται δαπάνη υπέρ του Δημοσίου, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, ανερχόμενη έως και το πενταπλάσιο του ύψους του παραβόλου, εάν δε απορριφθεί ως προφανώς απαράδεκτη ή αβάσιμη, το ποσό της δαπάνης μπορεί να ανέλθει έως και το δεκαπλάσιο του ύψους του παραβόλου.

Άρθρο 58 **Εκτέλεση της απόφασης**

1. Η απόφαση με την οποία επιδικάζεται το χρηματικό ποσό της δίκαιης ικανοποίησης εκτελείται κατά τις οικείες, περί εντάλματος πληρωμής, διατάξεις εντός έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης στον Υπουργό Οικονομικών. Η είσπραξη του ποσού αυτού μπορεί να επιτευχθεί και με αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου η οποία γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτού. Αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Δημοσίου επιτρέπεται μετά την παρέλευση των έξι (6) μηνών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό Οικονομικών.

2. Για την κάλυψη της δαπάνης προς δίκαιη ικανοποίηση των διαδίκων, λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης, εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον Κρατικό Προϋπολογισμό, σε περίπτωση δε που δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό ή η εγγραμμένη είναι ανεπαρκής ή έχει εξαντληθεί, τηρείται η, κατά τις οικείες διατάξεις, διαδικασία εγγραφής ή μεταφοράς πίστωσης.

Άρθρο 59 **Αίτηση επιτάχυνσης**

Στο π.δ. 18/1989 προστίθεται άρθρο 33Α με τίτλο «Αίτηση επιτάχυνσης» ως εξής:

«1. Με αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους προς το δικαστήριο, μπορεί να ζητηθεί η επιτάχυνση της εκδίκασης της υπόθεσης, εάν η υπόθεση δεν έχει συζητηθεί για διάστημα μεγαλύτερο των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου.

2. Ο πρόεδρος του οικείου τμήματος ή ο αναπληρωτής του εξετάζει την αίτηση και ορίζει συντομότερη δικάσιμο, εκτιμώντας κυρίως τις προηγούμενες καθυστερήσεις στην εκδίκαση της υπόθεσης σε προηγούμενους βαθμούς ή στάδια της διαδικασίας, καθώς και τις ανάγκες και το φόρτο του δικαστηρίου.

3. Η αίτηση επιτάχυνσης μπορεί να ζητηθεί για ένδικα βοηθήματα ή μέσα τα οποία ασκούνται μετά τη 16η Σεπτεμβρίου 2012, η δε συντομότερη δικάσιμος ορίζεται υποχρεωτικά εντός εξαμήνου, εκτός αν ο διάδικος που αιτείται την επιτάχυνση συνέβαλε στην παράταση της εκκρεμοδικίας. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται μόνο μία φορά για σπουδαίο λόγο σε δικάσιμο η οποία δεν μπορεί να απέχει πάνω από ένα τρίμηνο από την ορισθείσα με την πράξη επί της αίτησης επιτάχυνσης.

4. Για μια πενταετία, η οποία αρχίζει από τη 16η Σεπτεμβρίου 2012, ο προσδιορισμός των εισαγομένων ενδίκων βοηθημάτων και μέσων εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κατάθεσή τους, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 των υποθέσεων κάθε δικασίμου. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την εξέταση των αιτήσεων είναι τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, καθώς και ο ε-πείγων χαρακτήρας των υποθέσεων.»

Άρθρο 60 **Αίτηση επιτάχυνσης**

1. Μετά το άρθρο 127 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 127Α με τίτλο «αίτηση επιτάχυνσης - προτίμησης»:

«1. Με αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους προς το δικαστήριο, μπορεί να ζητηθεί η επιτάχυνση της εκδίκασης της υπόθεσης, εάν η υπόθεση δεν έχει συζητηθεί για διάστημα μεγαλύτερο των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής, εξετάζει την αίτηση και ορίζει συντομότερη δικάσιμο, εκτιμώντας κυρίως τις προηγούμενες καθυστερήσεις στην εκδίκαση της υπόθεσης σε προηγούμενους βαθμούς ή στάδια της διαδικασίας, καθώς και τις ανάγκες και το φόρτο του δικαστηρίου.

3. Η αίτηση επιτάχυνσης μπορεί να ζητηθεί για ένδικα βοηθήματα ή μέσα τα οποία ασκούνται μετά τη 16η Σεπτεμβρίου 2012, η δε συντομότερη δικάσιμος ορίζεται υποχρεωτικά εντός εξαμήνου, εκτός αν ο διάδικος που αιτείται την επιτάχυνση συνέβαλε στην παράταση της εκκρεμοδικίας. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται μόνο μία φορά για σπουδαίο λόγο σε δικάσιμο, η οποία δεν μπορεί να απέχει πάνω από ένα τρίμηνο από την ορισθείσα με την πράξη επί της αίτησης επιτάχυνσης.

4. Για μια πενταετία, η οποία αρχίζει από τη 16η Σεπτεμβρίου 2012, ο προσδιορισμός των εισαγομένων ενδίκων βοηθημάτων και μέσων εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κατάθεσή τους, δεν μπορεί να υπερ-

βαίνει το 1/3 των υποθέσεων κάθε δικασίμου. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την εξέταση των αιτήσεων είναι τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, καθώς και ο ε-πείγων χαρακτήρας των υποθέσεων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Άρθρο 61

Τροποποίηση και συμπλήρωση της νομοθεσίας των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών

1. Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α΄ 220) α-ντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η λειτουργία κάθε ανεξάρτητης αρχής ρυθμίζεται από εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος εκδίδεται από την ίδια και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός ακολουθεί τη ρύθμιση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και επιτρέπονται παρεκκλίσεις ως προς τη δημοσιότητα των συνεδριάσεων, ανάλογα με τη φύση και αποστολή της κάθε αρχής.

Κατά τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι συνεδριάσεις των ανεξάρτητων αρχών είναι μυστικές, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από άλλη διάταξη νόμου ή τον κανονισμό τους. Αν ο κανονισμός δεν προβλέπει δημόσια συνεδρίαση κατά τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων, ο έχων δικαιολογημένο ενδιαφέρον μπορεί, με γραπτή αίτησή του, να ζητήσει την έκδοση της απόφασης ύστερα από δημόσια συνεδρίαση, στην οποία παρίστανται, εκτός από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τρίτοι. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει, επί ποινή απαραδέκτου, τους λόγους που στηρίζουν το αίτημα. Η αρχή αποφαινεται επί του αιτήματος, πριν από την έναρξη της διαδικασίας για την οποία ζητείται η δημόσια συνεδρίαση, χωρίς να απαιτείται η τήρηση οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης ή πρόσκληση των ενδιαφερομένων να ακουστούν. Η απόφαση γνωστοποιείται προφορικά στον αιτούντα και στους ενδιαφερόμενους, εφόσον παρίστανται και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση της αρχής.

Η δημόσια συνεδρίαση της αρχής αποκλείεται:

α. αν παραβιάζεται το συμφέρον απονομής της δικαιοσύνης,

β. εφόσον συντρέχουν λόγοι προστασίας: αα) των συμφερόντων των ανηλίκων, ββ) του ιδιωτικού βίου, γγ) της εθνικής άμυνας και ασφάλειας, δδ) της δημόσιας τάξης, εε) του επιχειρηματικού απορρήτου και

γ. όταν, κατά την κρίση της αρχής, η δημόσια συνεδρίαση παρεμποδίζει ουσιαστικά τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Εάν ο κανονισμός της αρχής προβλέπει δημόσια συνεδρίαση, η αρχή μπορεί, για τους ίδιους λόγους, να συνεδριάσει μυστικά. Αν κατά τη διάρκεια της δημόσιας συνεδρίασης παρακωλύεται η διαδικασία από την παρουσία τρίτων προσώπων ή διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι παραπάνω λόγοι, με απόφαση της αρχής που λαμβάνεται παραχρήμα και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση, μπορεί να διακοπεί η δημόσια διαδικασία και να συνεχισθεί με την παρουσία μόνον των ενδιαφερομένων.

Αν πράξη ανεξάρτητης αρχής ακυρώθηκε με απόφαση δικαστηρίου για το λόγο ότι η πράξη δεν ελήφθη σε δημόσια συνεδρίαση, η αρχή επαναλαμβάνει τη διαδικασία σε δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με τα όσα κρίθηκαν με την ακυρωτική απόφαση, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συντρέχουν, κατά την αιτιολογημένη κρί-

ση της αρχής, λόγοι οι οποίοι αποκλείουν τη δημόσια συνεδρίαση.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 5 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών και οι αναπληρωτές τους, όπου προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, επιλέγονται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 101Α του Συντάγματος, μετά από προηγούμενη εισήγηση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής κοινοποιείται αμελλητί στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό, ο οποίος οφείλει να εκδώσει την πράξη διορισμού εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση.

Η θητεία των μελών είναι εξαετής χωρίς δυνατότητα ανανέωσης.

Ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής ενημερώνει εγγράφως τον Πρόεδρο της Βουλής για τη λήξη της θητείας των μελών τρεις μήνες πριν από την ημερομηνία λήξης της θητείας τους.

Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους ανεξάρτητης αρχής διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Στις μονοπρόσωπες αρχές το μέλος διορίζεται για πλήρη θητεία. Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την πάροδο τριών μηνών από την υποβολή της, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί η πράξη αποδοχής της παραίτησης.

Η θητεία των μελών των ανεξάρτητων αρχών παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι το διορισμό νέων. Ο χρόνος παράτασης της θητείας δεν μπορεί να υπερβεί σε κάθε περίπτωση τους έξι μήνες. Η ανεξάρτητη αρχή μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί όχι όμως πέρα από ένα εξαμηνιο, εάν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας.»

«5. Ο Πρόεδρος, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος κάθε ανεξάρτητης αρχής υπηρετούν με καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Με την ειδική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της οικείας αρχής μπορεί να προβλέπεται πλήρης και αποκλειστική απασχόληση και για άλλα μέλη της αρχής. Κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών των ανεξάρτητων αρχών αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, σε Ν.Π.Δ.Δ. και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται ο διορισμός μελών του διδακτικού προσωπικού πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης στις ανεξάρτητες αρχές με καθεστώς μερικής απασχόλησης, χωρίς να αναστέλλεται ολικά ή μερικά η άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών τους καθηκόντων.»

3. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής προσλαμβάνεται στις θέσεις που προβλέπονται στον οργανισμό της και επιλέγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 3812/2009. Η προκήρυξη εκδίδεται από το ΑΣΕΠ μετά από εισήγηση της οικείας αρχής. Η επιλογή γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην προκήρυξη, τηρούνται δε οι αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενι-

κότητας και της αξιοκρατίας. Στην εξεταστική επιτροπή μετέχουν τουλάχιστον δύο μέλη της οικείας αρχής. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται συνέντευξη, αυτή είναι δημόσια. Για την επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού η συνέντευξη είναι υποχρεωτική. Παρέχεται η δυνατότητα να προβλέπεται στην προκήρυξη στάδιο γραπτής δοκιμασίας μετά από εισήγηση της οικείας αρχής προς το ΑΣΕΠ.»

«2. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό που εκτελεί την κύρια αποστολή της ανεξάρτητης αρχής προσλαμβάνεται με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή έμμισθης εντολής και υπόκειται στις διατάξεις του ν. 4024/2011. Το λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής υπόκειται επίσης στις διατάξεις του ν. 4024/2011. Με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του παρόντος νόμου η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους διέπεται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις:

Α. Του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α' 26) και του ν. 4024/2011, όπως εκάστοτε ισχύουν, ως προς το τακτικό προσωπικό, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Β. Του Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (π.δ. 410/1988, Α' 191) όπως εκάστοτε ισχύει, και του ν. 3801/2009 (Α' 163) ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Γ. Του Κώδικα περί Δικηγόρων για τους δικηγόρους που προσλαμβάνονται με σύμβαση έμμισθης εντολής.

Δ. Των ειδικών νόμων και των κανονιστικών πράξεων που ισχύουν για κάθε αρχή.»

«3. Σε κάθε ανεξάρτητη αρχή συνιστώνται υπηρεσιακό συμβούλιο και πειθαρχικό συμβούλιο, τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου της.

Στη σύνθεση του υπηρεσιακού συμβουλίου μετέχουν με διετή θητεία: α) Δύο μέλη άλλων αρχών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με κλήρωση. Η κλήρωση διεξάγεται σε δημόσια συνεδρίαση από τον Πρόεδρο της Αρχής ή τον Συνήγορο του Πολίτη, ανάλογα με την Αρχή που υπηρετεί ο υπάλληλος. Το ένα μέλος από τα ανωτέρω ορίζεται ως Πρόεδρος του συμβουλίου από τον Πρόεδρο της Αρχής ή τον Συνήγορο του Πολίτη. β) Ο Γενικός Διευθυντής ή ο υπηρεσιακός προϊστάμενος των διοικητικών υπηρεσιών της Αρχής που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους και γ) δύο αιρετοί εκπρόσωποι των υπαλλήλων και οι αναπληρωτές τους κατά τη σειρά εκλογής τους.

Στη σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου μετέχουν με διετή θητεία: α) ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής ή ο αρχαιότερος Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, β) δύο πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους.

Συνιστάται δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο κοινό για όλες τις Αρχές, το οποίο εδρεύει στο ΑΣΕΠ, είναι επταμελές και συγκροτείται από: α) έναν Σύμβουλο της Επικρατείας, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, β) δύο μέλη της Αρχής στην οποία υπηρετεί ο πειθαρχικά διωκόμενος υπάλληλος που ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, από τον Πρόεδρο της Αρχής ή τον Συνήγορο του Πολίτη και γ) τέσσερις διοικητικούς προϊσταμένους των άλλων Αρχών με τους αναπληρωτές τους που ορίζονται από τους Προέδρους των Αρχών και τον Συνή-

γορο του Πολίτη. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών είναι διετής. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο υποστηρίζεται γραμματειακά από το Α-ΣΕΠ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τα υπηρεσιακά συμβούλια, τα πειθαρχικά συμβούλια και το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο.»

4. Με προεδρικό διάταγμα που προτείνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό μπορούν να υπαχθούν εν όλω ή εν μέρει στο καθεστώς του παρόντος νόμου και ανεξάρτητες αρχές η σύσταση των οποίων δεν προβλέπεται στο Σύνταγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62

Αίτηση προτίμησης από τον Υπουργό

Σε δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ο Υπουργός, ο οποίος εποπτεύει νομικό πρόσωπο που είναι διάδικο, μπορεί να υποβάλει αίτηση προτίμησης για λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι επιβάλλουν την ταχεία εκδίκαση της υπόθεσης.

Άρθρο 63

Τροποποίηση του ν. 3886/2010

1. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3886/2010 (Α΄ 173) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφανθεί αιτιολογημένα, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και, αν την κρίνει βάσιμη, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί πάντως να δεχθεί εν όλω ή εν μέρει την προδικαστική προσφυγή και μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, έως την προτεραιότητα της συζήτησης της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, στην περίπτωση δε αυτή καταργείται αντιστοίχως η δίκη επί της εν λόγω αίτησης κατά το μέρος για το οποίο έγινε αποδεκτή η προδικαστική προσφυγή του αιτούντος. Η αρχή δύναται επίσης να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, η οποία πρέπει να περιέλθει στο δικαστήριο το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την, αρχική ή μετ' αναβολή, δικάσιμο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η καθυστερημένη περιέλευση του σχετικού εγγράφου δεν υποχρεώνει το δικαστήριο σε αναβολή.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3886/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, η άσκηση αυτής, καθώς και η προθεσμία και η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Εφόσον ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο αιτών ειδοποιεί σχετικά την αναθέτουσα αρχή με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως τα ηλεκτρονικά και η τηλεομοιοτυπία, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την άσκηση της αιτήσεως. Ε-

ντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, εφόσον έχει ειδοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, να αποστείλει στο δικαστήριο με κάθε πρόσφορο μέσο το διοικητικό φάκελο και τις απόψεις της. Σε περίπτωση μη αποστολής φακέλου από την αναθέτουσα, το δικαστήριο μπορεί να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του αιτούντος. Το ίδιο τεκμήριο μπορεί να θεωρηθεί ότι συντρέχει, όταν έχουν αποσταλεί ορισμένα στοιχεία από την αναθέτουσα αρχή, όμως το δικαστήριο κρίνει ότι είναι ελλιπή και δεν επαρκούν για την πιθανολόγηση του βασίμου των προβαλλομένων αιτιάσεων. Κατά τα λοιπά, η άσκηση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, εκτός αν ορίζεται άλλως με την προσωρινή διαταγή που εκδίδεται κατά την παράγραφο 4.»

3. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3886/2010 (Α΄ 173) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το διατακτικό των αποφάσεων αυτών, υπογραφόμενο από τον Πρόεδρο, τα μέλη και τον Γραμματέα, εκδίδεται υποχρεωτικά σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης ή, αν έχει χορηγηθεί προθεσμία στους διαδίκους για τη νομιμοποίησή τους ή για την υποβολή υπομνήματος, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής. Η προθεσμία προς τους διαδίκους δεν μπορεί, πάντως, να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την εκδίκαση.»

Άρθρο 64

Διαφορές που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του ν. 3894/2010

Το άρθρο 23 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αιτήσεις ακυρώσεως κατά πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκδικάζονται από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο αιτήσεις ακυρώσεως επιτρέπεται να εισάγονται στο αρμόδιο Τμήμα με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, με την οποία ορίζεται προθεσμία για την εκδίκαση της αιτήσεως και τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του Τμήματος. Αίτηση ακυρώσεως που έχει εισαχθεί σε Τμήμα κατά το προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να εισαχθεί εκ νέου στην Ολομέλεια με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου εφόσον συντρέχει λόγος.

3. Διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, θεωρούνται συναφείς. Εφόσον με το ίδιο δικόγραφο προσβάλλονται και άλλες, πέρα των ανωτέρω, πράξεις, οι διατάξεις περί συναφείας εφαρμόζονται για τις λοιπές αυτές πράξεις.

4. Αίτηση ακυρώσεως, με την οποία προσβάλλονται πράξεις υπαγόμενες στην αρμοδιότητα περισσότερων Τμημάτων, μπορεί να εισαχθεί κατά την παράγραφο 2 σε οποιοδήποτε από τα Τμήματα αυτά στο σύνολό της. Αιτήσεις ακυρώσεως που στρέφονται κατά συναφών, κατά την έννοια της παραγράφου 3, πράξεων μπορούν να εισαχθούν στο ίδιο Τμήμα.

5. Με πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Τμήματος, στο οποίο έχει παραπεμφθεί η υπόθεση κατά την παράγραφο 2, τάσσεται στη Διοίκηση προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες, για την αποστολή του φακέλου και την έκθεση των απόψεών της. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής γνωστοποιείται από τον Πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου Τμήματος στον αρμόδιο Υπουργό.

6. Διαφορές που αναφέρονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, εκδικάζονται σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους, κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 3886/2010 (Α' 173).»

Άρθρο 65

Αποδοχή αποφάσεων από τη διάδικο αρχή

Με απόφαση του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειάς του και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος μη εισαγωγής στο ακροατήριο των υποθέσεων επί των οποίων έχουν εκδοθεί αποφάσεις σε συμβούλιο κατά τη διαδικασία των άρθρων 34Α και Β του π.δ. 18/1989 και του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας από τη διάδικο Αρχή, εφόσον η νομική της υπηρεσία διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Άρθρο 66

Πράξεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων

1. Οι διαφορές που προκύπτουν από την έκδοση διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, εκδικάζονται ως διαφορές ουσίας από τα κατά τόπον αρμόδια διοικητικά πρωτοδικεία. Ως προς την προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά των πράξεων αυτών, την προσωρινή δικαστική προστασία, την άσκηση ένδικων μέσων και κάθε θέμα που αφορά τη διαδικασία άσκησης και εκδίκασης της προσφυγής και έκδοσης της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή: α) στις κυρώσεις πειθαρχικού χαρακτήρα, όπως είναι, ιδίως, εκείνες που επιβάλλονται στο προσωπικό των δικαστηρίων, εισαγγελιών και έμμισθων υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, στους υπαλλήλους της Βουλής, στο κάθε κατηγορίας προσωπικό του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, στα μονοπρόσωπα όργανα και στα μέλη συλλογικών οργάνων διοίκησης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, στους θρησκευτικούς λειτουργούς της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας και των λοιπών γνωστών θρησκειών και δογμάτων, καθώς και σε μέλη επαγγελματικών ενώσεων με χαρακτήρα νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, όπως οι ιατρικοί, οδοντιατρικοί και φαρμακευτικοί σύλλογοι, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος και η ένωση Ελλήνων Χημικών, β) στις διαφορές των περιπτώσεων η' και ι' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268), γ) στις διαφορές που προκύπτουν από πράξεις επιβολής κυρώσεων, τις οποίες εκδίδουν η Τράπεζα της Ελλάδος και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές.

Άρθρο 67

Τροποποίηση του ν. 3068/2002

1. Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49 του ν. 3900/2010,

αντικαθίσταται ως εξής :

«2. Αρμόδιο κατά τόπον για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου είναι το διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν είτε απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής και εργασίας, είτε απόφαση επιστροφής που ενσωματώνεται σε πράξη απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ισχύοντος τίτλου διαμονής, καθώς και σε απόφαση ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, αρμόδιο είναι το διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού, δηλαδή το ανά Νομό Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Κατά τα λοιπά, για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977 (Α' 268).

Οι αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων επί των εν λόγω διαφορών υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 68

1. Η παρ. 1 του άρθρου 30 του π.δ. 774/1980 (Α' 189) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά καταλογιστικών πράξεων των Υπουργών, Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μονοπρόσωπων ή συλλογικών διοικητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, Οικονομικών Επιθεωρητών ή άλλου φορέα επί διαχείρισης υλικού, αξιών ή χρηματικού του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, επιτρέπεται να ασκηθεί έφεση από όποιον έχει έννομο συμφέρον μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 30 του π.δ. 774/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης κατά των ανωτέρω πράξεων για το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους και για τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο είναι εξήντα ημέρες και αρχίζει από την περιέλευση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτούς.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 53 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κατά τις διατάξεις του α.ν. 599/1968 (Α' 258) πράξη κανονισμού σύνταξης και η απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Σύνταξεων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελε-

γκτικού Συνεδρίου. Η έφεση ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών, η οποία αρχίζει για τον Υπουργό Οικονομικών και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο από την περιέλευση σε αυτούς της προσβαλλόμενης πράξης και για όποιον έχει έννομο συμφέρον από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα ημέρες. Επί των εφέσεων αυτών, καθώς και επί των ένδικων μέσων που ασκούνται κατά των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται επί των εφέσεων, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του παρόντος. Όταν ασκηθεί έφεση εξαντλείται η δικαιοδοσία των κατά το άρθρο 1 του α.ν. 599/1968 οργάνων.»

4. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του π.δ. 774/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατά των πράξεων της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 4 του α.ν. 599/1968 επιτρέπεται η άσκηση του ένδικο μέσου της έφεσης ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών είτε από τον Υπουργό Οικονομικών είτε από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Η προθεσμία αρχίζει για τον Υπουργό Οικονομικών από την περιέλευση σε αυτόν της προσβαλλόμενης πράξης και για όποιον έχει έννομο συμφέρον από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα ημέρες.»

5. Το άρθρο 54 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων που εκδίδονται επί ενστάσεων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3163/1955, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 183/1973, υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών, η οποία ασκείται από τον Διοικητή του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή όποιον έχει έννομο συμφέρον. Η προθεσμία αρχίζει για τον Διοικητή του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο από την περιέλευση σε αυτούς της προσβαλλόμενης απόφασης και για όποιον έχει έννομο συμφέρον από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης απόφασης. Επί των εφέσεων αυτών, καθώς και επί των ένδικων μέσων που ασκούνται κατά των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται επί των εφέσεων, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του παρόντος.»

6. Η παρ. 3 του άρθρου 58 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης αναίρεσης είναι εξήντα ημερών και αρχίζει για το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, από την περιέλευση της απόφασης στην υπηρεσία τους

και για τον ιδιώτη διάδικο από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης απόφασης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση αίτησης αναίρεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα ημέρες.»

7. Η παρ. 1 του άρθρου 114 του π.δ. 1225/1981 (Α' 104) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αίτηση αναίρεσης ασκείται μέσα στην προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 58 του π.δ. 774/1980 προθεσμία.»

8. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν. 599/1968 (Α' 258), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η πράξη κανονισμού σύνταξης και η απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η έφεση ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών, η οποία αρχίζει για τον Υπουργό Οικονομικών και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο από την περιέλευση σε αυτούς της προσβαλλόμενης πράξης και για όποιον έχει έννομο συμφέρον από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα ημέρες. Επί των εφέσεων αυτών, καθώς και επί των ένδικων μέσων που ασκούνται κατά των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται επί των εφέσεων, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του οργανισμού του. Όταν ασκηθεί έφεση εξαντλείται η δικαιοδοσία των κατά το άρθρο 1 του α.ν. 599/1968 οργάνων.»

Άρθρο 69

Μετά το άρθρο 108 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται άρθρο 108Α, ως εξής:

«Άρθρο 108Α

Πρότυπη δίκη – προδικαστικό ερώτημα

1. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον οποιουδήποτε Τμήματος, μπορεί, ύστερα από αίτημα ενός διαδίκων ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, να εισαχθεί για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με πράξη τριμελούς Επιτροπής, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, όταν η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Τμήματος στο οποίο προεδρεύει, και τον Πρόεδρο του Τμήματος στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο βοήθημα ή μέσο, όταν με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Η πράξη αυτή που δημοσιεύεται σε δύο εφημερίδες των Αθηνών, συνεπάγεται την αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία. Στη δίκη δικαιούται να παρέμβει κάθε διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία τίθεται το ζήτημα αυτό. Μετά την επίλυσή του, η Ολομέλεια μπορεί να παραπέμψει το ένδικο βοήθημα ή μέσο στο αρμόδιο Τμήμα, για περαιτέρω εξέτα-

ση. Η απόφαση της Ολομέλειας δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιόν της δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες.

2. Όταν Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιλαμβάνεται υπόθεσης στην οποία ανακύπτει ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων ή κρίνει ότι διάταξη τυπικού νόμου αντίκειται σε διάταξη υπέρτερης τυπικής ισχύος, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί με απόφασή του, που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα να υποβάλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα στην Ολομέλεια. Το δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή. Η απόφαση της Ολομέλειας είναι υποχρεωτική για το Τμήμα που υπέβαλε το ερώτημα και δεσμεύει τους ενώπιόν της παρεμβάντες.

3. Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις οποίες τίθεται νομικό ζήτημα για το οποίο έχει ήδη αποφανθεί η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιτρέπεται να εισάγονται ενώπιον δικαστικού σχηματισμού, ο οποίος απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος αυτού, τον αρχαιότερο Σύμβουλο και έναν Σύμβουλο αυτού ως εισηγητή. Ο δικαστικός αυτός σχηματισμός αποφαινεται επ' αυτών με ομόφωνη απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους, οι οποίοι μπορούν, με αίτησή τους, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου, μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την κοινοποίηση, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, συμπληρώνοντας τις τυπικές ελλείψεις του δικογράφου της έφεσης και καταβάλλοντας επιπλέον παράβολο, εφόσον έχουν τέτοια υποχρέωση, τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο παύει να ισχύει και ο Πρόεδρος εισάγει την υπόθεση για συζήτηση στο Τμήμα. Εάν και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο η έφεση απορριφθεί, ο διάδικος που την προκάλεσε μπορεί, κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, να καταδικασθεί να καταβάλει στον νικήσαντα διάδικο έως το τριπλάσιο της δικαστικής δαπάνης.»

Άρθρο 70

1. Μετά το άρθρο 110 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται άρθρο 110Α, ως εξής:

«Άρθρο 110Α

Γνωμοδότηση Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

1. Μέσα σε τριάντα ημέρες από την άσκηση αίτησης αναιρέσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου από το Δημόσιο, το αναιρεσίον, με επιμέλεια του υπογράφοντος το αναιρετήριο δικαστικού πληρεξουσίου ή αρμόδιου διευθυντή του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αποστέλλει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αντίγραφο του αναιρετηρίου, των προσβαλλόμενων αποφάσεων, των εισαγωγικών εγγράφων της κύριας δίκης και των παρεμπιπτούσων δικών, καθώς και των υπομνημάτων των διαδίκων.

2. Το κατά την παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3900/2010 (Α' 213) αρμόδιο όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μέσα σε τρεις μήνες από την άσκηση της αίτησης αναιρέσης, εκφράζει τη γνώμη του για το παραδε-

κτό και το βάσιμο τουλάχιστον ενός από τους λόγους της, λαμβάνοντας υπόψη και τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή το αναιρεσίον δεν καταθέσει στη γραμματεία του δικαστηρίου κυρωμένο αντίγραφο θετικής γνώμης ή καταθέσει κυρωμένο αντίγραφο αρνητικής γνώμης, η αίτηση αναιρέσης θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε και τίθεται στο αρχείο με πράξη του Προέδρου. Η υπόθεση εισάγεται για συζήτηση μόνον ως προς τους λόγους του αναιρετηρίου, καθώς και τους πρόσθετους λόγους, για τους οποίους υπάρχει ήδη θετική γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.»

Άρθρο 71

Μετά το άρθρο 117 του π.δ. 1225/1981, προστίθεται άρθρο 117Α ως εξής:

«Άρθρο 117Α

Προδήλως απαράδεκτα ή αβάσιμα ένδικα μέσα

1. Δικαστικός σχηματισμός που συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και απαρτίζεται από τον ίδιο ή το νόμιμο αναπληρωτή του, έναν Αντιπρόεδρο και έναν Σύμβουλο, ως εισηγητή, μπορεί με ομόφωνη απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο να απορρίπτει αιτήσεις αναιρέσης που είναι προδήλως απαράδεκτες ή αβάσιμες ή όταν με αυτές προβάλλονται λόγοι που κατά πάγια νομολογία της Ολομέλειας του Δικαστηρίου είναι αβάσιμοι. Με την απόφαση αυτή απορρίπτεται και η εκκρεμής αίτηση αναστολής.

2. Η απόφαση κοινοποιείται σε αυτόν που άσκησε την αίτηση αναιρέσης. Ο τελευταίος μπορεί, με αίτησή του που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου, μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την κοινοποίηση, να ζητήσει τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, συμπληρώνοντας τις τυπικές ελλείψεις της αίτησής του και καταβάλλοντας επιπλέον παράβολο, εφόσον υπέχει τέτοια υποχρέωση, τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο παύει να ισχύει και ο Πρόεδρος εισάγει την υπόθεση για συζήτηση στην Ολομέλεια.

3. Εάν και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο η αίτηση αναιρέσης απορριφθεί, ο διάδικος που την προκάλεσε μπορεί, κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, να καταδικασθεί να καταβάλει στον νικήσαντα διάδικο έως το τριπλάσιο της δικαστικής δαπάνης.

4. Στο δικαστικό σχηματισμό της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να μετέχουν τα μέλη της Ολομέλειας, που μετείχαν στη σύνθεση του Τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλόμενη με την αίτηση αναιρέσης απόφαση.»

Άρθρο 72

Μετά το άρθρο 63 του π.δ. 774/1980 προστίθεται άρθρο 63Α ως εξής:

«Άρθρο 63Α

Πρότυπη Διαδικασία επί ενστάσεων

1. Ένσταση ασκηθείσα, κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου ενώπιον του αρμόδιου Κλιμακίου, μπορεί, ύστερα από αίτημα ενός των ενδιαφερόμενων μερών ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελε-

γκτικό Συνέδριο, να εισαχθεί για εξέταση στη Διοικητική Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με πράξη τριμελών Επιτροπής, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρό του, τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο και τον Πρόεδρο του Κλιμακίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση, όταν με αυτήν τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Η πράξη αυτή, που δημοσιεύεται σε δύο εφημερίδες των Αθηνών, συνεπάγεται την αναστολή εξέτασης των εκκρεμών ενώπιον του Κλιμακίου υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα. Στη διαδικασία δικαιούται να διατυπώσει απόψεις κάθε ενδιαφερόμενος που έχει ήδη ασκήσει ένσταση ενώπιον του Κλιμακίου, με την οποία τίθεται το ίδιο ζήτημα. Μετά την επίλυση του ζητήματος, η Ολομέλεια παραπέμπει την ένσταση στο αρμόδιο Κλιμάκιο για περαιτέρω εξέταση. Η κρίση της Ολομέλειας δεσμεύει το Κλιμάκιο και τα μέρη που συμμετείχαν στη διαδικασία ενώπιόν της.

2. Το Κλιμάκιο, όταν επιλαμβάνεται ένστασης, με την οποία τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων ή κρίνει, κατά την εξέταση ένστασης, ότι διάταξη τυπικού νόμου είναι αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί με πράξη του, που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, να υποβάλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα στη Διοικητική Ολομέλεια. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή. Η κρίση της Ολομέλειας είναι υποχρεωτική για το Κλιμάκιο που υπέβαλε το ερώτημα και δεσμεύει τα μέρη που συμμετείχαν στη διαδικασία ενώπιόν της. Μετά την επίλυση του ζητήματος η Ολομέλεια παραπέμπει την ένσταση στο αρμόδιο Κλιμάκιο, εφόσον καταλείπεται έδαφος για περαιτέρω εξέταση.

3. Σε υποθέσεις στις οποίες τίθεται νομικό ζήτημα για το οποίο έχει ήδη αποφανθεί η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, το Κλιμάκιο μπορεί να αποφαινεται επί της ενστάσεως με συνοπτικά αιτιολογημένη πράξη. Ύστερα από πράξη του Προέδρου του, επιτρέπεται η ενιαία εξέταση με την ίδια πράξη περισσότερων ενστάσεων, εφόσον τίθενται όμοια ζητήματα με αυτές.»

Άρθρο 73

1. Το άρθρο 13 παρ.1 του π.δ. 1225/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την ασφαλέστερη διάγνωση ή την ταχύτερη εκδίκαση, το δικαστήριο, ύστερα από πράξη του Προέδρου του, μπορεί να διατάσσει τη συνεκδίκαση περισσότερων ένδικων βοηθημάτων ή μέσων ή αιτήσεων καταλογισμού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ομοδικίας ή τίθενται όμοια ζητήματα.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 16 του π.δ. 1225/1981, που προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 57 του ν. 3659/2008 (Α' 77), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα δικόγραφα των ένδικων βοηθημάτων και μέσων, που ασκούνται από ιδιώτη, υπογράφονται από δικηγόρο. Ένδικο μέσο ή βοήθημα που υπογράφεται μόνο από τον ασκούντα αυτό θεωρείται ότι έχει ασκηθεί νομίμως, εφόσον παρίσταται δικηγόρος κατά τη συζήτησή τους ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

3. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 39 του π.δ. 1225/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν δεν βρίσκεται κανένας από τους προαναφερόμενους στο κατάστημα ή το γραφείο ή το εργαστήριο, ο επιδίδων επικολλά τοῦτο στη θύρα του καταστήματος ή του γραφείου ή του εργαστηρίου, με την παρουσία ενός μάρτυρος και γίνεται μνεία της πράξης θυροκόλλησης στη σχετική έκθεση επίδοσης.»

Άρθρο 74

1. Στο άρθρο 30 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η σύνταξη της έκθεσης μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα.»

2. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 52 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται παράγραφος 2α, ως εξής:

«2α. Το ένδικο μέσο της έφεσης μπορεί να ασκείται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Η έφεση που έχει ασκηθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον πιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με την ανωτέρω έννοια και περιέχει και την έκθεση κατάθεσης.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 52 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στη γραμματεία τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο εφέσεων.»

4. Το κείμενο του άρθρου 59 του π.δ. 1225/1981 αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Η επίδοση μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον το δικόγραφο φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Το δικόγραφο που έχει επιδοθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι επιδόθηκε, εφόσον πιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με την ανωτέρω έννοια και ισχύει ως έκθεση επίδοσης.»

Άρθρο 75

Μετά το άρθρο 121 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται άρθρο 121Α ως εξής:

«Άρθρο 121Α

Αίτηση Επανάληψης της διαδικασίας

1. Απόφαση Τμημάτων ή Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για την οποία κρίθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ότι εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος, που αφορά το δικαίωμα χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε, ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου της Σύμβασης, υπόκειται σε αίτηση επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του σχηματισμού που την εξέδωσε.

2. Δικαίωμα να ασκήσουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση έχουν όσοι διετέλεσαν διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οι κάθε είδους καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί τους, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον.

3. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών, που αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η ισχύουσα για τον οικείο δικαστικό σχηματισμό διαδικασία. Αν κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας υπάρξει διαδοχή του ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαδίκου, η προθεσμία για το διάδοχο αρχίζει από τότε που επήλθε η διαδοχή. Ειδικώς στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, η προθεσμία για τον κληρονόμο αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την αποποίηση της κληρονομίας.»

Άρθρο 76

1. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 774/1980 προστίθενται οι παράγραφοι 2α και 2β ως ακολούθως:

«2α. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να καθορίζεται ελάσσων και μείζων Ολομέλεια αυτού και οι αρμοδιότητες αυτών. Η ελάσσων Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου συγκροτείται από τον Πρόεδρο και το ένα τρίτο των μελών του και τον γραμματέα. Η μείζων Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου συγκροτείται από το σύνολο των μελών του και τον γραμματέα. Ο αριθμός των μελών της ελάσσωνος και της μείζωνος Ολομέλειας πρέπει να είναι περιττός. Στην ελάσσωνα και τη μείζονα Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιτρέπεται να προβλέπεται και η συμμετοχή δύο Παρέδρων με συμβουλευτική γνώμη.

2β. Η ελάσσων Ολομέλεια μπορεί να παραπέμπει υπόθεση στη μείζονα Ολομέλεια. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να παραπέμπει υπόθεση απευθείας στη μείζονα Ολομέλεια λόγω μείζονος σπουδαιότητας.»

Άρθρο 77

1. Μετά το έβδομο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Η πράξη που εκδίδεται κοινοποιείται με τηλεομοιοτυπία στον αρμόδιο φορέα, ο οποίος υποχρεούται αμελλητί να την κοινοποιήσει με τηλεομοιοτυπία σε όλους τους συμμετέχοντες στην ελεγχόμενη διαγωνιστική διαδικασία ανάδειξης αναδόχου. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα που ενεργούν κατά παράβαση της υποχρέωσης που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα αυτεπαγγέλτως και παραπέμπονται υποχρεωτικά στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία.»

2. Όπου στο κείμενο του άρθρου 21 του π.δ. 774/1980 αναφέρεται η λέξη «Τμήμα» αντικαθίσταται με τη λέξη «Κλιμάκιο», όπως αυτή προσδιορίζεται από το ανωτέρω π.δ. 774/1980.

3. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του π.δ. 774/1980 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2α. Κατά την επανυποβολή του εντάλματος για θέωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από αποδεικτικό κοινοποίησης στο φερόμενο ως δικαιούχο της εντελλόμενης δαπάνης της πράξης επιστροφής του αρμόδιου Επιτρό-

που από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του διατάκτη. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα που ενεργούν κατά παράβαση της υποχρέωσης που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα αυτεπαγγέλτως και παραπέμπονται υποχρεωτικά στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία.»

4. Στο άρθρο 21 του π.δ. 774/1980 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Αιτήσεις ανάκλησης των Πράξεων ή Πρακτικών των Κλιμακίων σε περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή το νόμο υποβάλλονται στη γραμματεία του αρμόδιου Τμήματος από αυτόν που έχει έννομο συμφέρον μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών ημερών από την κοινοποίηση της Πράξης ή του Πρακτικού του Κλιμακίου στον οικείο φορέα. Τις αιτήσεις ανάκλησης εξετάζει το αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποφαινόμενο σε συμβούλιο. Δεύτερη αίτηση ανάκλησης κατά της ίδιας πράξης δεν επιτρέπεται.»

Άρθρο 78

Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του π.δ. 774/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργείται υποχρεωτικά κατασταλτικός έλεγχος όλων των λογαριασμών ή των απολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και του εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού λογαριασμού με την ονομασία «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων» του άρθρου 26 παρ. 1 του ν. 992/1979. Σε κατασταλτικό έλεγχο υπόκειται και κάθε φορέας που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.»

Άρθρο 79

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 22 του π.δ. 774/1980, όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 9 του άρθρου 9 του ν. 1160/1981 (Α' 147), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων, των απολογισμών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των ειδικών λογαριασμών που αναφέρονται στη παράγραφο 2 του άρθρου 15 του π.δ. 774/1980, ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος από τον Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου της Κεντρικής Υπηρεσίας ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται έως την ημερομηνία αυτή. Αμφισβητήσεις που ανακύπτουν από τον ως άνω καθορισμό των αρμοδιοτήτων, επιλύονται κάθε φορά με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Κατά την άσκηση του ελέγχου αυτού, στον αρμόδιο Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου της Κεντρικής Υπηρεσίας περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες του αρμόδιου Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στον αρμόδιο Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και του αρμόδιου Κλιμακίου. Κατά των πράξεων που εκδίδονται από τους ανωτέρω Επιτρόπους ασκούνται όλα τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από το παρόν κατά των πράξεων του Κλιμακίου.»

Άρθρο 80

Μετά το άρθρο 22 του π.δ. 774/1980 προστίθεται άρθρο 22α ως εξής:

«1. Ο έλεγχος είναι ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός, εκτός εάν από το δειγματοληπτικό έλεγχο προκύψουν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευση του κατασταλτικού ελέγχου και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης ή είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης.

2. Κατά τον κατασταλτικό έλεγχο ελέγχονται ιδίως: α) η τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ειδικότερα η οικονομικότητα, η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα, β) η ορθή τήρηση του κατά περίπτωση ισχύοντος λογιστικού ή διαχειριστικού συστήματος, σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που το διέπουν, γ) η τήρηση και ενημέρωση των λογαριασμών, ώστε να απεικονίζουν με ακρίβεια το περιεχόμενο των οικονομικών πράξεων και δημοσιονομικών ενεργειών, δ) η νόμιμη λήψη δανείων, η παροχή εγγυήσεων και η τήρηση των όρων των σχετικών συμβάσεων, ε) η νόμιμη και σύμφωνα με αρχή που προβλέπεται στην περίπτωση α' διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας, στ) η έγκαιρη και κανονική απόδοση των υπέρ τρίτων εισπραττόμενων δικαιωμάτων και η είσπραξη και η διαχείριση των ανταποδοτικών τελών ή άλλων ειδικών εσόδων ή των εσόδων από δάνεια ή των βεβαιωθέντων εσόδων από οφειλές και πρόστιμα σε βάρος τρίτων, ζ) τα συστήματα λειτουργίας του φορέα (έλεγχος συστημάτων) και η) η συμμόρφωση του φορέα σε προηγούμενες υποδείξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Ο κατασταλτικός έλεγχος πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία αποστολής του αντιγράφου του λογαριασμού ή απολογισμού ή ισολογισμού ή άλλης κατά το νόμο απαιτούμενης οικονομικής κατάστασης του υπόχρεου για κατασταλτικό έλεγχο φορέα, το οποίο συνοδεύεται από τα στοιχεία που ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα ελεγκτικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI).»

Άρθρο 81

Μετά το άρθρο 22α του π.δ. 774/1980 προστίθεται άρθρο 22β ως εξής:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού στοχευμένους ελέγχους (προληπτικούς και κατασταλτικούς) σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το ετήσιο ελεγκτικό πρόγραμμά του που εκπονεί η Ολομέλειά του.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού και στοχευμένους ελέγχους επιδόσεων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το ετήσιο ελεγκτικό πρόγραμμα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν κάθε είδους έκτακτο έλεγχο.»

Άρθρο 82

Μετά το άρθρο 22β του π.δ. 774/1980 προστίθεται άρθρο 22γ ως εξής:

«1. Επιχορήγηση είναι η μεταφορά πίστωσης σε φορέα για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων του και μόνο.

2. Χρηματοδότηση είναι η μεταφορά πίστωσης σε φορέα, στον οποίο έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με σκοπό την υλοποίηση της συγκεκριμένης και μόνο αρμοδιότητας.

3. Κάθε έτος οι φορείς που επιχορηγούνται ή και χρηματοδοτούνται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να υποβάλουν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με το πέρας διμήνου από τη λήξη του οικονομικού έτους, απολογισμό της συνολικής οικονομικής τους δραστηριότητας και ξεχωριστό απολογισμό της επιχορήγησης ή της χρηματοδότησης που έλαβαν, εάν αυτή είναι μικρότερη του 100% των συνολικών χρηματικών ποσών που διαχειρίστηκαν. Με τα ανωτέρω υποχρεούνται να συνοποβάλουν και τον προϋπολογισμό τους για το επόμενο έτος.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του, έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και έλεγχο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομικότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα) για τα ποσά της επιχορήγησης και της χρηματοδότησης που έλαβαν κάθε οικονομικό έτος οι φορείς και συντάσσει έκθεση ελέγχου.

5. Η ανωτέρω έκθεση υποβάλλεται μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία υποβολής στο Ελεγκτικό Συνέδριο όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την κατάθεση του προς ψήφιση προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους της Γενικής Κυβέρνησης στη Βουλή.

6. Χωρίς την υποβολή από τους επιχορηγούμενους ή χρηματοδοτούμενους φορείς των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε καμία απολύτως επιχορήγηση ή και χρηματοδότηση των φορέων αυτών. Κάθε επιχορήγηση ή χρηματοδότηση που δίνεται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 είναι μη νόμιμη και καταλογίζεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν.»

Άρθρο 83

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 4468/1964, που έχει κωδικοποιηθεί στην παράγραφο 1 του 63 του π.δ. 774/1980, προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η ένσταση απορρίπτεται εάν κατά την κατάθεσή της δεν συνοδεύεται από αποδεικτικό καταβολής παραβόλου, το οποίο ορίζεται ίσο με είκοσι (20) ευρώ και επιστρέφεται στον ενιστάμενο σε περίπτωση μερικής ή στο σύνολο παραδοχής αυτής.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 51 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Η αίτηση αναστολής απορρίπτεται ως απαράδεκτη εάν μέχρι τη συζήτηση αυτής δεν προσκομισθεί από τον αιτούντα αποδεικτικό καταβολής παραβόλου, το οποίο ορίζεται ίσο με είκοσι (20) ευρώ και επιστρέφεται σε αυτόν σε περίπτωση μερικής ή στο σύνολο παραδοχής αυτής.»

3. Στο άρθρο 112 του π.δ. 1225/1981 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η αίτηση αναστολής απορρίπτεται ως απαράδεκτη εάν μέχρι την συζήτηση αυτής δεν προσκομισθεί από τον εκάστοτε αιτούντα αποδεικτικό καταβολής παραβόλου, το οποίο ορίζεται ίσο με είκοσι (20) ευρώ και επιστρέφεται σε αυτόν σε περίπτωση μερικής ή στο σύνολο αποδοχής αυτής.»

4. Η περίπτωση γ' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 56 του π.δ. 774/1980, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 57 του ν. 3659/2008 (Α' 77), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) για τις αιτήσεις ανάκλησης κατά των πράξεων των Κλιμακίων του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 (Α' 242) ή των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε πενήντα (50) ευρώ».

Άρθρο 84

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 56 του ν. 3900/2010 (Α' 213), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, έναν σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλον σύμβουλο ή πάρεδρο. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στο συμβούλιο της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο. Εάν πρόκειται για συμμόρφωση σε απόφαση της Ολομέλειας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έναν αντιπρόεδρο και τον εισηγητή δικαστή της απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού από άλλον σύμβουλο.»

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 1756/1988 (Α' 35), ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 85

Συγκρότηση Εφετείου

1. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 1756/1988 (Α' 35), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 64 του ν. 3994/2011 (Α' 165), αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. το μονομελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και δύο εφέτες».

2. Στο άρθρο 15 παράγραφος 7 περίπτωση β' υποπερίπτωση δδ' του ν. 1756/1988, ο αριθμός «10%» αντικαθίσταται με τον αριθμό «20%».

Άρθρο 86

Κανονισμοί

1. Η παράγραφος 4 του στοιχείου Α' «Κανονισμοί» του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συ-

νεδρίου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και ο Πρόεδρος του οικείου Συμβουλίου Επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τη σύνταξη, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση κανονισμού.»

2. Η παράγραφος 7 του στοιχείου Α' «Κανονισμοί» του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει δικαίωμα, μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα που ο κανονισμός περιέλθει υπηρεσιακώς σε αυτόν, να τον αναπέμψει μία μόνο φορά με τις υποδείξεις του για συμπλήρωση, τροποποίηση ή ακύρωση στην οικεία ολομέλεια του ανώτατου δικαστηρίου.»

Άρθρο 87

Κλήρωση συνθέσεων

Το στοιχείο «Β. Κλήρωση των συνθέσεων» του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Κλήρωση των συνθέσεων.

1. Σε όσα πρωτοδικεία και εφετεία προβλέπεται οργανικός αριθμός δεκαπέντε (15) τουλάχιστον δικαστών και στις αντίστοιχες εισαγγελίες, οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων καταρτίζονται με κλήρωση.

2. Η κλήρωση για την κατάρτιση των συνθέσεων των ποινικών δικαστηρίων στις δικασίμους κάθε μήνα γίνεται από το πρώτο τριμελές πλημμελειοδικείο ή τριμελές ποινικό εφετείο στην πρώτη δικάσιμο του δεύτερου δεκαήμερου του προηγούμενου μήνα και, αν δεν υπάρχει ή ματαιωθεί για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται την επόμενη δικάσιμο ή εργάσιμη ημέρα αντίστοιχα.

3. Ο δικαστής ή ο πρόεδρος του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο και ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία καταρτίζουν πίνακες, οι οποίοι περιλαμβάνουν κατ' αρχαιότητα και με αριθμητική σειρά τα ονόματα:

Στο πρωτοδικείο:

α) όλων των προέδρων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός προέδρων των τριμελών πλημμελειοδικείων,

β) των αρχαιότερων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των υπόλοιπων τριμελών πλημμελειοδικείων,

γ) όλων των υπόλοιπων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των μικτών ορκωτών δικαστηρίων, των τριμελών πλημμελειοδικείων και οι δικαστές των μονομελών πλημμελειοδικείων,

δ) των παρέδρων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται μέλη στις συνθέσεις τριμελών πλημμελειοδικείων.

Στην εισαγγελία πρωτοδικών:

α) όλων των εισαγγελέων πρωτοδικών, από τους οποί-

ους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός εισαγγελέων των τριμελών πλημμελειοδικείων,

β) όλων των αντεισαγγελέων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μονομελών και των υπόλοιπων τριμελών πλημμελειοδικείων,

γ) των παρέδρων εισαγγελίας, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μονομελών πλημμελειοδικείων και, εφόσον επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες, ανάλογος αριθμός ως εισαγγελέων των τριμελών πλημμελειοδικείων.

Στο εφετείο:

α) των αρχαιότερων προέδρων εφετών μέχρι τον αναγκαίο αριθμό, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών εφετείων και των πενταμελών εφετείων,

β) των νεότερων προέδρων εφετών και των αρχαιότερων εφετών, μέχρι τον αναγκαίο αριθμό, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μονομελών και τριμελών εφετείων,

γ) όλων των υπόλοιπων εφετών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των μικτών ορκωτών εφετείων, των πενταμελών και τριμελών εφετείων.

Στην εισαγγελία εφετών:

α) όλων των εισαγγελέων, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μικτών ορκωτών, των πενταμελών και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός εισαγγελέων των τριμελών εφετείων,

β) όλων των αντεισαγγελέων, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των υπόλοιπων τριμελών και των μονομελών εφετείων.

4. Με βάση τους πιο πάνω πίνακες ενεργείται η κλήρωση εως ότου συγκροτηθούν όλα τα δικαστήρια του μηνός. Αν εξαντληθούν οι κλήροι πριν συμπληρωθούν όλες οι συνθέσεις, τοποθετούνται πάλι στην κληρωτίδα. Δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του ίδιου δικαστικού έτους έχουν κληρωθεί κατ' επανάληψη, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν με προσφυγή στο τριμελές συμβούλιο ή στον προϊστάμενο της εισαγγελίας την εξαιρεσή τους από την κλήρωση του επόμενου μήνα. Στην κληρωτίδα δεν τίθενται τα ονόματα των δικαστικών λειτουργών που έχουν συμπληρώσει την ανάλογη μηνιαία υπηρεσία. Στο δικαστήριο που ενεργεί την κλήρωση μετέχουν δύο γραμματείς, οι οποίοι τηρούν τα πρόχειρα πρακτικά χωριστά με χρήση χημικού χάρτη σε δύο όμοια πρωτότυπα ο καθένας, τα οποία υπογράφονται στην έδρα από τα μέλη της σύνθεσης. Το ένα από αυτά αναρτάται αμέσως στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

5. Με την ίδια διαδικασία ορίζονται οι αναπληρωματικοί δικαστές και εισαγγελείς και οι σύνεδροι δικαστές και δεύτεροι εισαγγελείς.

6. Ο κανονισμός του δικαστηρίου και, αν δεν υπάρχει, η πράξη του προέδρου του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ρυθμίζει τις λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας της κλήρωσης.

7.α. Αντικατάσταση δικαστή που έχει κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης δικαστηρίου, καθώς και του εισαγγελέα, δεν επιτρέπεται παρά μόνον από τον αναπληρωματικό δικαστή και εισαγγελέα αντιστοίχως, που ορίζεται κατά τη διαδικασία των παραγράφων 4 και 5, για λόγους ασθενείας ή ανυπέβλητης υπηρεσιακής ή προσωπικής ανάγκης του κληρωθέντος μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου. Ο λόγος της αναπλήρωσης αναγράφεται στα

πρακτικά του δικαστηρίου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν εμφανιστεί ασθένεια ή ανυπέβλητη υπηρεσιακή ή προσωπική ανάγκη στους αναπληρωματικούς, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία μπορεί με αιτιολογημένη πράξη του να αντικαταστήσει τον κληρωθέντα αναπληρωματικό δικαστή ή εισαγγελέα αντιστοίχως με άλλον μη κληρωθέντα. Η πράξη αυτή μνημονεύεται στα πρακτικά του δικαστηρίου.

β. Όπου δεν διενεργείται κλήρωση, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, αν εμφανιστεί ανυπέβλητη δυσχέρεια για την κατάρτιση της σύνθεσης του δικαστηρίου, με αιτιολογημένη πράξη του, αντικαθιστά ή ορίζει τους δικαστές ή τον εισαγγελέα αντιστοίχως.

8. Σε υποθέσεις που έχουν παραπεμφθεί αρμοδίως για να εκδικαστούν στο τριμελές εφετείο κακουρηγμάτων και λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να διαρκέσουν επί μακρό χρόνο, η ολομέλεια του δικαστηρίου των εφετών, που συνέρχεται μετά από πρόσκληση του διευθύνοντος το δικαστήριο, δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την κλήρωση της σύνθεσης, ορίζει από μεν τους προέδρους εφετών αριθμό δεκαπλάσιο, από δε τους εφέτες αριθμό δεκαπενταπλάσιο του απαιτούμενου για τη συγκρότηση του δικαστηρίου, μεταξύ των οποίων θα κληρωθούν ο πρόεδρος του δικαστηρίου από τους προέδρους εφετών και τα μέλη του δικαστηρίου από τους εφέτες, οι οποίοι με τους αναπληρωτές τους, έναν πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες, που κληρώνονται από τον ίδιο αριθμό δικαστών και συμπαραδρεύουν (άρθρο 9 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) θα συγκροτήσουν το δικαστήριο του τριμελούς εφετείου κακουρηγμάτων. Η απόφαση της ολομέλειας ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για τη συγκρότηση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

Ο εισαγγελέας της έδρας και ο αναπληρωτής του, ο οποίος συμπαρίσταται, κληρώνονται από δέκα εισαγγελείς εφετών που έχουν οριστεί από την ολομέλεια της οικείας εισαγγελίας με την ίδια διαδικασία, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια.

Η κλήρωση για τη συγκρότηση του δικαστηρίου γίνεται την πρώτη ημέρα συνεδρίασης του προηγούμενου της δικασίμου μήνα από το Α' τριμελές εφετείο πλημμελημάτων σε δημόσια συνεδρίαση. Οι κληρωθέντες συμμετέχουν σε κάθε επόμενη μετ' αναβολή δικάσιμο, εκτός αν παύσουν για οποιονδήποτε λόγο να ανήκουν στη δύναμη του δικαστηρίου, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Στην περίπτωση αυτή, στη θέση του αναπληρωματικού, εφόσον εξακολουθεί να συντρέχει ο λόγος αναπλήρωσης, ορίζεται με την ίδια διαδικασία από την ολομέλεια νέο μέλος.

9. Απαγορεύεται να προσδιοριστεί ή να αναβληθεί υπόθεση σε δικάσιμο για την οποία έχει γίνει η κλήρωση της σύνθεσης του δικαστηρίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται:

α. Ο προσδιορισμός: αα) αν συμπληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής του εγκλήματος, οπότε ο αρμόδιος εισαγγελέας εκδίδει αιτιολογημένη πράξη, που παραμένει στη δικογραφία, ββ) αν ο κατηγορούμενος κρατείται και συμπληρώνεται το ανώτατο όριο της προσωρινής του κράτησης, γγ) αν πρόκειται για υποθέσεις του άρθρου 27 παράγραφος 2 του παρόντος νόμου, δδ) αν ο νόμος ορί-

ζει προθεσμία προσδιορισμού.

β. Η αναβολή: αα) αν ο νόμος ορίζει προθεσμία αναβολής, ββ) αν συντρέχει λόγος αναβολής σε σύντομη ρητή δικάσιμο, που αιτιολογείται ειδικά στην απόφαση.

10. Ο προσδιορισμός των ποινικών υποθέσεων γίνεται από τον αρμόδιο εισαγγελέα με σημείωση της δικάσιμου, χρονολογία και υπογραφή του στους φακέλους των δικογραφιών.

11. Η μη τήρηση των διατάξεων των παραγράφων 2 έως και 8 συνεπάγεται ακυρότητα, που καλύπτεται αν δεν προταθεί πριν αρχίσει η αποδεικτική διαδικασία της υπόθεσης.

12. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν έχουν εφαρμογή στην κατάρτιση των συνθέσεων των δικαστηρίων ανηλίκων.»

Άρθρο 88

Όριο ηλικίας - Κωλύματα διορισμού

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 1756/1988 απαλείφεται η φράση «προκειμένου να βοηθηθεί ο ανακριτής».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 36 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται εκείνος που συμπλήρωσε το 28ο έτος και δεν έχει υπερβεί το 40ό έτος της ηλικίας του.»

3. Το στοιχείο ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για κλοπή (άρθρα 372 - 374 Π.Κ.), απάτη (άρθρο 386 Π.Κ.), υπεξαίρεση κοινή ή στην υπηρεσία (άρθρα 375, 258 Π.Κ.), εκβίαση (άρθρο 385 Π.Κ.), πλαστογραφία (άρθρο 216 Π.Κ.), πλαστογραφία πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων (άρθρο 218 Π.Κ.), ψευδή βεβαίωση (άρθρο 242 Π.Κ.), ψευδορκία και ψευδή ανώμοτη κατάθεση (άρθρα 224, 225 Π.Κ.), παραπλάνηση σε ψευδορκία (άρθρο 228 Π.Κ.), ψευδή καταμήνυση (άρθρο 229 Π.Κ.), απιστία δικηγόρου (άρθρο 235 Π.Κ.), απιστία περί την υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.), δωροδοκία (άρθρα 235 - 237 Π.Κ.), καταπίεση (άρθρο 244 Π.Κ.), παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρο 363 Π.Κ.), υπαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 Π.Κ.), παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου (άρθρο 252 Π.Κ.), έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρθρα 336 - 353 Π.Κ.), έκδοση ακάλυπτης επιταγής, καθώς και για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, λαθρεμπορίας και τυχερών παιχνιδιών.»

Άρθρο 89

Άδεια τοκετού και για ανατροφή παιδιού

Οι παράγραφοι 20, 21, 22 και 23 του άρθρου 44 του ν. 1756/1988 αντικαθίστανται και προστίθενται παράγραφοι 24, 25 και 26, ως εξής:

«20. Η δικαστική λειτουργός που κιοφορεί έχει δικαίωμα άδειας πριν και μετά τον τοκετό, κατά τις διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους του Κράτους.

21. Στον γονέα δικαστικό λειτουργό χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Αν-

θρωπίνων Δικαιωμάτων και ύστερα από αίτησή του, άδεια πέντε (5) μηνών με αποδοχές για ανατροφή παιδιού. Η ημερομηνία έναρξης της ορίζεται: α) από τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης, σε όσα Δικαστήρια διευθύνονται από Τριμελές Συμβούλιο, β) από τον προϊστάμενο του Δικαστηρίου ή της Εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων σε κάθε άλλη περίπτωση, και πρέπει να προσδιορίζεται, όταν το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από μητέρα δικαστική λειτουργό, το συντομότερο δυνατόν, οπωσδήποτε, όμως, μέσα σε δύο (2) μήνες από το πέρας της άδειας μητρότητας που έλαβε η ίδια δικαστική λειτουργός. Η αίτηση για τη χορήγηση της πιο πάνω άδειας σε πατέρα δικαστικό λειτουργό για την ανατροφή του παιδιού του πρέπει να υποβάλλεται το συντομότερο δυνατόν μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας που έχει χορηγηθεί στην εργαζομένη μητέρα του παιδιού του. Αν η σύζυγος του δικαστικού λειτουργού δεν έχει πάρει άδεια μητρότητας, η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία κατά την οποία θα έληγε η άδεια μητρότητας, την οποία, με βάση το χρόνο τοκετού, θα ελάμβανε μητέρα δικαστική λειτουργός.

22. Στους ειρηνοδίκες και ππαισματοδίκες η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται: 1) από τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης για το Ειρηνοδικείο Αθηνών, 2) από τον διευθύνοντα το δικαστήριο, αν υπηρετούν πέντε (5) τουλάχιστον ειρηνοδίκες ή ππαισματοδίκες σε αυτό, και 3) από τον Πρόεδρο του οικείου Πρωτοδικείου στις λοιπές περιπτώσεις. Οι παραπάνω ορίζουν και την ημερομηνία έναρξης της άδειας.

23. Αν και οι δύο γονείς είναι δικαστικοί λειτουργοί, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζουν ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση άδειας ανατροφής παιδιού.

24. Αν ο σύζυγος δικαστικού λειτουργού δεν εργάζεται ή δεν ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, ο δικαστικός λειτουργός δεν δικαιούται να κάνει χρήση της άδειας ανατροφής παιδιού, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ο σύζυγος του δικαστικού λειτουργού ανίκανος να αντιμετωπίζει τις ανάγκες ανατροφής του παιδιού, σύμφωνα με βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο δικαστικός λειτουργός.

25. Αν ο σύζυγος δικαστικού λειτουργού εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα και δικαιούται αντίστοιχης της παραγράφου 21 άδειας ανατροφής παιδιού, ο δικαστικός λειτουργός δικαιούται να κάνει χρήση της άδειας ανατροφής παιδιού κατά το μέρος που ο σύζυγος αυτού δεν κάνει χρήση των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται της ανατροφής παιδιού.

26. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης παιδιού χωρίς γάμο των γονέων του, την παραπάνω άδεια ανατροφής παιδιού δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του παιδιού.»

Άρθρο 90

Μισθός - Θέματα δικαστικών διακοπών

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 43 του ν. 1756/1988 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Δεν οφείλεται μισθός για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο δικαστικός λειτουργός από δική του υπαιτιότητα δεν παρέχει υπηρεσία. Ως μη παροχή υπηρεσίας

νοείται και η, κατά την κρίση των οργάνων που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο, συζήτηση μη ικανού αριθμού υποθέσεων, η αδικαιολόγητη καθυστέρηση παράδοσης σχεδίων αποφάσεων και δικογραφιών που του ανατίθενται προς επεξεργασία, καθώς και η μη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των οργάνων του δικαστηρίου ή η μη εκτέλεση υπηρεσίας που του ανατέθηκε αρμοδίως.

4. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο μισθός περικόπτεται με πράξη του δικαστικού λειτουργού που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ή με πράξη του προϊσταμένου του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας. Για την περικοπή του μισθού του εκκαθαριστή - δικαστικού λειτουργού, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας. Η πράξη της περικοπής τίθεται στον ατομικό φάκελο του δικαστικού λειτουργού και συνιστά δυσμενές στοιχείο για την προαγωγή του. Κατά της πράξης αυτής επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την επίδοσή της στον ενδιαφερόμενο δικαστικό λειτουργό, χωρίς να αναστέλλεται για οποιονδήποτε λόγο η εκτέλεσή της. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα και, αν αποδεχθεί την προσφυγή, εξαφανίζει την πράξη περικοπής και η πράξη αυτή αφαιρείται από τον ατομικό φάκελο του δικαστικού λειτουργού και δεν λαμβάνεται υπόψη για την προαγωγή του, ενώ διατάσσεται η απόδοση του μισθού που περικόπηκε.»

2. Η παράγραφος 11 του άρθρου 44 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Δικαστικός λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να κάνει ολικά ή μερικά χρήση δικαστικών διακοπών ή κανονικής άδειας, εφόσον κατά την κρίση του οικείου προϊσταμένου υπάρχει κίνδυνος ουσιώδους καθυστέρησης στην έκδοση απόφασης ή βουλεύματος σε επείγουσα υπόθεση ή σε άλλη επείγουσα δικαστική ενέργεια. Αν ο δικαστικός λειτουργός καθυστερεί να παραδώσει σημαντικό αριθμό σχεδίων αποφάσεων υποθέσεων που έχουν συζητηθεί ή καθυστερεί να επεξεργασθεί τις δικογραφίες που του έχουν ανατεθεί κατά τους όρους που καθορίζει ο νόμος, ο κανονισμός ή η ολομέλεια του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, μπορεί να υποχρεωθεί, με πράξη του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου ή με πράξη του προϊσταμένου του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, να προσκομίσει τον οριζόμενο από αυτούς αριθμό σχεδίων ή δικογραφιών μέσα στην περίοδο των δικαστικών διακοπών. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μπορεί με πράξη των παραπάνω οργάνων να στερηθεί του δικαιώματος να κάνει χρήση των δικαστικών διακοπών μέχρι να παραδώσει τον ορισθέντα αριθμό σχεδίων αποφάσεων ή δικογραφιών.»

Άρθρο 91 **Αναρρωτική άδεια**

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. 1756/1988 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εάν η αναρρωτική άδεια ή η απουσία λόγω ασθένειας εκτείνεται σε δύο διαδοχικές πολιτικές δικασίμους, ο δικαστικός λειτουργός παραπέμπεται υποχρεωτικά για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή. Σε περίπτωση ανιατων ασθενειών η άδεια μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Αν-

θρωπίνων Δικαιωμάτων για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται απολύτως απαραίτητο.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 45 του ν. 1756/1988 προστίθεται η φράση «κατά τις οικείες διατάξεις».

Άρθρο 92 **Εκπαιδευτική άδεια**

Το άρθρο 46 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Επιτρέπεται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας απουσίας στην αλλοδαπή:

α) στους εισηγητές και παρέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

β) στους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων από το βαθμό του ειρηνοδίκη, του πρωτοδίκη και του αντεισαγγελέα πρωτοδικών μέχρι του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών,

γ) στους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από το βαθμό του πρωτοδίκη μέχρι του εφέτη.

Εκπαιδευτική άδεια δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί μετά τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου (45ου) έτους της ηλικίας. Για να χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια απαιτείται ο δικαστικός λειτουργός να έχει πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί για εκπαίδευση, η οποία να αποδεικνύεται από αναγνωρισμένο δίπλωμα γλωσσομάθειας, και να έχει γίνει δεκτός σε αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σε πανεπιστήμιο της αλλοδαπής.

2. Ο αριθμός των δικαστικών λειτουργών που αποστέλλονται στην αλλοδαπή με εκπαιδευτική άδεια κάθε εκπαιδευτικό έτος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που εκδίδεται μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

3. Οι άδειες χορηγούνται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το αργότερο έως το τέλος Μαρτίου του έτους έναρξης της άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και απόφαση του αρμόδιου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφαινεται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και μόνο μέχρι τον αριθμό των αναφερόμενων σε αυτό θέσεων. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζονται τα θέματα με τα οποία πρόκειται να ασχοληθεί ο δικαστικός λειτουργός και να επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά. Ο Υπουργός έχει δικαίωμα να διαφωνήσει με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή αποφαινεται η ολομέλεια του οικείου ανώτατου δικαστηρίου.

4. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για ένα έτος και είναι δυνατόν να παραταθεί, με την ίδια διαδικασία, για ένα ακόμη έτος, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, εφόσον ο δικαστικός λειτουργός καταθέσει βεβαίωση του πανεπιστημίου ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή και ότι μπορεί ακόμη να ολοκληρώσει το πρόγραμμα των μεταπτυχιακών του σπουδών. Στην περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης της εκπαιδευτικής άδειας εφαρμόζονται όσα ορίζονται στο άρθρο 44 παράγραφος 19.

5. Αυτός που πήρε εκπαιδευτική άδεια οφείλει να αναφέρει με δήλωσή του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Δια-

φάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την ημερομηνία αναχώρησης και εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, την έναρξη της εκπαίδευσής του, καθώς και τον τόπο και τη διεύθυνση της διαμονής του. Οφείλει επίσης, στο τέλος κάθε εξαμήνου, να υποβάλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στον πρόεδρο του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λεπτομερή έκθεση για τη συντελεσθείσα εργασία και για την πορεία της εκπαίδευσής του, με τα αποδεικτικά των σπουδών του. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής είναι δυνατόν να επιφέρει την ανάκληση του υπολοίπου της εκπαιδευτικής άδειας.

6. Στον δικαστικό λειτουργό που αποστέλλεται με εκπαιδευτική άδεια παρέχονται στο διπλάσιο οι αποδοχές της οργανικής του θέσης, καθώς και τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής. Στον δικαστικό λειτουργό που πήρε υποτροφία από το ίδρυμα κρατικών υποτροφιών ή από οποιοδήποτε άλλο ημεδαπό οργανισμό, οι επιπλέον αποδοχές καταβάλλονται μειωμένες κατά το ποσό της υποτροφίας.

7. Η εκπαιδευτική άδεια διακόπτεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, αν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιβάλλουν ή αν ο δικαστικός λειτουργός δεν παρουσιάζει την αναμενόμενη επίδοση ή υπέπεσε σε πειθαρχικό παράπτωμα.

8. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μπορεί να αναθέσει σε δικαστικό λειτουργό, που βρίσκεται με εκπαιδευτική άδεια στην αλλοδαπή, τη μελέτη ή έρευνα ορισμένων ζητημάτων που αφορούν τη λειτουργία των δικαστηρίων ή των φυλακών και τη σχετική με τη δικαιοσύνη νομοθεσία ή άλλα ειδικά θέματα.

9. Οι δικαστικοί λειτουργοί που έλαβαν εκπαιδευτική άδεια είναι υποχρεωμένοι, μετά την επιστροφή τους, να υπηρετήσουν επί χρόνο τετραπλάσιο του χρόνου της άδειάς τους.

10. Αν οι δικαστικοί λειτουργοί αθετήσουν την υποχρέωσή τους αυτή, οφείλουν να επιστρέψουν στο Δημόσιο, μέσα σε τρεις μήνες, τις επιπλέον αποδοχές που έλαβαν κατά το χρόνο της άδειας, καθώς και τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής, με το νόμιμο τόκο από τη λήψη τους. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα είσπραξης δημοσίων εσόδων.

11. Σε έκτακτες περιπτώσεις ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από γνώμη του προέδρου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου του κλάδου στον οποίο ανήκει ο δικαστικός λειτουργός ή, αν πρόκειται για μέλη της Γενικής Επιτροπείας, του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, μπορεί να επιτρέψει την αποστολή στην αλλοδαπή δικαστικών λειτουργών όλων των βαθμών, ανεξαρτήτως ηλικίας, για συμμετοχή σε συνέδρια ή παρακολούθηση βραχυχρόνιων σεμιναρίων ή της οργάνωσης και λειτουργίας ξένων δικαστηρίων. Η απουσία του δικαστικού λειτουργού από τα καθήκοντά του δεν μπορεί να υπερβεί το μήνα.»

Άρθρο 93 **Προαγωγές**

Η παράγραφος 5 του άρθρου 49 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται και στο ίδιο άρθρο προστίθενται νέες παράγραφοι 6, 7, 8, 9 και 10 ως εξής:

«5. Η προαγωγή στους βαθμούς του συμβούλου της Ε-

πικρατείας, του αρεοπαγίτη, του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του συμβούλου και αντεπιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του επιτρόπου και αντεπιτρόπου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του προέδρου και εισαγγελέα εφετών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και του προέδρου εφετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, γίνεται κατ' απόλυτη εκλογή και προϋποθέτει την ύπαρξη εξαιρετικών προσόντων στο πρόσωπο των ανωτέρω δικαστικών λειτουργών που έχουν τα τυπικά προσόντα.

6. Κατ' απόλυτη εκλογή κρίνονται και οι λοιποί δικαστικοί λειτουργοί, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, οι οποίοι συγκεντρώνουν σε ιδιαίτερα ικανό βαθμό τα πιο πάνω ουσιαστικά προσόντα και μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως στα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

7. Για την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των κρινόμενων λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις επιθεώρησης, οι ατομικοί φάκελοι και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

8. Οι αποφάσεις του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου και της οικείας ολομέλειας πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να είναι πλήρως αιτιολογημένες. Τα μέλη τους μπορούν να στηρίζουν αιτιολογημένα την κρίση τους και στην προσωπική τους αντίληψη ως προς την ικανότητα των κρινόμενων για την απονομή της δικαιοσύνης και τα εν γένει προσόντα τους.

9. Δεν προάγεται στον επόμενο βαθμό δικαστής, ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα τη δημοσίευση και θεώρηση των αποφάσεων που εκδίδει, καθώς και εισαγγελικός λειτουργός ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα την επεξεργασία των δικογραφιών που του ανατίθενται, εκτός αν το οικείο συμβούλιο αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της κατά παρέκκλιση προαγωγής. Αδικαιολόγητη είναι η καθυστέρηση όταν: α) οι αποφάσεις δεν δημοσιεύονται μέσα σε διάστημα έξι μηνών από τη συζήτηση, β) προκειμένου για υποθέσεις ασφαλιστικών, όταν οι αποφάσεις δεν εκδίδονται μέσα σε ένα μήνα, γ) προκειμένου για θεωρήσεις όταν αυτές γίνονται πέρα από ένα μήνα, δ) προκειμένου για εισαγγελικούς λειτουργούς όταν η επεξεργασία και μη επιστροφή των δικογραφιών καθυστερεί πέρα από τέσσερις μήνες.

10. Μη προακτέος κρίνεται ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά σε οποιαδήποτε ποινή για καθυστέρηση στην εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων του, τουλάχιστον δύο φορές την τελευταία επταετία.»

Άρθρο 94 **Μεταθέσεις – Αποσπάσεις**

1. Το άρθρο 50 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο όσον αφορά προαγωγές και μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών συνεδριάζει μια φορά το χρόνο, κατά το χρονικό διάστημα από 10 Ιουνίου έως 10 Ιουλίου. Οι προαγόμενοι και μετατιθέμενοι δικαστικοί λειτουργοί είναι υποχρεωμένοι να εμφανισθούν στις θέσεις του έως την 15η Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Αν εμφανισθεί απρόβλεπτη υπηρεσιακή ανάγκη ή σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, επιτρέπεται μόνο απόσπαση δικαστικού λειτουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 51.

2. Μετάθεση δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν από τη συμπλήρωση υπηρεσίας δύο (2) δικαστικών ετών στον τόπο όπου τοποθετήθηκε, λόγω διορισμού, προαγωγής ή μετάθεσης. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται μετάθεση και πριν την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, για υπηρεσιακούς ή σοβαρούς προσωπικούς λόγους, οι οποίοι πρέπει να βεβαιώνονται ειδικά στην απόφαση ή αν υποβληθούν αιτήσεις αμοιβαίας μετάθεσης ή εάν υπάρχει ή προκύπτει κώλυμα εντοπιότητας.

3. Μετάθεση δικαστικού λειτουργού μπορεί να γίνει είτε ύστερα από αίτηση αυτού είτε αυτεπαγγέλτως προκειμένου να αντιμετωπισθεί υπηρεσιακή ανάγκη, η οποία πρέπει να εκτίθεται αναλυτικά στην απόφαση. Απαγορεύεται να αποφασισθεί μετάθεση που έχει σχέση με την άσκηση των δικαιοδοτικών και εν γένει υπηρεσιακών καθηκόντων του δικαστικού λειτουργού.

4. Η μετάθεση είναι υποχρεωτική αν ο δικαστικός λειτουργός: α) υπέπεσε σε βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, β) εμφανίζει αδικαιολόγητη και σοβαρή, κατά την κρίση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

5. Δικαστικός λειτουργός σύζυγος δικαστικού λειτουργού μετατίθεται ύστερα από αίτησή του στην περιφέρεια που υπηρετεί ο άλλος σύζυγος, εφόσον δεν υπάρχει κώλυμα συνυπηρέτησης. Δημόσιος υπάλληλος και υπάλληλος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σύζυγος δικαστικού λειτουργού μπορεί να μετατίθεται ύστερα από αίτησή του στην περιφέρεια όπου υπηρετεί ο σύζυγός του, εφόσον υπάρχει κενή θέση σε αντίστοιχη υπηρεσία.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 51 του ν. 1756/1988 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρόνου και σε όληως εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η εκ νέου απόσπαση του ίδιου δικαστικού λειτουργού.»

Άρθρο 95 **Αργία**

Το άρθρο 57 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57 **Αργία**

1. Ο δικαστικός λειτουργός που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία με ένταλμα προσωρινής κράτησης, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε προσωρινά από τις φυλακές, τίθεται αυτοδίκαια σε κατάσταση αργίας. Αν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε σε αργία, επανέρχεται αυτοδίκαια στην υπηρεσία. Αν έχουν μεσολαβήσει προαγωγές, κρίνεται και μπορεί να προαχθεί στον ανώτερο βαθμό εάν υπάρχει κενή οργανική θέση, διαφορετικά, προαγόμενος, παραμένει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που θα κενωθεί. Σε περίπτωση που αμετάκλητα αθωωθεί από την ασκήθεισα σε βάρος του ποινική δίωξη, καταλαμβάνει τη σειρά αρχαιότητας που κατείχε στον προηγούμενο βαθμό, διαφορετικά η αρχαιότητά του καθορίζεται με απόφαση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου:

2. Εφόσον επιβάλλεται για το συμφέρον της υπηρεσίας ή για τη διαφύλαξη του κύρους του δικαστικού λειτουργήματος, ο δικαστικός λειτουργός μπορεί να τεθεί σε προσωρινή αργία, αν ασκήθηκε εναντίον του:

α) ποινική δίωξη για έγκλημα που αποτελεί κώλυμα

διορισμού κατά τις διατάξεις του άρθρου 37, με εξαίρεση τα εγκλήματα της ψευδορκίας και ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης (άρθρα 224, 225 Π.Κ.), παραπλάνησης σε ψευδορκία (άρθρο 228 Π.Κ.), ψευδούς καταμήνυσης (άρθρο 229 Π.Κ.), συκοφαντικής δυσφήμισης (άρθρο 363 Π.Κ.) και της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής,

β) πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.

3. Η θέση σε προσωρινή αργία, κατά την προηγούμενη παράγραφο, γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου. Μετά την πάροδο εξαμήνου από τη θέση σε προσωρινή αργία, το ίδιο συμβούλιο υποχρεούται να αποφανθεί αιτιολογημένα για τη συνέχιση ή μη της αργίας. Η προσωρινή αργία αίρεται αυτοδίκαια μετά την πάροδο διετίας από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος περί θέσεως του δικαστικού λειτουργού σε αργία, εφόσον δεν έχει εκδοθεί παραπεμπτικό βούλευμα ή καταδικαστική απόφαση και εφαρμόζονται ανάλογα τα τελευταία εδάφια της παραγράφου 1. Μπορεί όμως το μέτρο να ληφθεί εκ νέου στην περίπτωση της υποβολής αίτησης επανάληψης της πειθαρχικής διαδικασίας κατά το άρθρο 105.

4. Για τον δικαστικό λειτουργό που τελεί σε κατάσταση αργίας ή προσωρινής αργίας, αναβάλλεται η κρίση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου περί προαγωγής μέχρι να εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε σε αργία ή μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα ή τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση, αντίστοιχα.

5. Η προσωρινή αργία της παραγράφου 2 αρχίζει και λήγει, αντίστοιχα, από την ανακοίνωση στον δικαστικό λειτουργό του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Δεν απαιτείται έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη λήξη της αργίας, αν εκδοθεί αμετάκλητη απαλλακτική δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή τελεσίδικη απαλλακτική πειθαρχική απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται, επίσης, αυτοδίκαια στην υπηρεσία και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1. Επανέρχεται, επίσης, αυτοδίκαια στην υπηρεσία, μετά την έκδοση σχετικού διαπιστωτικού προεδρικού διατάγματος, ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος καταδικάστηκε αμετάκλητα για έγκλημα ή τιμωρήθηκε τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα, που δεν συνεπάγονται οριστική παύση και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1.

6. Από τις αποδοχές του δικαστικού λειτουργού που έχει τεθεί σε αργία παρακρατείται το ένα τρίτο (1/3). Το ποσό που παρακρατήθηκε αποδίδεται, με πράξη του εκκαθαριστή αποδοχών της υπηρεσίας, αν ο δικαστικός λειτουργός αθωωθεί αμετάκλητα από την ασκήθεισα σε βάρος του ποινική και πειθαρχική δίωξη. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτός από εκείνη της οριστικής παύσης, μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου να διαταχθεί η απόδοση, εν όλω ή εν μέρει, του ποσού που παρακρατήθηκε.»

Άρθρο 96 **Θέση εκτός υπηρεσίας**

Το άρθρο 57Α του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57Α
Θέση εκτός υπηρεσίας»

Ο δικαστικός λειτουργός, σε βάρος του οποίου έχει διαταχθεί πειθαρχική προκαταρκτική εξέταση για αδικήμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης, μπορεί, εφόσον τούτο επιβάλλεται για το συμφέρον της υπηρεσίας ή για τη διαφύλαξη του κύρους του δικαστικού λειτουργήματος, να τεθεί προσωρινά εκτός υπηρεσίας με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του οικείου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου μέχρι το πέρας της εξέτασης αυτής. Στην περίπτωση αυτή ο δικαστικός λειτουργός διατηρεί τις αποδοχές του. Αν, στη συνέχεια, ασκηθεί κατ' αυτού πειθαρχική δίωξη εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 57. Αν η υπόθεση τεθεί στο αρχείο, ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδίκαια στην υπηρεσία. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 5 του προηγούμενου άρθρου.»

Άρθρο 97
Προαγωγή διοικητικών δικαστών στο Συμβούλιο της Επικρατείας

Μετά το άρθρο 66 προστίθενται άρθρα 66Α, 66Β και 66Γ, ως εξής:

« Άρθρο 66Α

1. Οι θέσεις των Συμβούλων της Επικρατείας καλύπτονται κατά το ένα πέμπτο με προαγωγή δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 και στα άρθρα 66Β και 66Γ.

2. Σε Σύμβουλο της Επικρατείας προάγεται, ύστερα από αίτησή του, και εφόσον δεν συμπληρώνει το εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας του έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους κενώσεως ή συστάσεως της θέσεως, πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή εφέτης διοικητικών δικαστηρίων, με επτά τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του εφέτη και συνολική πραγματική δικαστική υπηρεσία είκοσι έξι τουλάχιστον ετών στα διοικητικά δικαστήρια.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο της Διοικητικής Δικαιοσύνης, εκτιμώντας τις ανάγκες της υπηρεσίας, μπορεί, κατ' εξαίρεση, να κρίνει ως προακτέο δικαστικό λειτουργό που έχει τα νόμιμα προσόντα και δίχως αίτησή του.»

«Άρθρο 66Β

1. Η διαδικασία πλήρωσης θέσης Συμβούλου της Επικρατείας με προαγωγή δικαστή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κινείται με ανακοίνωση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η ανακοίνωση αποστέλλεται στα διοικητικά εφετεία της χώρας και αναρτάται αμέσως από τον γραμματέα του κάθε εφετείου στο οικείο δικαστικό κατάστημα. Για την ανάρτηση συντάσσεται έκθεση που διαβιβάζεται στον Γενικό Επίτροπο. Η ανακοίνωση αποστέλλεται, το ταχύτερο δυνατόν, μετά την κένωση της θέσης ή τη σύσταση νέας θέσης. Ειδικά για την πλήρωση των κενών θέσεων οι οποίες προβλέπεται ότι θα προκύψουν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, η ανακοίνωση αποστέλλεται το αργότερο εντός του μηνός Φεβρουαρίου. Με την ανα-

κοίνωση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι που έχουν τα νόμιμα προσόντα να υποβάλουν αίτηση στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επομένη της αναρτήσεως της ανακοινώσεως.

2. Μετά τη λήξη της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών δικαστηρίων αποστέλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Ο Υπουργός υποβάλλει ερώτημα για την πλήρωση των ανωτέρω θέσεων στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης, διαβιβάζοντας και τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί. Το ερώτημα προκαλείται μέσα σε δύο μήνες από την κένωση της θέσης ή τη σύσταση νέας θέσης. Για την πλήρωση των θέσεων οι οποίες προβλέπεται ότι θα κενωθούν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα αποστέλλεται εντός του μηνός Απριλίου.»

«Άρθρο 66Γ

1. Η προαγωγή γίνεται κατ' απόλυτη εκλογή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 49.

2. Ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης ορίζει έναν αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή σύμβουλο της Επικρατείας από τα μέλη αυτού ως εισηγητή, ο οποίος συντάσσει για τους κρινομένους αιτιολογημένη εισήγηση και την αναπτύσσει προφορικά στη συνεδρίαση. Ο εισηγητής λαμβάνει υπόψη για την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των κρινομένων τις εκθέσεις επιθεώρησης, τους ατομικούς φακέλους και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο. Μπορεί ακόμη να σχηματίσει και προσωπική αντίληψη ως προς την ικανότητα των κρινομένων για την απονομή της δικαιοσύνης και τα εν γένει προσόντα τους.

3. Η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στα διοικητικά εφετεία όπου υπηρετούν οι δικαστικοί λειτουργοί που είχαν υποβάλει σχετική αίτηση. Ο δικαστικός λειτουργός που δεν κρίθηκε προακτέος έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 68.»

Άρθρο 98
Παρατηρητές-Προσφυγή σε ολομέλεια

1. Το τρίτο και το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 67 του ν. 1756/1988 αντικαθίστανται, αντίστοιχα, ως εξής:

«Αυτοί ορίζονται με κλήρωση μεταξύ των δεκαπέντε αρχαιοτέρων παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, προέδρων εφετών και εφετών των διοικητικών εφετειών Αθηνών και Πειραιώς, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή εκτός από την επίπληξη ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

Οι μετέχοντες χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα, οφείλουν δε να αποχωρήσουν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.»

2. Το πρώτο εδάφιο, αντίστοιχα, των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 68 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών αφ' ότου περιέλθει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μπορεί, με τους περιορισμούς της επόμενης παραγράφου, να διαφωνήσει προς την απόφαση και να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκθέτοντας τους λόγους της διαφωνίας.

8. Προσφυγή στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που αφορά προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση και απόσπαση έχει δικαίωμα να ασκήσει ο δικαστικός λειτουργός τον οποίο αφορά η απόφαση αυτή, εφόσον όμως έλαβε τρεις τουλάχιστον ψήφους στο 15μελές Συμβούλιο και δύο στο 11μελές.»

3. Το ένατο και το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 72 του ν. 1756/1988 αντικαθίστανται, αντίστοιχα, ως εξής:

«Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η κλήρωση για τους παρόδρους που μετέχουν στο Συμβούλιο χωρίς ψήφο, μεταξύ των δεκαπέντε αρχαιοτέρων παρόδρων, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή πλην της επίπληξης ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

Οι μετέχοντες χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα, οφείλουν δε να αποχωρήσουν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.»

4. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 73 του ν. 1756/1988 απαλείφεται η φράση «ως προς τις λοιπές, πλην της προαγωγής».

Άρθρο 99

Τροποποίηση των άρθρων 77 και 78 του ν. 1756/1988

1. Στο άρθρο 77 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ο τίτλος αυτού ως εξής:

«Προαγωγές δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης».

2. Στο άρθρο 77Α του ν. 1756/1988 τίθεται τίτλος ως εξής: «Ειρηνοδίκες», στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, οι λέξεις «35ο έτος» αντικαθίστανται με τις λέξεις: «40ό έτος».

3. Το τελευταίο εδάφιο, αντίστοιχα, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αυτοί που μετέχουν χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα, οφείλουν δε να αποχωρήσουν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

3. Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η κλήρωση των χωρίς ψήφο προέδρων και εισαγγελέων εφετών και των εφετών και αντεισαγγελέων εφετών, μεταξύ των δεκαπέντε αρχαιοτέρων προέδρων και εισαγγελέων εφετών και μεταξύ των τριάντα αρχαιοτέρων εφετών και αντεισαγγελέων εφετών, των εφετείων και εισαγγελίων εφετών Αθηνών και Πειραιώς, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή εκτός από την επίπληξη ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.»

Άρθρο 100

Τροποποίηση του άρθρου 79 του ν. 1756/1988

1. Τα στοιχεία β' και γ' του άρθρου 79 του ν. 1756/1988 αναριθμούνται ως στοιχεία α' και β' αντίστοιχα.

2. Στο τελευταίο εδάφιο του νέου στοιχείου β', η φράση: «οι οποίοι δικαιούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα» αντικαθίσταται με τη φράση: «οι οποίοι καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα».

Άρθρο 101

Επιθεώρηση

Οι παράγραφοι 1B, 2, 4, 5 και 10 του άρθρου 80 του ν. 1756/1988 αντικαθίστανται ως εξής:

«1.B. Την Επιθεώρηση ενεργούν:

α) στα εφετεία, στα πρωτοδικεία και στις αντίστοιχες εισαγγελίες, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου,

β) στα ειρηνοδικεία και στα ειδικά πταισματοδικεία, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας εφετών αντίστοιχα της οικείας περιφέρειας ή οι οριζόμενοι από αυτούς πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών,

γ) στις γραμματείες των παραπάνω δικαστηρίων και εισαγγελιών, οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών της οικείας περιφέρειας και οι πρόεδροι και εισαγγελείς πρωτοδικών, αντίστοιχα.

2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου ορίζονται με τους αναπληρωματικούς τους με κλήρωση, από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, η οποία συνέρχεται σε συμβούλιο μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του μήνα Μαΐου. Για την επιλογή του προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης τοποθετούνται στην κληρωτίδα τα ονόματα των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου. Για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου επιθεώρησης και των επιθεωρητών τοποθετούνται στην κληρωτίδα τα ονόματα των αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων, τους οποίους η ίδια Ολομέλεια ορίζει σε αριθμό διπλάσιο του απαιτούμενου για το σύνολο των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών από αυτούς που έχουν διετή υπηρεσία. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός μελών του Αρείου Πάγου με διετή υπηρεσία, επιτρέπεται να συμπληρωθεί ο αριθμός και από αυτούς που έχουν υπηρεσία ενός έτους.

4. Δεν μπορούν να ορισθούν τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης ή επιθεωρητές όσοι άσκησαν καθήκοντα στις αντίστοιχες θέσεις κατά τα αμέσως δύο προηγούμενα χρόνια.

5. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται αδιαφανή σφαιρίδια, στα οποία τοποθετούνται οι κλήροι με τα ονόματα των αντιπροέδρων, των αρεοπαγιτών και των αντεισαγγελέων, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη της ολομέλειας. Στη συνέχεια ο πρόεδρος εξαγεί δύο (2) σφαιρίδια από την πρώτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντιπροέδρων, δώδεκα (12) σφαιρίδια από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αρεοπαγιτών, και επτά (7) σφαιρίδια από την τρίτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντεισαγγελέων. Μετά την εξαγωγή του κλήρου από κάθε σφαιρίδιο ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος και επιδεικνύει τον κλήρο με το όνομα του κληρωθέντος στα λοιπά μέλη της ολομέλειας.

Από τους κληρωθέντες της πρώτης κληρωτίδας ο πρώτος αντιπρόεδρος κατά σειρά κλήρωσης αποτελεί το τακτικό και ο δεύτερος το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης.

Από τους κληρωθέντες της δεύτερης κληρωτίδας οι τρεις (3) αρχαιότεροι αποτελούν τα μέλη του Συμβουλίου, οι δύο (2) πρώτοι τα τακτικά και ο τρίτος το αναπληρωματικό, οι υπόλοιποι έξι (6), κατά σειρά κληρώσεως, αποτελούν τους επιθεωρητές των περιφερειών της επιθεώρησης και οι επόμενοι τρεις (3) είναι αναπληρωματικοί τους.

Από τους κληρωθέντες της τρίτης κληρωτίδας ο πρώτος αποτελεί το τακτικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης, ο δεύτερος τον αναπληρωτή του, οι τρεις επόμενοι τους επιθεωρητές της Γ', Δ' και Η' περιφέρειας επιθεώρησης αντίστοιχα και οι επόμενοι δύο (2) είναι οι αναπληρωματικοί τους.

Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

10. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπηρεσία, μετάθεσης, προαγωγής ή κωλύματος του επιθεωρητή αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, την επιθεώρηση διενεργούν ή συνεχίζουν οι αναπληρωματικοί τους, κατά τη σειρά ορισμού τους και μόνο για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας τους.»

Άρθρο 102 **Περιφέρειες επιθεώρησης**

Η παράγραφος 1 του άρθρου 81 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης ορίζονται σε εννέα (9) και καθεμία από αυτές περιλαμβάνει αντιστοιχώς:

Η πρώτη (Α'), τα Εφετεία Αθηνών, Λαμίας και Ευβοίας, τα Πρωτοδικεία και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών των Εφετειών Αθηνών, Λαμίας και Ευβοίας, πλην του Πρωτοδικείου Αθηνών και των Εισαγγελιών Πρωτοδικών Αθηνών, Λαμίας και Χαλκίδας.

Η δεύτερη (Β'), το Πρωτοδικείο Αθηνών.

Η τρίτη (Γ'), τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών Αθηνών και Λαμίας, την Εισαγγελία Εφετών Ευβοίας και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Χαλκίδας. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η τέταρτη (Δ'), τις Εισαγγελίες Εφετών Θεσσαλονίκης, Πειραιά, Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας και τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η πέμπτη (Ε'), τα Εφετεία Πειραιώς, Ναυπλίου και Καλαμάτας, τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία, καθώς και τις αντίστοιχες Εισαγγελίες Εφετών, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών, πλην των Εισαγγελιών Εφετών και Πρωτοδικών Πειραιά.

Η έκτη (ΣΤ'), τα Εφετεία Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης, Δωδεκανήσου, Αιγαίου και Βορείου Αιγαίου, τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία, καθώς και τις αντίστοιχες Εισαγγελίες Εφετών, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών.

Η έβδομη (Ζ'), τα Εφετεία Λάρισας, Ιωαννίνων, Πατρών, Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και Κέρκυρας και τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία.

Η όγδοη (Η'), τις Εισαγγελίες Εφετών Λάρισας, Ιωαν-

νίνων, Πατρών Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και Κέρκυρας, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η ένατη (Θ'), τα Εφετεία Θεσσαλονίκης, Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας καθώς και τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία.»

Άρθρο 103 **Κλίμακα αξιολόγησης - Επιθεώρηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο**

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του στοιχείου «Α. Όργανα επιθεώρησης του Συμβουλίου της Επικρατείας» του άρθρου 82 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι κρίσεις κατά την αξιολόγηση έχουν υποχρεωτικά και αποκλειστικά την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής.»

2. Το στοιχείο Β του άρθρου 82 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Όργανα επιθεώρησης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

1. Οι πάρεδροι, οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπόκεινται σε επιθεώρηση, η οποία διενεργείται κάθε δύο δικαστικά έτη.

2. Την επιθεώρηση διενεργεί στους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου ένας από τους αρχαιότερους συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο σύμβουλος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, η οποία εκδίδεται το μήνα Μάιο. Η θητεία αυτή αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται ο ορισμός και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους.

3. Ο ανωτέρω σύμβουλος συντάσσει, το μήνα Μάιο κάθε δεύτερου δικαστικού έτους, εκθέσεις επιθεώρησης για τους ανωτέρω δικαστικούς λειτουργούς του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για να μορφώσει πληρέστερη γνώμη ο επιθεωρητής ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από τον Πρόεδρο του οικείου τμήματος και τα μέλη του, και ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου από το Γενικό Επίτροπο.

4. Για την αξιολόγηση των παρέδρων λαμβάνονται υπόψη και εκτιμώνται το ήθος και το σθένος τους, η ικανότητά τους προς σύνταξη σχεδίων αποφάσεων και πράξεων, η συμβολή τους κατά τη διάσκεψη, ο βαθμός δυσκολίας και ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες εισηγήθηκαν ή συνέταξαν πράξεις, η εν γένει επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράσταση, καθώς και τα τηρούμενα στο Δικαστήριο στατιστικά στοιχεία για την ποσοτική απόδοσή τους. Για την αξιολόγηση των εισηγητών λαμβάνονται υπόψη και εκτιμώνται το ήθος και το σθένος τους, ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες συνέταξαν εισηγήσεις και σχέδια πράξεων, η ικανότητά τους προς σύνταξη εισηγήσεων και σχεδίων πράξεων, η εν γένει επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράσταση, καθώς και τα τηρούμενα στο Δικαστήριο στατιστικά στοιχεία για την ποσοτική απόδοσή τους. Για την αξιολόγηση του δικαστικού λειτουργού ως προς τα ανωτέρω προσόντα, οι επιθεωρητές οφεί-

λουν να χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής.

5. Οι εκθέσεις επιθεώρησης κοινοποιούνται αμελλητί στους δικαστικούς λειτουργούς που αναφέρονται πιο πάνω, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων του ατομικού τους φακέλου.

6. Ιδρύεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο Συμβούλιο Επιθεώρησης, το οποίο συγκροτείται από τρεις αντιπροέδρους, από τους οποίους οι δύο, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με κλήρωση, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 της περίπτωσης Γ', ενώ ο τρίτος είναι ο πρόεδρος, ή ο αναπληρωτής του, του τμήματος στο οποίο υπηρετεί ο επιθεωρούμενος δικαστικός λειτουργός. Ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου, το τρίτο μέλος του εν λόγω Συμβουλίου Επιθεώρησης είναι ο Γενικός Επίτροπος ή ο αναπληρωτής του. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου που κληρώθηκαν αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται η κλήρωση και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους.

7. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 9, 10 και 11 της περίπτωσης Α' .»

Άρθρο 104

Κλήρωση Συμβουλίου Επιθεώρησης στο Συμβούλιο της Επικρατείας

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του στοιχείου Γ' του άρθρου 82 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές σύμβουλοι της Επικρατείας ορίζονται, με τους αναπληρωματικούς τους, με κλήρωση, από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία συνέρχεται σε συμβούλιο μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του μήνα Μαΐου.»

Άρθρο 105

Τροποποίηση των άρθρων 84 και 85 του ν. 1756/1988

1. Στο άρθρο 84 του ν. 1756/1988 προστίθεται νέα παράγραφος, η οποία λαμβάνει τον αριθμό 8 ως εξής:

«8. Στη γραμμάτεια των ανωτάτων δικαστηρίων, των εφετείων και των διοικητικών εφετείων τηρείται ειδικό αρχείο στο οποίο φυλάσσονται επί μία πενταετία οι αποφάσεις που αναιρούνται ή εξαφανίζονται κατά παραδοχή του αντίστοιχου ενδίκου μέσου, προκειμένου να λαμβάνουν γνώση ο αρμόδιος επιθεωρητής, το Συμβούλιο Επιθεώρησης, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και η οικεία Ολομέλεια. Αντίγραφα των αναιρετικών αποφάσεων γνωστοποιούνται στα μέλη της σύνθεσης του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση που αναίρεθηκε ή εξαφανίστηκε.»

2. Η πρώτη περίοδος της παράγραφου 3 του άρθρου 85 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για την αξιολόγηση του δικαστικού λειτουργού ως προς τα ανωτέρω προσόντα, οι επιθεωρητές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 87 προστίθεται νέο εδάφιο το οποίο έχει ως εξής:

«Ενώπιον του Συμβουλίου Επιθεώρησης δικαιούται να παραστεί εφόσον το επιθυμεί ο προσφεύγων.»

Άρθρο 106

Πειθαρχικά παραπτώματα

Το άρθρο 91 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 91.- Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια και καταλογιστή ενέργεια ή παράλειψη του δικαστικού λειτουργού, εντός ή εκτός υπηρεσίας, η οποία αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα του δικαστικού λειτουργού είναι:

α) πράξεις που μαρτυρούν έλλειψη πίστης και αφοσίωσης προς την πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα της Χώρας,

β) κάθε παράβαση διατάξεως που αναφέρεται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των δικαστηρίων και την κατάστασή του ως δικαστικού λειτουργού,

γ) η χρησιμοποίηση της ιδιότητάς του για επιδίωξη ιδιοτελών σκοπών,

δ) η αναξιοπρεπής ή απρεπής εντός ή εκτός υπηρεσίας συμπεριφορά,

ε) η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Για το δικαιολογημένο ή μη της καθυστέρησης λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της υπόθεσης, ο βαθμός και η πείρα του δικαστικού λειτουργού, ο φόρτος της εργασίας εν γένει και οι ατομικές και οικογενειακές του περιστάσεις. Σε κάθε περίπτωση δεν είναι αδικαιολόγητη η έκδοση απόφασης πολιτικού δικαστηρίου μέσα σε τέσσερις μήνες από τη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός αν αφορά υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων, εκούσιας δικαιοδοσίας και εργατικών διαφορών. Θεωρείται αδικαιολόγητη η καθυστέρηση όταν αφαιρείται ή επιστρέφεται η δικογραφία από τον δικαστή που τη χειρίζεται λόγω μη έκδοσης απόφασης μέσα σε οκτώ μήνες από τη συζήτηση πολιτικής ή διοικητικής υπόθεσης,

στ) η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας,

ζ) η αποσιώπηση νόμιμου λόγου αποκλεισμού ή εξαιρέσεως,

η) η συμμετοχή του σε οργάνωση της οποίας οι σκοποί είναι κρυφοί ή επιβάλλει στα μέλη της μυστικότητα.

3. Περισσότερες πράξεις που αποτελούν εξακολούθηση του ίδιου παραπτώματος θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο, η βαρύτητα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό και την επιμέτρηση της ποινής.

4. Δεν αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για το δικαστικό λειτουργό:

α) η άρνησή του να εφαρμόσει διατάξεις που τίθενται κατά κατάλυση του συντάγματος ή είναι αντίθετες σε αυτό,

β) η έκφραση γνώμης δημόσια, εκτός αν γίνεται με προφανή σκοπό τη μείωση του κύρους της δικαιοσύνης ή υπέρ ή κατά ορισμένου κόμματος ή άλλης ορισμένης πολιτικής οργάνωσης,

γ) η συμμετοχή και η ανάπτυξη δραστηριότητας στις αναγνωρισμένες ενώσεις δικαστών ή άλλα σωματεία και η έκφραση γνώμης και κριτικής άποψης που γίνεται στα πλαίσια της συμμετοχής σε ένωση δικαστικών λειτουργών.»

Άρθρο 107 **Πειθαρχικά Συμβούλια**

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 98 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων επιτρέπεται συμπάρασταση με δικηγόρο.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 99 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης είναι:

α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς,

β) ο αρχαιότερος από τους κληρωθέντες, κατά το άρθρο 82, στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας (τακτικούς και αναπληρωματικούς), για τους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας,

γ) ο αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας που προεδρεύει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς των διοικητικών δικαστηρίων,

δ) ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο προϊστάμενος της επιθεώρησης για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών-ποινικών δικαστηρίων, εκτός από τα μέλη του Αρείου Πάγου,

ε) ο αρχαιότερος από τους κληρωθέντες, κατά το άρθρο 82, στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, αντιπρόεδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου (τακτικούς και αναπληρωματικούς), για τους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

στ) ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του εφετείου ή ο πρόεδρος του εφετείου (πολιτικού ή διοικητικού) για τους προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδικες, παρέδρους, ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες,

ζ) ο εισαγγελέας εφετών ή ο προϊστάμενος της εισαγγελίας για τους εισαγγελείς, αντεισαγγελείς πρωτοδικών και παρέδρους της εισαγγελίας.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 108 **Αστικές εταιρίες δικαστικών επιμελητών**

1. Στο άρθρο 19 του ν. 2318/1995 (Α΄ 126) προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:

«4. Σε κάθε Σύλλογο Δικαστικών Επιμελητών τηρείται Μητρώο Αστικών Εταιριών Δικαστικών Επιμελητών, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 68/2011 (Α΄ 153), με τις εξής προϋποθέσεις:

α. Δύο ή περισσότεροι δικαστικοί επιμελητές που ασκούν τα καθήκοντά τους στην περιφέρεια του ίδιου Πρωτοδικείου, εφαρμοζομένης εν προκειμένω και της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 3 του παρόντος, μπορούν να συστήσουν «Αστική Επαγγελματική Εταιρία Δικαστικών Επιμελητών», με σκοπό την παροχή των υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή. Η έδρα της εταιρίας που ορίζεται με το καταστατικό της πρέπει να βρίσκεται εντός της περιφέρειας του συλλόγου και ειδικά στην πρωτοδικειακή περιφέρεια ενός τουλάχιστον των εταίρων.

β. Απαγορεύεται η συμμετοχή σε εταιρία δικαστικών επιμελητών φυσικού προσώπου που δεν είναι δικαστικός επιμελητής ή και η με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή του στα κέρδη της εταιρείας έναντι παροχής κεφαλαίου ή εργασίας προς αυτή.

γ. Για τη σύσταση της αστικής εταιρίας δικαστικών επιμελητών απαιτείται ως συστατικός τύπος έγγραφο καταστατικό, το οποίο να υπογράφεται από όλα τα ιδρυτικά μέλη και να καθορίζει τουλάχιστον: αα) το σκοπό, την επωνυμία και την έδρα της εταιρίας, ββ) τα ονόματα, τους ατομικούς αριθμούς μητρώου καθενός από τους εταίρους, τους αριθμούς φορολογικού μητρώου τους και τις διευθύνσεις των ιδρυτικών τους μελών εταίρων, γγ) τους όρους της εισόδου, της αποχώρησης και της αποβολής των εταίρων, δδ) τις εισφορές των εταίρων και την αύξηση ή μείωσή τους, εε) τον αριθμό των μερίδων εκάστου εταίρου, σστ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταίρων, ζζ) τη διοίκηση της εταιρείας και το διορισμό ενός ή περισσοτέρων διαχειριστών, ηη) την ύπαρξη ή όχι δικαιώματος εναντίωσης στις πράξεις των διαχειριστών, θθ) τους λόγους ανάκλησης του διαχειριστή, ιι) τον τρόπο της δικαστικής και εξώδικης αντιπροσώπευσης της εταιρίας, ιια) τον τρόπο λήψης των αποφάσεων της εταιρίας και τις τυχόν αυξημένες πλειοψηφίες της συνέλευσης των μελών της εταιρίας, ιβιβ) τις υποχρεώσεις απέναντι στους τρίτους, ιγιγ) τη διανομή των κερδών και των ζημιών, ιδιδ) τους λόγους λύσης της εταιρίας και ιιε) την εκκαθάριση της εταιρίας μετά τη λύση.

δ. Το καταστατικό της εταιρίας, καθώς και οι τροποποιήσεις του υποβάλλονται για έγκριση στον οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών, στην περιφέρεια του οποίου έχει οριστεί η έδρα της εταιρίας. Η έγκριση του καταστατικού και των τροποποιήσεων του γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου δικαστικών επιμελητών της έδρας της εταιρίας, που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου. Αν παρέλθει άπρακτο διάστημα μηνός από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού ή τροποποίησής του η έγκριση λογίζεται παρασχεθείσα. Η απόφαση που δεν εγκρίνει το καταστατικό της εταιρίας ή τις τροποποιήσεις του πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

ε. Η απόφαση του Δ.Σ. του συλλόγου δικαστικών επιμελητών με την οποία εγκρίνεται το καταστατικό, ορίζει:

αα. Τη δημοσίευσή της στα εκδιδόμενα από την Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών περιοδικά, καθώς και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών είτε στην έντυπη είτε στην ηλεκτρονική του μορφή.

ββ. Την εγγραφή της εταιρίας στα βιβλία εταιριών του οικείου συλλόγου δικαστικών επιμελητών.

γγ. Την ταυτόχρονη δημιουργία φακέλου της εταιρίας.

δδ. Την τοιχοκόλλησή της στα γραφεία του συλλόγου δικαστικών επιμελητών επί τριάντα ημέρες.

Οι με αριθμούς ββ΄, γγ΄ και δδ΄ πράξεις γίνονται υποχρεωτικά μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες από την έκδοση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου δικαστικών επιμελητών που εγκρίνει το καταστατικό.

στ. Στο πρωτότυπο του καταστατικού το οποίο τηρείται στο αρχείο του οικείου συλλόγου τίθεται, ταυτόχρονα με την έγκριση, σφραγίδα θεώρησής του από τον πρόεδρο του ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

ζ. Οι εταιρίες, εκτός από τα υποχρεωτικώς τηρούμενα βιβλία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, υποχρε-

ούνται να τηρούν και βιβλίο πρακτικών των αποφάσεων της συνέλευσης των εταίρων και των πράξεων των διαχειριστών. Αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών, επικυρωμένα από τον διαχειριστή, δικαιούται να λαμβάνει οποιοσδήποτε εταίρος, καθώς και ο οικείος σύλλογος δικαστικών επιμελητών σε περίπτωση πειθαρχικού ελέγχου.

η. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου δικαστικών επιμελητών, που εγκρίνει ή απορρίπτει το καταστατικό της εταιρίας, προσβάλλεται από όποιον έχει έννομο συμφέρον, με αίτηση ακώρωσης.

θ. Η Αστική Εταιρία Δικαστικών Επιμελητών αποκτά νομική προσωπικότητα από τη στιγμή που θα εγγραφεί στο βιβλίο εταιριών του οικείου συλλόγου δικαστικών επιμελητών. Εφόσον στο καταστατικό δεν ορίζεται διαφορετικά, οι πριν από την απόκτηση νομικής προσωπικότητας προπαρασκευαστικές πράξεις που αποσκοπούσαν στην ίδρυση της εταιρίας, καθώς και δικαιопραξίες των ιδρυτικών εταίρων τις οποίες τυχόν είχαν συνάψει, που δεν έχουν σχέση προς την ίδρυση αυτής, δεσμεύουν την εταιρεία, εφόσον εγκρίθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από αυτήν μετά την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας.

ι. Οι διατάξεις δημοσιότητας του άρθρου 6 για τη σύσταση της εταιρείας εφαρμόζονται και σε περίπτωση τροποποίησης του καταστατικού της το οποίο κωδικοποιείται. Το κωδικοποιημένο με την τροποποίηση καταστατικό σημειώνεται στο βιβλίο των εταιριών του οικείου συλλόγου δικαστικών επιμελητών με τον ίδιο γενικό αριθμό και καταχωρείται στο φάκελο της εταιρίας με ειδικό αύξοντα αριθμό. Αν λυθεί η εταιρία με συμφωνία των εταίρων, η συμφωνία γίνεται εγγράφως και υποβάλλεται στο οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών, ο οποίος με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου διαπιστώνει τη λύση της εταιρίας. Οι διατάξεις δημοσιότητας του άρθρου 6 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Συγχρόνως γίνεται σημείωση της λύσης στα οικεία βιβλία του συλλόγου και η έγγραφη συμφωνία λύσης τίθεται στο φάκελο της εταιρίας που λύνεται. Αν με τη συμφωνία λύσης ορίζεται και εκκαθαριστής, σημειώνεται στο οικείο βιβλίο και το όνομα του εκκαθαριστή.

ια. Απαγορεύεται στον εταίρο δικαστικό επιμελητή να συμμετέχει σε άλλη αστική εταιρία δικαστικών επιμελητών ή να ασκεί ατομικά το επάγγελμα και γενικά να ενεργεί για δικό του ή ξένο λογαριασμό πράξεις αντίθετες με τα συμφέροντα της εταιρίας.

ιβ. Ως «οικείος σύλλογος δικαστικών επιμελητών» νοείται ο «σύλλογος της έδρας της εταιρίας».

2. Η περίπτωση η' της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 2318/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«ο αθέμιτος επαγγελματικός ανταγωνισμός που επιδιώκεται με την είσπραξη αμοιβών μικροτέρων από τις οριζόμενες με τις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις. Το αυτό εφαρμόζεται και σε όλα τα μέλη της αστικής εταιρίας δικαστικών επιμελητών, αν ένα μέλος της υποπίπτει σε αυτό το πειθαρχικό αδίκημα.»

3. Το άρθρο 95 του ν. 2318/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι σύλλογοι δικαστικών επιμελητών σε όλη την επικράτεια είναι οκτώ, ήτοι:

α) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Αθήνας, Πειραιά, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Λαμίας, Βορείου Αιγαίου και Ευβοίας με έδρα την Αθήνα,

β) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Θεσσαλονίκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη,

γ) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Πά-

τρας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας με έδρα την Πάτρα,

δ) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Λάρισας και Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τη Λάρισα,

ε) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Ναυπλίου και Καλαμάτας με έδρα το Ναύπλιο,

στ) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Κρήτης και Ανατολικής Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο,

ζ) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Θράκης με έδρα την Κομοτηνή και

η) Σύλλογος Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Ιωαννίνων και Κέρκυρας με έδρα τα Ιωάννινα.

Στους συλλόγους αυτούς είναι υποχρεωτικά μέλη όλοι οι δικαστικοί επιμελητές, που είναι διορισμένοι και υπηρετούν στις περιφέρειες των πρωτοδικείων των αντίστοιχων προς τους συλλόγους αυτούς εφετείων.»

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 109 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α') Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 99 του Ποινικού Κώδικα.

β') Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 485 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

γ') Οι παράγραφοι 7, 8 και 9 του άρθρου 88 του ν. 3386/2005.

δ') Η παράγραφος 3 του άρθρου 32 του ν. 3900/2010.

ε') Ο τίτλος του άρθρου 14 του ν. 3387/2005.

στ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 21 του ν. 2318/1995.

ζ) Το άρθρο 11 του ν. 3090/2002.

η) Τα άρθρα 8, 9 και 11 του ν. 3068/2002.

θ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 191 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 32 του ν. 3900/2010 και απαλείφεται η ένδειξη «1».

ι) Η παράγραφος 4 του άρθρου 30 του π.δ. 774/1980 καταργείται.

ια) Η παράγραφος 1 του άρθρου 50 του π.δ. 1225/1981 καταργείται.

2. Μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η περίπτωση θ' του άρθρου 29 του ΚΟΔΚΔΛ, που προστέθηκε με το άρθρο 39 του ν. 3659/2008 και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 57 του ν. 3900/2010.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010 «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις» (Α' 58) καταργούνται από τότε που ίσχυσαν.

Άρθρο 110 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 εφαρμόζονται και για τις συζητηθείσες σε πρώτη συζήτηση αιτήσεις συναινετικών διαζυγίων.

2. Οι υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας των άρθρων 1, 4 και 5 του παρόντος μέχρι της υπαγωγής τους στα ειρηνοδικεία υπάγονται στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών ή του μονομελούς πρωτοδικείου.

3. Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα τεθεί σε εφαρμογή με

προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τον τρόπο και τη διαδικασία κατάθεσης των προτάσεων και υποβολής των σχετικών εγγράφων ηλεκτρονικά.

4. Απελάσεις που επιβλήθηκαν με βάση ποινή φυλάκισης μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, παράγον αποτελέσματα και αποκλείουν την είσοδο των αλλοδαπών που απελάθηκαν για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την εκτέλεση της απέλασης. Για τις απελάσεις που επιβλήθηκαν με βάση ποινή κάθειρξης μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το χρονικό διάστημα ισχύος της απαγόρευσης εισόδου του αλλοδαπού στη χώρα καθορίζεται από το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, ύστερα από αίτηση του απελαθέντα που υποβάλλεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 74 παρ. 3 του Π.Κ., όπως τροποποιήθηκε με τον παρόντα νόμο.

5. Η εκτέλεση απελάσεων που έχουν επιβληθεί, έως την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, με βάση ποινή φυλάκισης, αναστέλλεται υποχρεωτικά εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν πραγματοποιηθεί εντός τριάντα ημερών από τότε που διαταχθεί η απόλυση υπό όρους του κρατούμενου αλλοδαπού ή που εκτιθεί πλήρως ή χαρτιστεί η ποινή του.

Εάν οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται ήδη κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού ή εάν πρόκειται περί αλλοδαπών κρατούμενων των οποίων η ποινή έχει ανασταλεί κατ' άρθρο 99 παρ. 1 Π.Κ., όπως ίσχυε έως τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού, ή κατ' άρθρο 100 Π.Κ. ή κατ' άρθρο 100Α Π.Κ., όπως ίσχυε πριν την κατάργησή του από το άρθρο 34 περίπτωση β' του ν. 3904/2010 (Α' 218) και εφόσον πληρούνται οι τεθέντες από το Δικαστήριο όροι, η αναστολή επέρχεται, εάν δεν εκτελεστεί η απέλαση μέσα σε τριάντα ημέρες από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού.

Η αναστολή διατάσσεται για διάστημα ενός έτους, που μπορεί να παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα εφόσον εξακολουθεί να είναι ανέφικτη η απέλαση, από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, υπό τον όρο της εμφάνισης του απολυόμενου μέσα στο πρώτο πενήντημο κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα διαμονής του. Στους απολυόμενους αλλοδαπούς μπορεί να επιτραπεί η εργασία υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 3907/2011 για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή εκτέλεσης της απέλασής τους.

Εάν κατά την αιτιολογημένη γνώμη της αστυνομικής αρχής η απέλαση οποιουδήποτε από τους απολυόμενους αλλοδαπούς καταστεί οποτεδήποτε εφικτή, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης ανακαλείται η χορηγηθείσα αναστολή και διατάσσεται η κράτηση του αλλοδαπού για χρονικό διάστημα το πολύ δεκαπέντε ημερών προς πραγματοποίηση της απέλασης.

6. Υποθέσεις, οι οποίες με τις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται πλέον στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου κακουρηγημάτων: α) εάν, μέχρι τη δημοσίευση του νόμου, έχει γίνει επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος στον κατηγορούμενο, εκδικάζονται από το αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί, β) εάν δεν έχει γίνει η πιο πάνω επίδοση μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταλαμβάνονται από τις νέες διατάξεις και εκδικάζονται από το μονομελές εφετείο κα-

κουρηγημάτων.

7. Υποθέσεις του άρθρου 38 σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας και αν βρίσκονται, εκδικάζονται σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, αν δε ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών διαπιστώσει τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής, με πράξη του θέτει αυτές στο αρχείο.

8. Η ισχύς των άρθρων 41 και 44 αρχίζει τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

9. Οι διατάξεις των άρθρων 42, 49 και 74 τίθενται σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις.

10. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λήγει η θητεία των μελών των προβλεπόμενων από το Σύνταγμα ανεξάρτητων αρχών, που έχουν επιλεγεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής και έχουν υπηρετήσει ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη στην ίδια αρχή συνολικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εξαετίας. Η ανασυγκρότηση της οικείας αρχής με εξαετή θητεία πραγματοποιείται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου. Μέχρι την ανασυγκρότηση παρατείνεται η θητεία των παλαιών μελών.

11. Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφασίζει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και τις διατάξεις του ν. 3051/2002, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο. Κατά την πρώτη ανασυγκρότηση κάθε ανεξάρτητης αρχής τα μισά από τα επιλεγόμενα μέλη, πλην του Προέδρου της, ορίζονται δια κληρώσεως για θητεία τριών ετών.

12. Η ισχύς του άρθρου 66 αρχίζει ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις. Από την έναρξη ισχύος του εν λόγω άρθρου καταργούνται: α) οι διατάξεις των παραγράφων 4Α και 5 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182), όπως η παράγραφος 4Α προστέθηκε με το άρθρο 48 παρ. 3 του ν. 3900/2010 (Α' 213) και η παράγραφος 5 προστέθηκε με το άρθρο 51 παρ. 2 του ν. 3659/2008 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 παρ. 4 του ν. 3900/2010 και β) κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα στα οποία αναφέρεται το παρόν άρθρο.

13. Οι διατάξεις των άρθρων 47 και 67 του παρόντος εφαρμόζονται στις εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος.

14. Οι διατάξεις του άρθρου 68 ισχύουν από 16.9.2012 και εφαρμόζονται στις πράξεις και στις δικαστικές αποφάσεις που θα εκδοθούν από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.

15. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 70 εφαρμόζονται επί αιτήσεων που ασκούνται μετά την πάροδο ενός μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 του ν. 3900/2010 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

16. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 71 εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς ενώπιον των Τμημάτων υποθέσεις.

17. Οι διατάξεις του άρθρου 79 δεν εφαρμόζονται στις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του αρμόδιου Κλιμακίου.

18. Οι διατάξεις των άρθρων 9 και 16 του Α' Μέρους (Πολιτική Δίκη) ισχύουν μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από της δημοσίευσής του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

19. Οι διατάξεις των άρθρων 1, 4, 5, 8, 14, 15, 17 και 20 ισχύουν από 16ης Σεπτεμβρίου 2012.

20. Η ισχύς του άρθρου 61 αρχίζει τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, πλην των ρυθμίσεων που αναφέρονται στην τριημέρη διαδικασία και τη δημοσιότητα των συνεδριάσεων των αρχών, οι οποίες ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος.

21. Η διάταξη του άρθρου 94, κατά το μέρος που αναφέρεται στη μη μετάθεση δικαστικού λειτουργού πριν τη συμπλήρωση έτους στον τόπο, όπου τοποθετήθηκε, ισχύει από 16ης Σεπτεμβρίου 2012.

Άρθρο 111 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός των διατάξεων του προηγούμενου άρθρου, στις οποίες ορίζεται διαφορετικός χρόνος έναρξης ισχύος.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

Δ. Ρέππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Παπαϊωάννου

Αριθ. 25/4/2012

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(*άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος*)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ειδικότερα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Στα άρθρα 1 – 22, περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στην πολιτική δίκη.

1. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Αστικού Κώδικα (ΑΚ), του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ) και του Εισαγωγικού Νόμου του ΚΠολΔ και μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Η εκδίκαση συγκεκριμένων υποθέσεων ανήκει εξεξής στα ειρηνοδικεία. (*άρθρα 1, 4, 5*)

β. Ορίζεται ότι στο ευεργέτημα της πενίας, που παρέχεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΚΠολΔ, περιλαμβάνονται και τα παράβολα. (*άρθρο 6*)

γ. Θεσπίζεται ο θεσμός της δικαστικής διαμεσολάβησης για την εκδίκαση διαφορών ιδιωτικού δικαίου. Κατά την κατάθεση του σχετικού αιτήματος, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το οποίο καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α.. (*άρθρο 7*)

δ. Καθιερώνεται η ηλεκτρονική κατάθεση προτάσεων και σχετικών εγγράφων από τους διαδίκους, καθώς και η ηλεκτρονική έκδοση δικαστικών αποφάσεων από τον εισηγητή δικαστή. (*άρθρα 8 και 11*)

ε. Απλοποιείται η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. (*άρθρο 19*)

2. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) και προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι η παράλειψη δήλωσης τρίτου για το αν οφείλει ή όχι όλα τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο έγγραφο, εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση. Αν η δήλωση παραλειφθεί ή είναι ανακριβής ο τρίτος οφείλει να αποζημιώσει αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση. (*άρθρο 21*)

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 11 και 68 του Πτωχευτικού Κώδικα και επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα των ειρηνοδικών σε σχέση με την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. (*άρθρο 22*)

ΜΕΡΟΣ Β΄

Στα άρθρα 23 – 39, περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στην ποινική δίκη.

1. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Επανακαθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη δικαστική απέλαση αλλοδαπών που έχουν καταδικασθεί σε κάθειρξη (χρονικό διάστημα απαγόρευσης επανεισόδου στη χώρα, ανώτατο όριο κράτησης κ.λπ.). (*άρθρο 23*)

β. Τα οριζόμενα αδικήματα τιμωρούνται, εφεξής, ως πταίσματα, με την επιβολή κράτησης και συγκεκριμένων προστίμων. (*άρθρο 24*)

γ. Αυξάνεται το χρηματικό ποσό της ωφέλειας (από 73.000 σε 120.000 ευρώ), καθώς και της ζημίας (από 15.000 σε 30.000 ευρώ), που προκύπτει από συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις, για την επιβολή ποινών κάθειρξης και αυξημένων χρηματικών ποινών. (*άρθρο 25*)

2. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α.ι) Για την υποβολή έγκλησης απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, ύψους εκατό (100) ευρώ, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α..

ii) Για την άσκηση προσφυγής από τον εγκαλούντα κατά της διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α.. (*άρθρο 28*)

β. Ιδρύονται μονομελή εφετεία για την εκδίκαση των οριζόμενων κακουρηγημάτων και επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα των τριμελών εφετείων. (*άρθρο 29*)

γ. Παρέχεται η δυνατότητα στον εισαγγελέα εφετών που έχει την ανώτατη διεύθυνση της ανάκρισης, να ορίζει ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης. Εν προκειμένω, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί πραγματογνωμοσύνης. (*άρθρο 30*)

δ. Προβλέπεται η επιβολή προσωρινής κράτησης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, και στην περίπτωση που το έγκλημα τελέστηκε κατ' εξακολούθηση ή στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή υπάρχει με-

γάλος αριθμός παθόντων από αυτό. (άρθρο 31)

ε.ι) Επεκτείνεται το σύστημα τήρησης πρακτικών με φωνοληψία σε όλα τα δικαστήρια, πλην των πταισματοδικείων (σήμερα, εφαρμόζεται μόνο στα δικαστήρια που εκδικάζουν κακουργήματα).

ii) Επιβάλλεται η καταβολή παραβόλου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, για την παραδεκτή άσκηση προσφυγής κατά του κλητήριου θεσπίσματος, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α..

iii) Προβλέπεται η εκδίκαση της υπόθεσης, χωρίς διορισμό συνηγόρου από το σχετικό πίνακα, στις οριζόμενες περιπτώσεις. (άρθρο 33)

3. Τροποποιούνται ορισμένες ειδικές ποινικές διατάξεις και, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Θεσπίζεται ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή για τους παραβάτες της υγειονομικής διάταξης σχετικά με τα μέτρα προστασίας από θορύβους μουσικής κέντρων κ.λπ.. (άρθρο 37)

β. Μειώνονται οι ποινές που επιβάλλονται για αδικήματα συγκεκριμένων ειδικών ποινικών νόμων, τα οποία τιμωρούνται, εφεξής, ως πταίσματα. (άρθρο 38)

γ. Επίσης, μειώνονται οι ποινές που επιβάλλονται στα πρόσωπα (κυβερνήτες πλοίων, αεροπλάνων, οδηγοί μεταφορικών μέσων κ.λπ.), που διευκολύνουν την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρας μας. (άρθρο 39)

ΜΕΡΟΣ Γ'

Στα άρθρα 40 – 68, περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στη διοικητική δίκη.

1. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα σχετικά με την εισαγωγή προς εκδίκαση, από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ), υποθέσεων γενικότερου ενδιαφέροντος, με συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων (πρότυπη δίκη) και προβλέπεται ότι:

α. Τα σχετικά αιτήματα των διαδίκων συνοδεύονται, επί ποινή απαραδέκτου, από παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ, υπέρ του Δημοσίου, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α.. (άρθρο 40)

β. Η αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, εφόσον γίνεται αποδεκτό το αίτημα για εισαγωγή της υπόθεσης στο ΣΤΕ, δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.

γ. Σε περίπτωση που η υπόθεση εισάγεται στο ακροατήριο και το δικαστήριο κρίνει σύμφωνα με τα κριθέντα από το ΣΤΕ, οι δαπάνες που βαρύνουν τον διάδικο διπλασιάζονται. (άρθρο 40)

2. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του π.δ. 18/1989 (Κωδικοποίηση νόμων για το ΣΤΕ) και του ν. 2717/1999 (Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ΚΔΔ) και προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α. Θεσπίζεται η υποχρέωση υποβολής συνοπτικής έκθεσης των δικογράφων. Σε περίπτωση που ο διάδικος δεν τήρησε την υποχρέωση αυτή, επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη εφόσον ηττήθηκε, ενώ εάν νίκησε μπορεί να μην επιδικάζεται δικαστική δαπάνη. (άρθρα 41 και 48)

β. Προβλέπεται η ηλεκτρονική κατάθεση και επίδοση δικογράφων. (άρθρα 42 και 49)

γ. Θεσπίζεται διαδικασία σε συμβούλιο για την αποδοχή προδήλως βάσιμων ενδίκων μέσων ή βοηθημάτων και προβλέπεται ότι, ηττηθείς διάδικος μπορεί να ζητήσει, εντός της τασσόμενης προθεσμίας, τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Αν και μετά τη συζήτηση στο ακροατήριο, το ένδικο βοήθημα ή μέσο γίνει δεκτό, ο ητ-

τηθείς διάδικος καταβάλει στο νικήσαντα το πενταπλάσιο της δικαστικής δαπάνης. Στις ουσιαστικές διαφορές, σε περίπτωση που ζητηθεί η συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, προβλέπεται και η καταβολή ειδικού παραβόλου (τριπλάσιου του προβλεπόμενου), το οποίο καταπίπτει υπέρ του αντιδίκου. (άρθρα 45 και 51)

δ. Παρέχεται η δυνατότητα στο ΣΤΕ να επιδικάσει δικαστική δαπάνη έως τριπλάσια της οριζόμενης στον ηττηθέντα διάδικο στην περίπτωση που συμβάλλει με τη δικονομική του συμπεριφορά στην καθυστέρηση της εκδίκασης της υπόθεσης. (άρθρο 46)

ε. Επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα των μονομελών διοικητικών πρωτοδικείων. (άρθρο 47)

3. Θεσπίζεται νέα διαδικασία για την ικανοποίηση των διαδίκων λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης και την επιτάχυνση της δίκης. Ειδικότερα:

α.ι) Παρέχεται η δυνατότητα σε οποιονδήποτε διάδικο, εκτός από το Δημόσιο και τα δημόσια νομικά πρόσωπα που συνιστούν κυβερνητικούς οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 34 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που έλαβε μέρος σε διοικητική δίκη, να ζητήσει με αίτηση δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης αυτής.

ii) Η αίτηση στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών. (άρθρο 53)

β. Καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία εφαρμογής της προαναφερόμενης ρύθμισης, το περιεχόμενο της κατά τα ανωτέρω αίτησης, τα κριτήρια για τη διαπίστωση και την επιδίκαση δίκαιης ικανοποίησης. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου ύψους διακοσίων (200) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κ.υ.α.. (άρθρο 55)

γ. Σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης, επιβάλλονται στο Δημόσιο τα έξοδα για τη σύνταξη της αίτησης και την αμοιβή δικηγόρου. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, μπορεί να επιβληθεί δαπάνη υπέρ του Δημοσίου, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, ανερχόμενη έως και το πενταπλάσιο του ύψους του παραβόλου, εάν δε απορριφθεί ως προφανώς अपαράδεκτη ή αβάσιμη, το ποσό της δαπάνης μπορεί να ανέλθει έως και το δεκαπλάσιο του ύψους του παραβόλου. (άρθρο 57)

δ.ι) Η απόφαση με την οποία επιδικάζεται το χρηματικό ποσό της δίκαιης ικανοποίησης εκτελείται κατά τις οικείες περί εντάλματος πληρωμής διατάξεις. Η είσπραξη του ποσού αυτού μπορεί να επιτευχθεί και με αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου, η οποία γίνεται με κατάσταση της ιδιωτικής περιουσίας αυτού, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 58)

ii) Για την κάλυψη της δαπάνης προς δίκαιη ικανοποίηση των διαδίκων, εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον Κρατικό Προϋπολογισμό, σε περίπτωση δε που δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό ή η εγγεγραμμένη είναι ανεπαρκής ή έχει εξαντληθεί τηρείται η κατά τις οικείες διατάξεις διαδικασία εγγραφής ή μεταφοράς πίστωσης. (άρθρο 58)

ε. Παρέχεται η δυνατότητα στους διαδίκους να ζητήσουν την επιτάχυνση της εκδίκασης της υπόθεσης, εάν αυτή δεν έχει συζητηθεί για διάστημα μεγαλύτερο των 24 μηνών από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου. (άρθρο 59)

4. Τροποποιείται η ισχύουσα νομοθεσία για τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές και προβλέπονται μεταξύ άλλων τα εξής:

α. Επανακαθορίζεται ο τρόπος επιλογής των μελών των ανεξάρτητων αρχών και η διάρκεια της θητείας τους, η οποία είναι εξαετής, χωρίς δυνατότητα παράτασης. Στις μονοπρόσωπες αρχές το μέλος διορίζεται για πλήρη θητεία.

β. Ως πρόεδροι των ανεξάρτητων αρχών που έχουν ελεγκτικές αρμοδιότητες μπορούν να επιλέγονται και εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί.

γ. Προβλέπεται ότι και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος κάθε ανεξάρτητης αρχής υπηρετεί με καθυστάτως πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

δ. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε αρχής προσλαμβάνεται σύμφωνα με το ν. 3812/2009.

ε. Ιδρύεται σε κάθε αρχή τριμελές πειθαρχικό συμβούλιο και αυξάνονται κατά δύο (από πέντε σε επτά) τα μέλη του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

(άρθρο 61)

5. Ανατίθεται στο ΣΤΕ η εκδίκαση διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή του ν. 3894/2010 «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων».

(άρθρο 64)

ΜΕΡΟΣ Δ'

Στα άρθρα 69 – 85, περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ). Μεταξύ άλλων, προβλέπεται τα εξής:

1.α. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον οποιουδήποτε Τμήματος μπορεί να εισαχθεί για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας του Ε.Σ., με πράξη τριμελούς Επιτροπής, όταν με αυτό τίθεται νομικό ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας ή γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων (πρότυπη δίκη).

Η πράξη αυτή που δημοσιεύεται σε δύο εφημερίδες, συνεπάγεται την αναβολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα. Στη δίκη δικαιούται να παρέμβει οποιοσδήποτε είναι ήδη διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία το ζήτημα αυτό τίθεται. Μετά την επίλυσή του, η Ολομέλεια μπορεί να παραπέμψει το ένδικο βοήθημα ή μέσο στο αρμόδιο Τμήμα, προς περαιτέρω εξέταση. Η απόφαση της Ολομέλειας δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιον της δίκης, περιλαμβανομένων και των τυχόν παρεμβάντων.

β. Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των Τμημάτων του Ε.Σ., στις οποίες τίθεται νομικό ζήτημα για το οποίο έχει ήδη αποφανθεί, κατά την εκδίκαση ομοειδών υποθέσεων, η Ολομέλεια του Ε.Σ., με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, δύνανται να εισάγονται ενώπιον δικαστικού σχηματισμού, ο οποίος αποφαινεται επ' αυτών με ομόφωνη απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο.

Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους, οι οποίοι μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, συμπληρώνοντας τις τυχόν τυπικές ελλείψεις του δικογράφου της έφεσης και καταβάλλοντας ως ειδικό επιπλέον παράβολο, εφόσον υπέχει τέτοια υποχρέωση, τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο. Εάν και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο η έφεση απορριφθεί, ο διάδικος που την προκάλεσε μπορεί, κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, να καταδικασθεί να καταβάλει στον νικήσαντα διάδικο έως το τριπλάσιο της δικαστικής δαπάνης. (άρθρο 69)

2. Θεσπίζεται διαδικασία σύμφωνα με την οποία Δικαστικός Σχηματισμός μπορεί με ομόφωνη απόφασή του, που λαμβάνεται σε συμβούλιο, να απορρίπτει αιτήσεις α-

ναίρεσης που είναι προδήλως απαράδεκτες ή αβάσιμες ή όταν με αυτές προβάλλονται λόγοι που κατά πάγια νομολογία της Ολομέλειας του Ε.Σ. κρίνονται αβάσιμοι. Η απόφαση κοινοποιείται σε αυτόν που άσκησε την αίτηση αναίρεσης, ο οποίος μπορεί, με αίτησή του, να ζητήσει τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, συμπληρώνοντας τις τυχόν τυπικές ελλείψεις της αίτησής του και καταβάλλοντας ως ειδικό επιπλέον παράβολο, εφόσον υπέχει τέτοια υποχρέωση, τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο. Εάν και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο η αίτηση αναίρεσης απορριφθεί, ο διάδικος που την προκάλεσε μπορεί, κατ' εκτίμηση του Δικαστηρίου, να καταδικασθεί να καταβάλει στον νικήσαντα διάδικο έως το τριπλάσιο της δικαστικής δαπάνης. (άρθρο 71)

3. Εισάγεται ο θεσμός της πρότυπης δίκης και για τις ενστάσεις ενώπιον του αρμόδιου Κλιμακίου του Ε.Σ..

(άρθρο 72)

4. Επεκτείνεται η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων και στη διαδικασία ενώπιον του Ε.Σ. (ηλεκτρονική κατάθεση, επίδοση δικογράφων, τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων κ.λπ.).

(άρθρο 74)

5. Προβλέπεται η εφαρμογή της πειθαρχικής διαδικασίας, για τους υπαλλήλους που παραβαίνουν την υποχρέωση: α) κοινοποίησης με τηλεμοιοτυπία πράξεων του αρμόδιου Κλιμακίου στους ενδιαφερόμενους, β) κοινοποίησης στον φερόμενο ως δικαιούχο της εντελλόμενης δαπάνης της πράξης επιστροφής του αρμόδιου Επιτρόπου. (άρθρο 77)

6. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα άσκησης κατασταλτικού ελέγχου από το Ε.Σ. και μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Καθορίζεται η έννοια των όρων «επιχορήγηση» και «χρηματοδότηση» φορέων.

β. Θεσπίζεται η υποχρέωση των φορέων που επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης να υποβάλουν, στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) και στο Ε.Σ., εντός της οριζόμενης προθεσμίας, απολογισμό της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας και ξεχωριστό απολογισμό της επιχορήγησης ή / και της χρηματοδότησης που έλαβαν, εάν αυτή είναι μικρότερη του 100% των συνολικών χρηματικών ποσών που διαχειρίστηκαν. Επίσης, υποχρεούνται να υποβάλλουν και τον προϋπολογισμό τους για το επόμενο έτος.

γ. Το Ε.Σ. διενεργεί έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και έλεγχο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομικότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα) για τα ποσά της επιχορήγησης και της χρηματοδότησης που έλαβαν κάθε οικονομικό έτος οι φορείς και συντάσσει έκθεση ελέγχου.

Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την κατάθεση του προς ψήφιση προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης στη Βουλή.

δ. Χωρίς την υποβολή από τους επιχορηγούμενους ή / και χρηματοδοτούμενους φορείς των προαναφερόμενων στοιχείων, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν μπορούν να προβαίνουν σε καμία απολύτως επιχορήγηση ή / και χρηματοδότηση για τους φορείς αυτούς. Κάθε επιχορήγηση ή / και χρηματοδότηση που δίνεται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς να συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις είναι μη νόμιμη και καταλογίζεται από το Ε.Σ.. (άρθρο 82)

7. Θεσπίζεται παράβολο ύψους είκοσι (20) και πενήντα (50) ευρώ, κατά περίπτωση, για την παραδεκτή α-

σκηση συγκεκριμένων ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον του Ε.Σ.. (άρθρο 83)

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Με τις διατάξεις των άρθρων 85 – 107, τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ΚΟΔΚΔΛ, ν 1756/1988) και, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

1. Τροποποιούνται οι διατάξεις σχετικά με τη χορήγηση άδειας ανατροφής παιδιού στους δικαστικούς λειτουργούς, η οποία αυξάνεται από τρεις (3) σε πέντε (5) μήνες και δύναται να χορηγείται διαζευκτικά και στους δύο γονείς, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις και διαδικασία. (άρθρο 89)

2. Ορίζεται η έννοια της μη παροχής υπηρεσίας από δικαστικό λειτουργό, με υπαιτιότητά του, η οποία συνεπάγεται περικοπή του μισθού του και επαναπροσδιορίζονται η σχετική διαδικασία και τα λοιπά θέματα εφαρμογής του ανωτέρω μέτρου. (άρθρο 91)

3. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας απουσίας στην αλλοδαπή σε δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και για την παράταση αυτής. Παράλληλα, καταργείται η δυνατότητα χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας σε δικαστικούς λειτουργούς για παρακολούθηση αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών σε νομική σχολή της ημεδαπής. (άρθρο 92)

4. Δεν επιτρέπεται η προαγωγή δικαστικών λειτουργών στον επόμενο βαθμό, σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης στη θέωση και δημοσίευση αποφάσεων, καθώς και σε περιπτώσεις επανειλημμένης πειθαρχικής τιμωρίας για εν γένει καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 93)

5. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη θέση δικαστικών λειτουργών σε αργία ή εκτός υπηρεσίας και, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι δικαστικός λειτουργός που είχε τεθεί σε αργία και επανέρχεται αυτοδικαία στην υπηρεσία, λαμβάνει τις τυχόν προαγωγές που μεσολάβησαν, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 95)

6. Ρυθμίζονται, επίσης, εκ νέου τα θέματα επιθεώρησης των δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών. (άρθρα 101 - 105)

7. Παρατίθεται αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτώματων των δικαστικών λειτουργών και ρυθμίζονται λοιπά σχετικά θέματα. (άρθρα 106 - 107)

ΜΕΡΗ ΣΤ΄ και Ζ΄

Με τις διατάξεις των άρθρων 108 – 113, ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ειδικότερα:

1.α. Καθιερώνεται η τήρηση, σε κάθε Σύλλογο Δικαστικών Επιμελητών, Μητρώου Αστικών Εταιρειών Δικαστικών Επιμελητών και ορίζονται οι προϋποθέσεις σύστασης των εν λόγω εταιρειών.

β. Ορίζεται ότι το πειθαρχικό παράπτωμα του αθέμιτου επαγγελματικού ανταγωνισμού επεκτείνεται σε όλα τα μέλη της Αστικής Εταιρείας Δικαστικών Επιμελητών.

γ. Επανακαθορίζεται η χωρική αρμοδιότητα ορισμένων Συλλόγων Δικαστικών Επιμελητών. (άρθρο 108)

2. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος ρυθμίσεις, κα-

θώς και οι καταργούμενες με τον υπό ψήφιση νόμο διατάξεις. (άρθρο 109-110)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α) την ανάπτυξη εφαρμογών λόγω της κατάθεσης και επίδοσης δικογράφων κατ' εφαρμογή των άρθρων 8, 11, 42, 49 και 74,

β) τον ορισμό ειδικών επιστημόνων για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης (άρθρο 30),

γ) την επιβολή προσωρινής κράτησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 31,

δ) την επέκταση του συστήματος τήρησης πρακτικών στα δικαστήρια με φωνοληψία, (άρθρο 33)

ε) την καταβολή χρηματικού ποσού για τη δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της διοικητικής δίκης, (άρθρα 53 και 58)

στ) την επιβολή στο Δημόσιο των εξόδων, για τη σύνταξη αίτησης και την παράσταση δικηγόρου, σε περίπτωση που η αίτηση για δίκαιη ικανοποίηση γίνεται αποδεκτή, (άρθρο 57)

ζ) τον επανακαθορισμό του καθεστώτος απασχόλησης του Αναπληρωτή Προέδρου ή Αντιπροέδρου των ανεξάρτητων αρχών, (άρθρο 61)

η) την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των ιδρυομένων πειθαρχικών συμβουλίων των ανεξάρτητων αρχών, καθώς και από την αύξηση του αριθμού των μελών του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, (άρθρο 61)

θ) τη δημοσίευση σε δύο εφημερίδες της πράξης της Τριμελούς Επιτροπής, για την έναρξη της πρότυπης δίκης ενώπιον του Ε.Σ., (άρθρα 69 και 72)

ι) τη λήψη από τον δικαστικό λειτουργό που είχε τεθεί σε αργία, όλων των προαγωγών που μεσολάβησαν μέχρι την αυτοδίκαιη επιστροφή του στην υπηρεσία. (άρθρο 95)

2. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1, 4, 5 και 47 (επανακαθορισμός αρμοδιοτήτων των δικαστηρίων).

3. Ενδεχόμενη αυξομείωση εσόδων, κατ' εφαρμογή των άρθρων 43, 45, 46, 51 και 69 (αυξημένα παράβολα, επίδικαση αυξημένης δικαστικής δαπάνης κατά περίπτωση).

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

α) την είσπραξη παραβόλων κατ' εφαρμογή των άρθρων 7, 28, 33, 40, 55 και 83,

β) την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 40, 41 και 71 (επίδικαση αυξημένης δικαστικής δαπάνης),

γ) την είσπραξη αυξημένων παραβόλων, στην περίπτωση απόρριψης της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης, (άρθρο 57)

δ) την αναπροσαρμογή των προβλεπόμενων παραβόλων, η οποία εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α.. (άρθρα 28, 40, 55)

5. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης από:

α) τον επανακαθορισμό της διαδικασίας δικαστικής απέλασης αλλοδαπών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 23,

β) το χαρακτηρισμό, ως πταισμάτων, συγκεκριμένων αδικημάτων, κατ' εφαρμογή των άρθρων 24 και 38,

γ) τη μεταβολή των προϋποθέσεων επιβολής ποινών κάθειρξης για συγκεκριμένα αδικήματα, (άρθρο 25)

- δ) το μη διορισμό δικηγόρου, από το σχετικό πίνακα, στις οριζόμενες περιπτώσεις, (άρθρο 33)
- ε) τη μείωση των ποινών που επιβάλλονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα που διευκολύνουν την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα μας, (άρθρο 39)
- στ) την περικοπή μισθού των δικαστικών λειτουργών που δεν παρέχουν υπηρεσία με υπαιτιότητά τους κατά την οριζόμενη έννοια, (άρθρο 90)
- ζ) τη μη προαγωγή δικαστικού λειτουργού εξαιτίας αδικαιολόγητης καθυστέρησης στη θεώρηση και δημοσίευση αποφάσεων, καθώς και επανειλημμένης πειθαρχικής τιμωρίας αυτών, για την εν γένει καθυστέρηση στην άσκηση των καθηκόντων τους. (άρθρο 93)

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.)

1. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από:
- α) το χαρακτηρισμό συγκεκριμένων αδικημάτων ως πταισμάτων, (άρθρα 24, 38)
- β) τη μεταβολή των προϋποθέσεων επιβολής αυξημένων χρηματικών ποινών, για συγκεκριμένα αδικήματα, (άρθρο 25)
- γ) τη μείωση των ποινών που επιβάλλονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα που διευκολύνουν την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα μας. (άρθρο 39)
2. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από τη μετατροπή των ποινών φυλάκισης και την επιβολή χρηματικών ποινών, για παραβάσεις της υγειονομικής διάταξης, σχετικά με τα μέτρα προστασίας από θορύβους μουσικής κέντρων κ.λπ.. (άρθρο 37)

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2012

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από:
- α) την ανάπτυξη εφαρμογών λόγω της κατάθεσης και επίδοσης δικογράφων κατ' εφαρμογή των άρθρων 8, 11, 42, 49 και 74,
- β) τον ορισμό ειδικών επιστημόνων για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης, (άρθρο 30),
- γ) την επιβολή προσωρινής κράτησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 31,
- δ) την επέκταση του συστήματος τήρησης πρακτικών στα δικαστήρια με φωνοληψία, (άρθρο 33)

- ε) την καταβολή χρηματικού ποσού για τη δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της διοικητικής δίκης, (άρθρα 53 και 58)
- στ) την επιβολή στο Δημόσιο των εξόδων, για τη σύνταξη αίτησης και την παράσταση δικηγόρου, σε περίπτωση που η αίτηση για δίκαιη ικανοποίηση γίνεται αποδεκτή, (άρθρο 57)
- ζ) τον επανακαθορισμό του καθεστώτος απασχόλησης του Αναπληρωτή Προέδρου ή Αντιπροέδρου των ανεξάρτητων αρχών, (άρθρο 61)
- η) την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των ιδρυομένων πειθαρχικών συμβουλίων των ανεξάρτητων αρχών, καθώς και από την αύξηση του αριθμού των μελών του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου, (άρθρο 61)
- θ) τη δημοσίευση σε δύο εφημερίδες της πράξης της Τριμελούς Επιτροπής, για την έναρξη της πρότυπης δίκης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (άρθρα 69 και 72)

- ι) τη λήψη, από τον δικαστικό λειτουργό που είχε τεθεί σε αργία, όλων των προαγωγών που μεσολάβησαν μέχρι την αυτοδίκαιη επιστροφή του στην υπηρεσία. (άρθρο 95)

Η ανωτέρω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση σχετικών κανονιστικών πράξεων κατά περίπτωση, θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

2. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων, από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1, 4, 5 και 47 (επανακαθορισμός αρμοδιοτήτων των δικαστηρίων).

Η ανωτέρω μείωση εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και από τα αναμενόμενα έσοδα, λόγω της εφαρμογής επιμέρους ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου.

(άρθρα 7, 28, 33, 40, 41, 55, 57, 71, 83).

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.)

- Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από:
- α) το χαρακτηρισμό συγκεκριμένων αδικημάτων ως πταισμάτων, (άρθρα 24, 38)
- β) τη μεταβολή των προϋποθέσεων επιβολής αυξημένων χρηματικών ποινών, για συγκεκριμένα αδικήματα, (άρθρο 25)

- γ) τη μείωση των ποινών που επιβάλλονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα που διευκολύνουν την είσοδο υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα μας. (άρθρο 39)

Η ανωτέρω μείωση εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων των ανωτέρω φορέων, καθώς και από τα αναμενόμενα έσοδα λόγω της εφαρμογής του άρθρου 37.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Μ. Παπαϊωάννου